

အစ္စလာမ်ဘာသာကို လေ့လာသိရှိလိုသူတိုင်းအတွက်

အစမဲ့ပြန်စေသည်

ငြိမ်းချမ်းမှုကို မိမိနှလုံးသားနှင့်တည်ဆောက်ရသလို
မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖြန့်ကြက်ရမည်

တပျော်တပျော်တပျော်
အသံအသံအသံအသံ

အသံအသံအသံအသံ

(16-3-2015)

'အသံအသံအသံအသံ

စီစဉ်သူ၏ ဆန္ဒ

စာရေးသူအနေဖြင့် ယခုစီစဉ်ခဲ့သော စာအုပ်သည် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူများ အစ္စလာမ်ဘာသာအကြောင်းကို အတွင်းကျကျသိရှိစေရန် အတွက်ကြိုးစားစီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို အရင်ပြောပါရစေ။ ယနေ့အချိန်အခါ ဟာ နိုင်ငံတော်တော်များများမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြပြီး ဗိုလ်ကျစိုးမိုးနိုင်ရေးကို လုပ်ဆောင်နေချင်းသာဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူသားတို့ ကိုးကွယ်ယုံကြည်နေကြတဲ့ ဘာသာတရားတိုင်းဟာ လူသားများ အားလုံး လူ့ဘောင်လောကမှာ လိမ္မာယဉ်ကျေးစွာနဲ့ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ နေထိုင် နိုင်ရေးကို စည်းကမ်းတကျ သတ်မှတ်ပေးပြီး မကောင်းမှုအကုသိုလ် ဒုစရိုက် တရားများကို မျက်ကွယ်ပြုနိုင်ရေး ဘဝကူးကောင်းနိုင်ရေးတို့ကိုသာ အဓိက ညွှန်ကြားဖော်ပြပေးသော ဘာသာတရားများဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ယဉ်ကျေးသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ နေထိုင်ကြသူတိုင်း သိထားကြပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ကိုးကွယ်ကြရာမှာ ယုံကြည်မှုကို တစ်ဖက်စွန်း မရောက်ဖို့ကိုလည်းဘာသာ တရားတိုင်းက ဟောပြောညွှန်ပြထားခဲ့ကြပါတယ်။ ယနေ့ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကြမ်း ဖက်လုပ်ရပ်များဟာ ဘာသာတရားကို အကြောင်းပြပြီး လုပ်ကိုင်နေခြင်းထက် ဗိုလ်ကျစိုးမိုးနိုင်ရေးအပါအဝင် နိုင်ငံရေးလှည့်ကွက်များက အဓိက ပါဝင်နေ ကြောင်းကို လေ့လာကြည့်ရင် တွေ့မြင်နိုင်မှာဖြစ်သလို လူတိုင်း သတိချပ်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

စာရေးသူအနေနဲ့ ယနေ့နိုင်ငံတကာမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အကြမ်းဖက် အဖွဲ့ အစည်းတချို့ရဲ့ လုပ်ရပ်များကြောင့် မိမိတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုနှင့်အတူ ဘာသာတရားတို့ရဲ့ အရိပ်အောက်မှာ အေးချမ်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ပြီး လူ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ နေထိုင်ကြသူများဟာ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု

များနဲ့ ယနေ့ အချိန်အခါမှာ ရင်ဆိုင်နေကြရပြီဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါအပြင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုကို လေးစားချင်းမပြုဘဲ ကဲ့ရဲ့အပုပ်ချ သွေးထိုးလို့ဆော်သူများရဲ့ နောက်သို့ လိုက်နေကြသူများကိုလည်း တွေ့မြင်နေကြရပြီဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ဘာသာရေးပဋိပက္ခ များကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူသားတို့ ယုံကြည်မှုနဲ့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြ တဲ့ ငြိမ်းချမ်းမြင့်မြတ် ဖြူစင်သော ဘာသာတရားများရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ဟာ ကျဆင်းခဲ့ရသလို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း နိမ့်ကျတဲ့အဆင့်ကို ရောက်နေကြပြီ ဆိုတာ ယဉ်ကျေးသူတိုင်းက သတိရှိကြရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ယခုစာအုပ်ကို စေတနာသန့်သန့်နဲ့ စိစဉ်ထုတ်ဝေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ယခုလိုထုတ်ဝေရခြင်းဟာ မိမိနေထိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံမှာသာမက ကမ္ဘာ့လူ ဦးရေမှာ ၁. ၅ ဘီလျံအထက်ရှိသော အေးချမ်းစွာနေထိုင်လိုကြတဲ့ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များရဲ့ စိတ်ခံစားမှုများကို အရင်းခံပြီးစိစဉ်ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ စာအုပ် မှာ ပါဝင်တဲ့ အမေးအဖြေစာစုများဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ဂဃနဏ မသိဘဲ ထင်ကြေးများဖြင့် ပြောကြားဝေဖန်နေကြသူများ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ အကြောင်း ကို သိရှိလေ့လာလိုသူ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူများအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး စိစဉ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကူးပြောင်းကိုးကွယ်ရန်၊ အစ္စလာမ် ဘာသာအတွင်းသို့သိမ်းသွင်းရန်အတွက် ရည်ရွယ်ချင်း မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း အဓိကထား ပြောကြားလိုပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ ဘယ်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ ဘာသာဝင်အဖြစ်စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခွင့်မပြုဘဲမိမိတို့ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်လက်ခံခွင့်ပြုထားတဲ့ ဘာသာဖြစ်ပြီး ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုအပိုင်းမှာလည်း လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်ရှိပြီး တိကျသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ဘာသာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

စာအုပ်ထုတ်ဝေရခြင်းရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာပြည်တွင်း၌ ဖြစ် ပေါ်ခဲ့သော ပဋိပက္ခများကြောင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အတူနေထိုင်လာခဲ့ကြသူတွေ ကြားမှာ ယခုအခါ ဆက်ဆံရေးများ အေးစက်လာခဲ့ကြပြီး ယခင်ကာလများကဲ့သို့ အတူနေထိုင်ကြသူများ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် နွေးထွေးမှုများ မရှိသလောက် ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သွေးထိုးလို့ဆော်မှုများကြောင့် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လိုသူတွေကြားမှာ စိုးရိမ်စိတ်များက လွှမ်းမိုးလာခဲ့ကြပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပြောဆိုဝေဖန်နေကြတဲ့စကားများ၊ လွဲမှား
နေသော ယူဆချက်များ၊ ထင်မြင်ချက်များ ရှိနေတဲ့အတွက် စာရေးသူ အနေ
ဖြင့် ရိုးသားစွာ စိတ်ရင်းအမှန်နဲ့ ယခုအမေးအဖြေ စာစုကို စီစဉ်ရေးသားရခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလော ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပဋိပက္ခများ အမြန်ဆုံးချုပ်ငြိမ်းရန်နဲ့ ပြင်ပမှာ
ပြောဆိုဝေဖန်နေကြတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် အလွဲအမှားများပပျောက်ပြီး ဘာသာ
တရားများရဲ့ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်း ဆုံးမထားတဲ့ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်
အမှန်များကို လူအများသိရှိရန်အတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာကို အမှန်တကယ်
ကိုးကွယ်ပြီး လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ရပ်တည်နေထိုင်သူလည်းဖြစ်၊
လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော ဘာသာရေးပဋိပက္ခများတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အဓိက
ထားပြီး လူသားဆန်စွာ မိမိတိုင်းပြည်ရှိ လူသားတိုင်း အေးချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရန်
အတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေသော ဆရာဦးအေးလွင်ထံသို့ ချင်းကပ်ပြီး
အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အမှန်တကယ် လက်တွေ့ကျင့်ကြံနေထိုင်မှုများ၊ ကိုးကွယ်
ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်ရမယ့်
စည်းကမ်းချက်များကို အသေးစိတ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီး အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်
မဟုတ်သူများ သိရှိလေ့လာရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။
စာအုပ်ပါ အမေးအဖြေများဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အမြတ်တနိုးထား
သော ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နဲ့ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒတော်
ဟဒီး(စ်)ကျမ်းများအတွင်းမှာ ပါဝင်သော အချက်များအတိုင်း ဖြေကြားထားခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်သူများကြားမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့
အခြေအမြစ်မရှိ၊ မလိုအပ်ဘဲ ပြဿနာများ ကြီးထွားအောင် ဖန်တီးနေတဲ့
ထင်မြင်ယူဆချက် အလွဲများအတွက် ပြန်လည်ရှင်းလင်း တင်ပြချင်းဖြစ်သလို
မေတ္တာတရားကို တန်ဖိုးထားပြီး လူသားစိတ်ရှိလိုသူများ၊ ဘာသာတရားတိုင်းကို
လေးစားတန်ဖိုးထားသော အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်သူ ညီအစ်ကို မောင်နှမ
များအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး စီစဉ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ လေ့လာသူအားလုံး စိတ်၏
ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းနဲ့ တစ်လုံးတစ်ဝဲတည်း ပြည့်စုံကြစေပြီး
အေးချမ်းအောင်မြင်သော နေ့သစ်များကို ထာဝရပိုင်ဆိုင်ကြပါစေ။

ဝင်းတင် (စီစဉ်သူ)

၂၂

လူ့လောကတွင် ဉာဏ်ပညာရှိသူ၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင် သိမြင်သူ၊ သဘောတရားနားလည်သူ၊ အမြင်မှန်ရှိသူများသည် အမြဲတစေ အနည်းငယ်မျှပင် ရှိကြ၏။ လူနည်းစုပင် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ လူ့လောကရှိ လူသားတို့ အနက် လူများစုကြီးမှာက အတွေးသမား၊ မူမရှိသူများ၊ ထင်မြင်ရာ ရမ်းဆတွေးတောပြောဆိုသူများပင် ဖြစ်ကြ၏။ ထိုအခြင်းများသည် အရာကား မျက်မြင်အထင်အရှားပင်၊ ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်များတွင်လည်း ထိုအတိုင်းပင်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယင်းသို့ရမ်းဆ၊ တွေးတောပြောဆိုကြသော လူများစုကြီး၏ စကားကို လိုက်နာခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိပင် လမ်းလွဲအောင် ပြုရာရောက်ပေသည်။

}}

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်

တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲဆုတံဆိပ်ရှင် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်ဆုရှင် မြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေးမျှော်တန်းကျောင်းကို စတင်ထူထောင်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာဦးဘခက်နှင့် ကျောင်းဆရာမကြီး ဒေါ်မေယု (စစ်ကြိုခေတ် ရေကျော် မက်သဒစ်ကျောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီး စိန်မေရီဒိုင် အိုစီစင် မိန်းကလေးကျောင်း၊ မဆလခေတ် အမှတ် (၁) ပန်းဘဲတန်းကျောင်း) တို့၏ သားသမီး ငါးယောက်အနက် အငယ်ဆုံးသားဖြစ်ပါသည်။ မိခင်၊ ဖခင် ဘက်မှ အဘိုးနှစ်ဦးစလုံးမှာ အမိမြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဦးဆွေးဆံမြည့် အမှုထမ်းခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံသား နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဆရာဝန်ကြီးများဖြစ်ပါသည်။

တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲဆုတံဆိပ်ရှင် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်ဆုရှင် မြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေးမျှော်တန်းကျောင်းကို စတင်ထူထောင်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာဦးဘခက်နှင့် ကျောင်းဆရာမကြီး ဒေါ်မေယု (စစ်ကြိုခေတ် ရေကျော် မက်သဒစ်ကျောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီး စိန်မေရီဒိုင် အိုစီစင် မိန်းကလေးကျောင်း၊ မဆလခေတ် အမှတ် (၁) ပန်းဘဲတန်းကျောင်း) တို့၏ သားသမီး ငါးယောက်အနက် အငယ်ဆုံးသားဖြစ်ပါသည်။ မိခင်၊ ဖခင် ဘက်မှ အဘိုးနှစ်ဦးစလုံးမှာ အမိမြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဦးဆွေးဆံမြည့် အမှုထမ်းခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံသား နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဆရာဝန်ကြီးများဖြစ်ပါသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ အလံပြဘုရားလမ်း၊ အင်္ဂလိပ် မက်သဒစ်ကျောင်းတွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ်မှ မဟာသိပ္ပံနောက်ဆုံးတန်းအပိုင်း(က)အထိ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၌ မဟာသိပ္ပံတန်း တက်ရောက်နေစဉ် မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် တတိယအတွင်းဝန်ရာထူးအတွက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် ဖြေဆိုရာ၌ အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် အဆိုပါရာထူးအား ခန့်အပ်ခြင်းခံရပါသည်။

တတိယအတွင်းဝန်အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ဝန်ကြီးဟောင်းဦးရာရှစ်၏ တူတော်စပ်နေမှုတို့ကြောင့် အခြားဌာနတွင် အလားတူ အရာရှိရာထူးဖြင့် အမှုထမ်းရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သော် လည်း လက်မခံခဲ့ပါ။

၁၉၇၆ ခုနှစ်၌ သံတမန်ကလေးများကျောင်း (The Diplomatic School) တွင် အားကစားနှင့် ကာယဌာနအား စတင်ထူထောင်၍ ဌာနမှူးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ယခုကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြု၍ ဘော်လီဘောလက်ရွေးစင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံခဲ့ရပြီး နိုင်ငံတော်အတွက် ရွှေတံဆိပ်ဆု ဆွတ်ခူးပေးခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံ ဘော်လီဘောအဖွဲ့ချုပ်တွင်လည်း အမှုဆောင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ဇနီး အလ်ဟာဂျာဒေါ်စန်းစန်းတင့် B.Com (A.A) B.A ဌာနမှူး(ငြိမ်း) စာရင်းကိုင်အတတ်ပညာဌာန၊ အမှတ် (၁) ဒေသကောလိပ် ရန်ကုန် စာရင်းစစ်မှူး(ငြိမ်း) စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးနှင့်အတူ ခြံ ၁၉၊ အခန်း (၂၇)၊ ယောမင်းကြီးလမ်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပြီး သား အလ်ဟာဂျီ ဒေါက်တာ နေလင်းအောင် M.B.B.S(YGN) M.D (U.S.A), IDCS(UK), Resident Medical Officer ဆရာဝန် ယူတီကာမြို့ နယူးယော့ခ်ပြည်နယ်၊ သမီး ဒေါက်တာ လွင်လွင်ခိုင် M.D (Turkey) [New York Medical Collage U.S.A တွင် မဟာတန်းပညာဆည်းပူးလျက်ရှိ] တို့ ထွန်းကားခဲ့ပါသည်။

Phone : 95-1-387309 , 95-9- 09 5002763

Email : ayelwin.tint@gmail.com

ayelwinn@gmail.com

မာတိကာ

အစ္စလာမ်သာသနာ စတင်ခြင်း	၁
အစ္စလာမ်သာသနာနှင့် တမန်တော်မူဟုမ္မဒ်၏ အခန်းကဏ္ဍ	၁၀
ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အခန်းကဏ္ဍ	၁၈
အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် နေ့စဉ် (၅ ကြိမ်)ဝတ်ပြုခြင်း အခန်းကဏ္ဍ	၃၂
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု အခန်းကဏ္ဍ	၅၀
အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မိဘများနှင့် သားသမီးတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ	၅၃
ဂျန္နတ်ဆိုတာ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ခေါ်တာလား	၅၅
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ခေတ်ပညာသင်ကြားရေး အခန်းကဏ္ဍ	၅၆
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း အခန်းကဏ္ဍ	၆၄
မိမိနေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ အခန်းကဏ္ဍ	၈၉
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း အခန်းကဏ္ဍ	၉၂
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာ အခန်းကဏ္ဍ	၉၃
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် အစားအသောက် အခန်းကဏ္ဍ	၁၀၆
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် နာရေးဖြစ်စဉ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ	၁၂၃
အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ဂျီဟတ်အခန်းကဏ္ဍ	၁၃၈
အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ မဏ္ဍာသို့ သွားရောက်ဝတ်ပြုရခြင်း အခန်းကဏ္ဍ	၁၄၉

အစ္စလာမ်သာသနာ စတင်ခြင်း

၁။ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်လိုစပြီးတော့ ပွင့်ခဲ့တယ် ဆိုတာ ပြောပြပါ။

ဘာသာ သာသနာတစ်ခုရဲ့ သမိုင်းကို တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ရှုထောင့်က နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ တစ်ခုသောရှုထောင့်က ယုံကြည်သူများရဲ့ ရှုထောင့်ပါ။ ဒုတိယ ရှုထောင့်က လေ့လာသူများရဲ့ရှုထောင့်ပါ။ လေ့လာသူများဟာ ယုံကြည်သူများ မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော်လည်း စာပေသဘောအရ လေ့လာကြတဲ့အခါမှာ သူတို့ချခဲ့တဲ့ မှတ်ချက်တွေရယ်၊ ယုံကြည်သူများရဲ့ တင်ပြချက်ဆိုတာကိုတော့ ဝီဝီပြင်ပြင် ခွဲခြားသိထားဖို့လိုပါတယ်။ ဥပမာဆိုရင် အစ္စလာမ် ဘယ်တုန်းက စသလဲဆိုရင် လေ့လာသူပညာရှင်အားလုံးလိုက တမန်တော် ဖွားတဲ့အချိန်ကလို့ ပြောမယ်။ တမန်တော် မိုဟမ္မဒ်ကို ဖွားမြင်တာဆိုရင် အေဒီ ၅၇၁-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အေဒီ ၆ ရာစုနှစ်လို့ သူတို့ သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီလိုသတ်မှတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီသာသနာကို ထူထောင်သူက တမန်တော် မဟမ္မဒ်လို့ သူတို့ဟာသူတို့ မှတ်ချက်ချတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီဩဇာဟာ ဘယ်လောက်ကြီးမားခဲ့သလဲဆိုတော့ ဗြိတိသျှခေတ်မြန်မာပြည်မှာ အသုံးအနှုန်း အရ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေကို မိုဟာမေဒင်(မဟာမေဒင်)လို့ ခေါ်တယ်။ မြန်မာလိုပြန်တဲ့အခါမှာ မိုဟာမက် ဝါဒလို့ အနက်ထွက်တယ်။ အဲဒါကို တရားရုံးတွေမှာရှိတဲ့ ဥပဒေတွေမှာ မဟာမေဒင်-ဥပဒေ မိုဟာမက် ဥပဒေဆိုပြီးတော့ အခုထက်ထိရှိတယ်။ မိုဟာမေဒင်နဲ့ မဟာမေဒင်လို့ ပြောနေ ကြတာက အတူတူပါပဲ။ မိုဟာမက်ဆိုတဲ့စကားက ဆင်းသက်လာတာ။ အဲဒီလို ခေါ်ဝေါ်တာကို ယုံကြည်တဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အားလုံးက လုံးဝလက်မခံတဲ့ အသုံးအနှုန်း စကားတစ်ခုပါ။

နောက်ပြီးတော့ အစွဲကင်းစွာ ဘာသာတရားတွေကို လေ့လာနေကြတဲ့ သုတေသနလုပ်နေကြတဲ့လူတွေက ဒီအချက်ကို ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ယုံကြည်သူများရဲ့ ခံယူချက်အရ အစ္စလာမ်သာသနာဟာ ကမ္ဘာဦးအစ လူသားဖြစ်တဲ့ အာဒမ်သခင်ကြီးက စပါတယ်။ အဲဒီ မဟာလူသား အာဒမ်သခင်ကြီးက အစပြုပြီး ကမ္ဘာပေါ်မှာ လာခြင်းကောင်းတော်မူတဲ့ မဟာလူသား ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ အဆူဆူပွင့်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလိုပွင့်ခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေထဲမှာ နောက်ဆုံး ပွင့်တော်မူလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဟာ တမန်တော်မြတ် (မုဟမဒ်) ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အရှေ့မှာ နောင်တော့ နောင်တော်နဗီတွေ အများကြီးပွင့်ခဲ့တယ်။ တစ်ချို့ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ နာမည်နဲ့ ဖော်ပြထားတာရှိတယ်။ တချို့ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာ နာမည်နဲ့ ဖော်ပြမထားဘူး။ သို့သော် ကမ္ဘာနဲ့အဝန်းမှာ သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းမခံရတဲ့ အုပ်စုဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်က အတိအကျပြောထားတယ်။ ပြီးတော့ ယုံကြည်တဲ့နေရာမှာ တစ်ပါးပါးကိုမှ မချန်ခဲ့ရဘူးလို့လည်း မိန့်မှာထားတယ်။ အဲဒီတော့ တရားတော်မှာတော့ ပွင့်ခဲ့တဲ့ တမန်တော် အရေအတွက်ကို သင်္ချာ သင်္ကေတနဲ့ ၁၂၄,၀၀၀ ရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ ၂၄၈,၀၀၀ အထိ ရှိတယ်လို့လည်း ပြောကြတယ်။ အာရဗီသဒ္ဒါအရကလည်း အဲဒါကို ၁၊ ၂၊ ၃ ဆိုပြီးတော့ လုံးကောက် ရေတွက်ရတာမဟုတ်ဘူး။ မြန်မာစကားမှာလို ထောင်သောင်းမကဆိုသလိုပေါ့။ ဂင်္ဂါဝါလုသဲစုမက ပွင့်ခဲ့ကြတဲ့ မဟာလူသား အဆူဆူကို အစ္စလာမ်က လက်ခံတယ်။ ပထမဦးဆုံး မဟာလူသားကြီးက အစပေါ့။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ အတိအကျရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ပထမဦးဆုံးမဟာလူသားဟာ ပထမဦးဆုံးတမန်တော်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရတယ်။ လူသားတွေကို တူညီတဲ့ တရားတစ်ခုတည်းပဲ ပေးခဲ့တယ်။ တမန်တော်မဟုတ်မှီ ပွင့်လာတဲ့အခါမှ တရားအသစ်တွေ ပေးတာမဟုတ်ဘူး။ ရှေ့မှာ ရှိခဲ့ပြီးတဲ့ တရားတွေရဲ့ အဆီအနှစ်တွေကို မဟာတမန်တော်မြတ် မဟုတ်မှီပေးတာ။ နောက်ပိုင်းမှာ လူသားတွေက အချိန်ရဲ့တိုက်စားမှုကြောင့် လူသားတွေရဲ့ အတွေးအခေါ် အရောအထွေးတွေ ပါလာတယ်။ အစ္စလာမ်က အဲဒါတွေကို ပြန်လည်စိစစ်ဖို့ တရားစစ် တရားမှန်တွေကို ပြန်ပြီး အနှစ်ထုတ်ဖို့အတွက် ဆန်ခါစစ် အနှစ်ရှာဖို့အတွက် အများနဲ့အမှန်ကို ပိုင်းခြား ခွဲပြားလိုက်တာပါ။ အဲဒီတော့ ဧကော ဓမ္မောဆိုတဲ့ တစ်ခုတည်းသော တရားပဲ "TRUTH IS ONE" ဆိုတာကို အစ္စလာမ်ဘာသာက လက်ခံပြီးသားပါပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ ဒီကနေ့ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာပေါင်းစုံ ချစ်ကြည်ရေးလို့ ပြောနေတာဟာ လိုအပ်လို့ ထလုပ်ရတာမဟုတ်ဘူး။ သာသနာ့ခံယူချက်အရ ကိုက ပွင့်လေပြီးသမျှသော လာခြင်းကောင်းတော်မူတဲ့ မဟာလူသား ကမ္ဘာ့ အလင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဘယ်တစ်ပါးကိုမှ ချန်ခဲ့လို့ မရဘူး။ ဘယ်အရပ် ဒေသကိုမှ ဒီတရားမရောက်ဘူးဆိုတာလည်း မရှိပါဘူး။ အဲဒီလိုပြောခြင်း အားဖြင့် အစ္စလာမ်ကို တချို့လူတွေက သိပ်အထင်လွဲကြတယ်။ အစ္စလာမ်က မောင်ပိုင်စီးထားတယ်။ သူတို့က လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားတယ်။ အပေါ်စီးက နေတယ်ဆိုပြီး ပြောကြတယ်။ အစ္စလာမ်က ဒီလိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုချင်တာက သစ္စာအမှန်ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော သဘောဆိုတာက လာရင်းအစ source အတူတူပဲ။ ဘယ်သူက သာတယ်၊ ဘယ်သူက မသာဘူး၊ ဘယ်သူက စတယ်၊ ဘယ်သူက နောက်ကျတယ်ဆိုပြီး ပြောနေတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ အမြင်လေးကို ရှင်းဖို့လိုတယ်။ အစ္စလာမ်က အပေါ်စီးက ပြောနေတယ်လို့ ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြတဲ့အခါမှာ ဒီလို ထင်နေကြတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူးနော်။ ပွင့်လေပြီးသမျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေအားလုံးကို လက်ခံပါတယ်။ တစ်ခုတည်းသော သစ္စာတရားပါလို့ ပြောခြင်းသည် အားလုံးဟာ အစ္စလာမ် ဘာသာရဲ့ အောက်မှာရှိနေတာလို့ ပြောခြင်းမဟုတ်ပါဘူး။ အစ္စလာမ်သည် ပင်လျှင် ဘာသာလို့ ပြောမယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့ နှစ်ဘဝအတွက် လမ်းညွှန်ချက်လို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနေ့သုံးနေတဲ့ အသုံး အနှုန်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်စဉ်းစားရပါလိမ့်မယ်။

ဘာသာဆိုတာ အယူဝါဒ၊ သာသနာဆိုတာ အဆုံးအမ။ အယူဝါဒမှာဆိုရင် လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေပါတယ်။ အယူအဆတွေပါတယ်။ ဒေသနာတွေ ပါမယ်။ နောက်တစ်ခုက သာသနာဆိုတဲ့ အဆုံးအမကြတော့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အဆုံးအမလို့ဖြစ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ အစ္စလာမ်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဘဝ တည်ဆောက်မှုလမ်းစဉ်ဟာ “မာလိကွလ်ဟက်(ခ)” သစ္စာတရားရဲ့ အရှင်၏ လမ်းညွှန်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လူသားကမှ စတင်တည်ထောင်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လူသားရဲ့ကိုယ်ပိုင် သြဝါဒမှလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီသစ္စာ ဓမ္မရဲ့အရှင်ကနေပြီးတော့ မဟာလူသားကြီးတွေကို ရွှေဉာဏ်ထူးများ ချီးမြှင့် တယ်။ အဲဒါကို အာရဗစ်အဆိုအရ (ဝဟီ) ဗျာဒိတ်တော်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်စဉ်တွေက လူတွေကို ဘယ်ဟာ မှန်တယ်၊ ဘယ်ဟာ မှားတယ်ဆိုတာကို

လူတွေက ရှာယူစရာမလိုဘဲ မီးမောင်းထိုးပြထားတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကြားဖူးနေတဲ့စကားတွေ ရှိတယ်။ အမှန်တရားကိုရှာတယ်။ သစ္စာကို ရှာတယ်လို့ ဆိုကြတဲ့စကားတွေရှိတယ်။ အစ္စလာမ်အယူအဆက သစ္စာကို ရှာစရာမလိုဘူး၊ လူသားတွေအတွက်ကို ဘယ်ဟာမှန်တယ်။ ဘယ်ဟာ မှားတယ်ဆိုတဲ့ အမှန်တရားနဲ့ အမှားတရားကို ပိုင်းခြားပြီး သစ္စာတရားရဲ့ တုနိုင်မဲ့အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ကပြပေးတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ဒီပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးတွေရဲ့ တာဝန်က နှစ်ခုရှိတယ်။ တစ်ခုက သတိပေးနှိုးဆော်ဖို့။ နောက်တစ်ခုက သတင်း ကောင်းပါးဖို့။ ဟောဒါတွေက အမှန်၊ ဒါတွေက အမှန်နောက်ကို လိုက်ရင် မင်းတို့ ဒီလိုအောင်မြင်မှုရမယ်။ အမှားနောက်ကို လိုက်ရင် ဟောဒီ တန်ပြန် ဆိုးကျိုးဆက်တွေ ခံရမယ်။ ကြိုက်တာရွေး၊ မင်းတို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆုံးဖြတ်လို့ရတယ်။ သာသနာအတွင်းမှာ အတင်းအကျပ် အဓမ္မစနစ် လုံးဝ မရှိစေရလို့ အစ္စလာမ်ဘာသာက ပြောထားတယ်။

သာသနာဝင်တစ်ဦးဖြစ်ဖို့အတွက် ဇာတိအရ၊ မျိုးရိုးအရ၊ မိသားစုအရ ဒီယုံကြည်မှုကို အမွေဆက်ခံလာတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးလည်း လုပ်လို့မရဘူး။ အမှန် တရားကို မိမိကိုယ်တိုင်က စိတ်နှလုံးဒုံးဒုံးချပြီး သံသယကင်းရှင်းစွာနဲ့ ပြင်ပက ဩဇာပေးမှု မလျော်ဩဇာရော အတင်းအကျပ်လုပ်ခိုင်းတာရော၊ လာဘ်လာဘ နဲ့ မြူဆွယ်တာရော၊ ဘယ်လိုမှလုပ်လို့မရဘူး။ အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ ယုံပါတယ် ဆိုတဲ့ လူရဲ့ ယုံကြည်မှုကို အစ္စလာမ်က တန်ဖိုးကို မထားဘူး။ အဲဒီလို လူကို အရေခြုံလို့ ခေါ်တယ်။ အားမတန်လို့ မာန်လျော့ခဲ့ရတဲ့လူတွေကို ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုပြောထားသလဲဆိုတော့ အို-ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ - ပြန်ယုံပါဦးလို့ ဆိုထားတယ်။

ဆိုလိုတဲ့သဘောက အမှန်တရားဆိုတဲ့အရာကို မိမိကိုယ်တိုင်က စိတ်နှလုံး ဒုံးဒုံးချ လက်ခံရမယ်။ သူတစ်ပါးက ရိုက်သွင်းပြီး ယုံခိုင်းလို့ မရဘူး။ ကြောက်ပြီးယုံလို့လည်းမရဘူး။ အကျိုးတစ်ခုကိုမျှော်ကိုးပြီးယုံလို့လည်းမရဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ အမှားနဲ့အမှန်ကိုပြပြီး ကြိုက်ရာရွေးကြဆိုတဲ့ လွတ်လပ်စွာ သုံးသပ်၊ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ကို ပေးထားတယ်။ အဲဒီတော့ သမိုင်းအရ ပြောရမယ်ဆိုရင် ပွင့်လာပြီးသော မဟာလူသားတွေ သယ်ဆောင်လာတဲ့ တစ်ခုတည်းသော တရားဟာ ဒါပဲ။ ဘာတရားလည်းဆိုတော့ အခုနက ကျွန်တော်ပြောတဲ့ဘာသာ လား၊ သာသနာလား၊ Religion လား။ Religious ဆိုတဲ့အခါကြတော့လည်း

ပူဇော်မှုတွေ၊ ပသမှုတွေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေနဲ့ နောက်တမလွန်ကို ဦးစားပေးပြီး တော့၊ ဒီလောကကြီးကိုလည်း ပစ်ပယ်ပြီးတော့ အပုပ်ကောင်ရုပ်ဆောင်ပြီး ဒုက္ခဘောင်ကြီးပဲဆိုပြီးတော့ ဒီလောကကြီးမှာ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ခြင်း သည်ပင်လျှင် တရားရှာဖွေရေးရဲ့ အနှောင့်အယှက်ပဲလို့ အဲဒီလိုပုံစံမျိုးနဲ့ ပစ်ပယ် နေတဲ့ သဘောပါနေတယ်။ အစ္စလာမ်ကတော့ ရုပ်လည်း မပယ်ဘူး။ နာမ်လည်း မပယ်ဘူး။ လောကီကိုလည်း မပယ်ဘူး။ လောကုတ္တရာကိုလည်း မပယ်ဘူး။ နာမ်တရားထွန်းတောက်ချင်ရင် ရုပ်တရားက စရမယ်။ လောကုတ္တရာအတွက်ကို လောကီကနေ စပြီးတော့မှ ကြိုးပမ်းရမယ်။ ဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ကို အရဗီစာပေ အရ ‘ဒီနီ’ လို့ပဲ သုံးပါတယ်။ ‘ဒီနီ’ ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလည်းဆိုတော့ ဘဝ တည်ဆောက်ဖို့ လမ်းညွှန်ချက် (way of life guide to action)၊ အလုပ်ရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်။ လက်ရှိ ရုပ်ဘဝ တစ်ဘဝ တစ်ခဏမဟုတ်ဘူး။ နှစ်ဘဝ နှစ်ဌာန စလုံးအတွက်ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် နှစ်ဘဝ နှစ်ဌာနစလုံးအတွက် အောင်မြင် ဖို့အတွက် လမ်းညွှန်ချက်ဖြစ်တယ်။ ဘဝတည်ဆောက်မှုလမ်းစဉ်ဖြစ်တယ်။ ရုပ်တရားနဲ့ ပတ်သက်ရင် ဘယ်လိုကျင့်ကြံရမယ်။ နာမ်တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုရှိတယ်၊ ဝိညာဉ်ရေးက ဘယ်လိုရှိတယ်၊ ဉာဏ်ပိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လို ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ဘဝတည်ဆောက်ဖို့အတွက် အသေးစိတ်လမ်းညွှန်ချက်တွေ အစ္စလာမ်သာသနာမှာ ရှိပါတယ်။ ဒါကို ‘ရှရီအသ်’ လို့ ခေါ်တယ်။

ဒီလမ်းညွှန်ချက်တွေဟာ တမန်တော်မူဟမ္မဒ် မတိုင်ခင်က ပွင့်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေကြတော့ သူတို့နည်းသူတို့ဟန်နဲ့ သူတို့ကျင့်လည်ရတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်မှာ အခြေအနေအရ တစ်ခုတည်းသော ဒီသစ္စာအမှန်ကိုပဲ ဟောကြားခဲ့ရတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါကို ဘယ်လိုတင်ပြရမလဲဆိုရင် မိမိတရားဒေသနာဟာ တရား နာပရိသတ်ရဲ့ ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာနဲ့လည်း ဆိုင်တယ်။ သူတို့နားလည်နိုင်မယ့် ဥပမာ ဥပမေယျတွေနဲ့ ကာလံ ဒေသံ အဂ္ဂံ ဓနံဆိုသလို အဲဒီလိုခေတ်မှာ ရှိနေတဲ့ လူတွေရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ အဲဒီဒေသမှာ ရှိနေတဲ့ လူတွေရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ တရားနာပရိသတ်တွေရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးတွေကို ကြည့်ပြီး သူတို့နားလည်အောင် တန်ဆာဆင်ပြီးတော့ ဟောပြော ညွှန်ကြား ခဲ့ကြရတယ်။ တမန်တော်မြတ်ပွင့်တဲ့အခါကြတော့မှ စကြဝဠာအနန္တဟာကရုဏာ တွေ ပြန့်ပွားဖို့အတွက်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးတရားတွေ ထွန်းတောက်ဖို့အတွက် ဒီတမန်တော်ကို မေတ္တာရှင်အဖြစ်နဲ့ စေလွှတ်တော်မူတယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

သူမှာ ကာလနဲ့ ဒေသပိုင်းခြားမှုမရှိဘဲနဲ့ သူ့ရဲ့တာဝန်တွေက နောင်တော် နောင်တော် တမန်တော်တွေထက် ပိုသွားတယ်။ ဒီတရားကိုပဲ ခေတ်တိုင်း စနစ်တိုင်း၊ အရပ်ဒေသတိုင်း၊ ပရိသတ်တိုင်းအတွက် ဟောကြားရမယ့် တာဝန်ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ သယ်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ အစ္စလာမ် ဘယ်တုန်းက စသလဲလို့ ယုံကြည်သူတွေကိုမေးရင် တော့ ကမ္ဘာဦးအစ လူသားက စခဲ့ပါတယ်။ ဒီတရားတော်တွေရဲ့ အဆီအနှစ်ကို ပို့သခြင်းခံပြီး ပြီးပြည့်စုံသွားတဲ့အခါ နောက်ဆုံးပိတ် နိဂုံးချုပ်သွားတာကျတော့ မဟာတမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ မိုဟာမေဒင်တို့၊ မုဟမ္မဒ်ဂါဒတို့ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ် အယူအဆတွေကလွဲမှားတဲ့ထင်မြင်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ တမန်တော် မြတ်ဖွားတော်မူတာက ခရစ် ၅၇၁ ခုနှစ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ခရစ်နှစ် ၆ ရာစုနှစ် ပေါ့နော်။ အဲဒီအချိန်မှာမှ အစ္စလာမ် စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ လုံးဝ မှားပါတယ်။ ကမ္ဘာအနှံ့မှာလည်း ဘာသာ သာသနာတွေက ရှိကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းမှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ ရှေးအကျဆုံး ဘာသာတွေကတော့ ဟိန္ဒူဓမ္မလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ ဝေဒ၊ ဥပါနစ်ရှုထိဆိုတဲ့ တရားတွေဟာ မဇ္ဈိမ ဒေသမှာ ထွန်းတောက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုပဲ ခေတ်ပြိုင် တရုတ်ပြည်မှာဆိုရင်လည်း လာအိုစီတို့၊ ကွန်ဖြူးရှပ်တို့ ထွန်းတောက်ခဲ့တယ်။ ဂျပန်မှာဆိုရင် ရှင်တိုစတဲ့ ဘာသာတွေ ထွန်းတောက်ခဲ့တယ်။ ဒါတွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားတာရှိတယ်။ နောက်တစ်ခါမဇ္ဈိမဒေသမှာပဲ ဗုဒ္ဓနဲ့အတူ ခေတ်ပြိုင်ပေါ်လာတာမဟာဝီရဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဂျိမ်းဘာသာ ပေါ်လာတယ်။ ဟိန္ဒူအစ်ဇင်ကလည်း ရှိနေတယ်။ အဲဒီလိုပေါ်ထွန်းလာသလို အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာကြတော့ ရဟူဒီလို့ ခေါ်တဲ့ ဂျူတာအစ်ဇင်ရော၊ ခရစ်ယာန်ရော၊ အစ္စလာမ်ရော သုံးဘာသာစလုံး ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကို (SEMITIC) လို့ ခေါ်တယ်။ တစ်ခါတလေ အိဗရာဟင်လို့ အမည်ရှိတဲ့ မဟာလူသားကြီးရဲ့ တရားဓမ္မ အိဗရာဟင်နစ်ရစ် လေ့ဂျင့် (Abrahamic Religion) လို့လည်း ခေါ်တယ်။ တူညီမှုတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ မတူတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဓမ္မသစ် ဓမ္မဟောင်း ဒီလိုပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်ကတော့ ဓမ္မသစ်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဓမ္မဟောင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ တရားအားလုံးရဲ့ အနှစ်ချုပ် နောက်ဆုံး ဓမ္မ Last Testament အဖြစ်ခံယူတယ်။ ကမ္ဘာပျက်သုဉ်းနောက်ဆုံးနေ့တိုင်အောင်လူသားတွေအတွက် လမ်းညွှန်ချက်အဖြစ်နဲ့ ကျင့်သုံးနိုင်တဲ့တရားဖြစ်တယ်။

အဲဒီတော့တမန်တော်မြတ်ပွင့်တဲ့အချိန်မှာခေတ်ပြိုင်ရှိနေတဲ့တရားတွေကို ပြန်လည်သုံးသပ်တဲ့အခါကြတော့ ဘာသာပေါင်းစုံ လေ့လာတဲ့ လူတွေရဲ့ မှတ်တမ်းတင်ချက်အရက မဇ္ဈိမဒေသမှာ ဟိန္ဒူဓမ္မရှိမယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မရှိမယ်။ ဂျိမ်း ရှိမယ်။ အခြားသော အယူအဆတွေ ရှိမယ်။ မဇ္ဈိမဒေသမဟုတ်တဲ့ အာရှ တိုက်ရဲ့ တစ်ဖက်ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ဒေသတွေမှာကြတော့ တရုတ်တွေရဲ့ ကွန်ဖြူးရှပ် ရှိမယ်။ လာအိုဒီရဲ့ တာအိုဝါဒဆိုတာ ရှိမယ်။ အဲဒီလိုပဲ ဥရောပတိုက်မှာကြတော့ ဂရိနတ်ဘုရားတွေရဲ့ မယ်သော်လော်ဂျီတွေရှိမယ်။ သီအော်လော်ဂျီတွေရှိမယ်။ အဲဒါတွေက ရှေးဟောင်း ဘာသာတရားတွေရဲ့ စာရင်းထဲမှာ သွတ်သွင်းခြင်း ခံလိုက်ရတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ကုန်အာန်ထဲမှာတော့ အရိပ်အငွေ့ ဖော်ပြထားတဲ့ အယူတွေလည်း ရှိတယ်။ မဂျူစီများ၊ ဇေအိုအက်စ်စတန်များ၊ ဖာရစီများ၊ မီးကိုးကွယ်သူများဆိုတာတွေ ရှိတယ်။ သူတို့ဟာ ဘယ်က အခြေခံ သလဲဆိုတော့ ဒီကနေ့ လူတွေသိနေတဲ့ အီရန်နဲ့ အီရတ်ဆိုတာဟာ ဟိုတုန်းက တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ပါးရှားဆိုတာ ရှိတယ်။ ပါးရှားက ယဉ်ကျေးမှုမှာ အင်မတန်လက်ဦးခဲ့တယ်။ အဲဒီပါးရှားယဉ်ကျေးမှု မတိုင်ခင်မှာ အစီရီယန်း ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘာဘီလုံးနီးယား ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီ ယဉ်ကျေးမှုတွေမှာလည်း သူတို့ ဘာသာ၊ သာသနာ အသီးသီး ရှိကြတယ်။ လူတွေကမသိကြလို့။ အဲဒါအပြင်လူသိပ်မသိတဲ့ဘာသာလေးတွေအကြောင်းကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ဥပမာ အမေရိကမှာရှိတဲ့ ရက်အင်ဒီယန်းတွေ၊ အမေရိက ဆိုတာက တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေ လာစုပြီးနေကြတာ။ သူတို့ရဲ့ လူမျိုးအရင်း အမြစ်ကို ပြောပါဆိုရင် Red Indian ဖြစ်တယ်။ သူတို့မှာလည်း ဘာသာ သာသနာရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ Red Indian တွေရဲ့ အယူအဆတွေရှိတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ အာဖရိကလူမျိုးတွေ ရှိတယ်။ အာဖရိကတိုက်မှာလည်း နတ်ကိုးကွယ်မှုနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ ဘာသာ တရားတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အာဖရိကတိုက် လူမျိုးတွေမှာ Aborigines, Bush people တွေ။ သူတို့ကို ကြည့်လိုက်တော့ ယဉ်ကျေးမှုနိမ့်တယ်။ အတွေးအခေါ်နိမ့်တယ်လို့ ထင်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ အလွန်အဆင့် မြင့်တဲ့ တရားတွေရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေက ဘာကိုပြနေသလဲဆိုတော့ အစ္စလာမ် ဘာသာကို ယုံကြည်တဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ကတော့ သစ္စာအမှန်ရဲ့ အကြောင်းခံမူရင်း (Source) မူလအရင်းအမြစ် တစ်ခုတည်းကနေ ပေးလိုက်တဲ့

အမှန်တရားဖြစ်ပေမယ့် အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ လူတွေလက်ထဲမှာ အဲဒီအမှန် တရားတွေက တစ်ခါတလေမှာ တိမ်းချော်သွားတာတွေရှိတယ်။ တစ်ခါတလေ လည်း လိုတိုး၊ ပိုလျှော့တွေလုပ်တဲ့အတွက်ကြောင့် မူရင်းသစ္စာဓမ္မရဲ့ ကြွင်းကျန် ခဲ့တဲ့ အမှန်တရားရဲ့ သရုပ်သဏ္ဌာန်လေးတွေပဲ။ အဲဒီလို များပြားနေတဲ့ အယူပေါင်းစုံ အားလုံးထဲက လူတွေရဲ့ အရောအထွေးတွေကို ‘မာလိကွလ် ဟက် (ခ)’ သစ္စာတရားရဲ့အရှင်က စစ်ထုတ်လိုက်ပြီးတော့ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ တစ်ခုတည်းသောတရားကို ပြန်လည်ပြီးတော့ ထူထောင်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒါက အစ္စလာမ်ရဲ့ အစပါပဲ။

၂။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း ပြောပြပေးပါ။

အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်က နှစ်ဘဝအောင်မြင် ငြိမ်းချမ်း ရေးပါပဲ။ တစ်ဘဝတစ်ခဏမဟုတ်ဘူး။ လူက ရုပ်တစ်ခုတည်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ နာမ်တစ်မျိုးတည်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ နှစ်ဘဝထာဝရအတွက်ဖြစ်တယ်။ နာမ် ကောင်းစားရေးအတွက်ရုပ်ကိုဒဏ်ထားလို့လည်းမရဘူး။ နာမ်ကိုပစ်ပယ်ထားပြီး ရုပ်ဘဝ ကောင်းစားရေးအတွက်သာ လုပ်လို့မရဘူး။ နှစ်ခုစလုံးကို အသိ အမှတ်ပြုရမယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာ နှစ်ဘဝ၊ နှစ်ဌာနစလုံးကို အသိအမှတ်ပြုတာပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ ကျင့်စဉ်များဟာ ပြိုင်တူ ဆောင်ရွက် ရမယ်။ အခုနပြောသလို အစွန်းမထွက်ဘူး။ အလွန်အကျွံ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာလည်း ဖော်ပြထားတယ်။ အစွန်းမထွက်တဲ့လမ်း၊ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါလမ်း။ အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး တော့ တရားရှာတာလည်း မရှိဘူး။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဒဏ်ထားခြင်းနဲ့ ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းလို့ခေါ်တဲ့ အစွန်းနှစ်ပါးက လွတ်တယ်။ ငါတို့ကတော့ လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့ရတယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပဲဟော့ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို ကာမဂုဏ်ခံစား ခြင်းနဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကို ဒဏ်ထားခြင်းဆိုတဲ့ အစွန်းတရားကို ရှောင်ပြီးတဲ့ အခါမှာ လောကထဲမှာနေ၊ လောကအကျိုးကိုဆောင်ရင်း တရားရှာရပါတယ်။ ဒီလောကရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလည်းဆိုရင် တမလွန် လောကုတ္တရာစခန်းကို အထောက်အကူပြုဖို့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရုပ်နာမ်တွေ ပေးထားတာက တုန့်ခိုင်းမဲ့ အသင်္ခတရှင်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်တွေပါ။ ရုပ်လောကကြီးမှာရှိတဲ့ ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင်ကြီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ရန်ဖြစ်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်လောက

ကို မတွယ်၊ မပယ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့က အသုံးချရမှာ။ ဒါကို မှန်ကန်စွာအသုံးချနိုင်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီဘဝမှာလည်း အောင်မြင်မယ်။ နောင်ဘဝမှာလည်း အောင်မြင်မယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မွတ်ဆလင်တွေ ဆုတောင်းတဲ့အခါမှာ ကျမ်းစာတွေထဲမှာ ပါတယ်။ ဒီဘဝမှာလည်း လှပါစေ၊ တမလွန်လောကုတ္တရာမှာလည်း လှပါစေလို့ဆိုပြီး ဆုတောင်းဖို့ လမ်းညွှန်ထားတယ်။ အဲဒီအလှဆိုတဲ့ စကားက အင်မတန်ကျယ်ပြန့်တယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေ ပါတယ်။ အလှရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ အကျည်းတန်အရပ်ဆိုး အနိဋ္ဌာရုံတို့ဖြစ်တယ်။ အရပ်ဆိုးဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာရဲ့ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာလည်း ရှိတယ်။ လူမှုရေးစနစ်ဆိုးတွေမှာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီအနိဋ္ဌာရုံ အကျည်းတန်အားလုံးနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာ အလှတရားကို ဖော်ကျူးခြင်းဟာ အစွလာမ်ရဲ့ ပန်းတိုင်ပဲ။ အလှတရားရဲ့အထွတ်အထိပ်ဟာ ဘာဖြစ်သွားသလဲဆိုတော့ နှစ်ဘဝရဲ့ သန္တိသုခငြိမ်းချမ်းရေးပဲ။ ဒါကြောင့် အစွလာမ်ရဲ့ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်က ဘာလည်းဆိုတော့ ငြိမ်းချမ်းခြင်း (Peace) လို့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအတိုင်း ငြိမ်းချမ်းချင်တယ်လို့ ပြောလို့တော့ မရဘူး။ စည်းနဲ့ ကမ်းနဲ့ နည်းစနစ်တွေရှိတယ်။ အဲဒီတော့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းကမ်းတွေအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ယူရမယ်။ နှစ်ဘဝငြိမ်းအေးဖို့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ဇယားကို ဒီနေ့အစွလာမ်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီသစ္စာတရားရဲ့ဥပဒေသနိယာမတွေကိုလိုက်နာမှုကနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က ငြိမ်းချမ်းမှုကို လှမ်းကိုင်နိုင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် အစွလာမ်ဆိုတာကို အနှစ်ချုပ်ပြောရမှာက ဘာလည်းဆိုရင် ကောင်းတာတွေကိုလုပ်၊ မကောင်းတာတွေကိုရှောင်၊ နှလုံးသားကို သန့်အောင်ထား။ (ကုရ်အာန် ၇:၁၅၇) ဒီဘဝမှာလည်း ငြိမ်းမယ်။ နောင်ဘဝမှာလည်း ငြိမ်းမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့က အစွလာမ်၏ နောက်ဆုံးစခန်းကို ငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့ ဗိမာန် ‘ဒါရွလ်ဆလမ်’ လို့ခေါ်တယ်။ လောကီရေး၊ လောကုတ္တရာရေး၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာရေး ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ အစွလာမ်ရဲ့ပန်းတိုင်ပါပဲ။

၃။ အစွလာမ်ဘာသာက တခြားဘာသာတွေလို ချုပ်ကိုင်မှု မရှိဘူးလား။

စည်းကမ်းဆိုတာတော့ ရှိတယ်။ ကိုယ့်အနေနဲ့ အစွလာမ်သာသနာရဲ့ဘောင်ထဲကိုဝင်ပြီဆိုရင် အစွလာမ်ရဲ့စည်းကမ်းဥပဒေဆိုတာရှိတယ်။ အစွလာမ်

ဘာသာဝင် မဟုတ်သူများနဲ့ ဘယ်လိုဆက်ဆံရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ အစွလာမ်ဘာသာမှာ ပြဌာန်းထားတာရှိတယ်။ အဲဒါကို အထက်မှာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့သလို ဇင်မီ (တစ်နည်း) အစွလာမ်အုပ်ချုပ်မှုနယ်မြေမှာ နေထိုင်နေသော မွတ်ဆလင်မဟုတ်တဲ့ နိုင်ငံသား အခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ခံစားနေရသူများလို့ ခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့။ သူတို့ကိုအထင်သေး အမြင်သေး ပြစ်ပယ်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ယုံကြည်နေတဲ့ ယုံကြည်မှုအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးခွင့် ပေးရမယ်။ သူတရားသူ ကျင့်သုံးနေတဲ့ လူများအဖြစ်နဲ့ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ဆက်ဆံရမယ်။ သူစည်း ကိုယ့်စည်းတော့ ရှိကြပါတယ်။

အစွလာမ်သာသနာနှင့် တမန်တော်မုဟမ္မဒ်၏ အခန်းကဏ္ဍ

၄။ တမန်တော် မုဟမ္မဒ် ပွင့်လာတဲ့ အခြေအနေကို ပြောပြပါ။

တမန်တော်ပွင့်တဲ့အချိန်ကာလနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သမိုင်းတွေမှာ ဘာစရေး နေကြသလဲဆိုရင် လူတွေရဲ့နေထိုင်မှုအကျင့်စရိုက်ဆိုးတွေ အကြောင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်စဉ်တွေက အာရေဗီးယားတိုက်တစ်ခုတည်းပဲ ဆိုးသွမ်း နေတာမဟုတ်ဘဲ contemporary လို့ ခေါ်တဲ့ ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးတွေမှာလည်း အဲဒီအချိန်က ဆိုးသွမ်းမှုတွေရှိနေပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှု တွေ၊ လူတွေရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းရည်တွေ၊ သူတို့ရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေဟာ အင်မတန် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း နိမ့်ကျနေတယ်ဆိုတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ကြီးနိုင်ငယ်ညဉ်း ဆိုတဲ့သဘောတွေ ရှိတယ်။ ဥပမာဆိုရင် အိမ်ထောင်မှု စနစ်တွေမှာ လူမဆန်တဲ့ ဓလေ့တွေရှိတယ်။ လူတွေထင်နေတာက အစွလာမ်ဘာသာတစ်ခုပဲ အမျိုးသား တစ်ဦးကို ဇနီးလေးဦး ယူခွင့်ပြုထားတယ်လို့ ထင်နေကြတာ။ အဲဒါမဟုတ်ဘူး။ ဒီ Polygamy လို့ခေါ်တဲ့ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ အိမ်ထောင်ဖက် တစ်ပြိုင်တည်း အများကြီးယူတဲ့ ဓလေ့စရိုက် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ရှိနေတယ်။ မောင်းမမိသံတွေ အုံ့နဲ့ ကျင်းနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုမှု စနစ်တစ်ခုကို ဥပမာအနေနဲ့ ကျွန်တော်ပြောတာ။ အဲဒီတော့ တချို့တွေက မေးကြတာရှိတယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေက ဘယ်လိုခံစားရမလဲ။ ကိုယ့်လင်ယောက်ျားက တခြားသော အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို မိမိနဲ့ခွဲဝေပြီးတော့ ပိုင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတော့ သဝန်မတိုဘူးလား ဆိုပြီးတော့ မေးကြတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဘက်ခေတ်မှာတွေးတဲ့ အတွေးနဲ့ ဟိုဘက်

ခေတ်မှာ တွေးတဲ့ အတွေး လုံးဝမတူဘူး။ ဟိုဘက်ခေတ်က အမျိုးသမီးတွေက မိမိလင်ယောက်ျားသည် အိမ်ထောင်မှုမှာ ဇနီးများယူလေ သူတို့ရဲ့အမျိုးသမီး တွေက ဂုဏ်ယူလေပဲ။ မိမိရဲ့လင်ယောက်ျားက ယူထားတဲ့ဇနီး နည်းနေရင် သူတို့ လူ့ဘုံအလယ်မှာ အရှက်ကွဲတယ်တဲ့။ သူတို့အချင်းချင်း တွေ့တဲ့အခါမှာ ငါ့ယောက်ျားမှာ ကုလားအုပ်အကောင် ၅၀ ရှိတယ်။ မြင်းက အကောင် ၂၀ ရှိတယ်။ ဆိတ်က အကောင် ၁၀၀ ရှိတယ်။ မိန်းမ ၁၀ ယောက်ရှိတယ်လို့ ဂုဏ်ယူပြီး ပြောလေ့ရှိခဲ့ကြတယ်။ အဲဒါကို Polygamy လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ Polygamyဆိုတာဆော်ဒီအာရေဗီးယားမှာပဲရှိတာမဟုတ်ဘူး။တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ရှိတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျင်းနဲ့ မောင်းမမိသံတွေနဲ့ မိသားစုထူထောင်မှုဆိုတာ ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်မှာဆိုရင် မြန်မာမင်းများ လက်ထက်မှာလည်း ရှိခဲ့ကြတာပဲ။မင်းတုန်း မင်းကြီးရဲ့ ဆောင်ကြာမြိုင်မှတ်တမ်းဆိုတာ စာအုပ်တောင် ထွက်ခဲ့တယ်လေ။ ဒါက ဘာလည်းဆိုတော့ order of the day ဟိုအချိန်က လူတိုင်းလက်ခံထားတဲ့ သမားရိုးကျဖြစ်စဉ်ကြီးပဲ။ ကုန်အာန်ကျမ်းမှာကြတော့ သီးသန့်ဖော်ပြထားတာ ရှိတယ်။ မိတဆိုး၊ ဖတဆိုး မိန်းကလေးတွေကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ လိုအပ် လာရင် လေးယောက်ပဲယူ။ အဲဒီလိုယူရင် ညီတူမျှတူ ထားနိုင်မှယူ။ အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ဘူးဆိုရင် တစ်ဦးတည်း တစ်ယောက်တည်းယူတဲ့ တစ်လင်တစ်မယား စနစ်ကို စပြီးပြောထားတာက ကုန်အာန်ကျမ်းမှာပဲ ရှိတယ်။ ဘယ်ကျမ်းမှာမှ မရှိဘူး။ Marry only one ဆိုတာ ကုန်အာန်မှာပဲ ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောချင်တာကခေတ်ပြိုင်ယဉ်ကျေးမှုတွေရဲ့ဖြစ်စဉ်ကိုပြောတာ။အာရပ်လောက တစ်ခုတည်းမှာသာ ရိုင်းစိုင်းယုတ်ညံ့ လူမဆန်မှုတွေ ဖြစ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ အခုန ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလိုကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း လုပ်တာတွေ၊ပြည်ထောင်အချင်း ချင်းမင်းတွေက အင်အားသည် အမှန်တရားဆိုပြီးတော့ လုပ်နေတာ။ အဲဒီအချိန် က တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာဖြစ်နေတာ။ အဲဒီတော့ ဒီလို ယဉ်ကျေးမှု ပျက်သုဉ်းပြီး လူနဲ့ တိရစ္ဆာန်ခွဲလို့မရတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ တမန်တော်မုဟမ္မဒ်ပွင့်ခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်တော် ပွင့်ခဲ့ရတဲ့ အာရေဗီးယားတိုက်မှာလည်း ဒီလို စရိုက်ဆိုး၊ အကျင့်ဆိုးတွေ လူနဲ့ တိရစ္ဆာန်ခွဲလို့မရတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ်တော်ပွင့်ခဲ့ရပြီးတော့ အနန္တစကြ ဝဠာ အားလုံးကို သန့်စင်ရှင်းလင်း လင်းဝင်းဖို့အတွက် သူတာဝန်ယူခဲ့ရတယ်။

၅။ တမန်တော်ပွင့်လာတဲ့အခါမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာ ပါရှိတဲ့ တရားတွေကို တမန်တော်က ဘယ်လိုထုတ်ပြန်ခဲ့သလဲဆိုတာလည်း ပြောပြပါ။

တမန်တော်မြတ်က သက်တော် ၄၀ ရောက်တဲ့အခါမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် (ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သော အနှိုင်းမဲ့ ဖန်ဆင်းတော်မူသောအရှင်) ထံက ရွှေဉာဏ်ထူး ချီးမြှင့်ခြင်းခံရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ သက်တော် ၄၀ မတိုင်ခင်ကတည်းက အမှန်တရားကို ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရတဲ့ သူတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့စာရိတ္တကလည်းပဲ ပတ်ဝန်းကျင်က အံ့ဩလောက်အောင် မြင့်မြတ်သန့်စင်တော်မူပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရော အာရပ်တိုင်းပြည်တွေမှာရော ကျင့်သုံးနေတဲ့ ကျင့်သုံးမှုတွေနဲ့ သူ့ရဲ့ရပ်တည်မှုက တခြားစီဖြစ်နေတယ်။ သူ့ရဲ့စာရိတ္တပိုင်းဟာ လူပျိုစဉ်အရွယ်မှာ မဲ့တစ်ပေါက် အစွန်းမခံရအောင် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ထိန်းသိမ်းခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကာလတုန်းကတည်းက ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့ တိုင်းပြည်တွေ၊ ဒေသတွေမှာ လက်မထပ်ဘဲ အတူနေကြတဲ့ (living together) အလေ့က ထမင်းစားရေသောက်လိုဖြစ်နေပြီ။ အဲဒီကိစ္စက အဲဒီခေတ်မှာ အင်မတန်ယဉ်ကျေးတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့ လုပ်လေ့လုပ်ထရှိတဲ့ ဂုဏ်ရှိတဲ့ စရိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်နေတယ်။ အရက်သေစာသောက်စားခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်း၊ အပျော်အပါးလိုက်စားခြင်းဆိုတဲ့ အရာတွေက တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ပုံမှန်ဖြစ်နေသလို အာရပ်ကမ္ဘာမှာလည်း ရှိနေတယ်။ သို့သော် တမန်တော်မြတ်မှာကြတော့ အဲဒါမျိုး အကျင့်စရိုက်တွေ မရှိဘူး။ လူလူခြင်း လှည့်စားတာတို့ ကလိမ်ကျတာတို့၊ မနာလိုဝန်တိုတာတို့၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်လုပ်တာတို့ သူ့မှာမရှိဘူး။ အဲဒီလိုမရှိတဲ့အပြင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်လေးဟာ မိတဆိုး ဖတဆိုးလေးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ သူ့အဖေက သူကိုယ်ဝန်ရှိစဉ်မှာပဲ ဆုံးသွားတယ်။ အမေက သူ လူမမယ်အရွယ်မှာ ဆုံးသွားတော့ အဘိုးနဲ့ ကြီးပြင်းခဲ့ရတယ်။ အဘိုးဆုံးသွားတော့လည်းပဲ ဦးကြီးတော်၊ ဘကြီးတော်တွေနဲ့ပဲ ကြီးပြင်းခဲ့ရတယ်။ အဲဒီခေတ် အာရပ်လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ မုဆိုးမတို့၊ ဖတဆိုးမိတဆိုးဆိုရင် အင်မတန်နှိမ့်ကြတယ်။ ဒါတောင် တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဆွေမျိုးတွေက ကာဗာကျောင်းတော်မှာ ဂေါပကလူကြီးတွေဖြစ်တယ်။ တော်တော် အရှိန်အဝါကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လောက်ပဲ အရှိန်အဝါကြီးကြီး မုဆိုးမဖြစ်သွားပြီဆိုရင် လှည့်မကြည့်ကြတော့ဘူး။ အခုနပြောခဲ့တဲ့ Orphan လို့ ခေါ်တဲ့ အမေမရှိ၊ အဖေမရှိ၊ မိတဆိုး ဖတဆိုးဖြစ်သွားပြီဆိုရင်၊

မိဘမဲ့ဘဝရောက်သွားပြီဆိုရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အနှိမ်ခံရတယ်။ သို့သော် လည်းပဲ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေဟာ အဲဒီလိုအနှိမ်ခံ ချောင်ထိုးခံရတဲ့ ဘဝတွေမှာ သူ့ရဲ့စာရိတ္တက အရမ်းကောင်းနေတဲ့အခါမှာ လူတွေက သူ့ကို သတိမထားဘဲ မနေနိုင်အောင်ဖြစ်ကြရတယ်။ ဒါကြောင့် သူ တမန်တော်အဖြစ် မကြေညာခင်မှာပတ်ဝန်းကျင်ကဂုဏ်ပြုခေါ်တဲ့ ဘွဲ့တွေရခဲ့တယ်။ အလ်အဓိး(န်) အလ်စွာဒစ်ဆိုတဲ့ အင်မတန်သန့်ပြန့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သစ္စာဝါဒီသူတော်စင် ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တွေ၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သူဆိုတဲ့ ဘွဲ့တွေနဲ့ တမန်တော်ဟာ ကျော်ကြား ခဲ့တယ်။

၆။ တမန်တော်က အဲဒီလိုကျော်ကြားခဲ့တာက ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်လို့လား။

အဲဒါတစ်ခုလည်းပြောချင်ပါတယ်။ အဲဒီခေတ်မှာ Contemporary History အရရော အာရပ်သမိုင်းအရပါ ပြောရမယ်ဆိုရင် စာဖတ်ခြင်း၊ စာတတ်ခြင်း၊ စာရေးတတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စက အင်မတန်ရှားပါးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်တယ်။ သို့သော် အာရေဗီရတိုက်ခရစ် (၆ ရာစု)နှစ်မှာ စာတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ စာရေး တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် အာရဗီစာပေဟာ ဂန္ထဝင်မြောက် လောက်အောင် အဆင့်မြင့်မြင့်တည်ရှိနေတယ်။ ဘယ်လိုလူတွေရှိသလဲဆိုတော့ ကဗျာဆရာတွေရှိတယ်။ စာဟောဆရာတွေရှိတယ်။ သူတို့က အသံနေအသံထားနဲ့ ပုံတိုပတ်စတွေပြောနိုင်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကဗျာတွေ၊ လင်္ကာတွေ ဖွဲ့နိုင် တယ်။ အဲဒီတော့ စာပေကလည်း အရမ်းတိုးတက်နေတဲ့အချိန်မှာ တမန်တော် မြတ်က ဘယ်လူဆရာထံမှာမှ တပည့်မခံခဲ့ဘူး။ အဲဒါက သူ့ရဲ့ထူးခြားချက်ပဲ။ အဲဒါကို အာရဗီလို နဗီရေအွန်မီလို့ ခေါ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ဘာလည်းဆိုတော့ ဘယ်လူ(အင်ဆန်)ဘယ်နတ်(ဂျင်)၊ ဘယ်ဗြဟ္မာ(ဖရစ်တာ)ဆိုတဲ့(မလာအေကာ) ဘယ်သူ့ထံမှာမှ တပည့်မခံခဲ့ဘူး။ စာမတတ်၊ ပေမတတ် ဆိုပြီးတော့ သမိုင်းမှာ မှတ်တမ်းတင်တယ်။ Illiterate ဆိုပြီးတော့ တင်တယ်။ စာမတတ်၊ ပေမတတ် ဆိုတာက တစ်ဆင့်ခံ သင်ညာသိ မရှိတာ မှန်တယ်။ သင်္ခတဘုံသား ဘယ်သူ့ ဆီမှာမှ တပည့်ခံပြီး စာရေးတတ်ခြင်း၊ စာဖတ်တတ်ခြင်းအတွက် မသင်ယူခဲ့ဘူး။ သို့သော် အမြင့်ဆုံးအသိဉာဏ်ကို အရှင်မြတ်ထံက တိုက်ရိုက် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလိုတိုက်ရိုက်ချီးမြှင့်ခြင်း မခံရခင်ကတည်းက သူ့ကိုပြင်ဆင်မှု

ကာလအတွင်းမှာ စာရိတ္တအားဖြင့်လည်း သူက အင်မတန် သန့်စင်တယ်။ အသိပညာအားဖြင့်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်မှာ နဂိုအသိတွေရှိတယ်။ ဒီကနေ့ခေတ်ရဲ့ Psychology မှာ လူ့ရဲ့ အသိဉာဏ်ကို အမျိုးမျိုး ပိုင်းခြားထားတာရှိတယ်။ နဂိုအသိဉာဏ်ကို Instinct လို့ ခေါ်တယ်။ Instinct ဆိုတာက သင်ပေးစရာမလိုဘဲ သိနေတဲ့ဉာဏ်တွေကို ခေါ်တယ်။ သက်ရှိမှန်သမျှမှာ ရှိတယ်။ လူမှာတော့ ပိုပြီး အဆင့်မြင့်တာပေါ့။ ပြီးတော့ လူသားကျတော့မှ ဆင်ခြင်တုံတရား Reason ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီထက် မြင့်သွားတဲ့အခါကျတော့ Intuition လို့ခေါ်တယ်။ Intuition ဆိုတာက ဘယ်လိုပြောမလဲဆိုရင် ဥပမာ လေးတန်းကျောင်းသားလေးဗျာ၊ တက္ကသိုလ်ကစာတွေကို တတ်နေတယ်လို့ဆိုတဲ့ သတင်းမျိုးတွေ ကြားဖူးကြမှာပေါ့။ ဘယ်သူကမှ သင်ပေးတာ မဟုတ်ဘဲ အာရုံလွန်အသိ Intuition အရလို့ သူတို့ အဲဒီလို သုတေသနပြုပြီး ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်မြတ်က Instinct & Intuition တင်မကဘဲ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ထံက တိုက်ရိုက်ထိုးထွင်းရရှိနေတော့ ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ တပည့်မခံပေမယ့်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ အသိပညာဉာဏ် အလိမ္မာမှာ အလွန်ပဲ အဆင့်မြင့်မားနေပါတယ်။ သီလလိုဆိုတဲ့ စာရိတ္တကလည်း အင်မတန်ကောင်းတယ်။ သက်သေပြပါဆိုရင် ပြစရာရှိတယ်။ သူ့ခေတ်မှာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုတွေကြောင့် လူတွေဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေတဲ့အခါမှာ သူက ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ ဒီကနေ့ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတွေကို ကူညီထောက်ပံ့တဲ့ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်နေတဲ့ NGO တွေလို အဖွဲ့မျိုး စပြီးတော့ ဖွဲ့တယ်။ NGO ရဲ့ လုပ်ငန်းက ဘာလည်းဆိုတော့ အများပြည်သူကို ကူညီဖို့၊ ကယ်ဆယ်ဖို့၊ လိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ဆိုတဲ့ အဲဒီလိုအဖွဲ့လေးကို တမန်တော်မြတ်ကြီးက စပြီးတော့ ဖွဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန် တမန်တော်အဖြစ် မကြေညာသေးဘူး။ အဲဒီတုန်းကတည်းက သူစခဲ့တယ်။ မတရားအလုပ်ခံနေရတဲ့သူတွေ၊ Marginalize and venerable ဖိနှိပ်ပြီးတော့ ချောင်ထိုးခြင်းခံရတဲ့သူတွေ၊ ကျောမွဲလူတန်းစားတွေ၊ အနှိမ်ခံတွေ မုဆိုးမတွေ၊ မိဘမဲ့တွေဆိုတာ အဲဒီခေတ်မှာ နာလန်မထူနိုင်အောင် ဖိနှိပ်ထားတာ။ အဲဒီအခြေအနေတွေကို တမန်တော်မြတ်က ကူညီဖို့အတွက် အဖွဲ့လေးတစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့ခဲ့အခါကြတော့ ဒီအသိဉာဏ်တွေ သူ ဘယ်ကရသလဲ။ နောက်တစ်ခါ သူက သူများအိမ်မှာ ကပ်စားနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အင်မတန်အောင်မြင်တဲ့ ကုန်သည်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ သူဟာ အဘိုးမရှိတော့တဲ့ နောက်ပိုင်း

မှာ ဦးကြီးတော်တွေနဲ့ အထူးသဖြင့်တော့ သူ့ရဲ့ညီတစ်ဝမ်းကွဲလည်း တော်တယ်၊ နောက် သမက်လည်း ဖြစ်လာမယ့် မောင်လာအလီရဲ့ ခမည်းတော်နဲ့အတူ ကုန်သွယ်ကူးသန်းမှု တွေလုပ်တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကုန်သွယ်ကူးသန်းမှုပြုဖို့ ခရီးထွက်တာ ဘာနဲ့သွားသလဲဆိုတော့ ကုလားအုပ်နဲ့ သွားရတယ်။ ကုလားအုပ်ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ သဲကန္တာရကို ဖြတ်ကျော်ပြီး သွားဖို့ အကောင်းဆုံး အစီးအနင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုသွားတဲ့ ကုန်သည် ခရီးသည်တန်းတွေကို ဘယ်လို ခေါ်သလဲဆို Caravan လို့ ခေါ်တယ်။ Caravan က ဘာလည်းဆိုရင် သဲကန္တာရကို ဖြတ်ကျော်ပြီးတော့ ကုန်သည်ခရီးသည်တန်းတွေနဲ့ ကုန်ကူးဖို့ သွားတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုခရီးသည်တန်းတွေနဲ့ အရပ်ဒေသအများကြီးကို ရောက်ကြတယ်။ ဆီရီးယား၊ ခီမန် စတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံတွေကို ရောက်ခဲ့တဲ့ အခါမှာ သူ့ရဲ့ဂုဏ်သတင်းက အင်မတန်ကျော်ကြားတယ်။ M.B.A လည်း အောင်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘောဂဗေဒ၊ စီးပွားရေး (Economic, Commerce) စတဲ့ ပညာတွေကို တက္ကသိုလ်တက်ပြီး အောင်ထားတာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ အင်မတန်ကျော်ကြားတဲ့ အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့ ကုန်သည်ကြီးအဖြစ်နဲ့ ကျော်ကြားခဲ့တယ်။ အဲဒီဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားလို့ သူ့ထက် အသက် ၁၅ နှစ်ကြီးပြီး အိမ်ထောင်လည်း နှစ်ဆက်ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ မုဆိုးမ ဘီဘီခတီဂျာက တမန်တော်ကို လက်ထပ်ဖို့ စပြီးကမ်းလှမ်း Propose လုပ်ခဲ့တယ်။ အမျိုးသမီးဘက်က စပြီး ကမ်းလှမ်းတာ။ အဲဒီအချိန်မှာ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ သက်တော် ၂၅ နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ ဂုဏ်သတင်းက ဘာလဲဆိုရင် အင်မတန် အောင်မြင်ကျော်ကြားသော Business-man အနေနဲ့ သစ္စာရှိတယ်၊ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်တယ်။ ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ တပည့်မခံဘဲနဲ့ သူ့မှာ ဒီအရည်အသွေးတွေ ပါလာတယ်ဆိုတာကို မွတ်ဆလင်တွေက ကိုယ့်ငါးချပ် ကိုယ်ချဉ်ပြီးတော့ ဒီလို ချီးကျူးနေတာမဟုတ်ဘူး။ အထောက်အထားတွေရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်ဟာ နဗီ-အွန်မီ စာမတတ်တဲ့၊ စာမရေးတတ်တဲ့၊ စာမဖတ်တတ်တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ သူ့ကို အနောက်နိုင်ငံတွေက ပြောကြတယ်။ စာမတတ်တဲ့ Unlettered Prophet လို့ ပြောကြတာ မှန်ပါတယ်။ အဖန်ဆင်းခံများထံမှာ တပည့်မခံခဲ့ရဘူး။ သို့သော် မြန်မာစာပေမှာ ရှိတယ်။ သယမ္ဘူတဲ့။ သယမ္ဘူဉာဏ်ဆိုတာ ဆရာမကူတဲ့ သယမ္ဘူဉာဏ်ထူးကို ခေါ်တာ။ သင်ထားတာမဟုတ်ဘူး။ သင်ထားတာဟာ တစ်ဆင့်ခံအသိဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာစာပေမှာ သညာနဲ့ ပညာကို ခွဲထား

တယ်။ သညာဆိုတာ သူတစ်ပါးထံက တစ်ဆင့်ခံပြီး တတ်တာ။ ပညာဆိုတာ တိုက်ရိုက်ချီးမြှင့်ခြင်းခံရပြီး ထိုးထွင်းသိတဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်မြတ်က အဲဒီလိုရွှေဉာဏ်ထူးကို ရခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဩဝါဒတော်မှာ ဘယ်လိုလာသလဲဆိုရင် 'ငါသည် ပညာ၏ မြို့တော်' လို့ သူ့ရဲ့ရွှေဉာဏ်တော်က ထွက်ထားတယ်။ လူဆရာထံမှာတော့ တပည့်မခံခဲ့ဘူး။ စာလည်း မရေးတတ်ဘူး။ စာလည်းမဖတ်တတ်ဘူး။ သို့သော်သူ့ကိုယ်သူ ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ပညာရဲ့မြို့တော်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါကြောင့် သူ့မှာ အရှင်မြတ် တိုက်ရိုက်ချီးမြှင့်တဲ့ ရွှေဉာဏ်ထူးတွေ ကွန့်မြူးနေတယ်။ သူ့ရဲ့ ရွှေဉာဏ်တော်ထွက် ဩဝါဒတော်တွေက ဒီကနေ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ဩချလောက်အောင် ခေတ်ရှေ့မှာ ပြေးနေတယ်။ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ထံ သင်အံဆည်းပူးကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ ရှာဖွေရတဲ့ သညာတွေကို Acquired Knowledge လို့ ခေါ်တယ်။ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်က တိုက်ရိုက်ချီးမြှင့်တဲ့ ထိုးထွင်းသိဉာဏ်ပညာကို Revealed Knowledge လို့ ခေါ်ပါတယ်။

၇။ တမန်တော်လက်ထက်မှာ ဥပဒေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုပြဋ္ဌာန်းခဲ့တာတွေ ရှိပါသလဲ။

မက္ကာရွှေမြို့တော်မှာ တမန်တော်မြတ် စံမြန်းစဉ်အခါကတော့ Feudalism ဆိုတဲ့ နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ သက်ဦးဆံ့ပိုင် အုပ်ချုပ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ရှိနေပြီး မင်းညီမင်းသားတွေ ကြီးစိုးတဲ့ ပဒေသရာဇ်စနစ်ပဲ ရှိနေတယ်။ တမန်တော်မြတ်ကြီး မဒီနာမြို့ကို ပြောင်းကြွပြီးတဲ့အခါကြတော့ မြို့ပြနိုင်ငံတော်တစ်ခုကို ထူထောင်ရတယ်။ အဲဒီလိုထူထောင်လိုက်တဲ့အခါမှာ သူ့ရဲ့အသိုင်းအဝိုင်းကလည်း ကျယ်ပြန့်လာခဲ့တယ်။ သူ့ကို တမန်တော်အဖြစ် လက်မခံသော်လည်းဘဲ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လက်ခံခဲ့ကြတဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာခြားများနဲ့ ဆက်ဆံရတယ်ဆိုတာက အခုမှ ရှိလာတာမဟုတ်ဘူး။ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်ကတည်းက ရှိခဲ့တာ။ မဒီနာမှာ သူ့ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လက်ခံတယ်။ သို့သော် အစ္စလာမ်ဘာသာမဟုတ်တဲ့ ရဟူဒီ (Jew) တွေ ရှိတယ်။ Coptic ဆိုတဲ့ ခရစ်ယာန်တွေ ရှိတယ်။ Nestorian ခရစ်ယာန်လို့ခေါ်တဲ့ နတ်ဆရာရီတွေ ရှိတယ်။ ရုပ်ဝါဒီတွေ ရှိတယ်။ ဘာမှမယုံတဲ့လူ (Atheist) တွေ ရှိတယ်။ ဒီအကြောင်းတွေ ကုရ်အာန်မှာ ပါတယ်။

ငါတို့ဘဝကို အချိန်ကလွဲလို့ ဘယ်ဟာကမှ ဖျက်ဆီးလို့ မရပါဘူးဆိုတဲ့သူတွေ ရှိတယ်။ တချို့လူတွေက အခုခေတ်မှ ရုပ်ဝါဒ Materialism မတ်စ်-လီနင် လက်ထက်မှ ပေါ်တယ်လို့ထင်ကြတာ။ ဟိုတုန်းကတည်းက ရုပ်ဝါဒီတွေ ရှိတယ်။ ရိုမန်လူမျိုး၊ ဂရိလူမျိုးတွေက ဘရာဇင်တိုင်းအင်ပါယာဆိုပြီးတော့ အရှေ့အလယ်ပိုင်း နယ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိတဲ့နယ်တွေကို ချဲ့ထွင်ထားတာ ရှိတယ်။ Alexzenda တို့လို ဂရိတ်လူမျိုးတို့က ပါရှားကိုပါ သိမ်းပိုက်ပြီးတော့မှ ဘရာဇင်တိုင်း အင်ပါယာဆိုပြီးတော့ ထူထောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနေရာတွေမှာ ဂရိအတွေးအခေါ်တွေ၊ ရိုမန်အတွေးအခေါ်တွေကလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီလို အယူပေါင်းစုံရှိနေတဲ့ Cosmopolitan မြို့ပြနိုင်ငံကို တမန်တော်မြတ် ဦးဆောင် ခဲ့တဲ့အခါကြတော့ တမန်တော်မြတ်ကြီးက မတူကွဲပြားတဲ့ Plural Society အတွက် ဥပဒေတွေကို သူက စတင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရတယ်။ ဥပဒေတွေ ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အခါ တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ မူဆာနဗီကို လက်ခံတဲ့ မိုးဇက်ရဲ့ ဥပဒေ (MosesLaw)။ အဲဒီဥပဒေကိုဂျူးတွေအတွက်သတ်မှတ်တယ်။ နောက်(အီစာနဗီ Jesus) ကို လက်ခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (ခရစ်ယာန်) သမ္မာကျမ်းစာအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပေး တယ်။ ဇရိအက်စတာ ဆိုတာ ပါးရှားမှာ ပွင့်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပဲ။ သူ့ကို မီးကိုးကွယ်တယ်လို့ လူတွေက ထင်နေကြတယ်။ မချူဆီလို့ လူသိများတဲ့ အယူဝါဒရဲ့ ရှေ့ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပဲ။ သူ့မှာလည်း ဥပဒေတွေ၊ ဓမ္မသတ် တွေရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ အဲဒီလို မဒီနာမြို့မှာရှိတဲ့ အုပ်ချုပ်ခံပုဂ္ဂိုလ် တွေကို သက်ဆိုင်ရာဥပဒေတွေနဲ့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ အဲဒီအခါကြတော့ သူက ဥပဒေအရာမှာရော၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာရော သူပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ဥပဒေတွေ အများကြီးရှိခဲ့တယ်။ မဟာတမန်တော်မြတ်ဟာ ကမ္ဘာတစ်ခွင်မှ လူသားမှန်သမျှ ကျင့်သုံးနိုင်မဲ့စကြဝဠာလုံးဆိုင်ရာဥပဒေ (UniversalLaw) ကိုစတင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ အထောက်အထားရှိပါတယ်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့မှာ လင်ကွန်းအင်းဆိုတဲ့ ဥပဒေပညာတက္ကသိုလ်ကြီးရဲ့ မုခ်ဦးကြီးရှေ့မှာ ရှေးဦး ကျေးဇူးရှင် ဥပဒေပညာ ရှင်ကြီးများရဲ့ ကမ္ဗည်းတွေကို ထိုးထားတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ဥပဒေပညာရှင် ကြီးအဖြစ်နဲ့တမန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ နာမည်လည်းပါတယ်။ အရာရာကိုသံသယနဲ့ စူးစမ်းပြီး လွယ်လွယ်နဲ့ မယုံတတ်တဲ့ အနောက်တိုင်းသား ပညာရှင်တွေဟာ သေသေချာချာ သုတေသနလုပ်ပြီးတော့ လေ့လာလိုက်တဲ့အခါမှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို တကယ်စနစ်တကျ စပြီးလုပ်ခဲ့တာ တမန်တော်မြတ်ဖြစ်တယ်

ဆိုတာ သူတို့လက်ခံခဲ့ကြတယ်။ နောက်ပြီးတော့ တခြားဥပဒေတွေကိုလည်း တမန်တော်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီနေ့မီဒီယာမှာ ပြောနေတဲ့ ရှီယာဥပဒေနဲ့ အုပ်ချုပ်မယ်။ ရှီယာဥပဒေနဲ့ အုပ်ချုပ်ရင်တော့ လှည်းခေတ်၊ လှေခေတ်၊ သဲကန္တာရခေတ်ရောက်ပြီး လူရှိုင်းတွေ ကြီးစိုးတော့မယ်ဆိုပြီးတော့ Impression ဝင်အောင် သူတို့ပြောနေကြတာဟာ လုံးဝမှန်ကန်မှု မရှိပါဘူး။ ရှီယာဥပဒေဆိုတာ အင်မတန်နူးညံ့သိမ်မွေ့ပြီး ခေတ်တိုင်း၊ စနစ်တိုင်းမှာ သုံးလိုရတယ်။ Flexible ဖြစ်တယ်။ ပုံသေကားကျမဟုတ်ဘူး။ ရှီယာဥပဒေ ဆိုတာကို နားလည်တဲ့လူတွေက ချီးကျူးတယ်။ အခုနပြောတဲ့ Constitution တို့၊ ဥပဒေတို့ဆိုတာတွေဟာ ရှီယာဥပဒေက အတုယူလာတာပဲ။ ဓမ္မသတ် တွေကို Juriprudence လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်မှာဆိုရင် Fiq လို့ခေါ်တယ်။ အစ္စလာမ္မစ်ဥပဒေကို ဖစ်လို့ ခေါ်တယ်။ ကုရ်အာန်-ဟဒီးစ်ပေါ် ဗမာမွတ်ဆလင်တွေကတော့ ဖစ်(ခ)ကာလို့ အသံထွက်တယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ ဥပဒေအရာမှာလည်း အလွန်အင်မတန်ကို ကျွမ်း ကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်ပါတယ်။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အခန်းကဏ္ဍ

၈။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ အထွတ်အမြတ်ထားတဲ့ ကုရ်အာန်ကျမ်းက ဘယ်လို စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသလဲ။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကဲ့သို့ ကောင်းကင် (လောကုတ္တရာ)ကျ ကျမ်းများ အကြောင်း စမက်တစ်ရစ်လေ့ကျင့် (Semitic Religions) တွေထဲမှာ ရှိပါတယ်။ စမက်တစ်ရစ်လေ့ကျင့်ဆိုတာက မဟာလူသား အီဗရာဟင်ကိုယ်တော်ကြီးကို လက်ခံတဲ့ ဂျူတာအစ်ဇင်မှာရော၊ ခရစ်တော်ရဲ့ ခရစ်ယာန်သာသနာမှာရော ဒီအယူအဆက ရှိပြီးသားပါ။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် မဟာလူသား ပုဂ္ဂိုလ် ထူးတွေကို ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တဲ့ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်က ရွေးချယ်ပြီးတော့ သူတို့ကို ဉာဏ်စဉ်ထူးတွေ ချီးမြှင့်တယ်။ လူသား အတွေးအခေါ်တွေ မဟုတ်ဘူး။ အသင်္ခတအရှင်ဘက်က ဉာဏ်စဉ်ထူး ချီးမြှင့်တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်စဉ်ထူးတွေက ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ နှလုံးသားမှာ ကိန်းအောင်းတယ်။ သူတို့ရဲ့

နှုတ်လျှာကနေ ထွက်လာတယ်။ အဲဒါတွေက ကျမ်းတွေအဖြစ်နဲ့ ထွက်ပေါ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ Channel က မဟာလူသားတို့ရဲ့ နှလုံးသားက လာတယ်။ ထွက်ပေါ်လာတာက ရွှေနှုတ်တော်တွေက ထွက်ပေါ်လာတယ်။ သို့သော် Source ကတော့ လူသားရဲ့ Source က မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းကင်ကျကျမ်းလို့ ခရစ်ယာန်တွေက ဘာသာပြန်တယ်။ ကျွန်တော်က Revelation လို့ ဆိုချင်တယ်။ Revelation လုပ်တယ်ဆိုတာက ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ အမှန်တရားကို ပြလိုက်တာ Conceal ဆိုတာ ဖုံးကွယ်ထားတာ။ Reveal ဆိုတာက ဖော်လိုက်တာ။ သစ္စာအမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြသဖို့ တမန်တော်မြတ်ကို ပြီးပြည့်စုံစွာ နောက်ဆုံးကြားခံအဖြစ် သစ္စာ ဓမ္မရဲ့ အရှင် ‘မာလိကွလ်ဟ(ခ်)’ က သုံးခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အာရေဗီးယားတိုက်က ခရစ်နှစ် ၆ ရာစုမှာ ကျင်လည်နေတဲ့ လူသားတစ်ဦးကို ကြားခံရတော့မယ်ဆိုရင် သူ့တရားဦးကို နာခံရမယ့်လူသားတွေ (တစ်နည်း) အာရပ်လူမျိုးတွေရဲ့ ဘာသာစာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးစံတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်သီကုံးပြီး ပို့ချခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလူတွေ နားလည်နိုင်မယ့် အမှန်တရားကို ဘယ်လို Channel လုပ်လိုက်သလဲဆိုတော့ ဒီလူတွေ နားလည်နိုင်မယ့် ဘာသာစကားကို အရင်ရွေးရတယ်။ ပြီးတဲ့အခါမှာ အဲဒီလူတွေ နားလည်နိုင်မယ့် တရားကို တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ ဥပမေယျတွေကလည်း ဒီလူတွေကိုပြောလိုက်တာနဲ့ ဘာကိုဆိုလိုသလဲဆိုတာ သိနိုင်မယ့် သူတို့ရဲ့ လက်တစ်ကမ်းမှာရှိတဲ့ ဥပမာ၊ ဥပမေယျတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်ပြီးတော့ Massage တရားကို ပေးရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အာရဗီစာပေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တမန်တော်မြတ်ကြီးထံ ကျခဲ့တဲ့ လောကုတ္တရာစခန်းက ကျမ်းဟာ လူသားလက်ထဲကို ရောက်တဲ့အခါမှာ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးက convey လုပ်ရတယ်။ တရားဟာ လောကုတ္တရာထဲက လောကီနယ်ပယ်ကိုရောက်လာရတာ ဖြစ်တယ်။ ကြားခံလိုက်ရတာက အာရပ်အမျိုးသားဖြစ်တော့ သစ္စာဓမ္မကို အာရပ်ရဲ့ စာပေနဲ့ လူသားလက်ထဲမှာ ပေထက်အကွရာတင်တယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ရဲ့ မဟာစီမံကိန်းပါ။ ဒီလိုအာရဗီစာပေနဲ့ သစ္စာအမှန်ကို ဖော်ကျူးထားတဲ့ ကျမ်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

၉။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမပေါ်ခင် အရင်ပေါ်ခဲ့တဲ့ကျမ်းတွေ ရှိသေးလား။

ရှိပါတယ်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမပေါ်မီမှာ အဓိကကျမ်းကြီးလေးကျမ်းပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါက အမည်တွေနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ပြောထားတယ်။ မိုးဇက် အပေါ်မှာ ကျခဲ့တဲ့ သောင်ရပ်ကျမ်း၊ နောက်ပြီးတော့ ဇုဆူဆိုတဲ့ ကျမ်းက ဒါဝတ်နဗီ(ဒေးဗစ်) ကို ချပေးတဲ့ ဓမ္မတေးသဏ္ဌာန်ဆောင်တဲ့ ဆလံကျမ်း။ Bible မှာဆိုရင် Pslam လို့ခေါ်တယ်။ ဆလံကျမ်းဆိုတာ ကဗျာတွေ၊ အင်မတန် အဆင့်မြင့်တဲ့ ဓမ္မကဗျာတွေ။ နောက်ပြီးတော့ အီဆာနဗီယေရှုခရစ် Jesus Christ အပေါ် ချပေးခဲ့တဲ့ အင်ဂျိလ်ဆိုတဲ့ကျမ်း၊ အဲဒါက Bible သမ္မာ ကျမ်းပြီးတော့မှ မဟာတမန်တော်မြတ်အပေါ် ကျရောက်တဲ့ ကုရ်အာန်ကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကျမ်းလေးကျမ်းအပြင် ကျမ်းတွေ အဆောင်ဆောင်ကျခဲ့တယ် ဆိုတာ ကုရ်အာန်ကျမ်းထဲမှာ ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ မဟာလူသား အဆူဆူပွင့်ခဲ့တယ်။ ပွင့်ခဲ့တဲ့မဟာလူသားအချို့အပေါ်မှာ ကျမ်းတွေ ကျခဲ့တယ်။ အဲဒီကျမ်းဂန် အားလုံးကိုလည်း လက်ခံရမယ်ဆိုတာလည်း ကုရ်အာန်ထဲမှာ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်မတိုင်ခင်က ရှိခဲ့တဲ့ ဘာသာအယူဝါဒများကို အားလုံးမဟုတ်ဘဲ၊ ကျဉ်းမြောင်းအောင် ဝကွက်ပြီးတော့ တချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အရှေ့အလယ်ပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုပဲ ကျမ်းရခဲ့သယောင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ (People of the book) အာရဗီလိုပြောရင် အယ်လ်လေကေသဗ် ဆိုပြီးတော့ သတ်မှတ်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီလူတွေကို အထူးအခွင့်အရေး ဆက်ဆံမှုတွေ ပေးတယ်။ သို့သော် နောက်ပိုင်း ပညာရှင်တွေက အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ပျံ့နှံ့သွားတဲ့အခါ သုတေသနတွေလုပ်ပြီး ဖော်ထုတ်ထားတာ ရှိတယ်။ ဥပမာ အိန္ဒိယကို အစ္စလာမ်ဘာသာရောက်လာတဲ့အခါ၊ ဘယ်အချိန်က ရောက်လာသလဲဆိုတော့ ခရစ်နှစ် ၇၁၁ ခုနှစ်မှာ ပထမဦးဆုံးထိတွေ့မှု စခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ မုဟမ္မဒ်က စင်ဆိုတဲ့ စစ်ဗိုလ်လေးက အသက်ငယ်ငယ်လေးရှိသေးတယ်။ အဲဒီခေတ်ရဲ့ ပထဝီနိုင်ငံရေးသဘောအရ ဆင်းဆိုတဲ့ နေရာကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အာဖဂန်နဲ့ ပါကစ္စတန်ကြားမှာ၊ ဟိုတုန်းကတော့ အာဖဂန်တွေ၊ ပါကစ္စတန်တွေ မရှိဘူးလေ။ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ပေါ့နော်။ အဲဒီမှာ ထိတွေ့ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ခဲ့တာလေးကို ပြောချင်ပါတယ်။ အရေးကြီးတဲ့အချက်က အစ္စလာမ်ရဲ့ သွန်သင်ချက်ကြောင့် နယ်ချဲ့တာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ခေတ်ရဲ့ စနစ်ကိုက ကိုလိုနီ နယ်ချဲ့မှုဆိုတော့ အဲဒီခေတ်က လူတိုင်းကျင့်သုံးနေတဲ့ နိုင်ငံရေး ဖြစ်တယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာ ထွန်းကားပြန့်ပွားရန် နယ်ချဲ့ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မုဟမ္မဒ် ကာဆင်အုပ်ချုပ်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဗုဒ္ဓဘာသာအများစု၊ ဟိန္ဒူတွေရှိတယ်၊ ဂျိမ်းတွေရှိတယ်။ အခြားအယူဝါဒသမားတွေလည်းရှိတော့ အုပ်ချုပ်ခံ လူတွေက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ခင်ဗျားသိမ်းတာတော့ ဟုတ်တယ်။ ကျုပ်တို့ယုံကြည်တဲ့ ဒီအယူဝါဒတွေရှိတယ်။ ကျုပ်တို့ အယူဝါဒတွေကို ဆက်လက်ကိုးကွယ်မယ်။ ကျုပ်တို့ ဘုရားကျောင်းကန်တွေပြုပြင်မယ်။ အသစ်တွေဆောက်မယ်ခွင့်ပြုပါလို့ ပြောတော့ စစ်ဗိုလ်က အင်မတန်ရိုးတယ်။ သူက ဘာပြန်ပြောသလဲဆိုတော့ ငါဘာသာရေးမသိဘူး။ သိတဲ့လူကို ငါပြန်မေးမယ်ဆိုပြီးတော့ သမ္မတကို ပြန်မေး တယ်။ အဲဒီမှာ သမ္မတက ဘာပြန်ပြောသလဲဆိုတော့ ငါ ဘာသာရေး သိပ် မကျွမ်းကျင်ဘူး။ ကျွမ်းကျင်တဲ့ သာသနာ့ပညာရှင်တွေကို မေးကြည့်မယ်လို့ စကားပြန်ခဲ့တယ်။ သမ္မတက ပညာရှင်များကို မေးကြည့်တော့ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပညာရှင်တွေက တမန်တော်မြတ်လက်ထက်က ဘယ်လိုရှိခဲ့တယ်၊ ကျွမ်းမြတ် ကုရ်အာန်မှာ ဘယ်လိုပါတယ်ဆိုတာတွေကို သုံးသပ်ပြီးတော့ ခရစ်ယာန် မဟုတ်တဲ့၊ ရဟူဒီမဟုတ်တဲ့၊ ဂျူတာအစ်ဇင် မဟုတ်တဲ့၊ ဇရိုအက်စ်တန် မဟုတ်တဲ့ အာရှတိုက် မဇ္ဈိမဒေသက အဲဒီဘာသာကြီးတွေကို ကျွမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအဖြစ် သတ်မှတ်တယ်။ သူတို့ကို (အယ်လေကေသစ်) အဖြစ်နဲ့ မှတ်ယူရမယ်ဆိုပြီးတော့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမှာ အပြည့်အဝတန်းတူ အခွင့်အရေးရသော နိုင်ငံသားအဖြစ်နဲ့ ဇင်မီ ဆိုပြီးတော့ သတ်မှတ်တယ်။ သမိုင်းကြောင်းအရ ဇင်မီတွေက ဘယ်မှာ ရှိခဲ့သလဲဆိုတော့ မဒီနာမြို့မှာ တမန်တော်မြတ် စံမြန်းတုန်းက ကိုယ်တော် မြတ်ကို မယုံပေမယ့်လည်း ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တင်ထားတဲ့ ရဟူဒီတွေ ရှိတယ်။ ခရစ်ယာန်တွေရှိတယ်။ အဲဒီအတွက်ကြောင့် ဇင်မီလို့ သတ်မှတ်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မိမိယုံကြည်ရာ ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးလို့ရတယ်။ ဘုရားကျောင်းကန်တွေ ပြုပြင်လို့ရတယ်။ အသစ်ဆောက်ခွင့်ရတယ်။ အိန္ဒိယကို နယ်ချဲ့သိမ်းပိုက်ပြီး ယခင်က အိန္ဒိယကို အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကို နာမည်ဖျက်ဖို့ အိန္ဒိယဗုဒ္ဓဂါယာမှာ မွတ်ဆလင်တွေက ဖျက်ဆီးတယ်။ ဟိန္ဒူ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်ဆီးတယ်။ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ကြီးကို ဖျက်ဆီးတယ် လို့ မတရား စွပ်စွဲခဲ့တယ်။ ဒါတွေက နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ လုပ်ကြံမှုတွေ၊ အစွန်းရောက်သမားတွေရဲ့ ဝါဒဖြန့်မှုတွေ အားသိပ်ကောင်းတဲ့အခါမှာ ဟုတ် သယောင်ယောင်ဖြစ်သွားတယ်။ အမှားများတော့ အမှန်ဖြစ်လာတာပေါ့။

သို့သော် ခေတ်သစ် သုတေသနလုပ်တဲ့အခါမှာ ဒီလုပ်ကြံမှုတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အကုန်လုံးပေါ်လာတယ်။ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့ စာရင်းထဲမှာ ကျမ်းကြီးလေးကျမ်းရတဲ့ လူတွေပဲ မဟုတ်ဘူး။ ကမ္ဘာအနှံ့မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ ပွင့်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ယုံရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေဟာ သူတို့က ဒီအတိုင်းလာတာ မဟုတ်ဘူး။ လမ်းညွှန်ချက်တွေနဲ့ ပွင့်ပေါ်လာတာ။ လမ်းညွှန်ချက်တွေက ဘယ်မှာသို့မှီးထားသလဲ၊ ကျမ်းတွေထဲမှာ သို့မှီးထားတယ်။ အဲဒီတော့ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့ Definition ဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို လွှမ်းခြုံသွားတယ်။ အဲဒီတော့ ကျမ်းပေါင်းအဆူဆူဟာ တမန်တော်မြတ် အရင်က ပွင့်ခဲ့တဲ့ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မဟာလူသားတွေအပေါ် ချပေးခြင်းခံခဲ့ရတယ်။ ဒီကျမ်းတွေထဲမှာ ပါတဲ့ တရားအားလုံးကို လက်ခံရမယ်လို့ ကုန်အာန်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရော ကျမ်းရောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစွလာမ် ဘာသာဝင်များရဲ့ အခြေခံသရဏဂုံပေါ့။ ဘာသာဝင်အဖြစ် စပြီးတော့ လက်ခံလိုက်တဲ့အခါမှာ စပြီးတော့ သရဏဂုံတည်ဖို့အတွက် ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်ရတဲ့ သစ္စာကထာမှာ ဒီအကြောင်းတွေပါပါတယ်။ ယုံကြည်မှုရဲ့ ရေသောက်မြစ် အခြေခံတရားမှာ မြောက်မြားစွာသော ကျမ်းများ၊ မြောက်မြားစွာသော မဟာလူသား ပုဂ္ဂိုလ်များမင်းတို့ယုံမှ မွတ်ဆလင်ဖြစ်မယ်လို့ပြောထားပါတယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ အစွလာမ်ထဲကို စဝင်ကတည်းက ရွတ်ဆိုရတဲ့ အခြေခံပါ။ မွတ်ဆလင်ဆိုသူတစ်ဦးယုံကြည်ရမယ့် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်ထဲမှာကောင်းကင်ကျကျကျမ်းအားလုံးကို ယုံရမယ်။ ပွင့်သမျှ မဟာလူသားအားလုံး လာခြင်းကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးအားလုံးကို ယုံရမယ်လို့ အတိအကျ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ သို့သော် ဒီကျမ်းတွေအထဲမှာအရောအထွေးတွေပါနေပြီ။ လူသားစွက်ဖက်မှုတွေပါနေပြီ။ ဒါကို အနှစ်ထုတ်ဆန်ခါစစ်ထားတဲ့ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးထံ ချပေးခဲ့ပါတယ်။ အစွလာမ်တည်းဟူသော နှစ်ဘဝငြိမ်းအေးရေးလမ်းစဉ်ဟာ ရှေးကျမ်းတွေနဲ့ ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ တရားတွေကို ဆန့်ကျင်တာ၊ တော်လှန်တာ၊ ဖီဆန်တာ မဟုတ်ဘူး။ လူသားတွေရဲ့ ရောထွေးမှုကိုသာလျှင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းပြီးတော့ လက်ခံထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် မေးထားတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေရမယ်ဆိုရင် ရှေးကျမ်းများ မြောက်မြားစွာ ကျခဲ့ပါတယ်။ နာမည်နဲ့ ကျမ်းလေးကျမ်းကိုပဲ ဖော်ပြထားပါတယ်။

၁၀။ ကုန်အာန်ကျမ်းဟာ သမိုင်းပညာရှင်တွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေ ရေးထားတဲ့ကျမ်းမဟုတ်ဘူးလို့ အတိအလင်းပြောဆိုထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကုန်အာန်ကျမ်းရဲ့ ထူးခြားမှုကို သိချင်ပါတယ်။

တမန်တော်မြတ်အပေါ်သို့ ရွှေဉာဏ်ထူးချီးမြှင့်ခဲ့တာကို ရွှေနှုတ်တော်က ထွက်လိုက်တဲ့အခါမှာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တရားဦးနာရတဲ့ သာဝကတွေက အလုပ်နှစ်ခုလုပ်တယ်။ ဘာလုပ်ကြသလဲဆိုရင် မှတ်ဉာဏ်ကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ချက်ချင်းအာဂုံဆောင်တယ်။ အဲဒီခေတ် ခရစ်နှစ် ၆ ရာစုမှာ စာရွက်တွေလည်းပေါ်နေပြီ။ အီဂျစ်မှာဆိုရင်လည်း ပိုက်ပရပ်လို့ ခေါ်တဲ့ ပေစာရွက်တွေခေတ်ဦးက စာရွက်တွေ ပေါ်နေတယ်။ ကလောင်တံတွေလည်း သုံးနေတယ်။ စာရေးတတ်တဲ့သူတွေက ချက်ချင်းပေထက် အက္ခရာတင်တယ်။ အာဂုံဆောင်တဲ့သူကလည်း အာဂုံဆောင်တယ်။ တရားမှာပါတဲ့ ဝေါဟာရတွေကို ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရမယ်ဆိုတာကို တမန်တော်မြတ်ကို အလ္လာဟ်ရှင်မြတ် (အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်)က ဘယ်လိုဖွင့်ဆိုရမယ်ဆိုတဲ့ ဖွင့်နည်းတွေကိုလည်း သင်ပေးထားတယ်။ ဒါကြောင့် ကုန်အာန်ကျမ်းပါ တရားတွေကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နည်းကိုဩဝါဒတော်တွေမှာတွေ့ရမယ်။ဥပမာဥပဒေတစ်ခုပြဋ္ဌာန်းလိုက်တယ်ဆိုရင်ဥပဒေကိုအကောင်အထည်ဖော်ဖို့နည်းဥပဒေဆိုတာလိုတယ်။ Law မှာ by law လို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်တကွသိလ်မှာ စာသင်တဲ့အခါ သီအိုရီကိုသင်လိုက်ပြီဆိုရင် ဒီသီအိုရီကို လက်တွေ့ စမ်းသပ်ခန်းမှာ Practical သွားလုပ်ရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ကုန်အာန်နဲ့ ဟဒီ(စ်) ဩဝါဒ ဆိုတာက အဲဒီလိုအတူတွဲကျလာတယ်။ အဲဒီတော့ ကုန်အာန်နဲ့ ဟဒီ(စ်)ဆိုတာက လူလုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ လူ့အတွေးအခေါ်နဲ့ ကင်းစင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ သက်သေပြရမယ်ဆိုရင်တော့ တမန်တော်မြတ်ဟာ ဘယ်ဆရာထံမှာမှ တပည့်မခံခဲ့ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရတယ်။ နောက် ကုန်အာန်ထဲမှာပါတဲ့ တရားတွေဟာ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘက်စုံထောင့်စုံကနေပြီးတော့ အခြေခံတွေပါတယ်။ အသေးစိတ်တော့မပါဘူး။ ဥပမာ-သိပ္ပံဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာတွေပါတယ်။ သမိုင်းနဲ့ပတ်သက်တာတွေ ပါတယ်။ လူမှုရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ လူ့ဘဝအတွက် အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ နှလုံးသားသန့်စင်ရေးဉာဏ်စခန်းတွေ ပါတယ်။ လောကုတ္တရာရေးရာတွေ ပါတယ်။ အကြောင်းအရာတွေအားလုံးကို နှစ်ဘဝလမ်းညွှန်ချက်အဖြစ် ထောင့်စုံကနေ

ဖော်ပြထားတယ်။ အဲဒီအထဲက ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ကုန်အာန်ဟာ လူလုပ်ကျွန်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သက်သေပြလို့ရတာက လက်တွေ့မျက်မြင် ဆုပ်ကိုင်ပြလို့ရတဲ့ ရုပ်တရားကို လေ့လာရတဲ့ သိပ္ပံပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေ ဖြစ်တယ်။ ဥပမာ သိပ္ပံပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အကြောင်းအရာတွေ ကုန်အာန် ကျွမ်းထဲမှာပါလာတော့ အစွဲလမ်းဘာသာဝင် မဟုတ်တဲ့ ပညာရှင်များက ဒါကို စူးစမ်းတယ်။ စစ်ဆေးတယ်။ ပြီးတော့ မှန်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို တွေ့တော့ သူတို့ရဲ့ သုံးသပ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့ အကယ်၍ ဒီတမန်တော် မိုဟာမက်ဆိုတဲ့ လူဟာ ဒီအသိတွေကို လူသားတွေဆီက ရတယ်ဆိုရင် ဒီတမန်တော်ပွင့်ခဲ့တာက အေဒီ(၆ ရာစု)နှစ်(၅၇၁)ပတ်ဝန်းကျင်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဒီပညာရပ်မျိုးတွေ ကမ္ဘာရဲ့ ဘယ်အရပ်ဒေသမှာမှ မရှိသေးဘူး။ သို့သော် သူပြောနေတာက ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာထက်တောင် ရှေ့ကိုဦးနေတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒါတွေကို ဘယ်သူက အသိပေးတာလည်းဆိုပြီးတော့ အဲဒီပညာရှင်တွေက conclusion ဆွဲလိုက်တယ်။ သူရနိုင်မယ့် Source က တစ်ခုတည်းရှိတယ်။ ဒီသိပ္ပံပညာရှင်ဆိုတာက ဘုရားတွေဘာတွေ ယုံကြည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမဟုတ်ဘူး နော်။ သူတို့က ဘာနဲ့ ဥပမာပေးသလဲဆိုတော့ ဥပမာ ဂျပန်နိုင်ငံက အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်က ကုန်အာန်ထဲမှာပါတဲ့ စကြဝဠာ ဗေဒအကြောင်းတွေနဲ့ ပတ်သက် ပြီး ဖော်ပြထားတာတွေကို လေ့လာပြီးတော့ အဲဒီသိပ္ပံပညာရှင်ကြီးက ဘာပြော သလဲဆိုတော့ စက်ကိရိယာယန္တရားတစ်ခုကို အသေးစိတ်ရှင်းပြနိုင်တာဟာ ဒီစက်ကိရိယာကို လုပ်တဲ့သူကပဲ ရှင်းပြနိုင်မယ်။ ကိုယ်တိုင်လုပ်ထားတဲ့သူကပဲ ရှင်းပြနိုင်မယ်။ လူ့မျက်စိမြင်ရတာတွေရော မမြင်ရတာတွေကိုပါ သူဟာ ပြောနိုင် တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီကျွမ်းကိုတမန်တော်က ဘယ်ကရသလဲဆိုရင် ဒီကမ္ဘာကြီးကို manufacture စက်ရုံကြီးတစ်ခုက လုပ်တဲ့ ပရိုဂျက်စ်ဆီကနေ သူရတာပဲ ဖြစ်နိုင် မယ်လို့ ကောက်ချက်ချခဲ့တယ်။ သူတို့က ဘာသာတရားတွေ ဘာတွေ လုံးဝ ယုံကြည်တဲ့သူတွေ မဟုတ်ကြဘူးနော်။ နောက် ဥပမာတစ်ခုက တိုရမ်တို တက္ကသိုလ်၊ အဲဒီတက္ကသိုလ်က ဘယ်မှာ ရှိသလဲဆိုတော့ ကနေဒါနိုင်ငံမှာ ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ ဆရာဝန်ကြီးတစ်ဦးပေါ့။ သူကတော့ သားဖွားနဲ့မီးယပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ၊ နောက်ပြီး သန္ဓေသားဗေဒပညာကို အထူးပြုတယ် (embryo logy) ပေါ့နော်။ အဲဒီဆရာဝန်ကြီး နာမည်က ဒေါက်တာ ကိတ်မူးလို့ ခေါ်တယ်။ ကုန်အာန်ထဲမှာ မိဘကျေးဇူးအကြောင်းတွေကို ဖော်ပြထားတယ်။ နောက်တော့

လူ့ရဲ့ဗီဇက ဘာလဲဆိုတာကို လူတွေသိအောင်လို့ ဖော်ပြတဲ့အခါမှာ သန္ဓေသားရဲ့ stages အဆင့်တွေကို ရှင်းပြတယ်။ အမျိုးသားရဲ့ သုက်ရည်ကလ လရည်ကြည် အမျိုးသမီးရဲ့ မျိုးဥ၊ အဲဒီနှစ်ခုပေါင်းစပ်ပြီးတော့ (Fertilization) သန္ဓေ တည်တယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ကို အဲဒီခေတ် (၆ ရာစုနှစ်)က ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ လူရဲ့အစက ဘာလဲဆိုတာကို မသိတဲ့အချိန်ဖြစ်တယ်။ ၁၈ ရာစု၊ ၁၉ ရာစုနှစ် အထိ ပြောချင်တာတွေကို ရမ်းသမ်းပြီး ပြောနေတာ။ အခုခေတ်မှ စသိတဲ့ Human Embrology သန္ဓေသားစတည်ပုံ အကြောင်းကို ကုန်အာနိသ်မှာ အသေးစိတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အသေးစိတ်ပါတဲ့အတွက် သူတို့ ဘာကို အံ့ဩ သွားသလဲဆိုရင် သန္ဓေတည်ခါစ သန္ဓေသားလောင်းလေးဟာ ဒီခေတ်မှာသည်ပင် လျှင် ကိုယ်ဝန်သည်ရဲ့ ဗိုက်ကိုခွဲပြီးတော့ သားအိမ်ထဲကနေ ထုတ်ယူပြီး ကြည့်ရင်တောင် မမြင်နိုင်ဘူး။ အင်မတန်အားကောင်းတဲ့ အီလက်ထရွန် မိုက်ကရိုစကုပ်နဲ့ကြည့်မှ သူ့ရဲ့ ခန္ဓာဗေဒလို့ခေါ်တဲ့ Anatomy တည်ဆောက်မှု ရော၊ သူ့ရဲ့ယန္တရား Function Psysiology ရော အဲဒါကိုပညာရှင်တွေ သိနိုင် မယ်။ အဲဒါကို နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ အရင်က စာမတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တမန်တော်က အသေးစိတ် ပြောပြသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ အံ့ဩကုန်ကြရတယ်။ အဲဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ဆော်ဒီ အာရေဗျနိုင်ငံကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် (ဟဂျီ)သွားတဲ့အခါကြတော့ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာ့မွတ်ဆလင်များ အဖွဲ့ချုပ်(ရာဇစ်တာ)မှာ ကုန်အာနိသ် ဟဒီ(စ်)မှာ ပါတဲ့ သိပ္ပံဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို လေ့လာတဲ့ ကော်မရှင်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီကော်မရှင်က ကမ္ဘာ့သိပ္ပံပညာရပ်ပေါင်းစုံက ပညာရှင် ၁၄ ယောက်နဲ့ အင်တာ ဗျူးလုပ်ထားတဲ့ ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းတစ်ခုရခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာဆိုရင် စကြဝဠာဗေဒနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ သန္ဓေသားဗေဒနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ မိုးလေဝသနဲ့ ပတ်သက် တာ။ နောက်ပြီးတော့ ပင်လယ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေ အမျိုးမျိုး ပေါ့။ မထင်နိုင်စရာကောင်းတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ၊ သတ္တဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒ၊ အဲဒီပညာရပ်တွေနဲ့ မြောက်မြားစွာသော ပညာရပ်တွေရဲ့ ပညာရှင် ၁၄ ယောက် ကို ခေါ်ပြီးတော့ အင်တာဗျူးလုပ်တဲ့ဟာကို သေသေချာချာ ဗီဒီယိုမှတ်တမ်း တင်ထားတယ်။ ပြီးတော့ Seminar တွေ၊ Workshop တွေ၊ အစည်းအဝေးကြီး တွေကို သွားပြီးမှတ်တမ်းတင်ထားတာတွေလည်း ပါတယ်။ အဲဒါကို ကုန်အာနိ သ်ထဲက စာပိုဒ်လေးတစ်ခုနဲ့ နာမည်ပေးလိုက်တယ်။ This is the Truth တဲ့။

‘ဤသည်မှာ သစ္စာဓမ္မတည်း’ ဆိုပြီး ဗီဒီယိုခွေသွင်းပြီး ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ စာအုပ် အဖြစ်လည်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ အဲဒီအခွေနဲ့ စာအုပ်ရလိုက်တော့ မြန်မာ ပြည်ပြန်ရောက်တာနဲ့ ကျွန်တော် ဘာသာပြန်တယ်။ ဗီဒီယိုခေတ်ကလည်း ဗီဒီယိုနဲ့ ဘာသာပြန်တယ်။ ဒီခေတ် ဒီဗီဒီ၊ စီဒီခေတ်ကြတော့ ပြန်ပြီးထုတ်ဖို့ လုပ်လိုက်တဲ့အခါကြတော့ ရုပ်တွေက ပေါ်ပေမယ့် အရောင်တွေက ပျောက်သွား တယ်။ ကျွန်တော် တင်ပြချင်တဲ့ အချက်က အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့ ဘယ်ဘာသာကိုမှ လက်မခံတဲ့၊ တချို့ကလည်း ဘာသာတရားတစ်ခုကို လက်ခံ ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကပင်လျှင် ကုန်အာန်သည် ဘယ်ကစလဲ၊ ဘယ်သူရေးတာလဲ၊ သူ့ Source က ဘယ်က ဖြစ်နိုင်သလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြတယ်။ အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်သည် စာတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သူ့ အနေနဲ့ တစ်ယောက်ယောက်ဆီက ကူးယူကော်ပီလုပ်ထားတာ ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်ထံကျခဲ့တဲ့ ကုန်အာန်ကျမ်းက ဘာသာရေးတွေနဲ့ပတ်သက် တာတွေလည်းပါတယ်။ ခရစ်ယာန်အကြောင်းတွေ၊ ဗဟူဒီအကြောင်းတွေ ဘယ်ဘာသာမှ မယုံကြည်တဲ့လူတွေရဲ့ အကြောင်းတွေကို ကုန်အာန်ထဲမှာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ တစ်ယောက်ယောက်ဆီက တစ်ဆင့်ခံထားတယ်ဆိုရင် သူက စာလည်းမဖတ်တတ်ဘူး။ စာလည်းမရေးတတ် တဲ့အပြင် ဒီကုန်အာန်ထဲမှာ ပါတဲ့အချက်အလက်တွေဟာ သူပွင့်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ခေတ်က ဘယ်လူသားမှမသိသော အချက်အလက်တွေ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒီကုန်အာန်ကျမ်းဟာ လူရေးထားတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာကို မွတ်ဆလင် မဟုတ်တဲ့ ပညာရှင်များကသည်ပင်လျှင် အသိအမှတ်ပြုထားကြတယ်။

၁၁။ ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ကို အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေက ဘာကြောင့် မြတ်နိုးကြတာလဲ။

ကုန်အာန်ဟာ ကျွန်တော်တို့ဘဝရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်ပဲ။ လူဟာ ဘာကောင်း တယ်၊ ဆိုးတယ်ဆိုတာကို ကိုယ်တိုင်ရှာယူစရာမလိုဘူး။ မြေစမ်း ခရမ်းပျိုး ဆင်ကန်းတောတိုးသလိုဟိုဟာ မှန်သလား၊ ဒီဟာ မှန်သလားဆိုပြီး ယောင်ဝါးဝါး နဲ့ သစ္စာကို ရှာယူစရာမလိုဘူး။ သစ္စာကို ပြပေးတာရှိပြီးသား။ သစ္စာကို ရွေးယူဖို့ပဲ လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့အလုပ်က choice ပဲ ရွေးရမှာပါ။ လိုက်မလား၊ မလိုက် ဘူးလား။ အဲဒီတော့ သစ္စာလမ်းက မှန်သောလမ်းလား၊ မှားသောလမ်းလား

ဆိုတာကို ကိုယ့်ဟာကို ဆုံးဖြတ်ရမှာပဲ။ အဲဒီတော့ လမ်းနှစ်သွယ်ကို ပြထားပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့လွတ်လပ်သော ဆန္ဒနဲ့ ဒါဟာမှန်တယ်လို့ ထင်ပြီ ဆိုရင်တော့ဒီလမ်းကိုလိုက်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဘဝကိုအောင်မြင်နိုင်မယ့်လမ်းညွှန် ချက်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ကျွန်တော်တို့ဘဝရဲ့ မီးရှူး တစ်ဆောင်အဖြစ်နဲ့ စွဲလမ်းကြတယ်။

၁၂။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်တဲ့အခါမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်အတွက် ဘယ်လိုစည်းကမ်းချက်တွေ သတ်မှတ်ထားသလဲ။

ဂါရဝတရားနဲ့ ရှိသေလေးစားမှုရှိဖို့လိုပါတယ်။ လေ့လာမှုဆိုတဲ့ ကဏ္ဍ လည်းရှိပါတယ်။ နှစ်ပိုင်းပါတယ်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ရွတ်ဖတ်တော့မယ် ဆိုရင် လေးစားမှုနဲ့ ဂါရဝတရားနဲ့ ဥပမာ ကိုယ်သန့်ဖို့ လိုတယ်။ နေရာသန့်ဖို့ လိုတယ်ဆိုတာကိုကျွန်တော်တို့လက်ခံရမှာပဲ။ သို့သော်ကျွန်တော်တို့ပြန်စဉ်းစား ရမှာက တရားဦးကို နာခဲ့ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ကျမ်းမြတ်ကို တိုက်ရိုက်နာကြားခဲ့ရတဲ့ သူတွေက ယုံကြည်သူများလည်း ရှိသလို မယုံကြည်သူများလည်း ရှိတယ်။ ကိုယ်တော်မြတ်တရားကို နာနေတဲ့လူတွေထဲမှာ ယုံကြည်သူတွေလည်း ရှိသလို မယုံကြည်တဲ့လူတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီလူတွေလည်း ဒီတရားတွေကို ကြားခဲ့ရ တာပဲ။ ရေးသားထားတဲ့စာတွေကို ကိုင်တွယ်ခဲ့ရတာပဲ။ အဲဒီတော့ ထွတ်မြတ်မှုနဲ့ သန့်စင်မှုမှာ သူမတူအောင် ပြိုင်စံရှားတယ်ဆိုတာ မှန်သော်ငြားလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့က ဒီကျမ်းကို မွတ်ဆလင်ပဲ ကိုင်ရမယ်။ ကိုင်ရင်လည်း ဘယ်လို စည်းကမ်းတွေ၊ နည်းလမ်းတွေနဲ့ပဲ ကိုင်ရမယ်ဆိုရင် ဒီတရားပြန့်ဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်က အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဂါရဝတရား ထားတာမှန်တယ်၊ စည်းကမ်းနည်းလမ်းတွေ ရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်မသန့်ရင် မကိုင်နဲ့ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေရှိတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ အဲဒီအပိုင်းဟာ ကျွန်တော်က ဒီကျမ်းမြတ်ပေါ်မှာထားတဲ့ ထွတ်မြတ်မှုအပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ခံယူထားတာဖြစ်တယ်။ သို့သော် ဒီကျမ်းသည် လူတိုင်းကို နားလည်အောင် ပို့ချရမယ့် တရားဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အဲဒီကဏ္ဍလေးနှစ်ခုကို ခွဲခြားပြီးမြင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မယုံကြည်သူများလည်း လေ့လာလို့ရပါတယ်။

၁၃။ ကုန်အာန်ကျမ်းမှာ ပါဝင်တဲ့အချက်အလက်တွေကို အစွဲလမ်းဘာသာ ဝင် တစ်ဦးဦးက ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခွင့်ရှိပါသလား။ ဒါမှမဟုတ် အခြားပညာရှင် တစ်ဦးဦးက ပြင်ဆင်ခွင့်ရှိပါသလား။

လူရေးထားတဲ့ကျမ်းမဟုတ်တဲ့အတွက် ပြင်ဆင်ခွင့် လုံးဝမရှိပါဘူး။ ပြင်ခွင့် မရှိတဲ့အပြင် မပြင်နိုင်အောင်ကို ဖြစ်နေတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အရင်ကျမ်းတွေက ဒေသဆိုင်ရာအတွက် ကျခဲ့တယ်။ သူတို့ခေတ်အခါသမယ အလျောက်ကျခဲ့တာဆိုတော့ ကျမ်းရဲ့ အနှစ်သာရအချို့ ကျန်ခဲ့ပေမယ့် လူသား တွေရဲ့ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထုတ်နုတ်ချက်တွေ ရှိခဲ့တယ်။ အခုနောက်ဆုံးကျတဲ့ ကျမ်းကတော့ ခေတ်စနစ်နဲ့ရော အချိန်ကာလနဲ့ပါ ဘောင်ခတ်မှုမရှိတဲ့အတွက် ကမ္ဘာပျက်သုဉ်း နောက်ဆုံးနေ့အထိတောင် တည်ရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီ တာဝန်ကိုအလွှာဟ် (သစ္စာတရားရဲ့ အရှင်)က ယူထားတယ်။ ဒီကျမ်းက ယိုယွင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိအောင်၊ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ပြန်လည်ပြီး သုတ်သင်ရအောင်၊ လိုတိုးပိုလျှော့ လုပ်စရာမလိုအောင် တာဝန်ကို ဘယ်သူက ယူထားသလဲဆိုတော့ ကျမ်းရဲ့ Source ဖြစ်တဲ့ အလွှာဟ် အသစ်တ၊ တုနှိုင်းမဲ့ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင် ကိုယ်တိုင်က တာဝန်ယူထားတဲ့အတွက် ဘယ်လူသားကမှလည်း ပြင်ဆင်ပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ဘယ်လိုအပ ပယောဂမှလည်း ဝင်ရောက်ပြီးတော့ ရောထွေးနေခြင်း မရှိဘူး။ ပကတိ သန့်စင်မှုရှိတယ်။ ဒါကို ဘာသာခြား သုတေသီများကပင် အသိအမှတ်ပြုထားတယ်။ ကိုယ်တော်မြတ် ရွှေနှုတ်တော်က ထွက်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ ကျော်ပြီ။ ဝတ်ဆံတစ်မြူတစ်လုံးတောင်မှ ပြောင်းလဲမှု မရှိဘဲနဲ့ ကျွန်တော့်တို့ လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ ကုန်အာန်ဟာ ကိုယ်တော်မြတ် လက်ထက်ကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့ ကုန်အာန်နဲ့ အတူတူပဲလို့ ဘာသာခြား လေ့လာသူ ပညာရှင်များက သက်သေခံတယ်။ အဲဒီတော့ မယုံနဲ့ဦး၊ သမိုင်းနဲ့ ပြန်တိုက်စစ် နိုင်ဖို့ အချက်နှစ်ချက် ကျွန်တော်ပြောမယ်။ တစ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ၁၉၁၈ ခုနှစ် ရုရှားမှာ ဘော်ရှီဗစ်တော်လှန်ရေးကို လီနင် ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ခဲ့ တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ရုရှားက သူ့နိုင်ငံပတ်ဝန်းကျင်နားရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေအားလုံး အာရှအလယ်ပိုင်းက နိုင်ငံတွေ (တာကစ်တန်)စတဲ့ မွတ်ဆလင် (စန်ထရယ် အာရှနိုင်ငံတွေ) အများကြီးကို သိမ်းလိုက်တယ်။ ဟိုက လူတွေကလည်း ကြိုက်ကြတယ်။ ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေး ဘာညာပြောလိုက်တော့ ပဒေသရာဇ် စနစ်အောက် မနေလိုတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေ ထောက်ခံကြတာပေါ့။ မွတ်ဆလင်မြို့

တော်ကြီးဖြစ်တဲ့ တပ်ရှက်နဲ့မြို့မှာ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်က ကုန်အာန် ရှိတယ်။ အဲဒီကုန်အာန်ကို ဘာသာရေးအရ အထွတ်အမြတ်ထားတာလည်း ပါတာပေါ့။ ဥပမာ-နှိုင်းပြလို့ရမလားတော့မသိဘူးပေါ့ဗျာ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လက်ရေးမူနဲ့စာအုပ် ရေနံချောင်းမှာ ရှိသလိုပေါ့။ အဲဒီတော့ လူကြီးတစ်ယောက်က ရန်ကုန်ကို ယူလာလိုက်တယ်။ ရန်ကုန်မှာ ထိန်းသိမ်းထားမယ် ဆိုသလိုပေါ့။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ဘော်ရိုဗစ်တော်လှန်ရေးမှာ (တပ်ရှက်နဲ့) ကို သိမ်းပြီးတဲ့အခါမှာ ကွန်မြူနစ်တွေက ဒီစာအုပ်ကို ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအနေနဲ့ တန်ဖိုးထားတယ်။ ဒေသခံ မွတ်ဆလင်တွေကတော့ ဘာသာရေးအရသာ အထွတ်အမြတ်ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ကောင်းကောင်း မထိန်းသိမ်းတတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် တို့ကောင်းကောင်းထိန်းသိမ်းမယ်ဆိုပြီးတော့ မော်စကိုကို ယူသွားတယ်။ မော်စကိုကို ယူသွားတဲ့အခါကြတော့ တပ်ရှက်နဲ့မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေက လီနင်ဆီကို တိုက်ရိုက်စာရေးတယ်။ ဒါဟာကျွန်တော်တို့ အထွတ်အမြတ်ထားတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ လက်ထဲ ပြန်ပေးပါလို့ တောင်းတော့ ပြန်ပေးခဲ့တဲ့အကြောင်းကို ဘယ်မှာဖတ်ခဲ့ရသလဲဆိုတော့ ရန်ကုန်မြို့မှာ ရှိတဲ့ ရုရှားသံရုံးကနေထုတ်တဲ့လူနည်းစုများကို ရုရှားကွန်မြူနစ်တွေက ဘယ်လိုအခွင့်အရေးပေးခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ရေးထားတဲ့ မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ ဓာတ်ပုံနဲ့တကွ ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့ရတယ်။ သမိုင်းသုတေသီတွေ အဆိုအရ ဒီကျမ်းဟာ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်ကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့ ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီအတိုင်းပဲ။ ဒုတိယကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်တစ်စောင်က ဘယ်မှာ ရှိခဲ့သလဲဆိုရင် တူရကီနိုင်ငံ အစ်စတန်ဘူလ်မြို့မှာတော့ ကာပီဆိုတဲ့ ပြတိုက်ကြီးတစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီပြတိုက်ထဲမှာ မဟာတမန်တော်မြတ် သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်က မူရင်းကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်တစ်ဆူရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဖြတ်ပြောချင်သေးတာက တမန်တော်မြတ်လက်ထက်တော် ကာလက ကျမ်းမြတ်ကို အာဂုံဆောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ ပေထက်အကွရာတင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်လက်ထက်တော်က ကျမ်းမြတ်ဟာ လူသားအရောအထွေးကင်းစွာ ပြုစုထိန်းသိမ်းထားတဲ့ ကျမ်းမြတ်ဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုထိန်းသိမ်းသလဲဆိုရင် ရာဇဝတ်ဥပဒေလုပ်တိုင်းမှာ တမန်တော်မြတ်ဟာ ကောင်းကင်တမန်မဟာ ဗြဟ္မာကြီး ဂျီဗရအိုလ်နဲ့ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် (ဖန်ဆင်းရှင်) အလ္လာရှင်မြတ်ရဲ့ ထိန်းကျောင်းမှုအောက်က စိစစ်မှုပြုခဲ့တယ်။ ဘာတွေ လိုသွားသလဲ။ ဘာတွေ

ပိုသွားသလဲ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အာဂုံဆောင်တဲ့လူတွေက လူသားဆိုတော့ အမေ့အမှား မကင်းဘူး။ အမှားရှိနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရေးထားတဲ့လူတွေကလည်း ဖတ်ပြကြတယ်။ ကိုယ်တော်မြတ်က စာမတတ်ပေမယ့် ရွှေလက်ညှိုးတော်နဲ့ တစ်ခုချင်း ထောက်ပြသွားတယ်တဲ့။ မှားသွားတဲ့ နေရာရောက်ရင် လက်က ရပ်သွားတယ်။ အဲဒီလို စသဖြင့်ပေါ့လေ။ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် စိစစ်မှု အသေအချာလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် အဲဒီလို အနန္တဉာဏ်တော်ရှင် ပို့ချခဲ့တဲ့အတိုင်း အတိအကျမှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့မူရင်းကျမ်းကို ဆင့်ပွားကူးယူမှုတွေ လုပ်တာက မဟာတမန်တော်မြတ် အရိုက်အရာကို ဆက်ခံတဲ့ ဒုတိယခေါင်းဆောင် ဟာဇရတ်အွတ်စ်မန် လက်ထက်မှာ လုပ်တာ သူ့လက်ထက်မှာ အော်ရီဂျင်နယ်ကော်ပီတွေကတော့ ရှိပြီးသားပဲ။ အဲဒါကို လက်ရေးမူတွေနဲ့ ပွားထားတာဖြစ်တယ်။ တက်ရှိုက်နဲ့မှာလည်း အဲဒီလို မူရင်းပွားထားတဲ့ ကျမ်းတစ်ဆူဖြစ်တယ်။ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်ကတည်းက မော်ဒယ်အတိုင်း ထိန်းသိမ်းထားတဲ့ ကျမ်းပေါ့။ အဲဒီလို ကျမ်းမျိုး ဘယ်မှာရှိသေးသလဲဆိုရင် တူရကီအစ်စတန်ဘူလ်မှာရှိတဲ့တော့(ပ)ကာပီပြတိုက်မှာရှိတယ်။ ဒီကျမ်းဟာ အွတ်စ်မန်သခင်ရဲ့ သမိုင်းကြောင်းနဲ့တောင် ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒီမူရင်း ကုရ်အာန်ကို ဖတ်နေတုန်းမှာ သခင်လုပ်ကြံခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ ကုရ်အာန်မှာ သွေးတောင်စွန်းနေတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မဗိမာန်ပြက္ခဒိန်မှာ အဲဒီကုရ်အာန်ရဲ့ ပုံထည့်ထားတာရှိတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်လောက်က ပြက္ခဒိန်မှာ ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တွေ့ရမယ်။ တော့ကာပီပြတိုက်မှာ ကျွန်တော်အထက်မှာပြောခဲ့သလို မဟာတမန်တော်မြတ် သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်က ကျရောက်ခဲ့တဲ့ ဗျာဒိတ်တော်တွေကို ရေးချယ်ထားတဲ့ ပေရွက်များ၊ သားရေပြားများ စတဲ့မူရင်းမှတ်တမ်းလွှာတွေကိုလဲ ထိန်းသိမ်းထားပါတယ်။ ဒီသမိုင်းဝင်ပုံတွေလည်း ကျွန်တော် ပြက္ခဒိန်မှာ ထည့်ထားတယ်။ စာအုပ်မှာလည်း ကျွန်တော် တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း အဲဒီပြတိုက်ကို သုံးခေါက်၊ လေးခေါက်လောက် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကုရ်အာန်ရဲ့ သန့်စင်မှုနဲ့ လူသားအရောအထွေး ကင်းမဲ့မှုကို ကိုယ်တွေ့တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

၁၄။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးမှာရှိနေတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေ ဖတ်ရွတ်နေတဲ့ ကုရ်အာန်က အတူတူပဲလား။

ဟုတ်ပါတယ်။ အားလုံးဟာ အတူတူပါပဲ။ ဝတ်စံလီ မြူတစ်လုံးတောင် မပြောင်းလဲဘူးဆိုတာမွတ်ဆလင်ကပြောတာမဟုတ်ဘူး။ မွတ်ဆလင်မဟုတ်တဲ့ လူတွေက ပြောတာ။ အထူးသဖြင့် ဂျာမန်တွေက အလွန်အမင်း သုတေသန ပြုကြတယ်။ အရမ်းအပြစ်ရှာတယ်။ သူတို့ ပထမပိုင်းမှာ တော်တော် ပြောကြ ပါသေးတယ်။ ဟိုဟာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဒီဟာတွေ မဟုတ်ဘူး။ လက်ရေးမူ မတူဘူး စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အာရဗစ်နဲ့ ရေးတာမဟုတ်ဘူး။ အာရမက်နစ်ဆိုတဲ့ ရှေးဟောင်းစာပေတစ်မျိုးနဲ့ရေးတာဘာညာဆိုပြီးတော့တိုင်းမိမ့်ဝှင်းကြီးထဲမှာ တောင် အကြီးအကျယ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ သုတေသနပြုပြီးတဲ့ အခါမှာ သူတို့စွပ်စွဲချက်တွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သူတို့ပြန်လက်ခံသွားကြတယ်။ ကုရ်အာန်ကျမ်း မှန်တာ၊ မှားတာ တစ်ကဏ္ဍထား။ အလ္လာဟ်အိက ကျရောက် လာတာ ဟုတ်မဟုတ်တစ်ကဏ္ဍထား။ လုံးဝအငြင်းမပွားတဲ့ကိစ္စတစ်ခုကတော့ ဖြင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ဟာ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်ကအတိုင်း ကျွန်တော် တို့လက်ထဲမှာရှိနေတယ်။(ဝတ်စံလီမြူတစ်လုံး)အပြောင်းအလဲမရှိဘူး။ အတိမ်း အစောင်းမရှိဘူး။ အဲဒါကလည်း ဘာကြောင့်ထူးခြားနေလည်းဆိုတော့ အာရဗစ် ဘာသာစကားရဲ့ ထူးခြားမှုကြောင့်ပဲ။ ဘာကြောင့် အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်က အာရဗစ် ဘာသာစကား ကြားခံအဖြစ်နဲ့ သုံးလိုက်သလဲဆိုတော့ အာရဗစ်ဘာသာ စကားက အခုထက်အထိ မတိမ်ကော မပပျောက်သွားဘူး။ ဥပမာဆိုရင် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓဟောခဲ့တဲ့ တရားတွေက ပါဠိအဖြစ်နဲ့ မှတ်တမ်းရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ မှန်တယ်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓသုံးခဲ့တဲ့ ဘာသာစကားက မာဂဓဆိုတဲ့ ဘာသာစကားနဲ့ သုံးထားတယ်။ ပေထက်အကွာရာတင်ထားတဲ့အခါကြတော့ ပါဠိဖြစ်သွားတယ်။ ပြီးတော့မှ သက္ကဋ္ဌ Sanskrit ဆိုတာ ပေါ်လာတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ သုံးခဲ့တဲ့ Spoken language အဲဒါတွေက အခုဆက်လက် မသုံးကျတော့ဘူး။ အဲဒီ အတိုင်းပဲ။ Jesus ဆိုရင် သူက ဂျူးလူမျိုးလေ။ ဂျူးဆိုတော့ သူက ဟီးဗရူး ဘာသာစကားပြောမယ်လို့ထင်ရတယ်။ ခရစ်တော် ရွှေ့နှုတ်က သုံးခဲ့တာဟီးဗရူး မဟုတ်ဘူး။ အာရမန်းနစ်ဆိုတဲ့ အေရုန်းဟီဗရူးစကားတစ်မျိုး ဖြစ်နေတယ်။ သို့သော် သမ္မာကျမ်း Bible ကို စပြီးမှတ်တမ်းတင်တဲ့ ဘာသာစကားက ဂရိ ဘာသာနဲ့ လက်တင်ဘာသာစကားနဲ့ မှတ်တမ်းတင်တာ။ ပြီးတော့မှ အင်္ဂလိပ်

ဘာသာစာပေနဲ့ ထုတ်ဝေလာတာ။ အဲဒီလိုကျမ်းများကို ထိန်းသိမ်းမှုမှာ ဘာသာစကားရဲ့အခန်းကဏ္ဍက သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်။ အာရဗစ် ဘာသာစကားဟာ ဒီကနေ့အထိ ဆက်လက်ရှင်သန်နေတယ်။ (Living Language) ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမရှိတဲ့ ဂန္ထဝင်မြောက်စာပေဖြစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် နောက်ကြောင်းပြန်ပြီး ဆန်းစစ်တဲ့အခါမှာလည်း ဆန်းစစ်လို့ရတယ်။ ဘာသာစကားဟာ ခိုင်ခံ့မှုရှိတယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် နေ့စဉ် (၅ ကြိမ်) ဝတ်ပြုခြင်း အခန်းကဏ္ဍ

၁၅။ ဗလီဝတ်ကျောင်းထဲမှာ ဘယ်လိုအဆောင်အယောင်တွေ ထားရှိပါ သလဲ။ ပြီးတော့ ရုပ်တုတွေ ထားရှိတာမျိုးလည်း ရှိပါသလား။

ကျွန်တော်တို့ အဓိကက ဘယ်သူ့ကို ကိုးကွယ်သလဲဆိုတာ သိဖို့လိုတယ်။ အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်ဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ စတဲ့ အဓိတဘုံသား မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာလည်း မဟုတ်ဖူး။ အဲဒါကြောင့် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်းလည်း မရှိဘူး။ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ ကင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပျက်အနိစ္စဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ရုပ်တုဆိုတာက ရုပ်တရားကိုသာလျှင်ပုံစံထုလို့ရတာ။ နောက်တစ်ခါဒီအရှင်ဟာ တုနိုင်းမဲ့လို့ပြောထားတဲ့အတွက် သူ့ကို ဘာနဲ့မှ ခိုင်းနှိုင်းလို့မရဘူး။ ပုံပမာနဲ့လည်း သရုပ်ဖော်လို့လည်းမရပါဘူး။ မြန်မာစာပေက ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ‘အသင်္ခတ’ ဟာ အလ္လာဟ်အနန္တဂုဏ်တော်တွေထဲက တစ်ပါးဖြစ်ပါတယ်။ အသင်္ခတဆိုတာ ပကတိအရှိတရားဖြစ်တယ်။ သို့သော် သူ့ကို ဖြစ်တည်လာစေဖို့ အကြောင်းခံ မလိုဘူး။ သူ့အလိုလို နဂိုရှိနေတယ်။ သို့သော်လည်း အာရုံတွေနဲ့လည်း ကျက်စားလို့မရဘူး။ အဲဒီလိုအရှိတရားကြီးကို အာရုံပြုဝတ်ပြုဖို့အတွက် ပုံပမာ ခိုင်းနှိုင်းလို့လည်းမရဘူး။ သူ့ကို ရုပ်တုပုံစံလည်း လုပ်လို့မရဘူး။ တမန်တော် မြတ်ကြီး သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေစဉ်အခါကတည်းက ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တဲ့ အရှင်က စေလွှတ်ခဲ့တဲ့ မဟာလူသားဖြစ်သော်ငြားလည်း ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တဲ့ အသင်္ခတအရှင်နဲ့ ရောထွေးသွားမှာစိုးတဲ့အတွက် သူ့ရဲ့ ရုပ်ပုံကိုတောင် ပန်းချီ ဆွဲခွင့်မပေးဘူး။ အဲဒီတော့ မဟာလူသားများဟာ အင်မတန် ရိုသေ

လေးစားအပ်တဲ့ အထွတ်မြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့က ဦးချကုံးကွယ်ခြင်း မပြုတဲ့အတွက် နဗီတမန်တော်လို့ ခေါ်တဲ့ လူသား မနုဿဘုရားများကို ကျွန်တော်တို့ ရုပ်တုတွေ ထုလုပ်ပြီး ကိုးကွယ်ခြင်း မပြုပါဘူး။ ဂါရဝတရားအထွတ်အထိပ်မှာ ထားပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ကိုးကွယ်ရန် အစစ်အမှန် ခံထိုက်တာက (အလ္လာဟ်) အလ္လာဟ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ကိုက အဲဒီအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ကိုးကွယ်ခြင်း ခံထိုက်တော်မူသောတူနှိုင်းမဲ့ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဆိုတဲ့ အသင်္ခတဘုံသား လားလားမှ မဟုတ်ပေမယ့်လည်း နာမ်စားသုံးထားတယ်။ အဲဒီတော့ အလ္လာဟ် ဆိုတာက မွတ်ဆလင်တို့ရဲ့ ဘုရား၊ ကုလားတွေရဲ့ ဘုရား၊ ဆိုတာလုံးဝ မဟုတ်ဘူး။ အလ္လာဟ်ဆိုတာ ပုဂ္ဂလိက နာမ်တစ်ခုမှ မဟုတ်တာ။ ဦးဖြူ၊ ဦးနီစတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ ဗြဟ္မာတစ်ပါး၊ နတ်တစ်ပါးရဲ့ နာမည်မှ မဟုတ်ဘဲ။ အလ္လာဟ်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ် အစစ်အမှန်ဟာ တကယ်ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တယ် ဆိုတဲ့ တူနှိုင်းမဲ့လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အဲဒီတော့ အလ္လာဟ်ကို ပုံသဏ္ဌာန်ဖော်လို့ မရပါဘူး။ ရုပ်၊ နာမ်သင်္ခါရတွေနဲ့ ဖြစ်တည်နေတာမဟုတ်တော့ ဘာပုံမှ၊ ဘာရုပ်တု မှ ဗလီအတွင်းထဲမှာ မရှိပါဘူး။ သို့သော် ဗလီထဲမှာ ဘာတွေရှိသလဲဆိုတော့ ဝတ်ပြုမှုကို ဦးဆောင်မယ့်သူရဲ့ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်မှုကို ဟိုခေတ်၊ ဟိုအခါတုန်းက အနောက်က ပရိသတ်ကြားလောက်အောင် အသံချဲ့စက်တို့ ဘာတို့ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ပဲ့တင်သံဆိုတာနဲ့ အသံကို ပိုပြီးတော့ ချဲ့ထွင်နိုင်ဖို့အတွက် လိုဏ်ခေါင်း လေးလုပ်ထားတယ်။ အဲဒီ လိုဏ်ခေါင်းလေးကို ‘မဲရပ်’ လို့ ခေါ်တယ်။ ပြီးတော့ ‘မင်ဘယ်လ်’ လို့ ခေါ်တဲ့ တရားဟောပလ္လင်ရှိတယ်။ ဒါပဲ ရှိတယ်။ ပြီးတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေရဲ့ ညီညွတ်မှုရစေဖို့အတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ဆော်ဒီအာရေဗီးယားနိုင်ငံ မက္ကာရွှေမြို့တော်မှာရှိတဲ့ (ကာဘာ) ကျောင်းတော် ဘက်ကို မိမိစိတ်နဲ့ အာရုံပြုပြီး မျက်နှာကို လှည့်ရတယ်။ ဒါကို ကေဗလ္လာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဗလီမှာတော့ ဘာရုပ်တုမှ မရှိဘူး။ မက္ကာမြို့တော်ရှိ ကမ္ဘာဦး ဝတ်ကျောင်းတော် ‘ကာဘာ’ ရဲ့ ထောင့်တစ်ခုမှာ၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးလို့ လောကီမြေပြင်ကို ကျဆင်းခဲ့ရတဲ့ မနုဿလူသားတို့ရဲ့ ဘုံဖခင်ကြီး အာဒမ်နဲ့ အတူ လောကီမြေပြင်ကို သက်ဆင်းလာတဲ့ ကျောက်နက်တော်ကို မြှုပ်နှံထားတယ်။ ဒီကျောက်ကို ကိုးကွယ်ရန် မဟုတ်၊ တရားသံဝေဂယူရန် ဖြစ်တယ်။ ‘ကာဘာ’ ကျောင်းတော်ဘက်မျက်နှာမူရတယ်ဆိုတော့ အဲဒီကျောက်တုံးကြီးကို သွားပြီး

ရှိခိုးနေသလို ဖြစ်မနေဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ အကြီးဆုံး ရုပ်တုကြီးကို ရှိခိုးတယ်လို့ ပြောသူက ပြောတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ မျက်နှာမူရာ စိတ်အာရုံများကို တစ်ပေါင်းတစ်စုတည်း စုစည်းလို့ရအောင် မျက်နှာမူရာ ပြုလုပ်ခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

၁၆။ ဝတ်မပြုခင် (အာဇနိ) ဓမ္မန္တီးဆော်သံရဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘာကြောင့် အဲဒီလိုနဲ့ဆော်ရပါသလဲ။

အဲဒါက ဘယ်လိုရှိသလဲဆိုတော့ လူတွေကိုသူတော်ကောင်းတရား နှိုးကြား လာဖို့အတွက် နှိုးဆော်ဖို့လိုတယ်။ လူတွေဟာ အမှိုက်အမှားနဲ့ မကင်းဘူး။ သတိလက်လွတ်ဖြစ်တတ်တယ်။ သတိပြန်ဝင်လာအောင် နှိုးဆော်ကြရတယ်။ တမန်တော်မြတ်မတိုင်ခင် လက်ထက်က ဘာသာအသီးသီးမှာ ဆိုရင်လည်း ဒီလိုပျံ့လွင့်နေတဲ့စိတ်ကို တရားဘက်ရောက်အောင် ပြန်လည်သတိဖော်ရတဲ့ နည်းတွေ ရှိပါတယ်။ ဥပမာ-ဟိန္ဒူဘုရားကျောင်းမှာဆိုရင် ခေါင်းလောင်း တီးတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဆိုရင် ကြွေးစည်လည်းတီးတယ်။ ခေါင်းလောင်းလည်း ထိုးတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ရှင်တုဘာသာမှာဆိုရင်လည်း ငုံတီးတယ်။ ခရစ်ယာန် ဘာသာမှာဆိုရင်လည်း ခေါင်းလောင်းထိုးတယ်။ အဲဒီလိုပဲပေါ့လေ။ လူ့ရဲ့ စိတ်ကို သူကောင်းတရားဘက် ကိုင်းညွှတ်လာအောင် အသံတစ်ခုခုနဲ့ လုပ်ကြ တယ်ဆိုတာ အားလုံးနားလည်ပြီးသားပါ။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာကြတော့ အချိန် အခါကိုပိုင်းခြားပြီး ဝတ်ပြုကြရတာဖြစ်တဲ့အတွက် လူတွေဟာ ကိုယ့်လုပ်ငန်းခွင် တွေထဲမှာ နစ်မြောနေတဲ့အခါကြတော့ သတိရလာအောင် နှိုးဆော်တာပါပဲ။ မြန်မာစကားနဲ့ ပြောရင်တော့ နိဗ္ဗာန်ဆော်များပေါ့။ နိဗ္ဗာန်ဆော်ဆိုတာ အဲဒီလိုလူတွေကို ဝတ်ပြုချိန်ရောက်ပြီလို့ အသိပေးဖို့အတွက် ဖိတ်ခေါ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဖိတ်ခေါ်တဲ့အခါမှာလည်း သုံးနှုန်းတဲ့ စကားလုံးလေးတွေကလည်း အင်မတန် နူးညံ့သိမ်မွေ့ပါတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း ရန်တွေ့တာ ကျိန်စာ တိုက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပုထုဇဉ်လူသားတွေ လောက်ကီကာမဂုဏ် အာရုံတွေထဲမှာ နစ်မြောနေရာကနေ သတိနဲ့အသိ ဝင်လာပြီးတော့ သူတော်ကောင်းတရားဘက် ကို ပြန်လည်ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့အတွက် သတိရလာအောင် ဉာဏ်ဖွင့်ပေးတဲ့ စကားလုံးလေးတွေနဲ့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ စော်ကားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မေတ္တာကိုသာဖြန့်ကျက်ခြင်းပါ။ ဝါဒဖြန့်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။

၁၇။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်မှာ ဝတ်မပြုခင် ခြေ၊ လက်၊ မျက်နှာ ဆေးကြောရခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိချင်ပါတယ်။

အဲဒါကလည်း အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ နှလုံးသားသန့်စင်ဖို့အတွက် ရုပ်သန့်စင်ဖို့က လိုအပ်ပါတယ်။ နှလုံးသားသန့်စင်ဖို့ကို ပြင်ဆင်တဲ့အနေနဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်စင်မှုကို ကျွန်တော်တို့ပြုလုပ်ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရေနဲ့ ထိလိုက်တာနဲ့ လူဟာ အသိတရားတစ်ခု ဝင်လာတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းများကို သန့်စင်မှုပြုနေခြင်းရဲ့ တရားသဘောက ရုပ်ကိုတောင်မှ သန့်စင်အောင်လုပ်ရမယ်ဆိုရင် နှလုံးသားသန့်စင်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်လောက်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို သိထားဖို့အတွက်ဖြစ်တယ်။ ဝတ်ပြုမှုရဲ့ အစက အဲဒီ ခြေ၊ လက်၊ မျက်နှာ သန့်စင်ဆေးကြောခြင်းက စတာပဲ။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဩဝါဒတော်များအတိုင်းဆိုရင် ဝတ်ကျောင်းသွားဖို့အတွက် အိမ်ကနေပြီး စထွက်လာခဲ့တဲ့ မိမိရဲ့ ခြေလှမ်းတိုင်းတွေဟာ နာမ်မှာ ဉာဏ်ကပ်လာပြီ။ သတိပဋ္ဌာန်ပါလာပြီ။ သတိတရားလေးနဲ့ ခြေလှမ်းတိုင်းမှာ ကုသိုလ်တရားရှိတယ်ဆိုတာ အသိလေးကပ်ပြီးပါသွားပြီ။ ပြီးတော့ ဝတ်ကျောင်းတော်ထဲကို ရောက်တာနဲ့ သန့်စင်မှုလုပ်ရမယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်မှုကို နှလုံးသားသန့်စင်မှုအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်းတစ်ရပ်အနေနဲ့ လုပ်ရမယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ သန့်စင်ဖို့အတွက် ရေလိုအပ်ပါတယ်။ သန့်စင်သောရေကို ကျွန်တော်တို့ ဝတ်ကျောင်းထဲမှာ ထားပါတယ်။ စကားညှပ်အနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့။ တချို့တွေက ပြောကြတယ်။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းဆိုပြီးတော့ ဘာကြောင့် သန့်စင်ဖို့ ရေကန်ရှိရတာလဲတဲ့။ စာသင်ကျောင်းဆိုပြီးတော့ ဘာကြောင့် ဝတ်ပြုရတာလည်းဆိုတာ မေးကြတယ်။ စာသင်ကျောင်းဆိုတာ သာမန်စာသင်ကျောင်းမှ မဟုတ်တာ။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းပါ။ သက်ဆိုင်ရာကလည်း ခွင့်ပြုထားတယ်။ ဘာသာရေးသင်ခန်းစာ အမှတ်စဉ်(၁) စကတည်းက ဘုရားဘယ်လိုရှိခိုးရတယ်ဆိုတာ အရင်ဆုံး သင်တာမဟုတ်ဘူးလား။ ဘာသာရေးကျောင်းဆိုတာ ဈေးရောင်းတဲ့ပညာသင်ပေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘောလုံးကန်တဲ့ပညာကိုလည်း သင်ပေးတဲ့နေရာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းဟာ ဘာသာရေးလာသင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ဘယ်လိုဝတ်ပြုရတယ်ဆိုတဲ့ ဝတ်ပြုခြင်းကို သူ့ရဲ့သင်ခန်းစာ (၁) အနေနဲ့ သင်ရတဲ့ နေရာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ဝတ်ပြုတော့မယ်ဆိုရင် ကြိုတင်ပြီးတော့

လုပ်ရမယ့် ကိစ္စရပ်တွေရှိတယ်။ ဘာတွေလည်းဆိုတော့ နေရာရဲ့ သန့်ရှင်းခြင်း၊ အဝတ်အစားရဲ့ သန့်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ သန့်ခြင်း။ အဲဒီအချက်တွေက စိတ်နှလုံးရဲ့ သန့်ခြင်းကို အထောက်အကူပြုတဲ့ လုပ်ရပ်တွေပဲ။ အဲဒီတော့ ဝတ်မပြုခင် ကျောင်းထဲဝင်ရင်တောင်မှ ခန္ဓာကိုယ်မသန့်ရင် သန့်ရှင်းအောင် အရင်လုပ်ရတယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်သန့်ဖို့အတွက်ဆိုတာက ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်မှာမှ မဟုတ်ဘူး။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းတွေမှာလည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ကုရ်အာန်အခန်းကဏ္ဍမှာ မေးခဲ့သလိုပါပဲ။ ကုရ်အာန်ကို ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ် မသန့်ရှင်းရင် ဒီအတိုင်းကိုင်လို့ မရဘူး။ အဲဒီတော့ ဘာသာရေး စာသင်ကျောင်းဆိုတာက ကျမ်းစာကို သင်ရတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြုနည်းကို သင်ရတယ်။ ဒါတွေက ခွဲခြားထားလို့မရတဲ့ ဆက်စပ်မှုတွေဖြစ်တယ်။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းမှာ ကိုယ်လက်သန့်စင်တဲ့နေရာလည်း ရှိရပါတယ်။ ဘာသာရေးစာသင်ကျောင်းမှာလည်း လက်တွေ့ ဝတ်တက်မှုကိုလည်း သင်ကြားပေးသလို ဝတ်တက်မှုကိုလည်း လုပ်ရပါတယ်။

၁၈။ ခန္ဓာကိုယ် မသန့်ရှင်းဘဲနဲ့ ဝတ်ပြုလို့ မရဘူးလား။

အဲဒါတွေက နှစ်ပိုင်းရှိပါတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ် ဆောင်ထားရင်တော့ ရုပ်ရဲ့ တရားကိုလိုက်နာရပါမယ်။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်ဘာသာမှာလူတွေထင်နေသလို လှေနှံစားထစ် အတင်းအကျပ်ကြီး မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုခြွင်းချက်တွေ ရှိသေးသလဲဆိုရင် ဥပမာ- ရေရှာမရလို့ သော်လည်းကောင်း ရာသီဥတုကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေးကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ရေကို ကိုင်လို့မရဘူးဆိုရင် သဲနဲ့သန့်ရှင်းအောင် လုပ်တာရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက (Symbolism) သင်္ကေတဆောင်မှုလို့ ခေါ်တယ်။ အဓိကက ဘာလဲဆိုရင် နှလုံးသားသန့်စင်ရေးကို အထောက်အကူပြုဖို့အတွက် စတင် ပြင်ဆင်ရတဲ့ အခင်းအကျင်းတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ သဲနဲ့ပြုလုပ်ခြင်းဆိုတာက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချေးညော်ကင်းတယ်။ မကင်းဖူးဆိုတာကတော့ သက်သေတွေပြလို့ရပါတယ်။ သို့သော်လည်း အဓိက သူ့ရဲ့ ပရမတ်သဘောက ဘာလဲဆိုတော့ နှလုံးသား သန့်စင်ရေးအတွက် သူ့ရဲ့ အာရုံ၊ သူ့ရဲ့ ဉာဏ်ကို နှလုံးသားသန့်စင်နေတယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားလေး ဝင်လာဖို့အတွက် ပြင်ဆင်မှုပါ။ ဒါကြောင့် အာရဗစ်လိုသရမှန်လို့ ခေါ်တဲ့ သဲ/မြေနဲ့ သန့်ရှင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းကို အခြေအနေအရ ခွင့်ပြုထားတာရှိပါတယ်။

၁၉။ အမျိုးသားတွေ ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ ဦးထုပ်ဆောင်းကြတာရှိတယ်။ ဦးထုပ်မဆောင်းရင်ရော မရဘူးလား။

အဲဒါက tradition ဆိုတဲ့ မလေ့ထုံးစံနဲ့ Religion လို့ခေါ်တဲ့ ဘာသာတရားရဲ့ ပညတ်ချက်ကို ကွဲကွဲပြားပြား သိထားဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အရှေ့တိုင်းနဲ့ အနောက်တိုင်းမှာ မတူတာလေးတွေ ရှိတယ်။ အရှေ့တိုင်းက ရိုသေလေးစားမှုကို ပြချင်ရင် ဦးထုပ်ဆောင်းတယ်။ ဦးထုပ်ဆောင်းတာက အိမ်ထဲရောက်လာတဲ့ အထိ ခေါင်းပေါင်းပေါင်းတယ်။ ဦးထုပ်ဆောင်းတယ်။ အရှေ့တိုင်းသား အားလုံးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်တယ်။ ပြီးရင် ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ အဆောက် အအုံထဲ ဝင်ရင်ဖိနပ်ချွတ်တယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေကြတော့ သူတို့လည်း ဦးထုပ်ဆောင်းတယ်။ သို့သော် ယဉ်ကျေးမှုအရ အိမ်ထဲကို ဝင်တာနဲ့ ဦးထုပ်ကို ချွတ်ရတယ်။ ဖိနပ်စီးပြီး ဝင်ရတယ်။ ဖိနပ်ချွတ်ပြီးဝင်တာဟာ ရိုင်းစိုင်းမှုလို့ သူတို့က ထင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ဦးထုပ်ဆောင်းခြင်း၊ မဆောင်း ခြင်းဆိုတာက ရိုသေလေးစား ဂါရဝတရားပြမှုကို ဖော်ညွှန်းခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် တမန်တော်မြတ် လက်ထက်တော်မှာ ရှိခဲ့တဲ့ သာဝကကြီးများဟာလည်း သူ့ပတ်ဝန်းကျင်၊ သူတို့ ရာသီဥတုအနေအထားအရ အပူဒဏ်ကို ခံဖို့အတွက်၊ သဲမုန်တိုင်းကို ခံဖို့အတွက် ဦးထုပ်တို့၊ ခေါင်းပေါင်းတို့ဆိုတာ သူတို့လိုအပ်ချက် အရ လုပ်ကြပါတယ်။ ကိုးကွယ်ခြင်း အမှန်တကယ်ခံထိုက်တော်မူတဲ့ အသင်္ခတ အရှင် ရှေ့တော်မှောက် အခစားရောက်တဲ့အခါမှာ ရိုကျိုးမှုကို ပြတဲ့အနေနဲ့ အင်္ကျီအပြင်ထုတ်ထားတယ်ဆိုတာ မာန်ချတယ်ဆိုတဲ့ သဘောကိုပြတာ။ ဦးထုပ် ဆောင်းတယ်ဆိုတာကလည်း ရိုကျိုးနှိမ့်ချ အတ္တခဝါချမှုကို ပြတာ။ သာသနာ အနေနဲ့တော့ မလုပ်မနေရဆိုပြီး ပညတ်ထားတာတော့ မရှိပါဘူး။ မရှိတဲ့အပြင် ဟဂ််ဝတ်ပြုခြင်းရဲ့ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်တဲ့ ပိတ်ဖြူစနစ်ခုံ ‘အဟ်ရန်’ ကို ပတ်ပြီး ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ ဦးထုပ် လုံးဝမဆောင်းရပါဘူး။ ပြီးရင် ခေါင်းတုံးလည်း တုံးရတယ်။ ဆံပင်မရှိရဘူး။

၂၀။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ တစ်နေ့ ငါးကြိမ်ဘာကြောင့်ဝတ်ပြုရ တာလဲဆရာ။ အဲဒီလို ဝတ်ပြုရတဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ကျင့်စဉ်အရ သစ္စာဓမ္မရဲ့ အကြောင်းခံဖြစ်တဲ့ အလ္လာဟ်ဘုန်းတော်ရိပ်မှာ ဒိုလုံမှ နှစ်ဘဝ အောင်မြင်မှုရမယ်လို့ ခံယူထားပါ

တယ်။ အဲဒီတော့ အသင်္ခတဂုဏ်တော်ရှင် အလ္လာဟ်နဲ့ ဆက်သွယ်မှုဆိုတာ လိုအပ်တယ်။ အလ္လာဟ်ဟာ စိတ်ကူးယဉ်ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိနေတဲ့ အရှိတရားဖြစ်တယ်။ အလ္လာဟ်ဟာ ရုပ်နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရကို ဖြစ်စေတော်မူတဲ့ အကြောင်းခံဖြစ်တယ်။ အလ္လာဟ်ဟာ မမြဲရာ သင်္ခတဓာတ်၊ ရုပ်၊ နာမ်တွေနဲ့ ကင်းစင်လွန်မြောက်ပါတယ်။ သို့သော် ပကတိအရှိဖြစ်တယ်။ အာရုံနဲ့လည်း ထိတွေ့လို့မရဘူး။ နှလုံးဉာဏ်နဲ့ ဓမ္မရသကို ခံစားရပါတယ်။ အဲဒီအရှိတရားနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆက်သွယ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ အလ္လာဟ်နဲ့ထိတွေ့ ဆက်သွယ်မှုဆိုတာက အဲဒီလိုဆက်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းအဖြစ်နဲ့တစ်နေ့ငါးကြိမ် (ဆွလယ်) ဆိုတဲ့ ဘာဝနာပေါ့။ ဥပမာ-ကျွန်တော်တို့က အသံလွှင့်ရုံကနေပြီး လွှင့်ထုတ်လိုက်တဲ့ လှိုင်းတွေကို ဖမ်းစက် (Receiver) နဲ့ ဖမ်းယူရမယ်။ လူ့ရဲ့ မူရင်း မူလအစဖြစ်တဲ့ လူ့ရဲ့တည်ရှိမှုရဲ့ အကြောင်းခံ အရှိတရားကြီးက မေတ္တာ ဓာတ်တွေ၊ ကရုဏာတော်တွေ ဒါတွေကို ကက်နက်ရှင်ယူတဲ့ အနေနဲ့ ကျွန်တော် တို့က တစ်နေ့ငါးကြိမ် ဝတ်ပြုကြတယ်။ အဲဒီလိုပြောခြင်းအားဖြင့် ကျန်တဲ့ အချိန်မှာ အလ္လာဟ်ကို သတိမရဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ ကာလလေးတွေကို သတိမှတ်ထားတယ်။ အရုဏ်တက် အချိန်ဆိုတာလူက လန်းလန်းဆန်းဆန်းနဲ့တစ်နေ့ကုန်အလုပ်လုပ်ဖို့အားယူရမယ့် အချိန်၊ နေ့လယ်ပိုင်းရောက်လာပြီ။ ထိနမိဒွလို့ ခေါ်တဲ့ ငိုက်မြည်းလာတဲ့ အချိန်၊ အစားအသောက်တွေ စားပြီး လူဟာ အိပ်ချင်လာပြီ။ သတိတစ်ခါ ပြန်ကပ်လာအောင်လို့ နှိုးဆော်လိုက်တယ်။ နောက်တစ်ခါ နေဝင်ချိန်ရောက် လာပြီ။ နည်းနည်းဖောက်ပြန်ချင်လာပြီ။ အဲဒီအချိန်မျိုးမှာ လူ့ရဲ့စိတ်က ဖောက် ပြန်တတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ စိတ်ကို ပြန်ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းလိုက်တယ်။ နေဝင်ချိန်ကို ရောက်လာပြီဆိုရင် လူ့ရဲ့စိတ်က ပိုပြီးတော့ ဖောက်ပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် လူကြီးတွေက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ နေဝင်တဲ့အချိန်က နွားရိုင်း သွင်းချိန်တဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာလူဟာဖောက်ပြန်မှုအမျိုးမျိုးစပြီးလုပ်ချင်လာတယ်။ နောက်ဆုံး အိပ်ရာမဝင်ခင် အချိန်အထိပေါ့။ အဲဒီတော့ ၂၄ နာရီ အပိုင်းအခြား မှာ ကာလငါးပါးဟာ လူ့စိတ်ကို ပြောင်းလဲနိုင်သော အချိန်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါကို ထိန်းချုပ်ပြီးတော့ လမ်းမှားကို ရောက်မသွားအောင်လို့ စိတ်ကိုပြုပြင် သန့်စင်တည်မတ်စေဖို့အတွက် အသင်္ခတအရှင်နဲ့ဆက်သွယ်တဲ့ပုံစံမျိုးနဲ့ငါးကြိမ် ဘာဝနာပွားဖို့ကို ရည်ရွယ်ချက်ကျကျနဲ့သတ်မှတ်ထားတာပါ။

၂၁။ တစ်နေ့ ငါးကြိမ် ဝတ်ပြုရတဲ့အခါမှာ သတ်မှတ်ချက်စည်းကမ်းများ ရှိပါသလား။

သတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိပါတယ်။ ဒီတရားကျင့်စဉ်ရဲ့ ဟန်ပန်အနေအထား ပုံသဏ္ဌာန်အားလုံးရဲ့နောက်မှာ လေးနက်တဲ့ တရားသဘောတွေ ရှိတယ်။ မတ်တတ်ရပ်တာက ဘာကိုဉာဏ်ပွားဖို့ ဖြစ်တယ်။ ထိခြင်းငါးပါးနဲ့ နဖူးမြေစိုက် ဦးတိုက်လိုက်တာက ဘယ်ဉာဏ်စဉ်ဖြစ်တယ်။ ထိုင်ခြင်းဟာ ဘယ်ဓမ္မစခန်းကို အာရုံပြုရမယ်ဆိုတဲ့ သမာဓိရော၊ ဝိပဿနာရော နှစ်ခုစလုံး ဆွလသ်ဘာဝနာ အထဲမှာပါတယ်။ စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင်ကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ စိတ်တည်ငြိမ် သွားရင် စိတ်ကို သန့်စင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ စိတ်သန့်စင်သွားပြီးတဲ့အခါ နာမ်မှာဉာဏ်ကပ်ရတဲ့စခန်းဆိုတဲ့ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ သမထရော၊ ဝိပဿနာရော ပါသွားတယ်။ အဲဒီတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ နေ့စဉ် ဝတ်ပြုရတဲ့အခါမှာ တိကျတဲ့ စည်းကမ်းချက်နဲ့ ဝတ်ပြုရတယ်။ တစ်ဦးတည်း ဝတ်ပြုခွင့်ရှိပေမယ့် လူအများနဲ့ ဝတ်ပြုခြင်းကို ပိုပြီးတော့ တရားတော်က နှစ်သက်တယ်။ လူအများစုနဲ့ ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ ရှေ့ဆောင်ဆရာက ဦးဆောင် ရပါတယ်။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဘဝ တည်ဆောက်တဲ့အခါမှာ မတိမ်း စောင်းအောင် ထိန်းကျောင်းဖို့၊ ဦးဆောင်မှုတစ်ခုအောက်မှာ နောက်လိုက်ခြင်း ဆိုတာ အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ အာရပ်စ်လိုဆိုရင် ‘ဂျမာအသ်’ လို့ ခေါ်ပါ တယ်။ အဲဒီတော့ အတ္တကို ပါးရှားစေချင်ရင် ပရနဲ့မျှအောင်လုပ်မှ အတ္တဟာ ပါးရှားသွားမယ်။ တစ်ယောက်တည်း၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းပဲ လုပ်မယ်ဆိုရင် အတ္တက မကင်းပျောက်ဘဲနဲ့ ပိုကြီးထွားလာလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့က အတ္တကို ပယ်မှာလား၊ အတ္တကို မွေးမြူမှာလား၊ အတ္တကို ပယ်ချင်ရင် မိမိအတ္တကို ကင်းကုန်သွားအောင်၊ ပါးရှားသွားအောင်၊ နည်းသွားအောင်၊ လျော့သွားအောင် ဘာလုပ်ရမလဲဆိုရင် ဖြန့်ကြက်ပစ်လိုက်ရမယ်။ အဲဒါက ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုရင် လူအများစုပေါင်း ဘာဝနာပွားမှုမှာ ရှိတယ်။ လူအများစုနဲ့ ဝတ်ပြုခြင်းမှာ တစ်ဦးချင်းရဲ့ အတ္တတွေ ရောယှက် ကျယ်ပြန့်လာခါ ‘အတ္တ’ပျောက်ပြီး ‘ပရ’ တောက်လာလိမ့်မယ်။ ဘာအဓိပ္ပာယ်လည်းဆိုရင် အတ္တကို ပါးရှားသွားအောင် လျော့နည်းသွားအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ‘ပရ’ဘက်ကို ဖြန့်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ မိမိအတ္တက ပါးရှားသွားမှာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဘာဝနာပွားဖို့ ဝတ်ကျောင်းတော်ဟာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်တယ်။ အချိန်နဲ့သတ်မှတ်ပြီးလုပ်ရတယ်။

စည်းကမ်းနဲ့ လုပ်ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အစ္စလာမ်သာသနာနဲ့ ဗလီကျောင်းတော် ဆိုတာက ဘယ်လိုမှ ခွဲခွာလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့က ဗလီ ဝတ်ကျောင်းတော်များရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို အင်မတန်အလေးအနက်ထား တာဖြစ်ပါတယ်။ ဆုတောင်း ဝတ်ပြုကြတယ်။ ဘာလုပ်ကြတာလဲဆိုတော့ ဉာဏ်ပွားတာဖြစ်သလို မေတ္တာဘာဝနာလည်း မည်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းအောင်၊ နှလုံးသားသန့်အောင် လုပ်ကြတာတော့ မှန်တယ်။ အဆုံးသတ် မှာ ဘာလုပ်ရသလဲဆိုရင် ညာဘက်နဲ့ ဘယ်ဘက်ကို လှည့်ပြီး ဆလ္လာမ်မေတ္တာပို့ ပါတယ်။ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ကြပ်နေတဲ့ ကိုယ်စောင့်နတ်ကြီးများ အပါအဝင် မိမိရဲ့ လက်ယာခြမ်းမှာရှိတဲ့ အနန္တစကြဝဠာ၊ ဘယ်ဘက်ကိုလှည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ မိမိရဲ့ ကိုယ်စောင့်နတ်သားကြီးအပါအဝင် လက်ဝဲခြမ်းမှာရှိတဲ့ အနန္တစကြဝဠာ စတဲ့ အနန္တစကြဝဠာတွင်း မှီတင်းနေထိုင်နေကြတဲ့ သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျ အားလုံး တစ်ဦးမကျန်ငြိမ်းအေးပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာဘာဝနာနဲ့ ဆလ္လာမ်ပို့အဆုံး သတ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဗလီမှာ တစ်နေ့ ငါးကြိမ် ဘာလုပ်ကြတာလည်းဆိုရင် ကိုယ့်ကိုလည်း ကောင်းအောင်လုပ်တယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ကောင်းအောင် လုပ်တယ်။ မေတ္တာဘာဝနာလည်း ဖြန့်ကြက်ပါတယ်။ အဲဒါပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ တစ်နေ့ ငါးကြိမ်ဝတ်ပြုတယ်ဆိုတာ။ လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ အဇ္ဈတ္တနှလုံးသားသန့်စင်အေးငြိမ်းရေးမှသည် ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်ရပ်မျက်နှာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး ဆင်းရဲခပ်သမ်း၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပြီး ဗဟိဒ္ဓ အနန္တစကြဝဠာနှင့် အနန္တဝေနေယျသတ္တဝါတို့ သန္တိသုခ ‘အပ်(စ)ဆလမ်’ စိုက်စေဖို့အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

၂၂။ စုပေါင်းဝတ်ပြုရတဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ။ နောက်ပြီးတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များအနေနဲ့ အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး အတူတူဝတ်ပြုခွင့် ရှိပါသလား။ အတူတူ ဝတ်ပြုဖို့ရော တရားတော်က ပြဌာန်းထားပါသလား။

စုပေါင်းဝတ်ပြုမှုဆိုတာ ကျွန်တော် ပထမပိုင်းမှာ ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ အတ္တပါးရှား ရေးဆိုတာပါတယ်။ ဒါကတော့ အထွတ်အထိပ်ပေါ့နော်။ နောက်ပြီးတော့ လူမှု အသိုက်အဝန်းကြီးကိုကျော်ပြီးတော့ ကျောခိုင်းလို့မရဘူး။ တရားရှာတယ်ဆိုတာ တစ်ယောက်တည်း ရှာလို့မရဘူး။ အဲဒီတော့ လူ့အသိုက်အဝန်းမှာ တွေ့ထိ ဆက်ဆံရမယ့် လိုအပ်ချက်တွေ ရှိမယ်။ အဲဒီမှာ လူလူချင်းဆက်ဆံခွင့်ရတဲ့

အတွက်ကြောင့် စုပေါင်းဝတ်ပြုခြင်းဟာ တစ်ဦးတည်း ဝတ်ပြုတာထက် ပိုပြီး အကျိုးရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ တစ်ဦးတည်း ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး ကုသိုလ်တွေ ယူမယ်ဆိုရင် အတော်ကို တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ပါလိမ့်မယ်။ အများအကျိုး သယ်ပိုးနိုင်ဖို့၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ကိုယ်နဲ့ ထိတွေ့နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က စပြီး ပရဟိတလုပ်ငန်းကို စရပါတယ်။ အသင်္ခတရှင် အလ္လာဟ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဝတ်ပြုမှု အပါအဝင် ဘာမှမလိုအပ်ပါ။ အလ္လာဟ်ကို အလုပ်အကျွေးပြုချင်ရင် အလ္လာဟ်ဖန်ဆင်းထားတဲ့ သဗ္ဗေသတ္တာဝေနယျတွေကို အလုပ်အကျွေးပြု ရပါမယ်။ ဒါကြောင့် ‘အေဗါဒသ်’ ဆိုတဲ့ ဘာဝနာစခန်းမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကောင်းအောင်လုပ်ခြင်းနဲ့ အများအကျိုးဆောင်ခြင်းဆိုပြီး နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ တစ်ခုလိုနေပြီး တစ်ခြမ်းပဲနေရင် ဘာဝနာ အေဗါဒသ် မမည်ပါ။ သတ္တဝါ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းသည် အစွလာမ့် ဘာဝနာရဲ့ အသက်သွေးကြောဖြစ်ပါတယ်။ လူလူချင်းဆက်ဆံရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်တယ်။ ဥပမာ-ဘယ်သူက ဘာတွေလိုအပ်နေသလဲ၊ ဘယ်သူက ဘာတွေဖြစ်နေသလဲ၊ ဘယ်သူက သာသနာ နဲ့ ကင်းနေသလဲ။ ဘယ်သူ့ကိုတော့ ရိုင်းပင်းကူညီဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့ စုပေါင်း လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တစ်နေ့ကို ငါးကြိမ်စုပေါင်းဝတ်ပြုတဲ့အခါကြတော့ ဒီလူအစုအဖွဲ့လေးဟာ ညီညွတ်မှုတွေ ရမယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လည်း အပြန်အလှန်အထောက်အကူဖြစ်တဲ့ အတွက် အဲဒီလို စုပေါင်းဝတ်ပြုခြင်းကို အားပေးပါတယ်။ အဲဒီလိုမှ ဝတ်မပြုနိုင် ဘူးဆိုရင် တစ်ဦးချင်းလည်း ဝတ်ပြုလို့ရတယ်။ မတ်တတ်ရပ်ပြီး ဝတ်ပြုလို့မရရင် ထိုင်ပြီးတော့ ဝတ်ပြုလို့ရတယ်။ ထိုင်ပြီးလို့ ဝတ်ပြုလို့မှမရရင် အိပ်ပြီးဝတ်ပြုလို့ ရတယ်။ အိပ်ပြီး ဝတ်ပြုလို့မှမရရင် စိတ်အာရုံနဲ့ ဝတ်ပြုလို့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လေယာဉ်နဲ့ ခရီးသွားတဲ့အခါ ဒီလိုပဲဝတ်ပြုရတာပဲ။ တချို့ကတော့ အတင်း ထထက်ပြီး လက်တွေဆေး၊ ခြေတွေဆေးပြီးတော့ လူသွားလမ်းမှာ အဝတ်ခင်းပြီး ဝတ်ပြုကြတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီလို အတင်းအဓမ္မလုပ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အစွလာမ်ဘာသာက အဲဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ အသင်္ခတ အရှင်ကို ဉာဏ်ပွား ဆက်သွယ်တာကတော့ အမြဲရှိနေရမယ်။ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်မှာ လုပ်ရမယ်။ သို့သော် သူ့အဆင့်ဆင့် ကာလံ ဒေသံ အဂ္ဂံခန့်နဲ့ ကိုက်ညီအောင် ကျင့်သုံးနိုင်ခွင့် တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဝတ်ပြုမှုရဲ့ အထွတ်အထိပ်ကတော့ ဗလီကျောင်းတော်ပေါ်မှာ စုပေါင်းပြီး ဝတ်ပြုရမယ်။ အဲဒီမှာ ထူးခြားချက်

တစ်ခုက သောကြာနေ့တွေမှာ ဂျွန်မာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဂျမဟ်ဆိုတဲ့ စုပေါင်းခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။ (ဂျမေဗလီ) ဂျမေသည် ဂျွန်မာကနေလာတာ။ ဂျမ်းဆိုတာ (Gathering) စုပေါင်းခြင်း။ အဲဒီလို လူများလေလေ အတ္တပါးရှားမှု အတွက် အထောက်အကူပြုလေလေပဲ။ နောက်တစ်ခါ ဆိုက်ကော်လော်ဂျီအရ ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မသိစိတ်တွေ စုပေါင်းသွားရင် Collected Sub-Couscious လို့ ခေါ်တဲ့ ကြီးမားတဲ့ စိတ်စွမ်းအားစုကြီး ဖြစ်လာမယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း အနန္တကရုဏာတော်ရှင် အလ္လာဟ်ကိုပဲ အာရုံပြုနေတယ်။ အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဖန်ဆင်းရှင်(အလ္လာဟ်)ကို အာရုံပြုနေတယ်။ ကျွန်တော့်အာရုံက တစ်ခါတလေ ထွေပြားနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် လူအများနဲ့ စုပေါင်းဝတ်ပြုရတော့ ဒီပရိသတ်ရဲ့ စုပေါင်းစိတ် စွမ်းအားအရ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လျှပ်စစ်သံလိုက်လို ဆွဲအားတွေရှိနေတယ်။ အဲဒီလို စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် မတည်ငြိမ်တဲ့ စိတ်တွေဟာ ပိုပြီးတော့ တည်ငြိမ်လာ တယ်။ စုပေါင်းစိတ် စွမ်းအားကြီးကလည်း ပိုပြီးတော့ အစွမ်းထက်လာတယ်။ အဲဒီအာရုံဟာ အရှင်ထံကို ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ မေတ္တာ ဘာဝနာဟာ ပိုပြီးတော့ စူးရှသွားတယ်။ လူအုပ်စုများများနဲ့ ဝတ်ပြုရင် လောက လူသားတွေအပေါ်မှာ မေတ္တာဖြန့်ကြက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီမေတ္တာရဲ့အားက ပိုပြီးတော့ ကောင်းလာတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျွန်မာနေ့မှာ အထူးစုပေါင်းဝတ်ပြုကြ တယ်။ နောက်တော့ ဝါကျွတ်တဲ့ အဲဒီနေ့ဆိုရင် ဗလီမှာတောင် ဝတ်မပြုခိုင်း ဘူး။ ကွင်းပြင်ကြီးတွေမှာ စုပေါင်းဝတ်ပြုကြရတယ်။ ကွင်းပြင်ကြီးထဲမှာ ဝတ်ပြု ကြရတဲ့အခါကြတော့ ပိုပြီးတော့များတဲ့ Gathering ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခုက လူ့ဘဝတစ်သက်မှာတစ်ခါဟရ်သွားရပြီဆိုတဲ့အခါကြတော့ အဲဒါပိုမိုကြီးမားတဲ့ အစုအဝေးနဲ့ ဝတ်ပြုရတော့ မေတ္တာဘာဝနာ အစွမ်း ပိုထက်လာပါတယ်။ ကော်လံတစ်ဆပ်ကွန်းရှပ်ဆိုတဲ့ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ စိတ်စွမ်းအားလေးတွေ စုပေါင်းလိုက်တဲ့အခါမှာ ပိုပြီးတော့ စွမ်းအားတွေ များသွားနိုင်တယ်။ တစ်ဦးက သမာဓိအားလျော့နည်းရင် ကျန်တဲ့တစ်ဦးက ဖြည့်လိုက်နိုင်တဲ့သဘောရှိတယ်။ အဲဒီမှာက စုစည်းမှုအင်အားရှိတယ်။ သံလိုက်ဆွဲအားလို ဆွဲနေနိုင်တဲ့ သဘော ရှိတယ်။ နောက်တစ်ခုက အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီးက ဘာဖြစ်လို့ ရောထွေး ယှက်တင်မနေရတာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေ မေးလေ့ရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံသား တစ်ယောက်အနေနဲ့ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ချစ်မြတ်နိုးသူတစ်ယောက်အနေနဲ့

အနုပညာကိုလည်း လေးစားတဲ့သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပမာခိုင်းပြီး ပြောရရင် ဇာတ်သဘင်မှာ ကျွန်တော်တို့ အနုပညာရှင်တွေ အသုံးတော်ခံတဲ့အခါမှာ စကားလေးတစ်ခွန်းရှိတယ်။ ပဝါတစ်ကမ်း လက်တစ်လှမ်းတဲ့။ အတွေ့ကို ရှောင်ဖို့ အင်မတန်ခက်တယ်။ အငွေ့ကို ရှောင်နိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ မီးဆိုတာ မလောင်ခင်တားရတယ်။ အခုအိန္ဒိယနိုင်ငံ (ဘုံဘေ)မှာ ဖိတ်ခေါ်မှု ပြုနေတဲ့ ဒေါက်တာ ဇာကီ(ရုံ)နိုက်က ဆရာဝန်ဆိုတော့ သူပြောတာလေးတစ်ခု ဖောက်သည်ချပြမယ်။ အမျိုးသမီးနဲ့ အမျိုးသားဆိုတာက ထိတွေ့မှု အာရုံမတူဘူး။ အမျိုးသမီးရဲ့ ထိတွေ့မှု၊ အမျိုးသားနဲ့ မတူဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပခုံးချင်းထိပြီး ရပ်နေရတဲ့ အနေအထားဆိုတဲ့အခါကြတော့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဦးရဲ့ ကိုယ်နဲ့ အနည်းငယ် ထိတွေ့မှုရှိလိုက်တာနဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေဟာ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ သီးသန့် ခွဲခြား ထားတာဖြစ်တယ်။ သူ့စည်း သူ့ကမ်းနဲ့ လုပ်ထားတာဖြစ်တယ်။ မိန်းကလေးမို့ နှိမ်တာ မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝက မတူကြတဲ့အပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့က ဒီလို ခွဲခြားရတာပါ။ အဖိုဓာတ်နဲ့ အမဓာတ် (Negative and Positive) ဆိုရင် ဆွဲငင်မှု (Attraction) ဆိုတာက လာတာပဲ။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့က ကြိုတင် ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား သီးသန့် ဝတ်ပြုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟင်္ဂျီကာလကြတော့ အဲဒီလိုခွဲပြီး သီးသန့်လုပ်လို့မရတော့ဘူး။ မိန်းမက ရှေ့ရောက်နေရင် ရောက်မယ်။ နောက်ရောက်ရင် ရောက်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝတ်ပြုနေတုန်း ကျော်လွှားသွားတာလည်း ရှိချင်ရှိနိုင်တယ် ဆိုတော့ လူ့လောကတစ်ခွင်မှာ အမြတ်ဆုံးဆိုတဲ့ ဒီလိုနေရာမျိုးတောင်မှာ ခွဲခြားမှုမရှိပဲ အခြေအနေပေါ်မှာနေရာယူကြရတယ်။ ဟင်္ဂျီရဲ့ အဓိကကာလပြီးလို့ လူနည်းနည်းလေးရှင်းသွားပြီဆိုရင်တော့ အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး သီးသန့်နေရာ တွေ သတ်မှတ်ပေးထားတယ်။ အဲဒီအတွက်လည်း အကြောင်းပြချက်တွေ ရှိပါတယ်။ နှိမ့်ချပြီး အမျိုးသမီးတွေကို ခွဲခြားဆက်ဆံတာမျိုးတော့ မဟုတ် ပါဘူး။ သူတို့ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းတဲ့သဘောပါ။ ကမ္ဘာ့မြောက်မြားစွာသော နိုင်ငံတွေမှာ အမျိုးသမီးများအတွက် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များမှာ သီးသန့် အဆောင်များရှိပါတယ်။

၂၃။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများအနေနဲ့ ဘုရားဝတ် ပြုတဲ့အခါမှာ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုအပိုင်းတွေကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်ချက် ရှိပါသလဲ။

ကျွန်တော်တို့က ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တော်မူသော အသစ်တ အရှင်ဟာ အရပ်ဒေသတစ်ခုမှာ ကန့်သတ်ဘောင်ခတ် Localized လုပ်လို့ရတဲ့ သစ်တဘုံ သားပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ မဟုတ်ဖူးလို့ ဆိုသော်ငြားလည်းပဲ အရှင်ရှေ့တော်မှောက်ကို အခစားရောက်နေတယ်ဆိုတဲ့ သစ္စာဓမ္မကို မျက်မှောက် ပြုနေတယ်ဆိုတဲ့ အသိတော့ဝင်ရမယ်။ အဲဒီတော့ ရှိသေလေးစားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ရဲ့ ရှေ့ကို သွားရင်တောင်မှ သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ သိက္ခာရှိရှိ ဝတ်စား ဆင်ယင်ဖို့ လိုသလို ပြင်ဆင်မှုအနေနဲ့ သိက္ခာရှိတဲ့ ကုဋေရှိတဲ့ ဝတ်စား ဆင်ယင်မှု၊ သန့်ရှင်းသန့်ပြန့်ပြီး ကိုယ်လက်သန့်စင်ခြင်း၊ အဝတ်အစား သန့်စင် ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ် သန့်စင်ခြင်း၊ နေရာ၏ သန့်ရှင်းခြင်းဆိုတာရှိဖို့ လိုပါတယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်စားဆင်ယင်ဖို့ ဆိုတာတော့ ရှိပြီးသားပါ။ တရားတော် အရ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတွေအတွက် အင်မတန် ယေဘုယျကျတဲ့ ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုရှိတယ်။ ဥပမာဆိုရင် အမျိုးသားတွေက ချက်ကနေပြီး ဒူးအောက် အထိ ဝတ်ရတယ်။ အပေါ်ပိုင်းကိုတော့ ဘာမှမသတ်မှတ်ထားဘူး။ အမျိုးသမီး များကြတော့ တစ်ကိုယ်လုံး လုံလုံခြုံခြုံ ရှိဖို့လိုအပ်တယ်။ မမြင်သင့်မမြင်အပ်တဲ့ အရာများကို ဖုံးကွယ်ရတာသာမက အရိပ်အယောင်လည်း မမြင်ရအောင် လုပ်ရပါတယ်။ တချို့အမျိုးသမီးများဟာ မိမိရဲ့ဆံကေသာကို အရှက်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့အတွက် ဦးခေါင်းကိုလည်း လုံခြုံစွာနဲ့ ဖုံးအုပ်ကြပါတယ်။ ဒါကတော့ ယေဘုယျ သတ်မှတ်ချက်ပါ။ ရာသီဥတုဒဏ်လည်း ပါမယ်။ ပထဝီ အနေအထားအရလည်းဖြစ်မယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေလည်း ပါမယ်။ အဲဒီကနေပြီးတော့မှ အစ္စလာမ်ယူနီဖောင်း အဝတ်အစားပုံစံတစ်ခုလို ဖြစ်သွားတာကတော့ဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုပဲ ဘာသာ၊ သာသနာရဲ့ သတ်မှတ်ချက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သတ်မှတ်ချက်တော့ ယေဘုယျ သဘောအရရှိတယ်။ ကျက်သရေရှိရမယ်၊ လှပရမယ်၊ တစ်ဖက်လူရဲ့ အာရုံဆွဲ ဆောင်မှုဖြစ်အောင် မဝတ်ရဘူး စတဲ့ ကုဋေသိက္ခာရှိရှိ ဝတ်စားဆင်ယင်ဖို့တော့ သတ်မှတ်ထားတာရှိတယ်။

၂၄။ အမျိုးသမီးများ ဓမ္မတာလာတဲ့ ကာလမှာ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိပါသလား။

အဲဒီအပိုင်းမှာဆိုရင်လည်း အယူအဆက နှစ်မျိုးဖြစ်နေတယ်။ ဘုန်းနိမ့်သွားလို့ သူတို့ဟာ ယုတ်ညံ့သွားလို့ ညစ်ပတ်သွားလို့ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေရှိကြတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒီအယူအဆတွေက မဟုတ်ပါဘူး။ ဓမ္မတာဆိုတဲ့အရာဟာ မိခင်ကောင်းတို့မှာ ရှိအပ်တဲ့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ဖြစ်တယ်။ ဓမ္မတာရဲ့ သဘောဟာ သန္ဓေသားတွေအတွက် ပြင်ဆင်မှုပဲ။ တစ်ချိန်မှာ အိမ်ထောင်ကျမယ်။ အိမ်ထောင်ကျပြီး ဖြစ်ချင်လည်းဖြစ်မယ်။ ဒါဟာ အမျိုးသမီးများအတွက် မိခင်ဘဝကို မြှင့်တင်ပေးမယ့် သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းက ဖြစ်စဉ်လေး တစ်ခုပါပဲ။ ဒါဟာ ယုတ်ညံ့မှုကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် အဲဒီဖြစ်စဉ် ဖြစ်လာပြီဆိုရင် သူက တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးလုပ်ဖို့ရှိတယ်။ တချို့ဆိုရင် နာကျင်မှုရှိတယ်။ ပင်ပန်းမှုရှိတယ်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာတောင် ဓမ္မတာလာချိန်မှာ အမျိုးသမီးများရဲ့ စိတ်များကို သက်ရောက်မှုရှိတယ်။ အဲဒါကို ဖန်ဆင်းရှင်က သိတော်မူတယ်။ သာမန်အချိန် သူ့အပေါ်မှာ ပေးထားတဲ့ တာဝန်တွေကို ဒီအချိန်မှာ တာဝန်က ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးလိုက်တယ်။ ဘုန်းနိမ့်သွားလို့ ယုတ်ညံ့သွားလို့ အဲဒီသဘောတွေ မဟုတ်ဘဲနဲ့ သူ့မှာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်အောင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးလိုက်တဲ့သဘောပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မသန့်စင်တဲ့ ကာလဆိုတာ ရှိတယ်။ မီးဖွားတဲ့ကာလ ရှိတယ်။ သာမန်ဓမ္မတာလာတဲ့ အချိန်မှာ ရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဆွလသ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ကျမ်းစာဖတ်ခြင်း၊ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ခြင်းတို့ကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးတယ်။ သို့သော် အသင်္ခတရှင်ကို သတိရဖို့အတွက် တကယ့် (အက်ဆန့်)က အမှန်တရားနဲ့ ချိတ်ဆက်နေဖို့ပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ခွင့်ရသော်လည်း အရှင်ကို တသညာဏ်ပွားတဲ့ (ဇကီလ်)ဆိုတာကို လုပ်တဲ့အခါမှာ ရုပ်သန့်စင်မှုထက် နှလုံးသား သန့်စင်ဖို့ပဲ လိုတယ်။ အဲဒါကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဆက်လုပ်လို့ ရတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတော့ ဒီလိုမျိုးအချိန်တွေမှာ အနားပေးဖို့ လိုအပ်တယ်။ သူတို့ကို ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေရဘူး။

၂၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အထူးအမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုနေကြတဲ့ (၇၈၆) ဆိုတဲ့ ကိန်းဂဏန်းအကြောင်းကို ရှင်းပြပါ။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ အသုံးပြုကြတဲ့ (၇၈၆) ဆိုတာက ဘာသာတရားအသီးသီးမှာ သူ့အဓိပ္ပာယ်အလိုက် အသုံးပြုနေကြတဲ့ ဥပမာ ကောင်းချီးမင်္ဂလာရဖို့ ကျက်သရေမင်္ဂလာရှိဖို့ ဘေးအန္တရာယ်တွေကင်းဖို့အတွက်က ဘယ်သူ့ဆီမှာ ခိုလှုံရသလဲဆိုတော့ ကိုးကွယ်ရာအရှင်ဆီမှာ ခိုလှုံရတယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်ဘာသာမှာမဆို ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂုဏ်တော် ဘုန်းတော်တွေမှာ ခိုလှုံရပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာဆိုရင်လည်း ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃံ ဆိုတဲ့ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်တယ်ဆိုတာကလည်း အန္တရာယ်ကင်းမယ်၊ ဘေးရှင်းမယ်၊ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ လာဘ်လာဘတွေ ရလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ဘုရားရိပ်၊ တရားရိပ်ခိုလှုံတဲ့ သဘောဟာ ဘာသာအယူဝါဒတိုင်းမှာ ရှိတတ်သလို အစ္စလာမ်ဘာသာမှာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီမှာက (၇၈၆)လို့ လူတွေပြောနေတဲ့ ကိန်းဂဏန်းက (အင်မတန် ကရုဏာတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မပြတ်မစဲ သနားတော်မူတဲ့ အနန္တမေတ္တာတော်ရှင်)ရဲ့ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသော အာရဗီစကားစုမှ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အာရဗီစာပေကလည်း တခြားစာပေတွေလို နေ့သင့်နံသင့် ကိန်းဂဏန်းတွေ၊ အက္ခရာမှာ ကိန်းဂဏန်းတွေ ရှိတယ်။ ဥပမာ (က) ဆိုတဲ့ ဗျည်းမှာ နံပါတ် (၁၀) ရှိသလို အာရဗစ်လို (အလစ်ဖ်) ဆိုတဲ့ ဗျည်းမှာလည်း နံပါတ် (၁၀) ဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီလို ကိန်းဂဏန်းနဲ့တွဲနေတဲ့ စာလုံးတွေက ဗေဒင်ကျမ်းတွေမှာလည်း ရှိတယ်။ ကိုင်ရီရဲ့ (Numerology) လို့ ကျမ်းတွေထဲမှာလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီပညာကို အာရဗစ်လို (အာဘဂျတ်) လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ (အာဘဂျတ်) ပညာနဲ့ ဘာလုပ် လိုက်သလဲဆိုရင် ဝါကျအရှည်ကြီးတွေမှာရှိတဲ့ အက္ခရာတစ်လုံးချင်းဆီကို သူနဲ့ညီမျှသော ဂဏန်းတွေကို ထည့်ပြီးတော့ အစားထိုးဖလှယ်လိုက်တယ်။ အားလုံးပေါင်းလိုက်တဲ့အခါမှာ ခုနစ်ရာရှစ်ဆယ်ခြောက် (၇၈၆) ရတာ။ ‘ခုနစ်ရှစ်ခြောက်’ မဟုတ်ဘူး။ ဝါကျရဲ့ အက္ခရာကိန်းဂဏန်း အားလုံးကို ပေါင်းလို့ရတဲ့ကိန်းဂဏန်းပါ။ အဲဒါကို ဘယ်မှာ သုံးသလဲဆိုတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ပညာရှင်တွေဆီက မြန်မာပြည်ကရခဲ့တာ။ သို့သော် အိန္ဒိယမှာတောင် အခုသိပ်မသုံးတော့ဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ အသုံးများတယ်။ ဘာကြောင့် အသုံးများသလဲဆိုတော့ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ အသုံးကျတယ်။ အဲဒီလိုသုံးတဲ့အတွက် ရည်ရွယ်ချက်တော့ ရှိတယ်ဗျ။ ဘယ်လိုသုံးသလဲဆိုရင် အာရဗီစာနဲ့ရေးလိုက်ပြီးတော့

မင်္ဂလာဆောင် ဖိတ်စာတွေ၊ ကြော်ငြာတွေမှာ သုံးတယ်။ ဆိုင်တွေမှာလည်း သုံးတယ်ဆိုတော့ ဒီစကားလုံးပါတဲ့ စာရွက်စက္ကူတွေဟာ သုံးပြီး စွန့်ပစ်တဲ့ အခါ မရှိမသေမလေးမစားဖြစ်သွားနိုင်တဲ့အတွက် ဝါကျအပြည့်ကို အကွရာ အဖြစ်နဲ့ မရေးတော့ဘဲနဲ့ သင်္ကေတသဘောဆောင်တဲ့ ဒီကိန်းဂဏန်းလေးကိုပဲ သုံးလိုက်ရင် အကျိုးလည်းရမယ်။ မရှိမသေပြုမိရင်လည်း အပြစ်လည်း မထိုက် ဘူးဆိုတဲ့ လူသားအတွေးအခေါ်တွေနဲ့ ဖန်တီးလာကြတဲ့အတွက် ဒီကိန်းဂဏန်း လေးက အသုံးတွင်ကျယ်လာတာပါ။ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲဆိုရင် ဘယ်သူ့ကိုမှ ခွဲခြားဆက်ဆံချင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ သီးသန့်နေပြီး သူများနဲ့ ရောထွေးယှက်တင် မလုပ်ချင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူ့ကိုတော့ ဆန့်ကျင်မယ်၊ ဘယ်သူ့ကိုတော့ မပေါင်းဘူးဆိုတဲ့ သဘောကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ (၁) အချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ကောင်းချီးမင်္ဂလာတွေကျဖို့အတွက်၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းဖို့အတွက်၊ ဘုရားရိပ် တရားရိပ်ကို ခိုလှုံတဲ့သဘော။ (၂) အချက်က ဘာလဲဆိုတော့ အစ္စလာမ်မှာ စားသောက်မှုဆိုင်ရာ စည်းကမ်းလေးတွေ ရှိတယ်။ မစားရတာတွေ ရှိတယ်၊ စားရတာတွေရှိတယ်။ အဲဒီတော့ မိမိနဲ့အယူမတူတဲ့ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ဝင်ပြီးတော့မှ တောင်းဆိုမှုတွေပြုမယ်။ ဒါလုပ်ပေး၊ ဟိုဟာလုပ်ပေးပါ။ ဒီဟာ မစားဘူး၊ ဟိုဟာမစားဘူးလုပ်နေရင်၊ ပြီးတော့ ဝက်သားတော့ မစားပါဘူး။ သို့သော် ငါးဟင်းတော့ စားမယ်။ ငါးဟင်းချက်တဲ့အိုးနဲ့ပဲ ဝက်သားရောချက်ထား တာလား။ ကြက်သားစားမယ်၊ ကြက်သားကရော လည်လှီးထားသလား။ အဲဒီလိုပြောဆိုပြီး မိမိအတွက် တောင်းဆိုနေမယ်ဆိုရင် တစ်ဖက်လူအပေါ်မှာ မတရားလုပ်ရာကျမယ်။ အဲဒီတော့ အစ္စလာမ်ကလည်း ဒီလို သူတစ်ပါးကို ဒုက္ခပေးတာကို တားမြစ်ထားတယ်။ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း သူများက လိုက်ယုံစရာ မလိုဘူး။ သူများယုံတဲ့ ယုံကြည်မှုကို ကိုယ်က လေးစားရမယ်။ သူတို့ကို အတင်းအကျပ် မလုပ်ရဘူး။ ငါက ဒါမစားဘူး။ မင်းတို့လိုက်မစားနဲ့။ ငါက ဒါမလုပ်ဘူး မင်းတို့လည်း မလုပ်နဲ့ဆိုပြီးတော့ အတင်းအကျပ်လုပ်လို့ မရဘူး။ သူတို့မှာ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးခွင့်ရှိတယ်။ သူများရဲ့ လွတ်လပ်မှုကို ကိုယ့်ကြောင့် ထိပါးမှာ စိုးတဲ့အတွက် ကိုယ်စားနိုင်တဲ့ဆိုင်ကို ရွေးပြီးတော့ စားနိုင်အောင်၊ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ လူတွေ အလွယ်တကူသိအောင် အဲဒီ (၇၈၆) ဆိုတဲ့ သင်္ကေတလေး လုပ်ထားတဲ့အတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ အလွယ်တကူ ဆိုင်ရှာပြီးဝယ်စားလို့ရအောင်လုပ်ထားတာပါ။ အဲဒီလိုရွေးချယ်ပြီး

စားသောက်ဖို့အတွက်သာ တရားတော်ရဲ့ ပညတ်ချက်ရှိပါတယ်။

တို့ဘာသာဝင်ဆိုင်မှာတော့ ဖြစ်ရင်ဝယ်။ အခြားဆိုင်မှာ မဝယ်ရဘူး ဆိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ မစားရတဲ့ အစား အသောက်တွေကြောင့် အဲဒီလို သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြတာကို အခု မလိုမုန်းတရား ရှိတဲ့လူတွေက ဒါကို ပြဿနာတစ်ရပ်အနေနဲ့ ဖော်ထုတ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာမင်းများ လက်ထက်က စလို့ ဒါမျိုးတွေ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်က ဘာသာမတူတဲ့ လူတွေက ဒါကို နားလည်ပေးကြတယ်။ သဘောပေါက်ကြတယ်။ ပြဿနာမလုပ်ကြဘူး။ အခုကြတော့မှ တမင်ဖန်တီးနေတဲ့သူက ဒါကိုဆွဲထုတ် ပြီးတော့ တွေ့လား၊ မွတ်ဆလင်တွေက ခွဲခြားဆက်ဆံတယ်။ သူတို့လူတွေပဲ သူတို့အားပေးတယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေကို ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုပြီးတော့ ပြဿနာရှာဖို့ လုပ်လိုက်တဲ့ကိစ္စဖြစ်တဲ့အတွက် အင်မတန်ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတဲ့ ကိစ္စဖြစ်ခဲ့ ရတယ်။ သို့သော် ကုန်အာန်နဲ့ ဩဝါဒကျမ်း ဟဒီ(စ်)မှာ ပါသလားဆိုရင် မပါဘူး။ ကမ္ဘာ့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေမှာ ဒီသင်္ကေတသုံးသလားဆိုတော့ သိပ်မသုံးကြဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အစားအသောက်အတွက်ပါပဲ။ ဒီထက် ဆိုးတာ ရှိသေးတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ခုနစ်နဲ့ ရှစ်နဲ့ ခြောက်နဲ့ ပေါင်းပြီး ၂၁ ရတယ်။ ဒါကို ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ၂၁ ရာစုမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာက ကမ္ဘာ ရော မြန်မာရော လွှမ်းမိုးရမယ်ဆိုပြီးတော့ မဟုတ်တဲ့ သတင်းတွေ ဖြန့်ချိကြ တယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် အချက်နှစ်ချက် တင်ပြချင်တယ်။ သာသနာတိုင်းက သာသနာပြုမှုဆိုတာရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာလည်း သာသနာပြုမှုရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်မှာ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဆိုတာ ရှိတယ်။ သာသနာတော်ပြန့်ပွားထွန်းကားရေး (သာ-ထွန်း-ပြန့်) ဆိုတဲ့ ဦးစီးဌာနဆိုပြီး ရှိတယ်။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက် နေတာပေါ့နော်။ ဒီလိုပဲ ခရစ်ယာန်တွေဆိုမှာလည်း မစ်ရှင်နရီသာသနာပြု Missionary တွေ ရှိတယ်။ ဟိန္ဒူတွေမှာလည်း ဒီလိုပဲရှိကြတယ်။ ကိုယ့်သာသနာ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဒီလိုပဲ လုပ်ကြတယ်။ အစ္စလာမ်မှာတော့ အဲဒီလိုမရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့အစ္စလာမ်မှာက ဘာရှိသလဲဆိုတော့ အမှန်တရားကိုဖိတ်ခေါ်ရမယ် ဆိုတာရှိတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ သစ္စာဓမ္မရဲ့ အကြောင်းခံ (အလ္လာဟ် ရှင်မြတ်) က တမန်တော်မြတ်ကို ဘယ်လို (Message) သတင်းပေးလိုက်သလဲ ဆိုတော့ သင့်အလုပ်က အမှားနဲ့ အမှန်ကို ချပြရမယ်။ ပြီးရင် ဒီထက်ပိုပြီး ဘာမှ

လုပ်ခွင့်မရှိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ ကာယကံရှင် အမှန်တရားရရေး၊ မရရေးဟာ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အလွှာဟ်နဲ့ပဲ ပတ်သက်တယ်။ သင့် အလုပ်က တင်ပြရုံပဲလို့ အနန္တဘုန်းတော်၊ ဉာဏ်တော်ရှင် အလွှာဟ်က တမန်တော်မြတ်ကို အဲဒီလိုအမိန့် ပေးထားတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဒါကိုဖိတ်ခေါ်တယ်လို့ ပြောတာ။ ဖိတ်ခေါ်တဲ့အခါမှာလည်း အသိပညာဉာဏ် အလိမ္မာနဲ့ ချိုသာအေးမြသော စကားနဲ့ ဖိတ်ခေါ်ရမယ်။ အထောက်အထားတွေ ခိုင်လုံစွာနဲ့ ဖိတ်ခေါ်ရမယ်။ သာသနာအတွင်းမှာ အတင်းအကျပ်လုပ်လို့ မရဘူး။ သူယုံချင်ယုံ မယုံချင်နေ။ အမှားနဲ့အမှန် ခွဲခြားပြသပြီးဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အတင်းအကျပ်လုပ်လို့လည်း မရဘူး။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့တာဝန်ကလည်း ဖိတ်ခေါ်ခြင်းနဲ့ တရားကို ဖွင့်ဆိုပြသ လက်တွေ့ အသုံးချသွားခြင်းသာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ယုံကြည်လာခြင်း မယုံကြည် လာခြင်းဆိုတာက တမန်တော်မြတ်နဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ နောက်လိုက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့မွတ်ဆလင်တွေနဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒမှာကြတော့ ဘာနဲ့သွားတူသလဲဆိုတော့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင်ဘုရား သခင် ပွင့်တော်မူတဲ့အချိန်မှာသည်ပင်လျှင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတိတ်ကံမှာ ပါရမီမပြည့်သေးလျှင် သူဟာ မကျွတ်ဘူးတဲ့။ ဘုရားရဲ့တရားကို နာရပေမယ့် လည်း ကျွတ်ထိုက်တဲ့လူမှ ကျွတ်တယ်ဆိုသလိုပါပဲ။ ကျွတ်ချိန်မတန်သေးတဲ့လူက မကျွတ်ဘူး။ ဒီအခြေခံအကြောင်းတရားရှိနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ကိုယ့်ဘာသာဝင် ယုံကြည်သူအဖြစ် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား အားလုံးဖြစ်သွားအောင် လုပ်မယ်ဆိုတာက ဘယ်ဘာသာမှာမှ မရှိသလို အစ္စလာမ်မှာ အထူးသဖြင့် မရှိဘူး။ အထူးသဖြင့် ဖန်ဆင်းရှင် (အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်က) တမန်တော်မြတ်ကို တိုက်ရိုက်အမိန့်ပေးတာရှိတယ်။ လူသားအားလုံးကို ယုံကြည်သူတွေဖြစ်အောင် ငါလုပ်နိုင်တယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့် ငါမလုပ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလိုကွဲပြားနေခြင်းသည် သင်တို့အချင်းချင်း ငြင်းခုံနိမ့် မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဒါပေမယ့် ပြိုင်ဆိုင်ပါတဲ့။ ဘယ်လိုပြိုင်ဆိုင်ရမလဲဆိုတော့ ကောင်းမှုကောင်းရာမှာ ပြိုင်ကြဖို့။ diversity ဆိုတဲ့ ကွဲပြားခြားနားမှုတွေက ဖန်ဆင်းရှင် (အလ္လာဟ်)က လုပ်ထားတာ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းထဲမှာ အဲဒီအကြောင်းအရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တစ်ကြိမ်မက ဖော်ပြထားတယ်။ အားလုံးကို ငါယုံကြည်လာအောင်လုပ်လို့ရတယ်လို့ ပြောထား တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖန်ဆင်းရှင်လို့ လက်ခံထားတဲ့ (အလ္လာဟ်)က အားလုံးကို ငါယုံကြည်သူဖြစ်အောင် လုပ်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါမလုပ်ပါဘူးဆိုရင်

ဖန်ဆင်းခဲ့ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့က အားလုံးကို ယုံကြည်သူဖြစ်အောင် လုပ်မယ် ဆိုတဲ့စွပ်စွဲချက်က တရားတော်နဲ့ တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်နေပါတယ်။ ဒါက အတင်း အဓမ္မ ဇွတ် မတရားပြောတဲ့ စွပ်စွဲချက်ပဲဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အစွလာမ် ဘာသာဝင်တွေမှာ ဒီလိုမျိုးရည်ရွယ်ချက် လုံးဝမရှိဘူး။ တရားတော်အရ လုံးဝနဲ့ အကြမ်းမဲ့ မလုပ်ရလို့ တားထားပါတယ်။

အစွလာမ်ဘာသာနှင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု အခန်းကဏ္ဍ

၂၆။ အစွလာမ် ဘာသာဝင်တွေအတွက် သီးသန့်ပုံစံတူ အဝတ်အစား အဆောင်အယောင်တွေဟာ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံတွေမှာလည်း လုပ်လာ ကြတာ တွေ့ရတယ်။ အခု ဒီဘက်ခေတ်မှာ ပိုပြီးတော့ ဝတ်ဆင်လာကြတယ်။ အဲဒါက အာရပ်ယဉ်ကျေးမှုကို မှီငြမ်းပြီး ဝတ်ကြတာလား။

အခုန ကျွန်တော် ပြောခဲ့သလိုပါပဲ။ ဒီလူတွေအနေနဲ့ အဲဒီလိုပုံစံမျိုးနဲ့ ဝတ်စားမှုကို ဘာသာတရားက မလုပ်မနေရ ပညတ်ထားတယ်လို့ ရိုးရိုးသားသား သူတို့ယုံကြည်ကြတယ်။ အင်မတန် ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းတဲ့ ဘာသာရေးပညတ် ချက်တွေကိုလိုက်နာတဲ့ နိမိတ်လက္ခဏာအနေနဲ့ ဒီလိုအသွင်တွေ ဆောင်ရခြင်း သည်လည်းပဲ မဖြစ်မနေလိုအပ်တယ်လို့ ရိုးရိုးသားသား ယုံကြည်ပြီးတော့ လုပ်နေတဲ့ လူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ တရားတော်ကတော့ အသင်တို့ရဲ့ ပြင်ပ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို မကြည့်။ သင်တို့နှလုံးသားကိုသာ ကြည့်၏လို့ ဆိုထားတာ ရှိတယ်။ သို့သော် အဲဒီလိုဝတ်ဆင်ထားလို့ လက်တွေ့ကျကျ အကျိုးရနိုင် တယ်လို့ စောဒကတက်တဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ ဥပမာ-နိုင်ငံရပ်ခြားကို သွားတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ရဲ့ ဝတ်စားထားမှုဟာ ကိုယ် ဘယ်ဘာသာဝင်ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ဆိုင်းဘုတ် Label ချိတ်ပေးလိုက်သလိုဖြစ်လို့ ဟိုအရပ်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တစ်ဦးက တွေ့ပြီး မွတ်ဆလင်စားသောက်ဆိုင်တို့၊ ဝတ်ပြုဘို့ ဗလီ တို့ကို ကူညီညွှန်ပြနိုင်တယ်။ ကူညီနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီလိုပြောဆိုကြတာ တွေ့လည်း ရှိပါတယ်။ အမှန်မှာတော့ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့လည်း နိုင်ငံခြားကို ရောက်ဖူးနေကြတာပဲ။ ဘာသာတူတူ မတူတူ ကူညီတဲ့သူကတော့ ကူညီကြပါတယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေ သိပ်ပြီးတော့ ကိန်းကြီးခန်းကြီး နိုင်တယ် ထင်ကြတယ်။ အနောက်တိုင်းက လူတွေက ပိုပြီးတော့တောင် ကူညီကြ

သေးတယ်။ လမ်းညွှန်ပေးပြီးတော့ လမ်းမှားသွားမှာစိုးလို့ အနောက်ကနေ လိုက်လာကြတဲ့ ဘုံမကြီးတွေနဲ့လည်း ကျွန်တော် လန်ဒန်မြို့မှာ ဆုံဖူးပါတယ်။ လမ်းမသိလို့ သူကိုမေးလိုက်တဲ့အခါကြတော့ ဆရာမတစ်ယောက်က ကျောင်း သားတစ်ယောက်ကိုသေသေချာချာရှင်းပြတဲ့ပုံစံမျိုးနဲ့လမ်းပြပေးတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ဆက်သွားတာပေါ့။ ပြီးတော့မှ သူက လမ်းမှားမှာစိုးလို့ဆိုပြီး စိတ်ပူလို့ လိုက်လာပြီး အနောက်ကနေ သေသေချာချာ ထပ်ရှင်းပြတယ်။ အဲဒီလိုလူတွေ လည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခုနပြောတဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေကို ကျွန်တော် လက်မခံနိုင်ဘူး။ ပုံစံတူမှ၊ အသွင်တူမှ၊ ဘာသာတူမှ ကူညီမယ်ဆိုတာ။ ဒါက တော်တော်လွဲမှားတဲ့ အယူအဆတစ်ခုပါပဲ။ အာရပ်ဒေသမှာ ပထဝီအနေ အထားအရ ရာသီဥတုအရ ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ ဝတ်ရပါတယ်။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဓလေ့တော်ကိုလေးစားချစ်ခင်မှုနဲ့ ဝတ်တာကို ပြောစရာမရှိပါဘူး။ ဒီပုံစံမဝတ်ရင် မွတ်ဆလင် မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ မှားပါတယ်။

၂၇။ အမျိုးသားတွေ ဘာကြောင့် မုတ်ဆိတ်ထားရတာလဲ။

ဒါကတော့ တမန်တော်မြတ်ထားခဲ့တာ သေချာတယ်။ ဘာကြောင့် ထား သလဲဆိုတော့ သူက အာရပ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ထားတာလည်းဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခုက ရိုးရာတင်မကဘဲနဲ့လူတွေက တမန်တော်မြတ်ကိုချစ်တဲ့အတွက် တမန်တော်မြတ်ပုံစံကို အတုယူချင်တဲ့အတွက် ထားတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ နောက်တစ်ခုက ဒီလိုအဆောင်အယောင်တစ်ခု ထားလိုက်တာကလည်း သူ့ကို အထိန်းအချုပ်လိုဖြစ်သွားတယ်။ မုတ်ဆိတ်ထားပြီး အရက်ဆိုင်ဝင်လို့ မသင့်တော်ဘူး။ ပြည့်တန်ဆာခန်း သွားဖို့ လိပ်ပြာမသန့်တော့ဘူးဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုထိန်းချုပ်ဖို့အတွက် ဘရိတ်ကလေးတစ်ခု တပ်ထားလိုက်သလို ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အတွက် လိုက်ပြီး ထားကြတာဖြစ်တယ်။ တချို့ကတော့ တမန် တော်မြတ်ရဲ့ ဓလေ့တော်လို့ သတ်မှတ်ထားတယ်။ တချို့ကြတော့လည်း အာဇီဗီလို ဝါဂျစ်လို့ခေါ်တဲ့ မလုပ်မနေရဆိုတဲ့ အဆင့်အထိကို ထားကြတဲ့ လူတွေလည်းရှိတယ်။ သို့သော် အဲဒီလို မုတ်ဆိတ်မထားမနေ ထားရမယ်လို့ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ထဲမှာတော့ ဘယ်နေရာမှာမှ မပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဩဝါဒကျမ်းဟဒီး(စ်)တော်ထဲမှာတော့ ပါတယ်။ ပြီးတော့ တမန်တော်မြတ်နဲ့ သာဝကကြီးတွေ ထားခဲ့တာတော့ သေချာတယ်။

၂၈။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမှာရော သတ်မှတ်ချက်ရှိပါသလား။

အဝတ်အစားဝတ်တဲ့အခါမှာ ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံနိုင်ဖို့၊ သိက္ခာရှိဖို့ ဖြစ်ရမယ်။ အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး ခွဲခြားမှုရှိရမယ်။ အမျိုးသမီးက ကာယိန္ဒြေ လုံခြုံမှုရှိရမယ်။ အမျိုးသားက ချက်က ခူးအောက်အထိ ဖုံးထားရမယ်။ ဒါမလုပ် မနေရ။ အခြားအစိတ်အပိုင်းကို လိုအပ်ချက်အရ ဖုံးအုပ်နိုင်တယ်။ အမျိုးသမီး တွေမှာ မျက်နှာ၊ လက်ကောက်ဝတ်၊ ခြေမျက်စိမှ လွဲရင် ဖုံးအုပ်ထားရမယ်။

၂၉။ အမျိုးသမီးတွေကို ခေါင်းမြီးခြုံရမယ်လို့ ကျမ်းထဲမှာ တိုက်ရိုက် ညွှန်ကြားထားပါသလား။

အဲဒါလည်း ယဉ်ကျေးမှုအရ ပြောထားတယ်။ ကုရ်အာန်မှာ တိုက်ရိုက်ပါ ခြင်းသည် တရားဦးနာရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အာရပ်လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဖြစ်တယ်။ အာရပ်လောကမှာ ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင် ဝတ်စားမှုမှာ တော်တော် အံ့အားသင့်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဥပမာ-အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာလည်း ဒီလိုပဲ။ အမျိုးသမီး တွေလည်း အင်မတန် အရှက်အကြောက်ကြီးပြီးတော့ ဟိရိသြတ္တပ္ပတရား ရှိပါတယ်။ ကာယိန္ဒြေလည်း ထိန်းသိမ်းကြပါတယ်။ သို့သော် သူတို့ စာရိဝတ်တဲ့အခါမှာ ခါးက တစ်ဝက်လောက် ပေါ်နေတယ်။ ဒါကို သူတို့က အရှက်လို့ မထင်ဘူး။ အရှက်ဆိုတဲ့နေရာကို သတ်မှတ်တဲ့ နေရာမှာ ဆံပင်ကို အရှက်လို့ သတ်မှတ်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုမလေ့တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ဆံပင်ကိုပါ ခြုံရမယ်ဆိုပြီး ရှိလာတယ်။ ကုရ်အာန်မှာ ပြဋ္ဌာန်းထားတာက အမျိုးသမီးရဲ့ ရင်သားကို လုံခြုံရမယ်ဆိုထားတယ်။ သို့သော် အာရပ်တို့ ဝတ်တဲ့ အဝတ်ဟာ အဲဒီအသုံးအနှုန်း သုံးလိုက်တာနဲ့ သူတို့ အဲဒီဝတ်စား ဆင်ယင်မှုဟာ သူတို့ရဲ့ ဦးခေါင်းပါ ပါတယ်လို့ သိထားတယ်။ ရင်ကို ခြုံလွှမ်း ခြင်းဟာ ဦးခေါင်းပါ ပါတဲ့အတွက်ကြောင့် အဲဒီ ကျမ်းလာပညတ်ချက်ကို ကိုးကားပြီးတော့ ခေါင်းခြုံခြင်းဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ သို့သော် ဘွ(ရ်)ခါလို့ ခေါ်တဲ့ ခေါင်းကနေပြီး တစ်ကိုယ်လုံးခြုံထားတဲ့ အဝတ်အစားကို ဟိန္ဒူတွေ လည်း သုံးတယ်။ မွတ်ဆလင်တွေက ဟေဂျပ်အရှက်ကို ဖုံးကာခြင်းလို့ခေါ်တယ်။ ခေါင်းကိုပဲ ဖုံးတားတာ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲဆိုရင် အကာလို့ခေါ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့နေကပ်(ဖ)လို့ခေါ်တာရှိသေးတယ်။ အဲဒါကမျက်နှာကိုအုပ်တာ။ အဲဒါတွေက အာရပ်မှာ ဝတ်ကြတယ်။ ပထဝီအနေအထားနဲ့ ရာသီဥတုအရ

လုပ်ကို လုပ်ရတယ်။ ယောက်ျားတွေပါ ကာရန်ဖုံးအုပ်ရတယ်။ ဘာကြောင့် လည်းဆိုရင် သဲကန္တာရမှာနေတဲ့ လူက သဲမုန်တိုင်းနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ရဲ့ ပထဝီအနေအထားနဲ့ ရာသီဥတုကြောင့် အဲဒီလို မကာကွယ်ဘဲ ထားလို့ မရဘူး။ အခုတော့ ဘာတွေဖြစ်လာသလဲဆိုတော့ ဖက်ရှင်လို ဖြစ်လာတယ်။

၃၀။ ဘာသာရေးကနေ သတ်မှတ်ထားတာ မဟုတ်ဘူးလား။

ဘာသာရေးက ကုန်သွယ်မှု၊ အရှက်ကို ကာကွယ်ဖို့ ပညတ်ထားတယ်။ ဒူဇိုင်းဒိုဟာစတဲ့ လေဆိပ်တွေမှာ ကျွန်တော်တွေ ဖူးတယ်။ အာဖရိက အန္တယ်ဘက် က လူတွေနဲ့ တူတယ်။ သူတို့က အမျိုးသမီးအလှကို ပျက်အောင် လုပ်ရတယ်။ မျက်နှာကို တက်တူးလို့ ထိုးတာမျိုး လုပ်ရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ မျက်နှာကို ရုပ်ဆိုးတဲ့ပုံစံကြီးဖြစ်နေတဲ့ မျက်နှာဖုံးတွေကို သုံးကြတာတွေ ရတယ်။ အဲဒါ အာဖရိကဘက်က လာတယ်လို့ ထင်တယ်။ အဲဒီတော့ Tradition နဲ့ Religion က ရောနေတယ်ဗျ။ တကယ့်အနှစ်သာရပိုင်းကို ဆုပ်ကိုင်ဖို့လိုတယ်။ အဓိကကတော့ ကာယိန္ဒြေထိန်းသိမ်းရေးပဲ။ လော်လီဖောက်ပြန်မှု မရှိစေရ။ တစ်ဖက်လူကို ဆွဲဆောင်တယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မရှိစေရ။ အဲဒါမျိုး ဖြစ်ရမယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မိဘများနှင့် သားသမီးတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ

၃၁။ အစ္စလာမ်ဘာသာက မိဘတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လိုသတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိသလဲ။

မိဘနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကုန်အာန်ကျမ်းမှာတော့ အသေးစိတ်ကို ပါတယ်။ မိဘကျေးဇူးဖော်ပြတဲ့နေရာမှာ အဖေနဲ့အမေမှာ အမေကို ပိုပြီး ဦးစားပေး ဖော်ပြထားပါတယ်။ မိခင်ကျေးဇူးသိအောင် ပဋိသန္ဓေ တည်တာ၊ မိခင်ရဲ့ ဝမ်းကြာတိုက်မှာ သန္ဓေသားလေး ဘယ်လိုဖွံ့ဖြိုးတာကအစ မိခင်ရဲ့ ကျေးဇူး တရားကို သိဖို့ တော်တော်လေး ဆုံးမထားတာရှိတယ်။ ဩဝါဒတော်မှာဆိုရင် ဘယ်လိုညွှန်းဆိုပြထားသလဲဆိုတော့ မင်းတို့ရှာနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်(ဂျန္ဓတ်)ဆိုတာက မိခင်ရဲ့ ခြေဖဝါးအောက်မှာ ရှိတယ်။ ဖခင်ရဲ့ အလိုတူရင်တော့ နိဗ္ဗာန်(ဂျန္ဓတ်)ကို ဘယ်တံခါးပေါက်ကမဆို ဝင်လို့ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သာဝကကြီးတစ်ပါးက

လျှောက်ထားတယ်။ ကျွန်တော် အဓိက ဦးစားပေး ဂါရဝတရားထားပြီး စောင့်ရှောက်ရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်သူရှိပါသလဲလို့ မေးတဲ့အခါကြတော့ တမန်တော် မြတ်က မင်းရဲ့ မိခင်လို့ ပြောတယ်။ သူပြီးရင်ရော ဆိုတော့လည်း မိခင်လို့ပဲ ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူတယ်။ အဲဒီလို သုံးကြိမ် သုံးခါစလုံး မေးတဲ့အခါ ကိုယ်တော်မြတ်က အမေလို့ပဲဖြေတယ်။ နောက်ထပ်ပြီး လျှောက်ထားပြန်တဲ့ အခါမှ ဖခင်လို့ ဖြေခဲ့တယ်။ မိခင်ရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်မှာ အများကြီးဖော်ပြထားပါတယ်။ တစ်ဆင့်တက်ပြီး မေးမယ်ဆိုရင် အဲဒီမိဘဟာ ဘာသာမတူရင်ရော၊ နောက်ပြီးတော့ အယူခြားနေရင်ရောဆိုတဲ့ မေးခွန်းများ ရှိလာခဲ့ရင် ဘာသာတူတူ မတူတူ မိဘကို ပြုစုယူဖို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဤဆူတဲ့ အသံနဲ့တောင်မှ အို---ဟယ်---ဟင်--- ဆိုတာမျိုးတောင် မိဘအပေါ်မှာ တုံ့ပြန်ခွင့်မရှိဘူးလို့ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်က အထူးမိန့်ဆိုထားတယ်။ မိဘနဲ့ ဘာသာတူတူ မတူတူပေါ့။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုပဲရှိတယ်။ မိဘက မိမိကို အမှန်တရားကို စွန့်ပြီး မှားသော လမ်းစဉ်ကို လိုက်ခိုင်းရင် အဲဒီအမိန့်မျိုးကိုတော့ ငြင်းဆန်ရလိမ့်မယ်လို့ ပြထားတယ်။ သြဝါဒတော်မှာ မိဘများဟာ ဘာသာမတူတဲ့သူဖြစ်နေရင် သူတို့ ယုံကြည်တဲ့ ဘုရားကျောင်း ကန်သွားရင်တော့ မင်းတို့ လိုက်ပို့ရမယ်။ ကြိုပေးရမယ်။ သူတို့လိုအယူမျိုးကို လိုက်ယူရမယ်ဆိုတဲ့ အမိန့်တစ်ခုက လွဲရင် ကျန်တဲ့အပိုင်းတွေ အကုန်လုံးကို လေးလေးစားစား ရှိရှိသေသေ လုပ်ကိုင်ပေးရမယ်။ ဆက်ဆံရမယ်။ မိဘရဲ့ ကျေးဇူးကို ဒီတိုင်းပြောထားသလို ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ဆွေမျိုးသားချင်းများအပေါ်မှာလည်း ဒီအတိုင်းကျင့်ကြံရမယ်လို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာ မိန့်မှာပညတ်ထားတာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။

၃၂။ မိဘအနေနဲ့ရော သားသမီးအပေါ်မှာ ဘယ်လိုတာဝန်ယူမှုတွေ ရှိပါသလဲ။

ရှိပါတယ်။ မိဘကလည်း သားသမီးလေးတွေအတွက် ဆုတောင်းတာက အစ ဘယ်လိုတောင်းရမယ်ဆိုတာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ ပါတယ်။ ဒီကလေးတွေဟာ ကျွန်တော်မျိုးတို့ရဲ့ မျက်လုံးအေးစေသူများ ဖြစ်ပါစေသည့် ဆုတောင်းပုံတွေကို တရားတော်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကလေးတွေကို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဘယ်လိုပြုစုရမယ်စောင့်ရှောက်ရမယ်။ ဖခင်ကလည်း ဖခင်တာဝန်ရှိသလို မိခင်ကလည်း မိခင်တာဝန်ရှိတယ်။ အဲဒီစည်းကမ်းချက်တွေဟာ အစ္စလာမ်

ဘာသာမှာ အကုန်လုံးရှိပါတယ်။ နောက်ဆုံး အိမ်ထောင်ကွဲသွားတဲ့ မိဘတွေဆို ရင်တောင်မှ ကလေးဟာ ငယ်စဉ်အချိန်မှာ ဘယ်သူနဲ့နေရမယ်၊ ကြီးလာရင် ဘယ်သူနဲ့ နေရမယ်ဆိုတဲ့ အသေးစိတ် အချက်အလက်တွေတောင် ကုန်အာန် ကျမ်းထဲမှာ ရှိတယ်။ မိခင်နဲ့ဖခင် တာဝန်တွေကို သေသေချာချာပီပီပြင်ပြင် သတ်မှတ်ထားတာတွေရှိပါတယ်။

ဂျန္တုတ်ဆိုတာ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ခေါ်တာလား

အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာက ပြောတဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့တော့ ထပ်တူထပ်မျှမတူဘူး။ ဂျန္တုတ်ဟာ သစ္စာဓမ္မ၏ အကြောင်းခံ တရားစခန်းရဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ အလ္လာဟ်ထံ တက်လှမ်းရမည့် ဓမ္မစခန်းတစ်ခုပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်တဲ့ အေးငြိမ်းရာ ‘သန္တိသုခ’၊ အို၊ နာ၊ သေ ဘေးကင်းတဲ့ ‘အမတ’ စတဲ့ တရားသဘောနဲ့ ‘ဂျန္တုတ်’ ရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်တချို့နီးစပ်မှုရှိပါတယ်။ သို့သော် ဘာသာတရားတွေမှာ တူညီချက် တွေရှိသလို မတူညီတဲ့အချက်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဘာသာနှစ်ခုလုံးက တရား စခန်းအဆုံးပန်တိုင်ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေး၊ အလ္လာဟ်ထံ ရောက်ရေးဆိုတာ တွေမှာပုံပမာခိုင်နှိုင်းတင်ပြတဲ့သင်္ကေတပညတ်သဘောတွေကို ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လို တံတားထိုးမလဲဆိုတာမျိုး ကြိုးစားခဲ့တာတွေရှိတယ်။ ဒါကတော့ အပြင် ဘန်းကြည့်လိုက်ရင် ပြဒါးတစ်လမ်း၊ သံတစ်လမ်း ဘယ်လိုမှ ဆက်စပ်မှု မရှိတဲ့ အယူအဆနှစ်ခုလို့ ထင်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ပရမတ်သဘောအရ တူညီချက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ သို့သော် ဂျန္တုတ်ရဲ့အထွတ်အထိပ်သည် ဒီကနေ့ ဗုဒ္ဓတရား တော်က ပြောနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ လက္ခဏာတွေနဲ့ အများကြီးတူတာတွေရှိတယ်။ သို့သော် ဂျန္တုတ်ကို ပုံပမာတင်စားပြီး သင်္ကေတဆောင်တဲ့နေရာမှာ ဘာတွေ ပါလာသေးသလဲဆိုရင် ၃၁ ဘုံထဲက ကာမဘုံမှာ ရှိတဲ့၊ နတ်ပြည်ရဲ့ စည်းစိမ် ချမ်းသာလို့ထင်ရတဲ့တင်စားမှုပုံဆောင်ချက်လေးတွေလည်းရှိသေးတယ်။ ဒါတွေ ကတော့ မိမိရဲ့ ဉာဏ်စဉ်ပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ မိမိရဲ့ဉာဏ်စဉ် ရင့်ကျက် လာသည်နှင့်အမျှ ဒီကွာခြားမှုနှစ်ခုကို ရင်ကြားစေလို့ ရသွားမယ်။ အခု လောလောဆယ် သာမန်ဘာသာဝင်နှစ်ဦး ပြောကြစတမ်းဆိုရင် အစ္စလာမ်နဲ့ ခရစ်ယာန်က ပြောနေတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံ Paradise ဂျန္တုတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်က ပြောနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်က တူသလားလို့ မေးရင် မတူဘူးလို့ပဲ ကျွန်တော်တို့က

ဖြေရမယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဒီတရားသဘောနှစ်ခုကို တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ အခွင့်အာဏာတွေကို အများလက်ခံအောင် ဆက်စပ်ချိတ်ဆက်ပေးဖို့ အတော်ကလေး လိုအပ်နေသေးလို့ဖြစ်ပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ခေတ်ပညာသင်ကြားရေး အခန်းကဏ္ဍ

၃၃။ သားသမီးများရဲ့ ပညာရေးကို အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုပြဋ္ဌာန်းထားပါသလဲ။ ခေတ်ပညာသင်ကြားခွင့် ရှိပါသလား။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘာသာရေးပညာကို သင်ကြားရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိချင်ပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာက ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အများကြီးအလေးအနက်ထားပါတယ်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ ဖန်ဆင်းခံဝေနေယျဆရာထံမှာ တပည့်မခံပေမယ့်လည်း အနန္တဉာဏ်တော်ရှင် (အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်)ထံက တိုက်ရိုက် ရွှေဉာဏ်ထူး ရရှိထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် သိပ္ပံပညာတောင် လိုက်မမီနိုင်တဲ့ လောကီပညာရေးတွေမှာလည်း ခေတ်ရှေ့ကို ပြေးနေတဲ့ ပညာရေးစနစ်တစ်ခုကို ထူထောင်သွားခဲ့တာရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်မှာ ထူးခြားချက်တွေက ဘာတွေကို တွေ့ရသလဲဆိုတော့ ပထမဦးဆုံးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ခုခံကာကွယ်စစ်ပွဲကြီးပေါ့။ အဲဒီစစ်ပွဲကို ဘဒ(၆) ခုခံစစ်ပွဲလို့ ခေါ်တယ်။ ဟစ်ဂျရီ-၂ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ တစ်လလုံး ရိုစာ ဥပုသ်ဆောက်တည်ရမယ့် အချိန်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီအချိန်က ဘဒ(၆)ခုခံစစ်ပွဲမှာ တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဘာတွေဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ တစ်ဖက်က ကျူးကျော်လာတဲ့သူတွေက အင်အားလည်း များတယ်။ လက်နက်လည်း များတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူတို့က မွတ်ဆလင်တွေကို ကျူပင်ခုတ် ကျူငုတ်ပါ မကျန်အောင် တိုက်မယ်ဆိုပြီးတော့ လာကြတာ။ တမန်တော်မြတ်က တရားသောစစ်နဲ့ ပြန်ပြီးတော့ ကာကွယ်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီစစ်ပွဲမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ အောင်မြင်မှုရတယ်။ ပြီးတော့ စစ်သုံးပန်းတွေ အများကြီးရရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ရရှိလာခဲ့တဲ့အပေါ်မှာ တမန်တော်မြတ်က သူတို့ကို ပြန်လွှတ်ဖို့ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုး ရမယ်ရှာပြီးတော့ လုပ်တယ်။ အဓိကတော့ အဲဒီခေတ်က ရှိနေတဲ့ ကျွန်စနစ်ကို တမန်တော်မြတ်က ပပျောက်စေချင်နေတယ်။ အဲဒီတော့ တိုက်ရိုက်ကြီး အားလုံးပြန်လွှတ်စေလို့

ပြောတာနဲ့ ကုသိုလ်လည်းရအောင် ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ ကျွန်တွေကို ပြန်လွှတ်တာ ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို ပြောပြီးတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်သလဲဆိုတော့ အစွလာမ် ဘာသာဝင်တစ်ဦးကို စာရေးတဲ့အတတ်၊ စာဖတ်တဲ့အတတ်ကို သင်ပေးမယ်ဆိုရင် သင်ပေးတဲ့ သူကို လွှတ်စေဆိုတဲ့ စည်းကမ်းချက်ပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် အစွလာမ့်ပညာ သင်ကြားရေးသည် လောကုတ္တရာပညာရေးတစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘဲ လောကီ၊ လောကုတ်အတွက် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါတယ်။ လောကုတ္တရာရေးမှာ တမန်တော်မြတ်ကြီး ရှိတယ်။ သာဝကကြီးတွေရှိတယ်။ အခုသင်ကြားခိုင်းတာက အစွလာမ့်ကို တိုက်ပါမယ်ဆိုတဲ့ ရန်သူ့ဆီက သင်ခိုင်းတယ်ဆိုတော့ ဒါက လောကီရေးပညာပဲ ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာကို အများစုက သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ နောက် တမန်တော် မြတ်ကြီးရဲ့ အင်မတန် ခိုင်လုံတဲ့ သြဝါဒတော်တွေရှိတယ်။ ဥပမာဆိုရင် တို့မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ အမွေတွေရှိတယ်။ ရတဲ့နေရာမှာ တွေ့အောင်ယူပါ။ အဲဒါပညာဆိုတဲ့ အမွေပဲလို့ တမန်တော်မြတ် ပြောသွားတဲ့ သြဝါဒတော်ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆက်နွှယ်နေတာ ဘာရှိသလဲဆိုတော့ ပညာ ရှာမယ်ဆိုရင် တရုတ်ပြည်အထိတောင် သွားရှာပါတဲ့။ ဆိုလိုတာက တရုတ် ပြည်မှာက အစွလာမ့်ဘာသာရေး ပညာမရှိဘူး။ လောကီလူမှုရေး ပညာတွေ ရှာဖွေအတွက် တမန်တော်မြတ်ရဲ့ သွန်သင်ချက်တစ်ခုပေါ့။ ဒီလိုမိန့်ဆိုခြင်းဟာ ပညာရှာဖွေရေးအတွက် နေရာကန့်သတ်ချက်မရှိဘူး။ အသက်အားဖြင့် မိန့် တော်မူတဲ့ အခါမှာလည်း ပုခက်တွင်းမှ သင်္ချိုင်းတိုင်အောင် ပညာရှာဖွေပါတဲ့။ အသက်အားဖြင့်လည်း ကန့်သတ်ချက်မရှိဘူး။ ဆက်ပြီးတော့ ပညာသင်စရာ မလိုတော့ဘူးလို့ သဘောထားတဲ့လူဟာ ဥပမာဆိုရရင် ငါအသက်ကြီးသွားပြီ။ ပညာလည်း စုံပြီ။ ဆက်လက်ပြီးတော့ ပညာရှာစရာ မလိုတော့ဘူးလို့ ကိုယ့် ကိုယ်ကိုခံယူထားတဲ့လူတွေဟာ ရှင်လျက်နဲ့နဲ့လုံးသားသေနေသူသာဖြစ်မယ်တဲ့။ အဲဒီလိုပညာရေးကို အားပေးတဲ့ မြောက်မြားစွာသော သြဝါဒတော်တွေ ရှိတယ်။ ဥပမာဆိုရင် အာဇာနည်ရဲ့ သွေးနဲ့ ပညာရှင်ရဲ့ ကလောင်ထက်က မင်ကပိုပြီးတော့ အစွမ်းထက်တယ်ဆိုတဲ့ သြဝါဒတွေကို မိန့်ကြားသွားတဲ့အတွက် ကြောင့် တမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ လောကီပညာရှာဖွေမှုကို အများကြီးအားပေးခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီလို အားပေးခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ လမ်း ညွှန်ချက်အတိုင်း တကယ်ကျင့်သုံးခဲ့ကြတဲ့ ဆာဟာဗာသာဝကကြီးများရဲ့

ခေတ် နောက်ဆာဟာဗာသာဝကကြီးများကို ဆုံခဲ့တဲ့ ‘တာဘီအိန်’ ခေတ်။ ‘တာဘီအိန်’ များကို မိလိုက်တဲ့ ‘တပတာဘီအိန်’ ခေတ်တွေမှာ ဘက်စုံပညာ ရေးထွန်းတောက်ခဲ့တယ်။ ခေတ်လယ်ပိုင်းရောက်တဲ့အခါ ဥရောပတိုက်မှာ သိပ္ပံပညာနဲ့ ဘာသာရေး ထိပ်တိုက်တွေ့နေတဲ့အချိန် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်လောကမှာက အဲဒီပြဿနာတွေမရှိဘူး။ အစ္စလာမ့်ပညာရေးမှာ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ခွဲခြားထားခြင်း မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလိုပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြဿနာမရှိခဲ့ဘူး။ ခေတ်လယ်ပိုင်းကာလ အစ္စလာမ်သာသနာဟာ ဥရောပတိုက်ကို ပျံ့နှံ့သွားတဲ့ အချိန်အခါမှာ ခေါ်မတွေ၊ ရောမတွေရဲ့ ရှေးဦး သုတေသနပြုထားတဲ့ သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ပညာရပ်တွေကို အာရဗီဘာသာနဲ့ ပြန်ဆိုပြီးတော့ မွတ်ဆလင်တွေ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ သုတေသနတွေ လုပ်ခဲ့ကြ တယ်။ အဲဒီလို သုတေသနတွေလုပ်လိုက်တဲ့အတွက် ကမ္ဘာ့ပညာရေးစနစ်တစ်ခု လုံးကို အသက်ဆက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ခရုဆိတ်စစ်ပွဲဖြစ်တော့ ဥရောပနဲ့ မွတ် ဆလင်ကမ္ဘာနဲ့ ထိတွေ့မှုတွေ စပြီးတော့ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ထိတွေ့မှုတွေ စဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ဥရောပတိုက်သားတွေ အံ့အားသင့်ကြရတယ်။ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များရဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုတွေကို တော်တော်လေး အံ့အားသင့်သွားကြတယ်။ ဘယ်လောက်အထိလဲဆိုတော့ ဆူလ်တန်စလာဟူ ဒင်ဆိုတဲ့ မွတ်ဆလင်ခေါင်းဆောင်နဲ့ တစ်ဖက်က ပြင်သစ်ဘုရင် ရှာလာမိန်း ခရုဆိတ် စစ်ဖြစ်ကြတာ ခရစ်ယာန်တွေ စစ်ရှုံးတယ်။ ခရုဆိတ်စစ်ပွဲမှာ ခရစ်ယာန်တွေဘက်က စပြီးတိုက်တာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်ရှုံးခဲ့တယ်။ ခရုဆိတ်စစ်ပွဲတိုင်းမှာ ခရစ်ယာန်တွေဘက်က စစ်ရှုံးတာပဲ။ သူတို့က လာပြီး တော့ ကျူးကျော်တိုက်တဲ့သူတွေဖြစ်တယ်။ ဥရောပကနေ ဂျေရုဆလင်ကို လာတိုက်ကြတာ။ ခုခံစစ်ပွဲတွေမှာ အစ္စလာမ်တွေဘက်က နိုင်တယ်။ အဲဒီလို မွတ်ဆလင်တွေ နိုင်တဲ့အခါမှာ စစ်ရှုံးသူဆိုပြီးတော့ စစ်နိုင်သူက မောက်မာ စွာနဲ့ မဆက်ဆံခဲ့ဘူး။ အဲဒီလို မဆက်ဆံတဲ့အပြင် ရှာလာမိန်းဆိုတဲ့ ပြင်သစ်ဘုရင်ကြီးဆိုကို ဆူလ်တန်စလာဟူဒင် ဘုရင်က လက်ဆောင်ပစ္စည်း တစ်ခု ပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုပို့လိုက်တဲ့အခါမှာ ပြင်သစ်နန်းတွင်းက မူးကြီး မတ်ရာတွေ ပညာရှိတွေက အဲဒီလက်ဆောင်ကို ဘာမှန်းမသိဘူး ဖြစ်နေ ကြတယ်။ အဲဒါ ဒီအကြောင်းကို သူတို့ပြင်သစ်သမိုင်းက ပြန်ရေးထားတာနော်။ နောက်ဆုံးပိတ်မှာ အဲဒီပို့လိုက်တဲ့ လက်ဆောင်က ဘာဖြစ်နေသလဲဆိုတော့

နာရီဖြစ်နေတယ်။ ရှေးဦးတီထွင်သူများထဲမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေက ဘာသာရပ်တော်တော်များများမှာ ရှေးဦးတီထွင်သူများအဖြစ်နဲ့ ရှိခဲ့ကြတယ်။ ဥပမာ-ပြက္ခဒိန်လုပ်တာ၊ နာရီကို စပြီးတော့ တီထွင်တာ၊ ဆေးပညာရပ်တွေကို တီထွင်တာ၊ သွေးလှည့်ပတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောတာ စသဖြင့် မြောက်မြားစွာရှိနေတဲ့ သိပ္ပံ/ဝိဇ္ဇာ ဘာသာရပ်များမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာကနေပြီး တီထွင်ကြံဆဖော်ထုတ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဘယ်လောက်အထိတောင် ဥရောပတိုက်က လူတွေက ပြောကြသလဲဆိုရင် ဥရောပတိုက် ခေတ်လယ်ပိုင်းမှာ အမှောင်ခေတ်ကြီး (Dark Age) လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ Dark Age ကနေပြီး လူးလွန်းပြီး Renaissance လို့ ခေါ်တဲ့ ပြန်လည် ဉာဏ်သစ်လောင်း အရေးတော်ပုံကြီးဟာ အစ္စလာမ်ကမ္ဘာကသာလျှင် ကမ္ဘာ့ပညာရေးစနစ်ကို ခါးဆက်ပြတ်မသွားအောင် ထိန်းသိမ်းထားဘူးဆိုရင် ဥရောပတိုက်မှာရှိတဲ့ ပညာရေးဟာ ဘယ်လိုမှ ပြန်လည်ပြီးတော့ ပေါ်ထွန်းလာနိုင်စရာ မရှိဘူးလို့ ဆိုပြီး သူတို့ လက်ခံအတည်ပြုကြတယ်။ နောက်ပြီး အစွဲကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း မွတ်ဆလင်တို့ရဲ့ ပညာရေးကို အသက်ဆက်ပေးပုံတွေကို အထောက်အထားများနဲ့တကွ မှတ်တမ်းတင်ထားကြတယ်။ ဒါကြောင့် မြောက်မြားစွာသော ဥရောပတိုက်သား အနောက်တိုင်းသားတွေရဲ့ သိပ္ပံဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ တွေ့ရှိချက်တွေဟာ အစ္စလာမ်/သိပ္ပံ/ဝိဇ္ဇာ ပညာရှင်များအပေါ်မှာ ကျေးဇူးရှိတယ်ဆိုတာကို သူတို့လက်ခံထားကြတယ်။ ဒါ့အပြင် အစ္စလာမ် ဓမ္မ ဥရောပတိုက်ကို ရောက်ရှိသွားတဲ့အခါမှာ ပညာလိုချင်သူ အနောက်တိုင်းသားတွေဟာ ဒီနေ့နာမည်ကြီးနေတဲ့ အော့စ်ဖို့(ဒ်)တို့၊ ကင်းဘရစ်(ရှ်)တို့၊ ဟားဘတ်တို့ကို ပညာသင်ဖို့ လူတွေက သွားကြရသလို ဟိုခေတ်က အထက်တန်းအဆင့်မြင့်ပညာသင်ချင်ပြီဆိုရင် ဘယ်ကို လာရသလဲဆိုရင် အစ္စလာမ့် လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိတဲ့ နေရာတွေကို လာရတယ်။ ဥပမာ-စပိန်နိုင်ငံဆိုရင် အရင်က အစ္စလာမ့်လက်အောက်မှာ ရှိတဲ့အတွက် မြို့တော် ကော်ဒိုဘာမှာ အစ္စလာမ့်တက္ကသိုလ်ကြီးရှိတယ်။ အီဂျစ်မှာ ရှိတဲ့ အာလ်အဇ်ဟ(ရ်) စတဲ့ အစ္စလာမ်တက္ကသိုလ်ကြီးတွေမှာ အနောက်တိုင်းက လူကုံတန်တွေ၊ မင်းညီမင်းသားတွေ၊ ပညာရှာချင်တဲ့လူတွေ လာခဲ့ကြရတယ်။ နောက်တစ်ခါ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ သိပ္ပံကယနေ့ထက်တိုင်အောင် တက္ကသိုလ်တစ်က ဘွဲ့ရပြီးပြီဆိုရင် ခြုံတဲ့ ဘွဲ့ဝတ်ရုံဟာ အစ္စလာမ်ဘာဝင်တွေရဲ့ ဂျတ်ဘာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဆောင်းထားတဲ့

ဦးထုပ်၊ အဲဒီဦးထုပ်ကလည်း အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များရဲ့ Topi ကို အတုယူထားတာပါ။ ဘာသာရပ်အလိုက် ဘွဲ့ဝတ်စုံတွေ ရရှိတဲ့ ဘွဲ့အဆင့်အတန်းအလိုက် အဆောင်အယောင်တွေ ကွဲပြားတာတွေဟာ အစ္စလာမ်တက္ကသိုလ်တွေရဲ့ အစဉ်အလာတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ လောကီပညာ သင်ကြားရေးဆိုတာ လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာကို ခွဲထားတာမရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အစ္စလာမ်သာသနာဟာ ကျွန်တော်ပြောပြီးခဲ့သလို ဘာသာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သာသနာလည်း မဟုတ်ဘူး။ Religion လည်း မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ကိုလည်း မပယ်ဘူး။ နာမ်ကိုလည်း မပယ်ဘူး။ မျက်မှောက်လောက ဘဝကိုလည်း မပယ်ဘူး။ တမလွန်နဲ့ လောကုတ္တရာ စခန်းကိုလည်း မပယ်ဘူး။ အားလုံးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်တွေက ရှိတယ်။ လမ်းညွှန်ချက်ရှိရုံမျှမက လောကီမှာ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်သည် လောကုတ္တရာရဲ့ အသီးအပွင့်ဖြစ်မယ်။ ရုပ်တရားကို ကိုယ်က ဘယ်လိုဆောက်တည်သလဲ။ အဲဒီအတိုင်း နာမ်တရားက ထွန်းတောက်မယ်ဆိုတဲ့ သွန်သင်ချက်ရှိတဲ့ အတွက် ဒီလမ်းညွှန်ချက်တွေဟာ ရုပ်ရောနာမ်ပါ လောကီလောကုတ္တရာအတွက် အားလုံးသက်ဆိုင်နေတဲ့အခါ အစ္စလာမ်မှာ လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာဆိုပြီး သီးသန့်ခွဲခြားထားတဲ့ ကန့်သတ်ထားမှုမရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ပညာရေးမှာလည်း အဲဒီလိုပါပဲ။ ဒီး(န်) (နှစ်ဘဝလမ်းညွှန်ချက်) ရဲ့ ပညာရေးလို့ ပြောကြတယ်။ ဒီး(န်)နဲ့ မပတ်သက်တာ ဘာရှိသလဲ။ မိုးအောက် မြေပြင်တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးမှာ ဒီး(န်)နဲ့ မပတ်သက်တာ ဘာမှမရှိဘူး။ ဥပမာ ပြောရရင် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုအိပ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုစားရမယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိတယ်။ နောက်ဆုံး အိမ်သာကိုတောင် ဘယ်ခြေနဲ့လှမ်းပြီး ဘယ်ခြေထောက်နဲ့ ပြန်ထွက်ရမယ်ဆိုတဲ့အထိ နိစ္စဓူဝလှုပ်ရှားနေရတဲ့ လှုပ်ရှားမှုအားလုံးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်တွေကပါနေတော့ ဒီး(န်)ရဲ့ ပညာဟာ ဥပမာ-သန့်ရှင်းခြင်းတို့၊ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာခြင်းတို့က အစ၊ လူမှုဆက်ဆံရေးတို့က အစ၊ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ အစ္စလာမ်တရားနဲ့ အခုနပြောခဲ့တဲ့ လောကီပညာရပ်ဟာ တသီးတခြားမဟုတ်ဘဲနဲ့ တစ်ဆက်တည်း တစ်ဖြတ်တည်းဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။

၃၄။ အချို့သော အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မိသားစု တော်တော်များများမှာ ခေတ်ပညာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ သင်ကြားမှုမှာ အားနည်းကြတယ်။ ခေတ်ပညာကိုကလေးအရွယ်မှာသာသင်ယူခွင့်ပြုပြီးတော့ အရွယ်ရောက်လာတဲ့လူငယ်တွေ ခေတ်ပညာသင်ကြားရေးအတွက် သက်ဆိုင်တဲ့ မိဘတွေ၊ ဆွေမျိုးတွေက အားမပေးကြတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒါဘာကြောင့်ပါလဲ။

အဲဒါ သာသနာရဲ့ အမွေအနှစ်ကို ဆက်ခံတဲ့ ပုံစံပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ တစ်ချိန်က အစ္စလာမ်ပညာရေးဟာ ကမ္ဘာမှာနေလို၊ လလိုထွန်းတောက်ခဲ့တယ်။ ဥရောပတိုက်သားတွေကတောင် ချီးကျူးနေရတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ပယောဂတွေ အများကြီးဝင်လာတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာကို စနစ်တကျ ဖျက်ဆီးခဲ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ အစ္စလာမ်နဲ့ ခေတ်ပြိုင်၊ ဝါဒပြိုင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေက လုပ်ကြံမှုတွေ အများကြီးလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ကျော ဓားထိုးသွားတာတွေက ယနေ့ထက်အထိ ခံနေရတုန်းပဲ။ ဟိုတုန်းကတည်းကစပြီး ယနေ့အထိ ရှိနေတုန်းပဲ။ အဲဒီတော့ အစ္စလာမ်ကို စနစ်တကျ ပူးကပ်ပြီးတော့ သတ်ခဲ့တာတွေ ရှိတဲ့အခါမှာ အစ္စလာမ်ရေးရာကို ဦးဆောင်ရတဲ့လူတွေက လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာကို ခွဲပြစ်ရမယ်။ ဒို့က တမလွန်အရေးအတွက်ပဲ လုပ်ရမှာ။ ဒီလောကကြီးက အပုပ်ကောင်ရုပ်ဆောင်နေတာ။ ဒါကြီးက ဒို့အတွက် ထောင်ချောက်ကြီးပဲ။ လောကဒန္တယာက လွတ်မြောက်အောင် လုပ်မှဖြစ်မယ်စတဲ့ လောကကို ရွံမုန်းပြီး တာဝန်တွေက ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်မှ ကုသိုလ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ ဝင်လာတယ်။ အဲဒီမှာ လောကီပညာဆိုတာကို သူတို့က ရှုတ်ချတဲ့အဆင့်အထိ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီတော့ တမန်တော်မြတ် မလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်လာခဲ့တဲ့လူတွေရှိလာတယ်။ အဲဒီလိုရှိလာတဲ့အခါမှာ ဘာသာရေးပညာနဲ့ လောကီရေးပညာဆိုပြီး လူတွေက နောက်ပိုင်း ခွဲလာကြတဲ့အခါမှာ စိတ်မကောင်းဖွယ်ရာ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များကလည်း အဲဒီလောင်းရိပ်အောက်ကို ရောက်ခဲ့ကြတဲ့အခါမှာ ဘာသာရေးလုပ်မယ်ဆိုရင် လူမှုရေးနဲ့ လောကီရေးကို မလုပ်ရဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်မျိုး ဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ခေတ်ပညာဆိုပြီး သူတို့ပြောတဲ့ Secular Education ပေါ့။ ခေတ်ပညာရပ်များကို သင်ကြားခြင်း သည်ပင်လျှင် မိမိတရားအတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သယောင်ယောင်အထိ လက်ခံလာတဲ့လူတွေ ရှိလာပါတယ်။ အဲဒီခေတ်ပညာဆိုတာကို ယုတ်ညံ့တဲ့ ငရဲလားမဲ့ ပညာဆိုပြီး သူတို့က ခွဲခြားပြစ်လိုက်ကြတယ်။ ဟိုတုန်းက Madarasa

ဆိုတဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာတက္ကသိုလ်ကျောင်းကြီးတွေမှာ အဲဒီလိုနှစ်ဘဝနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဘာသာရပ် နှစ်မျိုးစလုံးကို တစ်ခါတည်းသင်တယ်။ နှလုံးသားသန့်စင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မယ်။ ဆုတောင်းပတ္ထနာ ဘယ်လိုပြုမလဲ။ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်မှု၊ ဥပုသ် သီလသီတင်း ဘယ်လိုဆောက်တည်မယ်ဆိုတဲ့ ပညာရပ်တွေကို သင်ကြားပေး သလို လောကီလူမှုဆက်ဆံရေးပိုင်းဆိုင်ရာတွေကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ သိပ္ပံ/ဝိဇ္ဇာ ပညာရပ် ဆိုင်ရာတွေကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒီ ပညာရပ်တွေကို တစ်ခါတည်း တစ်ပြိုင်တည်း သင်ကြားပေးတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာကြတော့ ခွဲခြားပြစ်လိုက်ကြ တယ်။ ဒီလိုခွဲခြားမှုအတွက် ကိုယ့်လူတွေကိုပဲ အပြစ်ပြောရမလား။ ဒါမှမဟုတ် နယ်ချဲ့တို့ရဲ့ ကောက်ကျစ်တဲ့အကြံနဲ့ အစ္စလာမ်ကို စနစ်တကျနဲ့ အခုထက် တိုင်အောင်လုပ်နေတဲ့ ဖြိုခွဲမှုကိုပဲ ပြောရမလား စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီ စီမံကိန်းကြီးထဲမှ အစ္စလာမ်သာသနာတော်ကို စနစ်တကျ ဖြိုဖျက်ခံခဲ့ရအတွက် ကြောင့် လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာ ကွဲသွားပြီး တချို့မိဘများက ခေတ်ပညာ သင်ကြားရေးဟာ ငရဲကိုသွားမယ့် ပညာရေးဆိုတဲ့အထိ အယူအဆမှားခဲ့ကြတာ လည်း ရှိပါတယ်။

၃၅။ ကလေးငယ်များကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘာသာရေးစာပေ သင်ကြားရေးဆိုတာက တမန်တော်လက်ထက်ကတည်းက ရှိခဲ့တာလား။

ရှိပါတယ်။ အဲဒီအပိုင်းက မိဘရဲ့တာဝန်ပဲလေ။ ကလေးကို လိမ္မာရေးခြား ရှိအောင်၊ အကျင့်စာရိတ္တနဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းအောင်ဆိုတာက ဘာသာ တရားကပဲ ထိန်းကွပ်ထားမှာလေ။ လိမ္မာရေးခြားရှိဖို့၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ဖို့ သီလ၊ သမာဓိရှိဖို့ဆိုတာတွေက ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမအောက်မှာ ရှိမှ သာလျှင်ဖြစ်မယ်။ ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမ မရှိရင် စည်းကမ်းမဲ့ ဗရမ်းဗတာ ဖြစ်သွားမယ်။ ဒီကလေးကို ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းဆိုတဲ့ ကဏ္ဍအောက်မှာ ပညာရေး ဆိုတာ ပါသွားပြီးပြီလေ။ အစ္စလာမ်ရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ ပညာရေးမှာ လောကီ လောကုတ္တရာ ခွဲထားတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ သူ့အရွယ်နဲ့ သူ့ဉာဏ်ရည်ရှိသလောက် အသိပညာပေးဖို့က မိဘတွေအနေနဲ့ မဖြစ်မနေလုပ်ရမယ့် တာဝန်ပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ အစ္စလာမ်တရားတော်မှာ ပြောထားတာက အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တိုင်း ပုခက်တွင်းက သင်္ချိုင်းကုန်းတိုင် ပညာရှာဖွေမှုသည် မလုပ်မနေရ တာဝန် ဖြစ်သည်လို့။

၃၆။ သားသမီးတွေကို မိဘက အမွေပေးတဲ့အခါမှာ တန်းတူညီတူ ပေးပါသလား။ မတူညီဘူးဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့် မတူညီရသလဲ ဆိုတဲ့ အကြောင်း ရှင်းပြပါ။

အစ္စလာမ့်တရားတော်အရ မိဘအမွေခံစားကြတဲ့အခါမှာ သားနဲ့သမီးမှာ ဆိုရင် အမျိုးသမီးက ပိုရတယ်။ အဲဒီလိုပြောလိုက်တော့ တော်တော် အံ့အားသင့် သွားကြလိမ့်မယ်။ ဥပမာ-မောင်နှမနှစ်ယောက် ရှိတယ်ဆိုရင် အစ်ကိုဖြစ်ဖြစ်၊ မောင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဖေရဲ့ အမွေ၊ အမေရဲ့ အမွေကို နှစ်ဆရတယ်။ မိန်းကလေးဖြစ်တဲ့ နှမနဲ့ အစ်မက တစ်ဆပဲ ရတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲဆိုရင် နှမနဲ့ ညီမက သူတို့ရတဲ့ဝေစုကိုလည်း ယူထားနိုင်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ အစ်ကိုနဲ့ မောင်က အဲဒီ နှမနဲ့ ညီမတို့ရဲ့ ကိစ္စအားလုံးကို တာဝန်ယူရမယ်။ အဲဒီမှာ နှမရတဲ့ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ညီမရတဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုဟာ အဲဒီအမျိုးသမီးတွေ သူတို့ရဲ့ အပို ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ရေးရာကိစ္စ အရာမှန်သမျှမှာ အမျိုးသားတွေက ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ရတယ်။ အမျိုးသားတွေ ဘာကြောင့် ပိုရခဲ့သလဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ တာဝန်ဟာ အမျိုးသမီးများကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက် သူတို့ရဲ့အဲဒီ အမွေထဲမှာ အဲဒါတွေက ပါပြီးသားဖြစ်နေတယ်။ အမျိုးသမီးများရတဲ့ အမွေ ဆိုတာ သီးသန့်ဖြစ်တယ်။ သူပေးချင်ရင် ပေးလို့ရတယ်။ မပေးချင်ရင် မပေးလို့ ရတယ်။ ဒါက သူ့တာဝန်မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်တယ်။ သူလုပ်ချင်သလို လုပ်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အမွေရရှိသွားတဲ့ အမျိုးသားတွေ ဘယ်လိုပဲ ဆွေမျိုး တော်စပ်ပါစေ အမျိုးသမီးများထက် ပိုရရှိသွားတဲ့ အမျိုးသားတွေဟာ အမျိုး သမီးရဲ့ ဘဝရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် လုံးဝတာဝန်ယူရမယ်။ အဲဒါက ကျမ်းတော်မှာ တစ်ခါတည်း သတ်မှတ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သေသေချာချာ သတ်မှတ်ထားတာဖြစ်တယ်။ အဖေဆုံးသွားရင် ဘယ်လို၊ အမေဆုံးရင် ဘယ်လို၊ အဘိုးဆုံးရင် ဘယ်လိုဆိုတာ အသေးစိတ်အချက်အလက်တွေနဲ့ ဖော်ပြထား ပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း အခန်းကဏ္ဍ

၃၇။ ထိမ်းမြားလက်ထပ်တဲ့အခါမှာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အသက် အရွယ်ကို အစ္စလာမ်ဘာသာက သတ်မှတ်ထားတာ ရှိသလား။

သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာဆိုရင် ဗာလိမ် ဆိုပြီး အရွယ်ရောက်တဲ့သူကို ပြောထားပါတယ်။ အရွယ်ရောက်တဲ့သူကို ဘာသာ တရားမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ သတ်မှတ်ခြင်းဟာ အိမ်ထောင်ရေးဆိုတဲ့ ကိစ္စ လည်း ပါလာတယ်။ အခုဆိုရင် Child Marriage တွေ ဖြစ်နေတယ်။ အရွယ် မရောက်သေးတဲ့ ကလေးများကို အိမ်ထောင်ပြုခြင်းတို့၊ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်း ခြင်းတို့ လုပ်နေကြတာဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ (လုံးဝ)မပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စ တွေပါ။ အဲဒါတွေက ရိုးရာဓလေ့ (Tradition) ပါ။ အဲဒီကိစ္စတွေက အိန္ဒိယတိုက် အတွင်းက နိုင်ငံတွေမှာလည်း ရှိတယ်။ အာဖရိကနိုင်ငံတွေမှာလည်း ရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုအရ ဒီလိုဖြစ်နေတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစ္စလာမ် ဘာသာရဲ့ မလုပ်မနေရဆိုတဲ့ သာသနာတာဝန်ထမ်းဆောင်ရခြင်းသည်ပင်လျှင် အရွယ်ရောက်မှ ပြုလုပ်ရမယ်လို့ သတ်မှတ်ထားရင် အိမ်ထောင်ပြုမှုဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာလည်း အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ သူကို ဘယ်လို အတင်းအကျပ် လုပ်လို့ ရမှာလဲ။ အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့သူတွေကိုတော့ လမ်းမှားမရောက်သွားရအောင် တမန်တော်မြတ်က ဘာမိန့်တော်မူသလဲဆိုရင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွားပြီ ဆိုရင်၊ စကားညှပ်အနေနဲ့ပြောပါရစေ။ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွားတယ်ဆိုတာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေအတွက် သိပ်ပြီးကြောက်စရာ မဟုတ်ဘူး။ (အလ္လာဟ်) ဖန်ဆင်းရှင်ဆီကို ပြန်ရောက်သွားတဲ့ ကိစ္စပဲ။ အဲဒီတော့ (အလ္လာဟ်) ဖန်ဆင်းရှင် ဆီ ပြန်သွားမှာဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ကို မြန်မြန်သင်္ဂြိုဟ်ပါ။ သားသမီးအရွယ်ရောက် ပြီဆိုရင်လည်း မြန်မြန်အိမ်ထောင်ပြုနိုင်ဖို့ လုပ်ပါတဲ့။ အကယ်၍ အဲဒီလိုမှ အိမ်ထောင်မပြုနိုင်သေးဘူးဆိုရင် အသက်ငယ်ရွယ်သူတွေက ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်ရမယ်ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို ညွှန်ကြားချက်ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် အရွယ် ရောက်မှ သာလျှင် အိမ်ထောင်ပြုရမယ်ဆိုတာဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အဆုံး အမ အမှန်ဖြစ်ပါတယ်။ အရွယ်မရောက်သေးခင် ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စတွေကတော့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အံ့အားသင့် လောက်အောင် တွေ့ရတာတွေရှိတယ်။ မွေးလာမှာက ယောက်ျားလေးလား၊ မိန်းကလေးလားတောင် မသိရသေးဘူး။ ကိုယ်ဝန်ထဲမှာတင် စေ့စပ်ကြောင်းလမ်း

တာတွေ ရှိတယ်။ အိန္ဒိယမှာလည်း ရှိတယ်။ အာဖရိကတိုက်မှာလည်း ရှိတယ်။ အာဖရိကတိုက်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ တော်တော်လေး အံ့အားသင့်စရာ ကောင်းတာတွေ ရှိတယ်။ အာဖရိကနဲ့ အာရပ်ကလည်း ရောနေတာဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေက အများကြီးနီးစပ်မှုရှိနေတယ်။ ဘာသာရေးနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ရောထွေးနေတာတွေ၊ ဘာသာရေးထဲကို လူမျိုးယဉ်ကျေးမှုက လာပြီး ရောထွေးနေတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။

၃၈။ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုတဲ့အခါမှာ မိဘများရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဘယ်လိုရှိပါ သလဲ။ မင်္ဂလာပွဲကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ရမယ်လို့ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိပါသလား။

ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လောကကြီးမှာ စစ်နဲ့ အချစ် ဆိုတာ ရှောင်လို့ မရဘူးဗျ။ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ အင်မတန်မှ လက်တွေ့ ကျတယ်။ သဘာဝဓမ္မနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ သာသနာဖြစ်တဲ့အတွက် လူသားတွေ တွေ့ကြုံရမယ့် အခြေအနေအရပ်ရပ်တွေအတွက် အဖြေတွေ ရှိတယ်။ ပြဿနာ တွေအတွက် Solution တွေလည်း ရှိတယ်။ အိမ်ထောင်မှုကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရာ လောကီကိစ္စ ဘာသာရေးသမားတွေနဲ့ မပတ်သက်ဘူး။ ဒါတွေက တရား မရှိတဲ့လူတွေရဲ့ ကိစ္စဆိုပြီး ပြစ်ပယ်ထားတာမရှိဘူး။ တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် လည်း အိမ်ထောင်ပြုသွားတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း စံပြအိမ်ထောင်ကို ထူထောင်ပြသသွားတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားရေး ဆိုတာက အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။ နောက်ပြီး လူသားတစ်ယောက်ကို ဖန်ဆင်းရှင်က ဖန်ဆင်းတယ်ပဲ ယုံယုံ၊ သဘာဝအလျောက် ဖြစ်လာတယ်ပဲ ပြောပြော၊ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် တည်ဆောက်မှုကိုကြည့်လိုက်ရင် သူ့မှာ ယန္တရားတွေရှိနေတယ်။ အသက်ရှူတဲ့ ယန္တရား ရှိမယ်။ သွေးလည်ပတ်တဲ့ ယန္တရားရှိမယ်။ အစာချေတဲ့ ယန္တရားရှိတယ်။ အညစ်အကြေး စွန့်တဲ့ ယန္တရား ရှိတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ Reproduction လို့ ခေါ်တဲ့ မိမိရဲ့ မျိုးဆက်ပြန့်ပွား စေမယ့် ယန္တရားတွေလည်း ရှိနေတယ်။ ဒါက ဓမ္မတာအတိုင်း ရှိနေတယ်။ ဒါကြီးကို လျစ်လျူရှုထားလို့ မရဘူး။ သူ့ရဲ့ခန္ဓာဗေဒ တည်ဆောက်မှုမှာလည်း ရှိနေတယ်။ ဇီဝဗေဒဖြစ်စဉ်များမှာလည်း ဒါတွေက ရှိနေတယ်။ ဒါတွေကို ဆန့်ကျင်ပြီး အိမ်ထောင်မပြုရဘူး။ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းသည် တရားအားထုတ်မှုကို

အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာကို အစွဲလမ်းက လက်မခံပါဘူး။ သို့သော် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေရှိတယ်။ အဲဒီဘေးထွက်ဆိုးကျိုးက အိမ်ထောင် မှုမှာမှ မဟုတ်ဘူး။ လောကီလူမှုကိစ္စအဝဝမှာ လိုချင်တပ်မက်မှုနဲ့ တဏှာအစွဲ (ချင်)လို့ ခေါ်တာပေါ့။ စားချင်တယ်၊ သောက်ချင်တယ်၊ နေချင်တယ်၊ အိပ်ချင်တယ် ဆိုတဲ့ (ချင်) သဘာဝလေးပေါ့။ အဲဒါဟာ အဝိဇ္ဇာစိတ်ပေါ့။ ဒီချင်နဲ့ ယှဉ်လုပ်တာမှန်သမျှ အားလုံးဟာ တဏှာပဲတဲ့။ တဏှာဆိုတာ လိုချင် တာကို ပြောတာ။ Craving လို့ ခေါ်တာပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ သူ့မှာ စားဖို့လိုအပ်တာထက်ပိုပြီး စားချင်လာရင် ပိုပြီးတော့ တောင့်တလာပြီဆိုရင် ဒါက တဏှာဘက်ကို ရောက်သွားတယ်။ အိပ်ချင်တာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ လူမှု ဆက်ဆံရေးအားလုံးမှာ ဒါတွေက မကင်းဘူး။ အဲဒီလိုမကင်းတဲ့ အခါကြတော့ သူ့စည်း သူ့ဘောင်နဲ့ လုပ်ရမယ်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို သိရမယ်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို ထိန်းပြီးတဲ့အခါမှာ လိုအပ်တဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် တို့က အသုံးချရမယ်။ ခန္ဓာကိုယ် ကူရိယပုတ်မျှရေးအတွက် မိမိလိုအပ်တဲ့ ကယ်လိုရီအင်နံနာဂျီတွေရဖို့ ဘာဝနာပွားဖို့ ဖန်ဆင်းခံဝေနေယျ သဗ္ဗေသတ္တ အပေါင်းကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ အင်အားလိုတဲ့အတွက် အစား စားရမှာပဲ။ လိုတာထက်ပိုသွားပြီဆိုရင်တော့ (ချင်) သဘာဝကို ရောက်သွားပြီ။ ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ဖို့နဲ့ တင့်တောင့်တင့်တယ်၊ သိက္ခာရှိဖို့ အဝတ်အစား သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ရမယ်။ ဒီသဘောထက် ပိုပြီး ပလွားမှု၊ ကြွားဝါမှုတွေ ဖြစ်လာရင် ဒါက အစွန်းထွက်သွားပြီ။ ဒါလည်း (ချင်) သဘာဝထဲ ပါသွားတာပဲ။ အဲဒီတော့ လောကလူမှုဆက်ဆံရေးမှာ ဘယ်အရာမှ တဏှာနဲ့ ကင်းတာများ ရှိသလဲ။ အိမ်ထောင်မှုတစ်ခုတည်းမှ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ မိမိရဲ့စိတ်ကလေးကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ အဓိကပါပဲ။ ဒီအတွက် အစွဲလမ်းက အိမ်ထောင်ပြုမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာပြောသလဲဆိုတော့ အဲဒီလို လူသားရဲ့ ဓမ္မတာ သဘာဝ ဖြစ်တဲ့ စိတ်ကို အိမ်ထောင်မှုနဲ့သာ ထိန်းချုပ်လို့ရတယ်။ မှန်ကန်သော လမ်းကြောင်းပေါ်မှာ အရှိတရားက ရှိနေပြီ။ ဒါငြင်းလို့မရဘူး။ ဖန်ဆင်းရှင်က ဖန်ဆင်းတယ်ပဲ ပြောပြော၊ သူ့သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်ပဲ ပြောပြောနော် သဘာဝအလျောက်ဆိုလည်း သူက ရှိနေတဲ့ အရှိတရား။ ဒါကို ငြင်းကွယ်လို့မရဘူး။ ဒီမျိုးပွားမှု ယန္တရားကြီးက ရှိနေမှာပဲ။ တောင်းဆိုမှုတွေ ရှိနေမှာပဲ။ ခံစားစိစားလို့မှုတွေ ရှိနေမှာပဲ။ အဲဒါတွေကို နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာနဲ့

ထိန်းကွပ်ဖို့အတွက်က အိမ်ထောင်မှုနဲ့ ထိန်းရမယ်။ အဲဒါကြောင့် အိမ်ထောင်မှုဟာ ကိလေသာကို ဖြစ်ပေါ်စေတာမဟုတ်ဘူး။ တရားတော်နဲ့ အညီပြုတဲ့ အိမ်ထောင်ရေးက ကိလေသာကို ဖိချေတာပဲ ဖြစ်တယ်။ လူ့သဘာဝမှ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အဲဒီစိတ်ဆန္ဒများကို မှန်ကန်သော နည်းနဲ့ ထိန်းကွပ်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အိမ်ထောင်မှုပြုတော့မယ်ဆိုရင် အဓိကအချက်က ဘာလည်းဆိုတော့ ကာယကံရှင်တွေ သဘောတူရမယ်။ မိဘအုပ်ထိန်းသူရဲ့ ကဏ္ဍက လမ်းညွှန်လို့ရတယ်။ ဆုံးမဩဝါဒပေးလို့ရတယ်။ ထိန်းကျောင်းပေးလို့ အကြံဉာဏ်ပေးလို့ ရတယ်။ သို့သော် အတင်းအကျပ် လက်ထပ်ပေး (Forced Marriage) လုပ်လို့ မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ကြားနေရတယ်။ အနောက်တိုင်းမှာ သွားနေကြတဲ့ မွတ်ဆလင် (Migrant) တွေပေါ့။ ဗြိတိန်မှာ နေတယ်။ အမေရိကမှာ နေတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ ကိုယ့်ဇာတိပြန်ပြီး အထူးသဖြင့်ပေါ့နော် မိဘတွေက အတင်းအကျပ်ပေးစားကြပြီးတော့ ထွက်ပြေးကြ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေကြ။ တခြားလူနောက် လိုက်သွားကြတဲ့ ပြဿနာတွေက အရမ်းကို များပြားနေကြတယ်။ ဒါတွေက အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ ကိစ္စတွေပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကာယကံရှင်နှစ်ဦးက ကမ်းလှမ်း (Propose) လုပ်လက်ခံ (Accept) လုပ်ဆိုတာ ကာယကံရှင်နှစ်ဦးရဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ သဘောတူညီချက်မပါရင် အဲဒီ(နေကာ) ထိမ်းမြားခြင်း အထမမြောက်ပါဘူး။ အင်မတန် အပြစ်ကြီးတဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုကို လုပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဘယ်လောက်အထိ အပြစ်ကြီးသလဲဆိုရင် မတရားကမ္မမှု ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာအထိ သတ်မှတ်နိုင်ပါတယ်။ ကာယကံရှင်နှစ်ဦး သဘောမတူဘဲနဲ့ အတင်းအကျပ်ပြုလုပ်လို့ (လုံးဝ) မရပါဘူး။ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာဆောင်ကြဉ်းတဲ့အခါမှာ အဓိက တာဝန်က ဘာလဲဆိုရင် (၁) အချက်က ကာယကံရှင်နှစ်ဦးရဲ့ သဘောတူညီမှု လိုတယ်။ (၂) အချက်က အယူတူသူ ဖြစ်ရမယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ နည်းလမ်းအရ အိမ်ထောင်ပြုချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ဘာသာတူသူချင်း နှစ်ကိုယ်တူ ကြည်ဖြူ သဘောတူမှ ဖြစ်မယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် (Living Together) လက်မထပ်ဘဲ အတူနေချင်လည်း ကိုယ့်အခွင့်အရေးပဲလေ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရုံးတက်ပြီး လက်မှတ်ထိုးပြီး Secular Marriage လုပ်လည်း ရတယ်။ သို့သော်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစ္စလာမ်လို့ ခံယူချင်တယ်။ အစ္စလာမ်စည်းကမ်းအရ အိမ်ထောင်ပြုမယ်ဆိုရင်တော့ အယူမတူတဲ့သူချင်း ယူလို့မရပါဘူး။ နောက်ပြီး

တော့ အိမ်ထောင်ပြုဖို့အတွက် ဘာသာကို အခုမှပြောင်းလို့လည်း မရဘူး။ အစ္စလာမ်က လက်မခံဘူးဗျ။ သူ့နှလုံးသားက တကယ်လက်ခံရဲ့လား။ ဥပမာ-ကိုယ့် အဖေ၊ အမေ မွတ်ဆလင်ဖြစ်တာတောင် ဒီယုံကြည်မှုသဒ္ဒါတရားကို အမွေလို ဆက်ခံလို့ မရဘူးဆိုရင် လတ်တလော အိမ်ထောင်ပြုဖို့အတွက် တစ်ဖက်က ကူးပြောင်းလာမယ်ဆိုရင်လည်း (လုံးဝ) လွဲမှားပါတယ်။ လက်ခံလို့ မရပါဘူး။ အခုအစ္စလာမ်ဘာသာကို စွပ်စွဲနေကြတဲ့ စွပ်စွဲချက်တွေဟာ တစ်ဖက်သတ်စွပ်စွဲထားတဲ့ စွပ်စွဲချက်တွေပါ။ အစ္စလာမ်ဘာသာအိမ်ထောင်ရေးမှာက နှစ်ဦးစလုံး အယူတူရမယ်။ အရွယ်ရောက်ရမယ်။ ပြီးတော့ ဘာကိုလုပ်လုပ် စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ လုပ်ရမယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ လက်ထပ်တဲ့အခါမှာ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ တရားဝင်သက်သေတွေ့ရှေ့မှာ ချုပ်ဆိုရတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ယုံကြည်မှုရှိအောင် တာဝန်ယူရမယ့်အပိုင်းတွေ အပြည့်အဝ ရှိပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ Social Contract တမန်တော်မြတ်က ဘာအလုပ်လုပ်လုပ် မင်းတို့ စာချုပ်တွေ ချုပ်ကြ။ အရောင်းအဝယ်မှုပဲလုပ်လုပ်၊ ဘာပဲလုပ်လုပ် အမြဲတမ်း စာချုပ်ချုပ်ကြတဲ့။ အဲဒါကြောင့် ‘နေကာ’ မင်္ဂလာပွဲလုပ်တဲ့အခါမှာလည်း စာချုပ်ချုပ်ရတယ်။ သဘောတူညီမှု ယူရတယ်။ အခုရှုပ်မှ နောင်ရှင်းမယ်တဲ့။ စာနဲ့ပေနဲ့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်ရမယ်။ ပြီးရင် သက်သေရှိရမယ်။ သက်သေရှိတဲ့အခါမှာလည်း သက်သေက စာချုပ်မှာ လက်မှတ်ထိုးတဲ့အထဲမှာ ပါရတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဝလီမာလို့ခေါ်တဲ့ အများကိုခေါ်ပြီး ဧည့်ခံကျွေးမွေးပြီး မင်္ဂလာဆောင်နှင်းမှုကို ကြေညာရမယ်။ မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းမှာကြတော့ ပုဆိုးတန်းတင်ရင် အကြင်လင်မယားဖြစ်တယ်လို့ ရှိတယ်။ အခုမှ ပွဲလမ်းသဘင်တို့၊ ဘာတို့ လုပ်လာကြတာ။ အိမ်တစ်အိမ်မှာ ပုဆိုးနဲ့ ထဘီတစ်တန်းတည်း တင်လိုက်ပြီဆိုရင် ပတ်ဝန်းကျင်က သူတို့နှစ်ဦးဟာ အကြင်လင်မယားဖြစ်သွားကြပြီလို့ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရအများက သတ်မှတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုလည်း မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမှာရှိတယ်။ သို့သော် အစ္စလာမ်မှာကြတော့ တရားဝင်အိမ်ထောင်ပြုရမယ်။ ပြုတယ်ဆိုတာကို ကြေညာရမယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ နီကာလို့ ခေါ်တဲ့ လက်ထပ်တယ်ဆိုတာ အင်မတန်မှ ဂုဏ်ရှိပြီး တော့ သာသနာရဲ့ထက်ဝက်တောင်မှ ဖြစ်တယ်လို့ တမန်တော်မြတ်က မိန့်မှာတော်မူတယ်။ နီကာမပြုသူများရဲ့ သာသနာရေးဆိုင်ရာသည် မပြည့်စုံသေးဘူးလို့ အဲဒီလိုတောင် အိမ်ထောင်မှုရဲ့ အရေးပါမှုကို မိန့်ကြားခဲ့တယ်။

ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အိမ်ထောင်မပြုရင် ဖောက်ပြန်မှုဆိုတာတွေက ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တယ်။ အဲဒီလို နီကာပြုခြင်းဟာ အင်မတန်ကို မွန်မြတ်တဲ့ ကိစ္စ တစ်ခုဖြစ်တဲ့အတွက် အများသိအောင် ကြေညာရတယ်။ ဒါပေမယ့် နီကာရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်က 'ဇေနာ' လို့ ခေါ်တဲ့ မတရားကာမမှု ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မတရား ကာမမှုဟာ အိမ်ထောင်မရှိသော သူများရဲ့ ကာမဖောက်ပြန်မှုလည်း ဖြစ်နိုင် တယ်။ အိမ်ထောင်ရှိသော သူများရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုလည်း ပါတယ်။ ဖောက်ပြန် မှုမှာ တကယ် အငယ်အနှောင်းထားတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ခေတ္တယာယီ ပြည့်တန်ဆာနဲ့ ပျော်ပါးတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ် စသည်ဖြင့် အဲဒီလို ကိစ္စရပ် များအားလုံးဟာ ရှက်ဖွယ်လိမ့်ဖြစ်တဲ့အတွက် လူမသိအောင် တိတ်တခိုး လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီတော့ နီကာနဲ့ ဇေနာကို ခွဲဖို့အတွက်က ကြေညာမောင်းခတ် ရမယ်တဲ့။ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်ကဆိုရင် ဒပ်(ဗ်) ဆိုတဲ့ တစ်ဖက်ပိတ် ဗုံတွေဘာတွေတောင် တီးကြတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အခုခေတ်မှာ ဘာလုပ်ကြ သလဲဆိုတော့ မော်တော်ကားတွေနဲ့ ဟွန်းတီးတာတို့၊ သူတို့ရဲ့ အသွင်က ပြောင်းလာကြတယ်။ MUSIC တွေ တီးတာတို့ လုပ်ကြတယ်။ လူတွေကို ဖိတ်ရမယ်။ နောက်ပြီး (ဝလီမာ)ဆိုတာက လူသိအောင် ဖိတ်ခြင်း၊ မော်ကြား ခြင်း၊ ဝါကြားခြင်း မဟုတ်ဘူး။ ချဲ့ကားခြင်းမဟုတ်ဘူး စွန်ပလွံသီး တစ်လုံးနဲ့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရေတစ်ခွက်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွေးမွေးပြီးတော့ အများပတ်ဝန်းကျင်သိအောင် လုပ်ရမယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ (ဝလီမာ)ဆိုတာ သိပ်အရေး ကြီးတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တရားဝင် အများသိ လက်ထပ် ပေါင်းသင်းတာနဲ့ မတရား ကာမရယူမှုဆိုတာကို ကွဲပြားအောင် လုပ်ဖို့ဆိုတာ သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်။ တမန်တော်မြတ် မိန့်ကြားခဲ့တာကတော့ အကောင်းဆုံးနီကာ ထိမ်းမြားခြင်းဟာ အကုန်အကျအနည်းဆုံး နီကာပဲ ဖြစ် တယ်တဲ့။ မလိုအပ်တဲ့ ခမ်းနားကြီးကျယ်တဲ့ လက်ထပ်ပွဲမှာ ငွေဖြုန်းပစ်မဲ့အစား ကြင်စဉ်း ဇနီးမောင်နှံတို့ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ကိုယ်က ပံ့ပိုးပေးလိုက်ဖို့ လိုတယ်။ တရားတော်က သတ်မှတ်ထားတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ ကိုယ်က ပြည့်မီပြီးပြီဆိုရင် ကိုယ့်အိုး ကိုယ့်ဆန်နဲ့ တန်တဲ့ မင်္ဂလာပွဲလုပ်ပေးရမယ်။ အပိုအကားတွေလုပ်တာက ကိုယ့်အတွက် ပိုပြီးတော့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်တာ ပေါ့။ ဝါကြားမှု၊ ပလွားမှုဆိုတာကတော့ နီကာအိမ်ထောင်ပြုတဲ့အခါမှ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်အရာမှာမဆို ဖြုန်းတီးမှုကို အစ္စလာမ်က မကြိုက်ပါဘူး။

ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တရားတော်က အခြေခံကျကျ ဆုံးမထားတာ ရှိတယ်။ စားကြ၊ သောက်ကြတဲ့၊ မဖြုန်းတီးကြနဲ့တဲ့။ လိုအပ်ချက် What you need နဲ့ What you want မတူဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ကိုယ်တိုင်သိနေရမယ်။ လုပ်ချင်တာတွေ အကုန်လျှောက်လုပ်နေလို့တော့ မရဘူး။ အဲဒီလိုပညတ်ချက်တွေ ရှိပါတယ်။

၃၉။ မိဘခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အိမ်ထောင်ပြုခွင့် ရှိပါသလား။

အရွယ်ရောက်ပြီးသူတိုင်း နှစ်ဦးသဘောတူရင် အိမ်ထောင်ပြုခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိဘသဘောမတူတဲ့အတွက် အဲဒီအိမ်ထောင်ရေးဟာ အထမမြောက် ဘူးလို့ ပြောလို့မရဘူး။ အခုန အချက်အလက်တွေထဲမှာ မိဘသဘောတူရမယ် ဆိုတာ မပါဘူး။ မိဘရဲ့ Guidance လမ်းညွှန်မှုဆိုတာပဲ ပါတယ်။ သို့သော် လည်းမိဘစကားနားမထောင်ခြင်းဆိုတဲ့အတွက် အပြစ်ထိုက်တာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် နီကာကို ပျက်ပျယ်သွားမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ-အစ္စလာမ်က အရက်မသောက်ရဘူးလို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တားမြစ်ထားပေမယ့် သောက်နေတဲ့ လူတွေ ရှိနေတယ်။ သောက်ရင် သောက်တဲ့လူမှာ အပြစ်ထိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်ဘာသာကို ယုံကြည်သက်ဝင်မှုကတော့ ပျက်သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။ အပြစ်ရှိသော၊ မကောင်းသော မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်တော့ ဖြစ်သွားမယ်။ မွတ်ဆလင်အဖြစ်ကတော့ ရပ်စဲမသွားသလို အခုန ပြောခဲ့တဲ့ အိမ်ထောင်မှု ကတော့ နှစ်ဦးသဘောတူမယ်။ ပြီးတော့ ကျန်တဲ့အင်္ဂါရပ်တွေ အချက်အလက် တွေ ပြည့်စုံပြီဆိုရင် မိဘရဲ့အလိုကို ဖီဆန်ပြီး လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ အပြစ် ထိုက်မှာပဲ။ သို့သော် နီကာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကတော့ အထမြောက် သွားတယ်။

၄၀။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ လက်မထပ်ဘဲ အတူနေခွင့် ရှိပါသလား။

(လုံးဝ) မရှိပါဘူး။ အဲဒါကို ဇေနာလို့ ခေါ်တယ်။ မတရားကာမရယူမှုပေါ့။ ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ။ Living Together ကိစ္စ။ နောက်တစ်ခါ အငယ်အနှောင်း ထားတဲ့ကိစ္စ။ ဒါတွေအားလုံးပါဝင်တယ်။ ဇေနာအနားကို မချဉ်းကပ်နဲ့လို့တောင် တမန်တော်မြတ်က မိန့်တော်မူတယ်။ စိတ်ကူးထဲတောင်မထည့်နဲ့လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလောက်အထိ တားမြစ်ထားပါတယ်။

၄၁။ ဘာသာခြားနဲ့ လက်ထပ်တဲ့ လူကို အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လို စည်းကမ်းချက် တွေ သတ်မှတ်ထားသလဲ။

ဘာသာခြားနဲ့ လက်ထပ်ပြီဆိုရင်တော့ အခုနပြောခဲ့သလို ဘာသာမတူတဲ့ လူနှစ်ဦးရဲ့ လက်ထပ်မှုဟာ အစ္စလာမ့်တရားတော်အရ အထမမြောက်ဘူးလို့ ပြောထားတယ်။ အဲဒီတော့ တူအောင်လို့ အတင်းလုပ်ကြတာတွေရှိတယ်။ အခု လက်ထပ်မယ်၊ အခုဘာသာထဲဝင်မယ်ဆိုတဲ့အခြေအနေတွေ မရှိဘူးလို့မပြော ဘူး။ ရှိနေတယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ ရှိတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ အဲဒီကိစ္စတွေဟာ တရားတော်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေတဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေဖြစ်တယ်။ ဒီလိုလုပ်ရင်တွေဟာလည်း မွတ်ဆလင်ထုတစ်ရပ်လုံးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် ရာခိုင်နှုန်းအလွန်နည်းပါတယ်။ ဒါကို ပုံကြီးချဲ့ပြီး ပြဿနာလုပ်ဖို့ မသမာသူ တွေကလည်း အသုံးပြုနေတာပါ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ နှလုံးသားက လွတ်လပ်တဲ့ ရွေးချယ်မှုနဲ့ ယုံကြည်မှုတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ အလွန် အရေးကြီးတယ်။ အခုနပြောခဲ့သလို မိရိုးဖလာ မွတ်ဆလင် အိမ်ထောင်စု တစ်ခုက မွေးလာတဲ့ သားသမီးတောင်မှ အမေက အဖေက မွတ်ဆလင်ဖြစ်လို့ သားသမီးဖြစ်ရမယ်ဆိုတာကိုတောင် တရားတော်က လက်မခံရင်၊ တဒဂ် အိမ်ထောင်ပြုဖို့ ဝင်လာတယ်ဆိုရင် ဒါဟာ အယောင်ဆောင် အရေခံလို့ပဲ သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒါကို ဟရန် တားမြစ်ထားတဲ့ အပြစ်ထိုက်တဲ့ လုပ်ရပ်လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ ပေါင်းစပ်မှုဟာ တရားမဝင်ပေါင်းစပ်မှု ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ လူတွေ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်က ဆဲကြ၊ ဆိုကြတဲ့အခါမှာ တရားမဝင် အိမ်ထောင်မှုက ရတဲ့ကလေးဆိုရင် အာရဗ်လို ဟရာမီလို့ ဒီလိုခေါ်လေ့ရှိတယ်။ ခေါ်တယ်။ ဒါဟာ အင်မတန် နာကြည်းဖွယ်ရာကောင်းတဲ့ စွပ်စွဲမှုတစ်ခုပေါ့နော်။ ဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ရှုထောင့်က ကြည့်ရင် အဲဒီ အိမ်ထောင်မှုဟာ တရားမဝင် အိမ်ထောင်မှုလို့ ပြောရမှာပေါ့။

၄၂။ တရားမဝင်အိမ်ထောင်မှု ပြုခဲ့ပေမယ့်လို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ဦးရဲ့ ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုဟာ ပျက်စီးသွားပါသလား။

အဲဒီအခြေအနေမှာ ကျူးလွန်သူဟာမှာ အပြစ်တစ်ခုတော့ ဖြစ်သွား မယ်။ သို့သော် ဘာသာတော့မပျက်သွားဘူး။ အာရာဗ်လို ဖာဆစ်လို့ခေါ်တယ်။ သူဟာ အရက်မသောက်နဲ့ တားထားပေမယ့် သောက်တယ်။ ဝတ်ပြုပါဆို

ဝတ်မပြုဘူး။ သို့သော် သူ့မှာ ယုံကြည်ချက်ကတော့ ရှိနေတယ်။ အပြစ်တွေ လုပ်နေတယ်။ အဲဒီအပြစ်တွေ အတိုင်းတော့ သူ့မှာ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေမယ်။ နှလုံးသားမှာ ဘာသာတရားကို ယုံကြည်မှုရှိတာနဲ့ ကိုယ်က အလိုလို ကယ်တင်ခြင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းဆိုတာ မခံရပါဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ လုပ်ရပ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီလုပ်ရပ်အတိုင်း ခံရ၊ စံရမယ်။

၄၃။ ဘာသာခြားကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားဖို့အတွက်ရော အစ္စလာမ်ဘာသာ မှာ စည်းကမ်းချက်တွေ ထုတ်ပြန်ထားတာ ရှိပါသလား။

(လုံးဝ)မရှိပါဘူး။ ဘာသာတူတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ယူရင်တောင် ပိုပြီးတော့ ကောင်း တယ်လို့ ပြောထားပါတယ်။

၄၄။ ဘာသာခြားနဲ့ ထိမ်းမြားခြင်းကို အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုတားမြစ် ထားပါသလဲ။

ဘာသာမတူရင် မယူရဆိုပြီးတော့ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်မှ တိုက်ရိုက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တိတိပပ မိန့်မှာတားမြစ်ထားပါတယ်။ ဘာသာတူတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ ယူခြင်းက ဘာသာခြားယူခြင်းထက်သာ ပိုကောင်းမွန်ကြောင်း ထောက်ပြထားပါ တယ်။ တမန်တော်ရဲ့ ဩဝါဒမှာဆိုရင် လူတွေဟာ ဘာကြောင့် အိမ်ထောင်ပြု သလဲဆိုရင် ရုပ်ရည်ရူပကာ အလှအတွက် တစ်ကြောင်း၊ ပြီးရင် ဂုဏ်ဒြပ်ကို ကြည့်တယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ငွေရေးကြေးရေးလည်း ပါတယ်။ နောက်တစ် ကြောင်းက ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာနဲ့ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းမှုကို ကြည့်တယ်။ အဲဒီတော့ စာရိတ္တနဲ့ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းမှုကိုသာလျှင် ဦးစားပေးရမယ်ဆိုတဲ့ ကန့်သတ် ချက်တွေ ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ဘာသာဝင်တင်မဟုတ်ဘူးနော်။ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ စာရိတ္တလည်းကောင်းရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေလည်း ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ထဲမှာ နေရာတော်တော်များများမှာ ဖော်ပြထားတယ်။ ဇနီးမောင်နှံတွေအတွက် လမ်းညွှန်ချက်တွေ ကုန်အာန်ကျမ်းထဲမှာ နေရာတော်တော်များများ ဖော်ပြ ထားတယ်။

၄၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦးက ဘာသာခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ဇနီးအဖြစ်ယူမယ်ဆိုရင် အစ္စလာမ်ဘာသာက ငွေထောက်ပံ့တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်ပါသလား။

(လုံးဝ) လုပ်ကြံဖန်တီးမှုကြီးပါ။ ဒီမတရားဝါဒဖြန့်မှုဟာ အိန္ဒိယက ရောက်လာတာတွေလည်း ရှိတယ်။ အိန္ဒိယမှာလည်း မွတ်ဆလင်နဲ့ ဟိန္ဒူကြားမှာ ပြဿနာတွေ အများကြီး ဖန်တီးချင်တဲ့ မသမာသူတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလို အခြေအနေတွေမှာ လုပ်ကြံဖန်တီးမှုတွေအများကြီးရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ စာအုပ်တစ်အုပ်ထွက်လာတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ကို ဘာသာပြန်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ကိုရေးတဲ့သူနာမည်ကိုမွတ်ဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးစာအုပ်တွေ၊ စာရွက်တွေမှာ ဖော်ပြထားတာ အတော်စိတ်ပျက်စရာကောင်းပါတယ်။ ဒီနာမည်က မွတ်ဆလင်နာမည်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘာလူမျိုးရဲ့နာမည်ကြီးမှန်းကို မသိဘူး။ ဖတ်လို့ကိုမရဘူး။ ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်နေတဲ့ လူတွေက နည်းနည်းပါးပါး ဗဟုသုတ ရှိပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်ဟာ ဘယ်လိုဖြစ်ရမယ်ဆိုတာ သူတို့သိပါတယ်။ သိသိကြီးနဲ့ သူတို့က ဒီအမှားကြီးကို ဆက်ဆက်ပြီး မှားနေကြတယ်။ အခုထက်ထိ မပြင်ဘူး။ အဲဒီလုပ်ကြံစာအုပ်အရ ဘာပြောထားသလဲဆိုရင် အိန္ဒိယက မွတ်ဆလင်တွေကို အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်ဆရာကြီး တစ်ပါးက ပြောတယ်တဲ့။ မင်းတို့ မြန်မာပြည်ကိုသွား၊ မြန်မာပြည်မှာ မိန်းမတွေက ယူရလွယ်တယ်။ စီးပွားရေးလုပ်လို့လည်း ကောင်းတယ်။ အဲဒီမှာ သာသနာပြုဖို့ အကောင်းဆုံးပဲလို့ အဲဒီလိုပြောပါတယ်ဆိုပြီး စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ညွှန်းတယ်။ စာရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ညွှန်းတယ်။ အဲဒီစာအုပ်က တကယ်တမ်း လုံးဝ မရှိဘူး။ စာအုပ်မှာ ရေးထားတဲ့ လူနာမည်ကလည်း မွတ်ဆလင်နာမည် မဟုတ်ဘူး။ တကယ်ရှိခဲ့ရင်တောင်မှ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ လိုက်နာရမှာက ကုရ်အာန်နဲ့ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒ ဟဒစ်(စ်)တော်သာလျှင် ဖြစ်တယ်။ တရားတော်နဲ့ ဆန့်ကျင်ရင် ဘယ်သူရေးထားတဲ့ ကျမ်းကိုမှ ကျွန်တော်တို့ လိုက်နာစရာအကြောင်း မရှိဘူး။ အဲဒီလို မရိုးသား မဖြောင့်မတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အိမ်ထောင်ပြုမယ်ဆိုရင်လည်း ဒီအိမ်ထောင်မှုဟာ အစ္စလာမ်တရားတော်အရအထမမြောက်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ သာသနာအတွင်းကို သွတ်သွင်းဖို့ အတင်းအကျပ် မလုပ်ရဆိုတဲ့ ပညတ်ချက်မှာက အင်အားသုံးပြီး အဓမ္မစနစ်လည်း ပါသလို မြူဆွယ်ခြင်း၊

ချော့မြူခြင်းနဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့ သိစိတ်ကိုရော၊ မသိစိတ်ကိုရော လွှမ်းမိုးတဲ့နည်းနဲ့ သိမ်းသွင်းခြင်းကို (လုံးဝ) လုပ်လို့မရဘူးလို့ တိတိပပ အနက်ထွက်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ လွတ်လပ်သော ဆန္ဒပါရမယ်။ အသိပညာဉာဏ် အလိမ္မာနဲ့ ဘယ်လိုပယောဂရော မလျော်ဩဇာရော မပါဘဲနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်မှ သူ့ရဲ့ ယုံကြည်ချက်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ပြောရင် သရဏဂုံတည်မှာ ပေါ်နေော်။ အဲဒီလိုနည်းအရ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဘာသာကူးပြောင်းခိုင်းတာဟာ တရားတော်နဲ့ လုံးဝဆန့်ကျင်တဲ့အတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာက လုံးဝလက်မခံ ပါဘူး။ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းအားဖြင့် သာသနာပြုမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်ဟာ အစ္စလာမ်တရားတော်နဲ့ မညီပါဘူး။ လုံးဝဆန့်ကျင်နေတဲ့အတွက် စေခိုင်းချက် ရှိလည်း မရှိပါဘူး။ ဗလီတွေက ထောက်ပံ့တယ်ဆိုတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဗလီတွေက ဒီလိုကိစ္စမျိုးကိုလုံးဝဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ဆက်ပြီးပြောပြချင်တာလည်း ရှိသေးတယ်။ မျိုးစောင့် ဥပဒေဆိုပြီး အခုလုပ်နေကြတာရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ မွတ်ဆင်တွေက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ငါတို့အရမ်းဝမ်းသာတာပဲတဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ ငါတို့သားသမီးတွေကို ထိန်းလို့ရသွားပြီတဲ့။ ဘာသာ ခြားမယူနဲ့။ ဘာသာခြားယူမယ်ဆိုရင်ထောင်ချမယ်ဆိုတဲ့ အပြစ်ဒဏ်တွေတောင် တိုးပြီး ချမှတ်ဖို့ကောင်းတယ်တဲ့။ အဲဒါဆိုရင် ကိုယ့်သားသမီးကို ထိန်းရတာ လွယ်သွားပြီတဲ့။ မျိုးစောင့်ဖို့ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရမယ်ဆိုတာကို သရော်တဲ့ သဘောနဲ့ ငေါ့တော့တော့ ပြောနေကြတယ်။

၄၆။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ထိမ်းမြားလက်ထပ်မှု ပြုလုပ်တဲ့အခါ သတို့ သားရဲ့ တာဝန်က ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ဘာသာမှာ မောင်တစ်ထမ်း၊ မယ်တစ်ရွက်ဆိုတာ ရှိတယ်ဗျ။ အမျိုးသားက ဘာတွေ ထမ်းဆောင်ရမယ်၊ အမျိုးသမီးက ဘာတွေထမ်းဆောင် ရမယ်ဆိုတာ ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုတဲ့အခါမှာ မဟယ်လ် သတို့သမီးရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့ အနေနဲ့ မင်္ဂလာဦးလက်ဆောင်ဆိုတာကိုပေးရတယ်။ အဲဒီ မဟယ်လ်ဆိုတာ မင်္ဂလာအခန်းဝင်ကြွေးမဟုတ်ဘူး။ ဒီမိန်းမကို ပိုက်ဆံပေးပြီး ငါပေါင်းသင်း မယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုးက ဒါပြည့်တန်ဆာဆန်တယ်ဗျ။ တချို့မွတ်ဆလင်

တွေ ဒီအသုံးအနှုန်းကို မှားယွင်းစွာ သုံးနေတာတွေကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး မဟယ်လ်ပေးရခြင်းဆိုတာဟာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဟာ သူမ့လွတ်လပ်သော ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိတယ်ဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ အမျိုးသားနဲ့ တန်းတူညီတူ အခွင့်အရေးရှိတဲ့အတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင် (Private property ownership) မှုလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ သတို့သားက သတို့သမီးကို လက်ဆောင် အနေနဲ့ မဟယ်လ်ကို ပေးရတယ်။ အဲဒီလို ပေးလိုက်တဲ့ ငွေကြေးသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း သတို့သမီးဟာ သူ့ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သွားတဲ့ အတွက် အဲဒီအမျိုးသမီးအနေနဲ့ သူ့စိတ်ကြိုက်လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့ရတယ်။ ခင်ပွန်းကိုပြန်ပေးရင်လည်း ရတယ်။ နောက်တစ်ခုက သတို့သားက လတ်တလောမပေးနိုင်လို့ အကြွေးထားမယ်ဆိုရင် အမျိုးသမီးလုပ်သူက သဘောတူ လက်ခံရင်လည်း လက်ခံနိုင်သလို လက်မခံရင်လည်း လက်မခံခွင့်ရှိတယ်။ ယုတ်စွာအဆုံး လင်မယားကွာရှင်းခဲ့ကြရင်တောင်မှ အမျိုးသမီးက သူ့ရခဲ့တဲ့ မဟယ်လ်ကို အမျိုးသားကို ပြန်ပေးချင်လည်း ပေးလို့ရတယ်။ ဆိုလိုတာက အမျိုးသမီးရဲ့ လွတ်လပ်မှုကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ သတို့သားက မင်္ဂလာဆောင်စဉ်မှာ ပေးရတဲ့ လက်ဆောင်ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအခြေအနေတွေက ပြောင်းပြန်ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဘာဖြစ်နေသလဲဆိုရင် အထူးသဖြင့် ဒါက အိန္ဒိယ ယဉ်ကျေးမှုပေါ့နော်။ အမျိုးသမီးဘက်က ပေးနေရတယ်။ အမျိုးသားကို ခင်ဗျားတို့ကြားဖူးမလားတော့ မသိဘူး။ အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယမှာ ဒီပြဿနာ ရှိတယ်။ ငါ့သားက MBBS၊ ငါ့သားက BE အောင်တယ်။ ငါ့သားက ရှေ့နေဖြစ်လို့၊ ငါ့သားက အရာရှိဖြစ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီရာထူးတွေအတွက် ကြေးတွေတောင်ရှိတယ်။ အဲဒါ အခုမွတ်ဆလင်လောကမှာတောင် အဲဒီလိုကိစ္စ တွေဖြစ်လာတယ်။ ဒါဟာ (လုံးဝ) အစွလာမ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေတဲ့ ကိစ္စတွေဖြစ် တယ်။ အခြားတစ်ဖက်မှာလည်း အမျိုးသမီးတွေအတွက် မဟယ်လ်ကြေးကို မိဘတွေက ဥပမာ ရွှေတစ်ကျပ်သားနဲ့ လက်ငင်းငွေတစ်သိန်း တင်ပါတယ်ဆိုရင် ဒါမရဘူး။ နည်းတယ်။ ငွေငါးသိန်းတင်ရမယ်။ ရွှေက သုံးကျပ်သားပေးရမယ် ဆိုတဲ့ အဲဒီတောင်းဆိုချက်တွေကလည်း ရှိနေတော့ မင်္ဂလာဆောင်နှင်းမှုဟာ အရောင်းအဝယ်လို ဖြစ်သွားတယ်။ ကော်မာရှယ်ဆန်သွားတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တာကို တမန်တော်မြတ်က (လုံးဝ) မလိုလားပါဘူး။ ဒီလက်ဆောင်

ပဏာဟာ ဘာကိုပြချင်တာလဲဆိုတော့ ဒီအမျိုးသမီးရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း၊ ကိုယ်ပိုင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် သူ့ရဲ့ လူသားအခွင့်အရေး အပြည့်အဝရှိတယ်ဆိုတာကို သတို့သားအနေနဲ့ သဘောပေါက်စေလိုတဲ့အတွက် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ နေကာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားတဲ့အခါမှာ မြွက်ကြားရတဲ့ တရားဩဝါဒ ‘ခွတ္တဘာ’ မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ရဲ့ မိန့်ဆိုချက်တွေ ပညတ်ချက်တွေ ပါတယ်။ ဒီကျမ်းမြတ်ရဲ့ ဗျာဒိတ်တော် တစ်ခုမှာ ဘာပါသလဲဆိုတော့ အမျိုးသမီးလို့ မခေါ်ဘူး။ သားအိမ်ရှင်လို့ ခေါ်ထားတယ်။ သားအိမ်ရှင်များရဲ့ အခွင့်အရေးကို အမျိုးသားတို့ သိကြတဲ့ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးရင် ဖန်ဆင်းရှင် (အလ္လာဟ်) ကို ကြောက်ကြပါတဲ့။ အဲဒီလို အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားတယ်။ အဲဒါက သတို့သားတွေမှာထားရမယ့်တာဝန်ပါပဲ။ အဲဒီတာဝန်တွေက အများကြီး ရှိတယ်။

၄၇။ သတို့သမီးအခွင့်အရေးအနေနဲ့ ဘယ်လိုတွေ ရှိပါသလဲ။

အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးတွေက အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အများကြီးပြဋ္ဌာန်း ထားပါတယ်။ ဥပမာ-တမန်တော်မြတ်ကို သူ့ဇနီးက ကမ်းလှမ်းမှု Proposed လုပ်တယ်။ အမျိုးသမီးက စပြီး Propose လုပ်လို့ ရတယ်။ အမျိုးသမီးက စပြီး divorce လုပ်လို့လည်း ရတယ်။ အမျိုးသမီးက ဒီယောက်ျားဟာ ယောက်ျားမပီသပါဘူး။ ဘာအကြောင်းပြချက်မှာ မရှိဘဲနဲ့လည်း ကျွန်မ သူနဲ့ ဆက်ပြီး ပေါင်းလို့ မရပါဘူး။ သူ့အပြစ်လည်း ဘာမှမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မ သူနဲ့ကို ပေါင်းလို့မရတော့ပါဘူး။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့မှာ သွားပြောရတယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်လို့တော့မရဘူး။ အဲဒီခုံသမာဓိအဖွဲ့မှာ သွားပြောရင် အဲဒါကို အာရဗစ်လို ခွလ်လာလို့ ခေါ်တယ်။ ကွာရှင်းပေးရမယ်။ အမျိုးသား ကလည်း အာရဗစ်လို အေသသ်ဒလို့ ခေါ်တဲ့ ရက် (၄၀) ခန့် စောင့်ဆိုင်း ရတယ်။ အမျိုးသမီးမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိလား၊ မရှိဘူးလားဆိုတာ စောင့်ကြည့် ပေးရမယ်။ အဲဒီကာလအတွင်း အမျိုးသမီးကို ထောက်ပံ့ကြေးပေးရမယ်။ အဲဒီအမျိုးသမီး နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားတဲ့အထိ ထောက်ပံ့ရမယ်။ ကလေး ပါသွားရင်လည်း ကလေးကို အဖေက ငွေကြေးထောက်ပံ့ရမှာဖြစ်ပြီး ငယ်စဉ်မှာ အမေက ကြည့်ရမယ်။ ကြီးလာတဲ့အခါမှာ အဖေက ကြည့်ရမယ် စသည်ဖြင့် အသေးစိတ်စည်းကမ်းချက်တွေ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။

၄၈။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အမျိုးသားက တရားဝင် မိန်းမလေးယောက် ယူခွင့်ရှိတယ်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါသလား။ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ မိန်းမ လေးယောက်ယူခွင့် ရှိပါသလဲ။

ပြဋ္ဌာန်းထားတယ်လို့တော့ ပြောရင် ရတာပေါ့နော်။ သို့သော် ကန့်သတ်ချက် ရှိတယ်။ ဒီတော့ တစ်လင်တစ်မယား စနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးဖို့ ကျမ်းတော် ထဲမှာ အတိအလင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒီလိုဇနီးတစ်ဦးတည်း ယူရမည် Marry only one ဆိုတာကတော့ ဘယ်ဘာသာတရားရဲ့ ကျမ်းမှာမှ မရှိဘူး။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာပဲ ရှိပါတယ်။ အမျိုးသမီး လေးယောက်ယူလို့ ရတယ်ဆိုတာကလည်း ခေတ်ကာလနဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်ဖို့ လိုပါ တယ်။ မဟာတမန်တော်မြတ် ပွင့်ပေါ်တော်မူချိန်က ခေတ်ပြိုင်သမိုင်းမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု လူမှုဆက်ဆံရေး ဘယ်လိုရှိသလဲဆိုတာ ကြည့် ရမယ်။ အားလုံးဟာ Polygamy လို့ ခေါ်တဲ့ တစ်ဦးထက် ပိုယူခြင်း၊ ယောက်ျား တင် မဟုတ်ဘူး၊ မိန်းမကလည်း ယောက်ျားအများကြီး ယူထားတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလို ရှေးခေတ်အခါ ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း ယဉ်ကျေးမှု အသီးသီးမှာ တစ်လင်တစ်မယားဆိုတဲ့ အိမ်ထောင်မှုပုံစံ လုံးဝမရှိ ခဲ့ပါဘူး။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အချို့က ဇနီးလေးယောက်အထိ ချွင်းချက်နဲ့ ယူခွင့်ရှိသည်။ ယူကို ယူရမည်လို့ မဆိုလိုပါ။ ဇနီးတစ်ဦးထက် ပိုယူရင် တာဝန် ပိုကြီးမည်။ ကန့်သတ်ချက်နှင့် ခွင်းချက်များရှိ၍ အကျိုးထက် အဆိုးက များ ကြောင်း သိသော်လည်း အမျိုးသမီးက နေထိုင်မကောင်းဖြစ်တာတို့၊ အမျိုးသမီး က ရင်သွေးရတနာ မမွေးဖွားနိုင်တာတို့ဆိုတဲ့ အနေအထားတွေမှာ အဲဒီ အမျိုးသမီးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ကို ယူပြီးတော့ အိမ်ထောင်ပြုလို့ရတယ်လို့တော့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါတွေက တရားတော်မှာ ပါတာမဟုတ်ဘူး။ တရားတော်မှာ ဘယ်လိုပါသလဲဆိုတော့ ညီတူမျှတူ ထားနိုင်ရမယ်ဆိုတာက အဓိကပဲ။ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ရဲ့ ဗျာဒိတ်တော်ဖြစ်တဲ့ ကုရ်အာန်ထဲမှာ ဘယ်လိုမှ ညီတူမျှတူ မထားနိုင်ဘူးလို့လည်း ပြောထားတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စကလည်း တော်တော်စဉ်းစားဖို့လိုတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ အမျိုးသားဦးရေနဲ့ အမျိုးသမီး ဦးရေ မညီမျှတဲ့အခါမှာ စီးပွားရေးအရပြောရရင် ဝယ်လိုအားနဲ့ ရောင်းလိုအား ညီမျှသွားပြီဆိုရင် ကျန်နေတဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေ ရှိမယ်။ အဲဒီကျန်နေသေးတဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေအတွက် ဘယ်လိုအဖြေရှာမလဲ။ သူတို့လည်း သွေးနဲ့ကိုယ်။

သားနဲ့ကိုယ် ရှိတယ်။ မိဘမောင်ဘွားက ပြုစုစောင့်ရှောက်မယ်ဆိုပေမယ့်လည်း သူတို့ရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တောင်းဆိုချက်တွေ၊ သူတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေ၊ ရှင်းရှင်းပြောရရင် သူတို့ရဲ့ (Sexual Desire) တွေကို လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့အညီ ဖြည့်ဆည်းဖို့ ဘယ်လိုအဖြေရှာကြမလဲ။ သီလ၊ သမာဓိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတော်က ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ မင်္ဂလာဆောင်နှင်းမှု ပြုခွင့်မရှိရင်၊ မရရင် အဲဒီအခါမှာ မုဒိမ်းမှုတွေ ဖြစ်နေမယ်။ လက်မထပ်ဘဲ အတူနေတဲ့ Living Together တွေ ဖြစ်နေမယ်။ သူများရဲ့ မယား အငယ် အနှောင်းတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ပြီးတော့ လူ့ရဲ့စိတ်က ဖောက်ပြန်လာပြီဆိုရင် အမျိုးသားရော အမျိုးသမီးပါ ဒီကိလေသာအဝိဇ္ဇာမှာ အမှောင်ကျသွားပြီ ဆိုရင် မှောက်မှားမှုတွေက ဖြစ်လာမှာပဲ။ အဲဒီမှာ သူ့ရဲ့သွေးသားတောင်းဆိုမှုကို သူ့အနေနဲ့ တရားဝင်နည်းလမ်းနဲ့ ဖြေသိမ့်လို့မရဘူးဆိုရင် အဲဒီဖောက်ပြန်မှု တွေက ဖြစ်လာမှာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ ဂုဏ်ဒြပ်နိမ့်ကျတဲ့ တရားမဝင် မယားငယ် ဆိုတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ မယားပြိုင်အဖြစ်နဲ့ ဂုဏ်ရည်တူ အိမ်ထောင်ပြုမှု ဆိုတာကို ခွင့်ပြုထားပါဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို လေးယောက် ယူတာကို အကြောင်းပြချက် ပေးတဲ့လူတွေလည်း ရှိတယ်။ သိပ်ပြီးတော့လည်း ငြင်းလို့ မရဘူးပေါ့။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မကျင့်သုံးပေမယ့်လည်း လက်တွေ့မှာ အိမ်ထောင်မကျဘဲ အပိုဖြစ်နေသူ အမျိုးသမီးထုကတော့ သန်းနဲ့ချီပြီး ရှိနေကြ တယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာ ပိုပြီးတော့တောင် ဆိုးနေကြတယ်။ ယောက်ျား ယောက်ျား ချင်း ယူကြတဲ့ (Gay Marriages) တောင် ဖြစ်နေကြတယ်။ ယောက်ျား ဦးရေက နည်းရတဲ့ အထဲမှာ ယောက်ျားချင်း ပြန်ယူနေကြတယ်ဆိုတော့ စဉ်းစားသာ ကြည့်ပေါ့ဗျာ။

၄၉။ သားသမီးယူတဲ့အခါမှာ အစွဲလွယ်တာသာအနေနဲ့ ကန့်သတ်ထား တာ ရှိပါသလား၊

ကန့်သတ်ချက်မရှိပါဘူး။ သားသမီးကို ကိုယ်က ဘက်စုံ ပြုစုပျိုးထောင် ရမယ်ဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် သားဆက်ခြားတာတွေ မိသားစု အစီအစဉ်တွေ ကတော့ တရားတော်မှာ ရှိပြီးသားပါ။ ဘယ်လိုရှိသလဲဆိုရင် သားရတနာ၊ သမီးရတနာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီသားလေးတွေ၊ သမီးလေးတွေကို ကုန်အာန်ကျမ်း လာအသုံးအနှုန်းနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် မျက်လုံးအေးဖို့ဆိုတာ သူတို့ဘဝ ဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်ဖို့အတွက် မိဘက လုပ်ပေးရတယ်။ မိခင်တစ်ဦးဟာ မိမိရင်သွေးကို (၂)နှစ်အထိ နို့တိုက်ရမယ်ဆိုပါတယ်။ ကုန်အန်မှာ တိုက်ရိုက်ပါတယ်။ ဒီက နေ့ဆေးသိပ္ပံက ဘာပြထားသလဲဆိုတော့ မိခင်နို့ရည်ကို ရင်သွေးက (၂)နှစ်အထိ စို့ရင် သားဆက် အလိုလိုခြားသွားတယ်။ မိသားစုစည်းမျဉ်းဇယားတွေက အစွလာမ်တရားတော်ထဲမှာ ရှိပြီးသားဖြစ်တယ်။ အစွလာမ်တရားတော်ကို တတ်သိကျွမ်းကျင်တဲ့ ပညာရှင်များရဲ့ စုပေါင်းဖြတ်ထုံး ‘အစ်ဂျီမာအော့အွမ်မသ်’ အရ မိခင်ရဲ့ အန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေမယ်ဆိုရင် ပဋိသန္ဓေတားခွင့်၊ ဖျက်ခွင့်ရှိပါတယ်။ သီလ၊ သမာဓိရှိတဲ့ ဆေးသိပ္ပံပါရဂူက ဘယ်အခြေအနေမှာ မိခင်အသက် အန္တရာယ်ရှိတယ်ဆိုတာကို စစ်ဆေးစမ်းသပ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရပါမယ်။

၅၀။ ကိုယ့်ရဲ့ဇနီး အိမ်ထောင်ရှင် အမျိုးသမီးကို ခင်ပွန်းလုပ်တဲ့ အိမ်ထောင် ဦးစီးက ဘယ်လိုတာဝန်ယူရမလဲ။

ကုန်အန်ကျမ်းမှာ ပြောထားတာက အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီးကို ဗီဇချင်း တူတဲ့ ဝိညာဉ်တစ်ခုတည်းက ဖန်ဆင်းတယ်။ သို့သော် သဘာဝချင်း မတူဘူး။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာရော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပါ မတူဘူး။ သို့သော် ခြွင်းချက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဥပမာပြောကြမယ်ဆိုရင် အားကစားလောကမှာ ကာယဗလ သန်စွမ်းတဲ့ အမျိုးသမီးတွေအများကြီးရှိတယ်။ ဥပမာ ကမ္ဘာ့လက်ငွေ့ချန်ပီယံ မဟာမဒ္ဒ်အလီရဲ့ သမီးဆိုရင် သဲအိတ်ကို ပေါက်အောင် ထိုးနိုင်တယ်။ သို့သော် လည်း အမျိုးသမီးတိုင်းက အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးလေ။ ပြီးတော့ စိတ်ဓာတ်မှာလည်း အင်မတန်ကို မာကျောတဲ့ လူတွေရှိတယ်။ ဥပမာဆိုရင် အင်ဒီရာဂန္တီတို့၊ မာဂရက်သက်ချာတို့ဆိုရင် သတင်းစာတွေထဲမှာ ဘယ်လိုရေးကြသလဲဆိုရင် The only man in the cabinet လို့တောင် ရေးတယ်။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ထဲမှာ တစ်ဦး တည်းသော် ယောက်ျားပါလို့ တင်စားပြီး သူတို့စိတ်ဓာတ်၊ ဉာဏ်ရည်တွေကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပါတယ်။ စီမံခန့်ခွဲမှုအုပ်ချုပ်မှုတို့မှာ အဲဒီအမျိုးသမီးကြီး တွေဟာ အမျိုးသားတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် ယေဘုယျကျကျ ကြည့်မယ်ဆိုရင် အမျိုးသမီးအများစုဟာ အားနွဲ့တယ်၊ စိတ်အားငယ်တယ်၊ ကြင်နာတတ်တယ်၊ သနားတတ်တယ်၊ အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်တတ်တယ်ဆိုတော့ သူတို့ စီမံခန့်ခွဲမှုအပိုင်းမှာ အမျိုးသားနဲ့စာရင် ယေဘုယျအားဖြင့် အားနည်းမှု ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် အိမ်ထောင်ဦးစီးရဲ့တာဝန်ကို အမျိုးသားက ယူရတယ်။

သို့သော် အိမ်ထောင်ကို ထိန်းသိမ်းဖို့ တာဝန်ကတော့ အမျိုးသမီးမှာ ရှိတယ်။ အဲဒီအနေအထားကို ပြောမယ်ဆိုရင် မောင်တစ်ထမ်း၊ မယ်တစ်ရွက်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို အပြန်အလှန်တာဝန်တွေရှိပါတယ်။

၅၁။ အိမ်ထောင်ရှင်မတစ်ဦးရဲ့ အခွင့်အရေးကို အစွဲလှမ်းဘာသာမှာ ဘယ်လိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပါသလဲ။

တရားတော်ထဲမှာ ပြဋ္ဌာန်းထားတာကတော့ သူက အိမ်ရဲ့ ဘုရင်မပဲတဲ့။ သားသမီးရေးရာကိစ္စ။ ပြီးတော့ မိမိခင်ပွန်းရှာဖွေထားတဲ့ဝင်ငွေကို မဖိတ်မစင် ရအောင် စနစ်တကျစီမံခွဲဝေ သုံးစွဲမှုပြုလုပ်ပေးနိုင်သူလည်းဖြစ်တယ်။ ဒါက မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမှာလည်း ရှိပါတယ်။ အိမ်မှုရေးရာ ကိစ္စအားလုံးမှာ အိမ်ထောင်ရှင်အမျိုးသမီးက တာဝန်ခံပဲ။ ဒီအကြောင်းကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ ‘သားအိမ်ရှင်’များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အလ္လာဟ်ကို ကြောက်ကြ (မတော်မတရား နိုင်ထက်စီးနင်းပြုရမှာ ရှက်၊ ကြောက်လော့) လို့ ပါရှိပါတယ်။

၅၂။ ခင်ပွန်းသည်က မိမိအိမ်ထောင်ရှင်မကို ဘယ်အဆင့်အထိ ဆုံးမပိုင်ခွင့်ရှိပါသလဲ ဆရာ။

အဲဒီကိစ္စကလည်း တချို့ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ လွဲနေတာရှိပါတယ်။ ကုန်အာန်ကျမ်းရဲ့ တစ်နေရာမှာ ‘သွရဗ’ဆိုတဲ့ ပဲ့ပြင်ဆုံးမတဲ့ နည်းတစ်မျိုး အကြောင်း ဖော်ပြထားတာရှိတယ်။ အဲဒီမှာက ရိုက်ဆုံးမခွင့် ရှိတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်နိုင်တဲ့ အပိုဒ်ဖြစ်နေတယ်။ အငြင်းမပွားတာက အဲဒီလို ရိုက်ခွင့် ရှိတယ်ဆိုတာက ဘယ်လို အခြေအနေမှာ လည်းဆိုတော့ ဖောက်ပြန်တဲ့ အမျိုးသမီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြထားတာ ဖြစ်တယ်။ သာမန် အမျိုးသမီး မဟုတ်ဘူး။ သာမန်လင်မယားတွေမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ လင်နဲ့မယား လျှာနဲ့သွား ဆိုသလို မတော်တဆ ကတောက်ကဆ ဖြစ်ကြတဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စကားများတာတို့၊ စိတ်ဆိုးစိတ်ကောက်တာတို့လောက်တော့ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိတဲ့ သဘာဝဓမ္မတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို အဆင်မပြေမှုကို အပြန်အလှန် ညှိနှိုင်းမှုနဲ့ ဖြေရှင်းရမှာပါ။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဟာ တကယ်ကို သေသေချာချာ စာရိတ္တဖောက်ပြန်နေပြီ။ အဲဒီလို ဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ နောက်အိမ်ထောင် ပြုတာလည်း မဟုတ်ဘူးနော်။ အခု ဘာတွေဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ အမျိုးသမီးတွေ

အရက်သောက်တာ၊ မူးယစ်ဆေးစွဲတာတွေရှိတယ်။ လောင်းကစားလုပ်တဲ့ ပြဿနာတွေ ရှိတယ်။ စီးပွားပျက်လောက်အောင်လုပ်ကြတယ်။ ကာမဖောက် ပြန်မှုတင် မဟုတ်ဘူး။ ဖောက်ပြန်မှုနဲ့စာရိတ္တပျက်ယွင်းမှုက ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒီလိုတွေဖြစ်လာပြီဆိုရင် သူ့ကို ပထမ ဆိုဆုံးမမှု လုပ်ပါ။ နှုတ်နဲ့ နားလည် သဘောပေါက်အောင် ပြောပြပါ။ ဒီလိုမှ မပြုပြင်ရင် သူနဲ့အတူ မအိပ်ဘဲနဲ့ ခွဲအိပ်ရမယ်။ အဲဒီလို သတိပေးတာတောင် ဆက်မိုက်မဲဖောက်ပြန်တဲ့ အခါကြ ရင်တော့ အသာအယာခန္ဓာကိုယ်ကို ပုတ်ပြီး ဆုံးမပါဆိုပြီးတော့ ပြောထားတယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်ကို ပုတ်ပါလို့ ဘာကြောင့် အနက်ဖွင့်ရသလဲဆိုရင် မဟာ တမန်တော်မြတ်က ဒီပုံစံနဲ့ ဆုံးမခြင်း ပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာကိုလည်း မလုပ်ရဘူးတဲ့။ ပြီးတော့ ဒီဆုံးမပုံကြောင့် အရှိုးရာလည်း မထင်စေရဘူးဆိုတော့ ပညာရှင်တွေက ဘာပြောသလဲဆိုရင် သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း တွေ့ဆုံကြတဲ့ အခါမှာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပခုံးလေးကို ရိုက်ပုတ်သလိုမျိုး ကျောပြင် လေးကို ရိုက်ပုတ်သလိုမျိုးလောက်သာ ပြုလုပ်ပါတဲ့။ မိမိရဲ့စကားကို အလေး အနက်ထားဖို့အတွက် ပြောချင်တဲ့သဘောမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်ဖို့ ပြောပြထားပါ တယ်။ အဲဒီတော့ ရိုက်နှက်ပါဆိုတဲ့ အနက်ထွက်နိုင်တဲ့ စကားလုံးလေးတစ်လုံး ပါပေမယ့်လည်း အဲဒီရိုက်နှက်ပါကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထားတာ အများကြီးရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးက သွားတိုက်တဲ့ တံပူနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပုတ်လိုက်သလို သတိဝင်လာရန် လုပ်ဖို့ လမ်းညွှန်ထားပါတယ်။ ယခုခေတ် ပညာရှင်တွေက အာရုံတွေ လွင့်မျောနေတဲ့လူကို အာရုံစိုက်လာရန် လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့် လှမ်းပုတ် လိုက်သလိုပဲလို့ ဆိုကြပါတယ်။ သာမန် လင်နဲ့မယား ဖြစ်တတ်တဲ့ကိစ္စရပ်တွေ အခုအချိန်အခါမှာ Domestic Violence ဆိုတာရှိတယ်။ ယဉ်ကျေးတဲ့ အနောက် တိုင်းကမ္ဘာမှာ အများဆုံးရှိတယ်။ အင်္ဂလန်တို့၊ ဩစတြေးလျတို့၊ အမေရိကတို့မှာ ရှိတယ်။ Domestic Violence ဆိုတာ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုပေါ့။ ဇနီးကို ခင်ပွန်းသည်ကရိုက်တာ၊ သားသမီးကို ရိုက်တာ။ ဒါတွေအားလုံးဟာ လူ့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေနဲ့လည်း ဆိုင်တယ်။ အရက်သောက်မှု၊ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲ ထားမှုလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုစိတ်လိုက်မာန်ပါ ရိုက်ပြီးတော့ ခင်ပွန်းသည်က နောက်တစ်နေ့ ပြန်တောင်းပန်နဲ့ မဆုံးနိုင်အောင်ဖြစ်နေတယ်။ အာဏာပိုင်တွေ ရဲတွေက အဲဒီလိုလူတွေကို ဘာလုပ်လာသလဲဆိုတော့ ဥပဒေကြောင်းအရ ထောင်ချတာ၊ ဒဏ်ခတ်တာတွေမကတော့ဘဲ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကုစားမှုတွေလည်း

လုပ်ပေးတယ်။ အစ္စလာမ်က အဲဒီလိုအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုကို လုံးဝတားမြစ်ထားပါတယ်။ အဲဒီတော့မေးစရာရှိလာဦးမယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ယောက်ျားဖောက်ပြန်ရင်ရောလို့၊ ယောက်ျားဆိုးသွမ်းရင်၊ ဖောက်ပြန်ရင် မိန်းမက ပြန်ရိုက်လို့မရဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အားချင်းကလည်း မမျှတဲ့အခါမှာ အမျိုးသမီးပဲ နာမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘာလုပ်ရမလဲဆိုရင် သာသနာ့ပညာရှင်များ ခုံရုံးမှာ သွားပြီးတော့ တိုင်ရမယ်။ ဒီအမျိုးသားကို နားချဖို့ ဆုံးမဖို့ဆိုတာကို အကြောင်းကြားရမယ်။ နောက်ဆုံး အဲဒီလိုမှ မရခဲ့ရင် ကွာရှင်းခွင့်တောင် တောင်းလို့ရတယ်။ ကွာရှင်းသွားရင်လည်း အမျိုးသမီးနဲ့ မိသားစုအတွက် စရိတ်တွေ ဘာတွေလည်း ခင်ပွန်းသည်က အကုန်တာဝန်ယူရမယ်ဆိုတော့ အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီးမှာ အပြန်အလှန် အခွင့်အရေးတွေ ရှိကြပါတယ်။

၅၃။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများဟာ အရွယ်ရောက်လာပြီဆိုရင် အိမ်မှုကိစ္စများကိုသာ လုပ်ဆောင်နေကြရတယ်။ ကျောင်းပညာသင်ကြားခွင့် မရှိဘူးလို့ ပြောနေကြတဲ့ အသံတွေ ကြားရတယ်။ တကယ်ရော အဲဒီလို ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိပါသလား။

အဲဒီလိုစွပ်စွဲမှုတွေဟာ တရားတော်မှာ မပါတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို လုပ်ကြံဖန်တီးပြီး ပြောဆိုကြတာတွေပါ။ တရားတော်မှာက ကွဲကွဲပြားပြား တိတိပပ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေရှိတယ်။ အမျိုးသားရော အမျိုးသမီးပါ ပညာသင်ကြားခြင်းဟာ မလုပ်မနေရ တာဝန်ဖြစ်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မလုပ်မနေရ တာဝန်မှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဥပမာ-ရပ်ကွက်ထဲမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ယောက် ကွယ်လွန်သွားပြီဆိုရင် သူ့အတွက် ဈာပနဝတ်ပြုဆုတောင်း(ဂျနာဇာဆွလသ်)ရတယ်။ အဲဒါကိုရှိသမျှရပ်ကွက်ထဲက မွတ်ဆလင်တိုင်း ပါဝင်စရာ မလိုဘူး။ တချို့ပါဝင်လိုက်ရင် တာဝန်ကျေသွားတယ်။ အဲဒါကို အာရဗစ်လို ကေဖာရာလို့ ခေါ်တယ်။ နောက်တစ်ခုက ကြိုတုန်းထပ်ပြောပြမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဥပုသ်လရောက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီဥပုသ်လရဲ့ နောက်ဆုံးဆယ်ရက်မှာ မြင့်မြတ်တဲ့ ညကဒ(လ်)ရဲ့ ဓမ္မရသကို ရှာတဲ့အနေနဲ့ အေသေက(ဖ်)ထိုင်ဖို့ ဗလီမှာ သွားတရားစခန်းဝင်ကြတယ်။ အဲဒါကို ရပ်ကွက်တစ်ခုမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်က လုပ်ပြီဆိုတာနဲ့ အားလုံးတာဝန်ကျေတယ်။ ကိုယ်စားလုပ်လို့ရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ဘာသာရေးနဲ့

ပတ်သက်တဲ့ အချို့တာဝန်တွေကို ကိုယ်စားလှယ်လို့ရတယ်။ သို့သော် ပညာရှာဖွေရေးမှာ ကိုယ်စားလှယ်လို့ မရဘူး။ တစ်ဦးချင်းရဲ့ ကိုယ်တိုင် မလုပ်မနေရ တာဝန်ဖြစ်တယ်။ (ဖရပ်(စ်)အိုင်)လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်း လုပ်ရမယ့် တာဝန်ဆိုတာ ကုန်အာန်မှာ အတိအလင်း ဖော်ပြထားတယ်။ မသင်တာက အခုနပြောခဲ့တဲ့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အိမ်တွင်း ပုန်းတာလည်း ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေပဲ။ အစ္စလာမ်မှာတော့ အဲဒါမျိုးတွေ မရှိဘူး။

၅၄။ ဘယ်လိုအချိန်မျိုးမှာ လင်မယားကွာရှင်းခွင့် ရှိပါသလဲ။

အဲဒီအပိုင်းမှာ အဆင့်ဆင့်ရှိပါတယ်။ ဘယ်လိုအခြေအနေပဲဖြစ်ဖြစ် အဆင့်ကို သုံးခုထားတယ်။ အဲဒီအပိုင်းက လင်မယားပြဿနာမှာတင် မဟုတ် ပါဘူး။ အရာရာပြဿနာတွေမှာ အခုခေတ်စားနေတဲ့ ဒိုင်လော့ (Dialogue) ဆိုတာ အဲဒီက စတာ။ အစ္စလာမ်က ဒိုင်လော့ ဆိုတာကို အရင်ကတည်းက လမ်းညွှန်ခဲ့တယ်။ (negotiations) စေ့စပ်ဖျန်ဖြေညှိနိုင်ခြင်း၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အငြင်းပွားကြပြီဆိုရင် နှစ်ဖက်စကားပြောကြရမယ်။ အဲဒီလိုပြောဆိုကြပေမယ့် ဘယ်လိုမှ ညှိနှိုင်းလို့ မရဘူးဆိုရင် ခဏလေးစောင့်နေရတယ်။ ကြားကာလ လေးတစ်ခုပေါ့။ ခေါင်းအေးသွားတဲ့အချိန်၊ သွေးအေးသွားတဲ့အချိန်၊ စဉ်းစား လို့ရတဲ့ အချိန်လေးကို သတ်မှတ်ပြီး စောင့်စားပြီး ပြန်ဆွေးနွေးကြတာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီမှာပြန်ပြီးတော့ အဆင်ပြေကြတာလည်း ရှိတယ်။ မပြေသေးရင် နောက်တစ်ခါ အချိန်ကာလတစ်ခုခြားပြီး ညှိနှိုင်းကြရတယ်။ သုံးချိန်သုံးခါ ဆွေးနွေးပြီး တချို့ကျတော့လည်း ဘယ်လိုမှ ပြန်ပေါင်းလို့ မရတော့တဲ့ အခြေအနေမှာ တရားဝင် ကွာရှင်းပြတ်စဲရပါတယ်။ လုံးဝသဘောထား မတူတဲ့ လူအချင်းချင်း ဆက်ပြီးပေါင်းခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အတွက် အကျိုးမရှိဘဲ အဆိုးပဲဖြစ်မယ်။ အကျိုးမရှိနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ အစွန်ဆုံးသော အခြေအနေမှာ ‘သွလသ်’ ဆိုတာကို ခွင့်ပြုတယ်။ အဲဒီ ‘သွလသ်’ ကို ခွင့်ပြုတဲ့အတွက် တမန်တော်မြတ်က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ (အလ္လာဟ်) အနန္တဉာဏ်တော်ရှင် မကြိုက်ဆုံးထဲမှာ ခွင့်ပြုထားတဲ့ ဥပဒေပဲလို့ ပြထားတယ်။ ဥပမာ-ကျွန်တော် ပြောပြမယ်။ ကုန်အာန်မှာ တိုက်ရိုက်ဖော်ပြထားတာ ရှိတယ်။ ဝက်သား မစားရဘူးတဲ့။ ဒါပေမယ့် စားရမယ့် အချိန်တော့ ရှိတယ်နော်။ ကုန်အာန်မှာ

ပါတယ်။ ကိုယ့်အသက်ဆုံးရှုံးတော့မယ်၊ ဥပမာတစ်ယောက်ယောက်က ဝက်သား
မစားတဲ့အတွက် သတ်တော့မယ်ဆိုရင် ဒါမှမဟုတ် စားစရာလည်း မရှိတော့ဘူး။
အစာရေစာလည်း ပြတ်နေပြီဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ အသက်က ပိုပြီးတော့ အရေးကြီး
တယ်။ တရားကို ဖီဆန်ချင်တဲ့ ဆန္ဒနဲ့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကြိုက်နှစ်သက်လို့လည်း
မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အသက် ရှင်သန်ရေးအတွက် ကန့်သတ်ချက်နဲ့ ခြွင်းချက်နဲ့
ခွင့်ပြုထားတဲ့အတွက် ဝက်သားတောင် စားလို့ရတယ်။ အဲဒါမျိုးပဲ လင်မယား
ကွာရှင်းကြတာကို မကြိုက်ပါဘူး။ ဝက်သားကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်ဖို့ ပြောထား
တယ်။ သို့သော် နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ဖြေရှင်းလို့
မရတော့ဘူးဆိုရင် ကိုယ့်သားသမီးအတွက်၊ ကိုယ့်မိသားစုအတွက် ဒုက္ခရောက်
တော့မယ်၊ ရပ်ကွက်အတွင်းမှာပါ မသာယာတဲ့ အိမ်ထောင်ရေးက ပတ်ဝန်းကျင်
ကို ဒုက္ခပေးတော့မယ်ဆိုတဲ့ အခြေအနေအမျိုးကို ရောက်သွားခဲ့ရင်တော့
လင်မယားအဖြစ်က ကွာရှင်းတာ အကောင်းဆုံးအဖြေ Final Solution ပဲ
ဖြစ်တယ်။ ပြီးရင် အမျိုးသားရော အမျိုးသမီးပါ အိုးသစ်၊ အိမ်သစ်ပြန်ထူထောင်ခွင့်
ရှိတယ်။ အခုနပြောခဲ့တဲ့ သွလသ်ဆိုတာ ပြုမီ ကာလကြီးသုံးခု တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြား
မှာ အေသက်ခေါ်တဲ့ အမျိုးသမီး ပဋိသန္ဓေတည်မလားဆိုတဲ့ အဆင့်အထိ စောင့်
ရမယ်။ အပြီးအပြတ်ကွာရှင်းသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြန်ပြီးတော့ Negotiate
လုပ်၊ ပြေလည်သွားပြီဆိုရင် ပြန်ပေါင်းသင်း။ အဲဒီလိုကာလကြီးသုံးခု ပြီးဆုံးခဲ့ပြီ
ဆိုတော့မှ လုံးဝအခြေအနေက မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးဆိုတဲ့အခါကြာမှ အပြီး
အပြတ်ကွာရှင်းခြင်းဆိုတာကို လုပ်ရပါတယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက တထိုင်တည်း
သွလသ်ပေးကွာရှင်းနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆရှိတယ်။ ကုန်အာန်ကျမ်းထဲမှာ
ပါတဲ့အတိုင်း သွလသ်ဆိုတာကတော့ အချိန်ကာလပိုင်းခြားပြီး သုံးကြိမ်ကို
စောင့်ရတယ်။ ပြီးတဲ့အခါကြတော့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမယ်။ ဇနီးတစ်ယောက်
ယူပြီး သွလသ်ပေးလိုက်၊ နောက်တစ်ယောက်ယူ သွလသ်ပေးလိုက်လုပ်လို့
မရပါဘူး။ အလွန်တိကျပြတ်သားတဲ့ သံမဏိစည်းကမ်းများ ရှိပါတယ်။
သွလဟ်ဟာ ခွင့်ပြုထားသော်လည်း မနှစ်သက်တဲ့အရာလို့ ပြောထားတယ်။
ဝက်သားစားရသလို သဘောထားရမယ်။

၅၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦးအနေနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ အိမ်ထောင်ရေး ပျက်စီးတော့မယ်၊ လင်မယား ကွာရှင်းတော့မယ်ဆိုရင် အဲဒီအိမ်ထောင်ရှင် နှစ်ဦးဟာ ဘာသာရေးအရ ဘယ်လောက်တာဝန်ကြီးပါသလဲ။

တာဝန်အများကြီးရှိတာပေါ့။ အမျိုးသားကလည်း အမျိုးသမီးအပေါ်မှာ တာဝန်ယူရမှာလည်း ရှိတယ်။ အမျိုးသမီးက စပြီးတော့ ကွာရှင်းတဲ့အခါမှာ အဲဒီအမျိုးသမီးဘက်က အကြောင်းပြချက်ခိုင်လုံမှုမရှိရင် မဟယ်လ်တွေ ဘာတွေ ပြန်ပေးရတာရှိတယ်။ တချို့ပြဿနာတွေမှာ အမျိုးသမီးဘက်က ထောက်ပံ့ကြေး မရတဲ့ အခြေအနေတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ တစ်ဖက်စောင်းနင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အိမ်ထောင်ပြုပြီး လွယ်လွယ်ကူကူ ကွာရှင်းခွင့်လည်း အစ္စလာမ်က ပြဋ္ဌာန်းထားပါဘူး။ ပြဿနာတစ်ခုချင်း ဆီပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဘယ်လိုအခြေအနေရှိတယ်ဆိုတာတွေကို လေ့လာကာ သုံးသပ်ပိုင်းခြားရတယ်။ အဲဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဥပဒေမှာ ကွာရှင်းမှုဟာ သိပ်အရေးကြီးပြီး နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့ ဓမ္မသတ်တွေရှိပါတယ်။ လင်မယား ကွာရှင်းတာတို့၊ အမွေဆက်ခံတာတို့ပေါ့။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့အထိ မြန်မာ နိုင်ငံက တရားရုံးတွေမှာ ဒီဥပဒေအတိုင်းပဲ ဆက်လက်ကျင့်သုံးတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ တရားရုံးတွေမှာ ‘မိဟာမေဒင်လော’ဆိုပြီး လွဲမှားတဲ့ အမည်နဲ့ ဒီနေ့ထက်ထိ အစ္စလာမ်ဥပဒေကို ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်ကအတိုင်း ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေပါတယ်။

၅၆။ သားသမီးများရရှိတဲ့ အိမ်ထောင်စုအတွင်းမှာ အိမ်ထောင်ဦးစီးလုပ်သူက မိမိရဲ့ မိသားစုတာဝန်ကို ဘယ်လိုယူရမလဲ၊ ဘယ်လိုတာဝန်ရှိသလဲဆိုတာ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းထားချက်ကို သိချင်ပါတယ်။

အဓိကကတော့ အိမ်ထောင်ဦးစီးက တာဝန်အရှိဆုံးပေါ့။ သို့သော် အိမ်ရှင်မ လုပ်သူက ကိုယ့်ရဲ့ သားသမီးကို လက်လွှတ်လို့ရတဲ့ အရွယ်ရောက်ပြီဆိုရင် အဲဒီအမျိုးသမီးဟာ သူ့ဟာသူ စီးပွားရှာခွင့်လည်း ရှိတယ်။ ပညာရှာခွင့်လည်း ရှိတယ်။ သို့သော် အိမ်ထောင်ရှင်မရဲ့ အဓိက တာဝန်က သားသမီးကို ပြုစုပျိုးထောင်ရေးပဲ။ အမျိုးသားသည် အမျိုးသမီးထက် ယေဘုယျအားဖြင့် ခွန်အား ပိုမိုကြီးမားတဲ့အတွက် မိသားစုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးဟာ အိမ်မှု

တာဝန်တွေကို ကူညီဆောင်ရွက်ကြောင်း၊ မိမိအိမ်မှာ တံမြက်လှည်းတာကအစ လုပ်ကြောင်း၊ သမီးများ၊ မြေးများကို ချီပိုးကြောင်း၊ ကလေးတွေကို ဂရုစိုက်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါးပြုစုကြောင်း မဟာဝင်တွေမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

၅၇။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အရွယ်ရောက်လာတဲ့ သမီးမိန်းကလေးကို ပညာဆက်လက် သင်ကြားခွင့် မပေးတော့ဘဲနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ အိမ်ထောင် သားမွေးဖို့ကိုပဲ လုပ်ဆောင်ရတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါဟုတ်ပါသလား။

အဲဒီလိုပြောကြတာတွေက အခုန ကျွန်တော်ပြောပြခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေ ကို ကိုယ်လိုသလို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တာပါ။ အရွယ်ရောက်လာရင် ဆောလျင်စွာ အိမ်ထောင်ပြုကြလို့ဆိုတာကို သူတို့တလွဲတွေးကြတာပါ။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ သူ့ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် စာလည်းသင်ချင်တယ်။ သူ့ရဲ့ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းပညာရပ်တစ်ခုကို သင်ချင်တယ်၊ လုပ်ချင်တယ်ဆိုရင် လုပ်ခွင့်ရှိတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုပြီးရင်လည်း ဆက်လက်ပြီး လုပ်ခွင့်ရှိရမယ်။ အိမ်ထောင်ချပေး ချင်တယ်ဆိုရင်လည်း သူက သဘောတူရမယ်။ ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင်က ကြည်ကြည်ဖြူဖြူရှိရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မိဘက အတင်းအကျပ်လုပ်လို့ မရဘူးလေ။ ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင်က သဘောတူတယ်ဆိုရင် သူဟာ စာသင် နေတဲ့ အရွယ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အလုပ်လုပ်နေတဲ့အရွယ်ပဲဖြစ်ဖြစ် အိမ်ထောင်ပြုပြီးရင် စာလည်း ဆက်သင်နိုင်သလို အလုပ်လည်း ဆက်လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ အလုပ်သမားဥပဒေမှာ **Maternity leave** ဆိုတာ ရှိတယ်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်၊ မီးဖွားပြီး အချိန်တွေမှာ မိမိအလုပ်က လစာပြည့်ခွင့်ခံစားခွင့် ရှိတယ်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တဲ့ အချိန်ကြာရင်တော့ သူ့ကို အလုပ်က ခွင့်ကိုပေးရမယ်။ ဒါက လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေတဲ့သူတွေပေါ့။

၅၈။ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုမှာ ဝင်ငွေထွက်ငွေကို ဘာသာရေးအရ ဘယ်လို ပြဌာန်းထားပါသလဲ။

ငွေကို လိုအပ်တဲ့ နေရာမှာ စနစ်တကျ သုံးစွဲရတယ်။ အပိုမသုံးစွဲရဘူး။ ဒါက သိပ်ရှင်းတယ်ဗျ။ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ စားကြသောက်ကြတဲ့။ မင်းတို့ အပိုမသုံးစွဲနဲ့တဲ့။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်နှစ်တစ်ခါ ၆ကသ် ဆင်းရဲသား ကြေးပေးရတဲ့အခါမှာကိုယ့်ရဲ့ဝင်ငွေနဲ့ထွက်ငွေဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒါကိုမျှမျှတတ

သုံးရမယ်။ အဲဒီလိုသုံးပြီးရင်လည်း ကိုယ့်ဆီမှာ အပိုကို ရှိနေရမယ်။ အပိုငွေရှိမှ သာလျှင် ဇနီးဆင်းရဲသားကြေးထုတ်ရမှာ။ ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေမမျှရင် ဇနီးဆင်းရဲသားကြေး မပေးရတဲ့အပြင် ကိုယ်တောင် ယူချင်ရင် ယူလို့ရတယ်။ အဲဒါက ဘာကိုပြနေသလဲဆိုတော့ ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေကို စနစ်တစ်ကျ စီမံကိန်း ရေးဆွဲပြီးတော့ သုံးရမယ်ဆိုတာပဲ ဖြစ်တယ်။

၅၉။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် လူပျို၊ အပျိုတို့ရဲ့ နေထိုင်မှုစည်းကမ်းကို အစ္စလာမ်က ဘယ်လိုပြဌာန်းထားပါသလဲ။

အိမ်ထောင်မပြုမီပမာ တရားဝင်အိမ်ထောင်မပြုဘဲနဲ့ ကာမဆက်ဆံမှု လုံးဝ မပြုရ။ အိမ်ထောင်မပြုနိုင်သေးတဲ့ သူတွေကို ဥပုသ်သီတင်းစောင့်ရမယ်လို့ တောင် လမ်းညွှန်ထားတယ်။ အိမ်ထောင်မပြုနိုင်ရင်ပြု၊ မပြုနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ ဥပုသ်သီတင်းစောင့်။ တခြားနည်းနဲ့တော့ မိမိရဲ့ဆန္ဒကို ဖြေဖျောက်လို့ မရဘူး။ အင်မတန် တင်းကျပ်တဲ့ စည်းကမ်းချက်တွေ ရှိတယ်။ မီးကို မလောင်ခင် တားရသလို အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ထွေးရောယှက်တင်နေခွင့် မရှိပါ။ စည်းကမ်းပြည့်ဝတဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေးကို ခွင့်ပြုပါတယ်။

၆၀။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ မိန်းမလျှာ၊ ယောက်ျားလျှာတို့ကို ဘယ်လို သတ်မှတ်ထားပါသလဲ။

လူတစ်ယောက်အနေနဲ့တော့ စာနာတယ်။ သူတို့ကို ဝိုင်းမကြည့်ဘူး။ ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်းလည်း မပြုဘူး။ နှိမ့်ချဆက်ဆံခြင်းမပြုဘူး။ သို့သော် သူတို့ရဲ့ လိင်ဝိုင်း ဆိုင်ရာ ခံယူချက် မှန်တယ်လို့တော့ မပြောဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ကျမ်းစာထဲမှာ ပါတာက လူဒီနဗီ လက်ထက်မှာတုန်းက အဲဒီလို လိင်တူခြင်း ဆက်ဆံတဲ့အတွက်ကြောင့် (အလ္လာဟ်) ဖန်ဆင်းရှင်က ဒဏ်ခတ်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီအတွက်ကြောင့် သဘာဝမကျတဲ့ ဆက်ဆံမှုကို အားမပေးပါဘူး။ ဒီလိုပြောခြင်းအားဖြင့် သူတို့ကို ခွဲခြားဆက်ဆံတာတို့ နှိမ့်ချတာ တို့ မလုပ်ဘူး။ စာနာမှု၊ ထောက်ထားမှုကို အပြည့်အဝပြတယ်။ သို့သော် သူတို့ လုပ်ရပ်ကိုတော့ အားပေးခြင်း မရှိဘူး။ မှားတယ်ဆိုတာတော့ မှားတဲ့အကြောင်း ပြောရလိမ့်မယ်။ လိုအပ်တာကို ကူညီ၊ ထောက်ပံ့စောင့်ရှောက်ပေးရမယ်။

၆၁။ အိမ်ထောင်သည်မဟုတ်တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးရဲ့ နေထိုင်မှုအပေါ်မှာ အစွလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုညွှန်ကြားထားပါသလဲ။

အမျိုးသမီးတစ်ဦးအနေနဲ့ ကာယိန္ဒြေထိန်းသိမ်းပြီးနေရမယ်။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွေ ထိန်းသိမ်းရမယ်။ အဲဒီမှာ ထူးခြားချက်က အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်က စပြီးတော့ ပြောထားတာရှိတယ်။ မျက်လွှာ ချပြီး နေရမယ်လို့ပြောတယ်။ မျက်လွှာချဆိုတာက ရုပ်မျက်စိရဲ့ မျက်လွှာတင်မကဘူး။ နှလုံးသားရဲ့ မျက်လွှာကိုပါ ချလို့ပြောတာ။ မကောင်းသော အမြင်၊ မကောင်းသောအတွေး၊ မကောင်းသောအကြည့်များနဲ့ မကြည့်နဲ့ဆိုတာကို အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီး နှစ်ဦးစလုံးကို တန်းတူညီမျှ သတ်မှတ်ထားချက် ရှိပါတယ်။

၆၂။ မိဘဆွေမျိုးသားချင်းတွေအပေါ်မှာ အစွလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦး အနေနဲ့ အဆက်ဖြတ်ခွင့်ရှိပါသလား။

အဆက်ဖြတ်ခွင့် (လုံးဝ)မရှိပါဘူး။ အဆက်ဖြတ်ခြင်းကိုလည်း (လုံးဝ)ခွင့်မပြုပါဘူး။ မိဘဆွေမျိုးသားချင်းများ ဘယ်လောက်ပဲ ဆိုးသွမ်းနေပါစေ၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရမယ်ဆိုတာ ကုန်အာန်ကျမ်းထဲမှာ နေရာများစွာမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဘာသာခြားဖြစ်နေပါစေ၊ ကြည့်ရှုရမယ်ဆိုတာတောင် ပါတယ်။ ဆွေမျိုးသားခြင်းကို သုံးရက်ထက်ပိုပြီး အဆက်ဖြတ်ရင် ငါ့အသင်းသား မဟုတ်ဘူးလို့ တမန်တော်မြတ်က အမိန့်ရှိပါတယ်။ ဆွေမျိုးကို လျစ်လျူရှု အဆက်အသွယ် ဖြတ်ထားတဲ့ လူ၊ သူ့လုပ်ရပ်ကို မပြင်မချင်း သူ ဆုတောင်းမပြည့်ဘူးလို့ တရားတော်က ဆိုထားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဆွေမျိုးသားချင်းအပေါ်မှာလည်း သစ္စာတရားရှိဖို့လည်း ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ဥပမာ-ဇကုသ် ဆင်းရဲသားကြေးပေးတဲ့နေရာမှာ ဒေါင်လိုက်နဲ့ အလျားလိုက်ဆိုတဲ့ ပုံစံရှိတယ်။ ဒေါင်လိုက်ဆိုတာက ကိုယ့်အဘိုးအဘွား၊ မိဘနောက်ပြီးတော့သားသမီးမြွေမြစ် အဲဒါတွေကို အပြန်အလှန် ဇကုသ် ဆင်းရဲသားကြေးပေးလို့ မရဘူး။ ဒီဆွေမျိုးရင်းတွေကို တာဝန်တစ်ရပ်အနေနဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်ရမှာ။ အလျားလိုက်မှာ ကြတော့ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ တူ၊ တူမ အဲဒါတွေကို ပထမဦးစားပေးအနေနဲ့ ပေးရမယ်။

၆၃။ ကိုယ့်ရဲ့တပည့်သားမြေးများ အပေါ်မှာ ဘယ်လိုသစ္စာတရား ထားရာ မယ်ဆိုတာ အစွလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုပြဋ္ဌာန်းထားပါသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ အစွလာမ်ဘာသာမှာ ပြဋ္ဌာန်းထားတာက ကြီးတဲ့လူကို လေးစားပါ။ ရွယ်တူကို စာနာပါ။ ငယ်သူကို သနားပါတဲ့။ မိမိရဲ့ အလုပ်သမား ကိုလည်း သူ့ချွေးမခြောက်မီ လုပ်အားခ အပြည့်အဝပေးရမယ်။ တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံရမယ်။ အဲဒီအတိုင်း မလိုက်နာရင် ငါ့အသင်းသား မဟုတ်ဘူးလို့ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးက မိန့်ဆိုထားပါတယ်။

မိမိနေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အစွလာမ်ဘာသာ၏ အခန်းကဏ္ဍ

၆၄။ အစွလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဟာ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ဘယ်လောက် တာဝန်ရှိပါသလဲ။

ပတ်ဝန်းကျင် အိမ်နီးနားချင်းများအတွက် တာဝန်တွေ ဘယ်လောက်ပေး ထားသလဲဆိုရင် ဥပမာလေးတစ်ခုနဲ့ ပြောပြမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစွလာမ် ဘာသာအရ ကောင်းကင် တမန်တော် (ဂျီဗရာဟင်) မဟာဗြဟ္မာကြီးဆိုတာ ရှိတယ်။ သူ့ကို တမန်တော်မြတ်က တစ်နေ့မှာ မေးတော်မူတယ်။ ငါက ငါ့ရဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတွေကို ငါ့အမွေ ပေးရတော့မှာလားတဲ့။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် အိမ်နီးနားချင်းအတွက် တာဝန်တွေ များလွန်းလို့ဖြစ်တယ်။ ဥပမာ အိမ်ရှင်မ တစ်ယောက်က ဈေးဝယ်ပြီး ပြန်လာတယ်။ အဲဒီလို ပြန်လာတဲ့အခါမှာ အိမ်နီး နားချင်းတစ်ယောက်ယောက်က ဒီလိုဈေးဝယ်လာတာကို တွေ့ခဲ့ရင် အဲဒီအိမ်ကို ဈေးဝယ်လာတဲ့လူက ဟင်းတစ်ခွက် ပို့ရမယ်လို့ မိန့်တယ်။ ကိုယ့်အိမ်က ဟင်းချက်လို့ အနံ့လေးရသွားပြီဆိုရင် အိမ်နီးနားချင်းကို ဟင်း ပို့ကိုပို့ရမယ် စသဖြင့် အိမ်နီးနားချင်းတာဝန်တွေ သတ်မှတ်ထားတယ်။ အမေအိုကြီးတစ် ယောက်က အခါတစ်ပါးမှာ မြည်တွန်တောက်တီးနေတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အသံနဲ့ ဒုက္ခပေးနေတယ်။ ဒီအကြောင်းကို သာဝကကြီးများက ကိုယ်တော့်ကို လျှောက်ထားတဲ့အခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ပတ်ဝန်းကျင်ကို အသံနဲ့ပင် မသာယာ အောင် လုပ်ရင် အဲဒီလူ ငါ့အသင်းသား မဟုတ်ဘူးလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အသံနဲ့တောင် ဒုက္ခပေးရဘူးလို့ တမန်တော်မြတ်က မိန့်တယ်။ မိမိရဲ့အိမ်နီးနားချင်းအပေါ်မှာ တာဝန်အများကြီးယူရတယ်။ ဘယ်လူတွေကို

အိမ်နီးနားချင်းလိုခေါ်သလဲဆိုရင် လက်ယာဘက်နဲ့ လက်ဝဲဘက်မှာရှိတဲ့ အိမ်ပေါင်း (၄၀)။ ဒါကို သင်္ကေတနဲ့ ပြောတာ။ ဒီတရားသဘောကို ဘယ်မှာ အပီအပြင်တွေ့နိုင်သလဲဆိုရင် မွတ်ဆလင်တွေ ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ မေတ္တာပို့တာတွေ့ရမယ်။ ကိုယ့်ရဲ့လက်ဝဲ လက်ယာဘက်မှာရှိတဲ့ ကိုယ်စောင့်နတ်တွေကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ ဝေနေယျ သတ္တဝါ၊ လူမျိုး ဘာသာမခွဲခြားဘဲ အားလုံးကို မေတ္တာပို့တာပါ။ အဲဒီ အလေ့ကို အခုခေတ်မှာ ဘယ်လိုသုံးလာသလဲဆိုရင် အခုခေတ်မှာ လူတွေ ပြောပြောနေကြတဲ့ Globalization ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ တိုင်းပြည်ဆိုတာ ကိုယ်တစ်ဦးတည်း ထီးထီးကြီးနေလို့ မရဘူး။ ရပ်ကွက်ဆိုရင်လည်း ကိုယ့်ရပ်ကွက်တစ်ခုတည်း ထီးထီးကြီးနေလို့ မရဘူး။ မြို့နယ်နဲ့ နေရမယ်။ မြို့နယ်ဆိုတာလည်း ဒီလိုပဲ ခရိုင်နဲ့ နေရမယ်။ ခရိုင်လည်း ထီးထီးကြီး တစ်ခုတည်းနေလို့မရဘူး။ တိုင်းဒေသကြီးတွေနဲ့ နေရမယ်။ တိုင်းတွေ၊ ပြည်နယ်တွေ စုပြီးတော့ နိုင်ငံအဖြစ်နဲ့ နေရမယ်။ နိုင်ငံမှာ Region ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ Region ကနေပြီးတော့မှ တစ်ခါ Global ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ စကြဝဠာမှာ ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်နေတဲ့ Planet Earth ဆိုတာက မြို့ဟ်သိမ်မြို့ဟ်မွှားလေးပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းတော်မူသော အရှင်ဟာ အနန္တစကြဝဠာရဲ့ အရှင်ဖြစ်တယ် ဆိုတာ ယုံကြည်ရင် တမန်တော်မြတ်ဟာဆိုရင်လည်း အနန္တစကြဝဠာရဲ့ မေတ္တာရှင် ကရုဏာရှင်ဖြစ်သလို တမန်တော်မြတ်ရဲ့ နောက်လိုက် ကျွန်တော်တို့ ဟာလည်း Neighbor အိမ်နီးချင်းဆိုတာကို ဘယ်လောက်အထိ ချဲ့ကြည့်ရမယ် ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သိဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်တော့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမယ်။ ကိုယ့်ဝင်ငွေက တစ်ကျပ်ပဲရှိတာကို နှစ်ကျပ်လျှင်ချင်ရင်တော့ ဒါသဘာဝမကျဘူး။ ကိုယ့်ဝမ်းကို ကိုယ်အရင်ဖြည့်ရမယ်။ ကိုယ့်သားသမီးကို ဖြည့်ရမယ်။ ပြီးတော့မှ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကအစ ကိုယ့်ဝင်ငွေနဲ့ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ငန်းတွေကို ချဲ့ထွင်ပြီးတော့ အများအတွက် လုပ်ဆောင်သွားရမယ်။ ကိုယ် ဘယ်လောက်အထိ လုပ်နိုင်မလဲ၊ ကိုယ်လုပ်နိုင်သလောက်ဟာ ကိုယ့်ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ချဲ့ပြီး Neighbor အိမ်နီးနားချင်းတွေလို့ သတ်မှတ်ရမယ်။ အစ္စလာမ်တရားတော်အရ လူသားအားလုံးဟာ မိသားတစ်စုတည်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ငါနဲ့မတူ ငါ့ရန်သူလို့ သဘောမထားရဘူး။ မတူကွဲပြားတဲ့ ‘အခြား’ Other ကို ‘သားချင်းများ’ Brother လို့ ခံယူရမယ်။

၆၅။ ကိုယ်နေတဲ့ နိုင်ငံကို ဘယ်လိုသစ္စာတရားထားရမလဲ။ နောက်ပြီး တော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ ခေါင်းဆောင်အပေါ်မှာရော ဘယ်လို သစ္စာရှိရမလဲ။ ကိုယ်နဲ့ ဘာသာတူတူ မတူတူပေါ့။

လူသားအားလုံးဟာ မိသားစုတစ်စုတည်းလို့ တမန်တော်မြတ်ပြောခဲ့တယ်။ အားလုံးဟာ ဝိညာဉ်တစ်ခုတည်းက ဖြစ်လာကြတာ ဘုံအဖေ၊ ဘုံအမေက မွေးလာတယ်ဆိုတာတွေ ပြောသလို တမန်တော်မြတ်က သူ့ရဲ့ ဆွေဂုဏ်မျိုးဂုဏ်ကိုလည်း တန်ဖိုးထားတယ်။ အမျိုးချစ်တတ်ဖို့ကိုလည်း ပြောတယ်။ အမျိုးချစ်တတ်ခြင်းသည် သူများအမျိုးကို မုန်းတီးဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ သူ့ရဲ့ ဆွေဟာတော့ တပည့်သာဝကတွေထဲမှာ အာဖရိကတိုက်က ဗစ်လာ သခင်ရှိတယ်။ ပါးရှားက ဆလ်မန်ဖာရစ် Salman pahrsee သခင်ရှိတယ်။ Rome က ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်းရှိတယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ။ ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ဒီနေ့ပြောနေတဲ့ ဝံသာနုရက္ခိတ တရားကို မှန်ကန်စွာ သုံးသပ်ပြီး ပြခဲ့တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ တိုင်းပြည်ကို ချစ်ခြင်းသည် ကိုယ့်ရဲ့ ယုံကြည်မှုရဲ့ ထက်ဝက်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောမိန့်ကြားခဲ့တယ်။ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားနဲ့ ပတ်သက်ရင်ရောလို့ မေးစရာရှိလာမယ်။ မှတ်မိတာလေးတစ်ခု ပြောပြမယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ တရားသောဥပဒေကို လိုက်နာဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။ အများပြည်သူ သဘောမတူတဲ့ ဥပဒေမှန်သမျှ ဆန့်ကျင်ကြဆိုတာ အဲဒီစကားကို ဟိုးအရင်က သမ္မတကြီး အူမ(ရ်) လက်ထက်ကတည်းက ပြောခဲ့တဲ့စကားဖြစ်တယ်။ ငါပေးတဲ့ အမိန့်သည် ကုန်အာန်နဲ့ ဟဒ်နဲ့ ကိုက်ညီတယ်ဆိုရင် မင်းတို့ လိုက်နာကြ၊ တရားတော်နဲ့ မကိုက်ညီရင် ဆန့်ကျင်နိုင်တယ်။ တရားမမျှတဘူးဆိုရင် ငါ့အမိန့်ကို နာခံစရာမလိုဘူးလို့ သမ္မတက ပြည်သူကို ပြောတာ။ အခု တချို့လူတွေ ပြောနေကြတာရှိတယ်။ အမိန့်မှန်သမျှ မျက်စိမှိတ်ပြီး လိုက်နာမယ်တဲ့။ ဒီစကားကို ကျွန်တော်လက်မခံဘူး။ အဲဒီဘုရင်ပေးတဲ့ အမိန့်မျိုးက ဘယ်လိုအမိန့်မျိုးလဲဆိုတာကို သုံးသပ်ရမယ်။ သမ္မတကြီး အူမ(ရ်) လက်ထက်က မင်းညီလာခံတစ်ခုမှာ အဘွားအိုကြီးတစ်ယောက်က သမ္မတကို ဝေဖန်တယ်။ တမန်တော်လက်ထက်က ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ အဆင့်ဆင့်လက်ထက်က ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့တယ်။ အခု ရှင်လက်ထက်မှာ ဘယ်လိုလုပ်နေတယ်ဆိုပြီးတော့ ဝေဖန်ပြောဆိုတယ်။ အဲဒီမှာ ရှိနေတဲ့ သာဝကတွေကလည်း သမ္မတကို အဲဒီလို ဝေဖန်တဲ့အခါကြတော့

အံ့ဩကြတယ်။ ဒါဘယ်လိုဖြစ်တာလည်းပေါ့နော်။ အဲဒီမှာ သမ္မတကြီး ဟဇရတ် အူမ(ရ်) သခင်က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ အဘွားအိုပြောတာ မှန်တယ်တဲ့။ ငါတို့ လက်ခံရမယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီတော့ ဝေဖန်ချက်က မှန်နေရင် လက်ခံရမယ်။ အုပ်ချုပ်သူလုပ်ရပ် မှားရင် မှားတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ **ဂျီဟတ်ဆိုတဲ့ စကားကို တမန်တော်မြတ်က အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တဲ့အခါမှာ မင်းဆိုးမင်းညစ် အရှေ့မှာ အဲဒီမင်းလုပ်ရပ် မှားတယ်ဆိုတာကို ပြောရဲခြင်းသည်လည်း ဂျီဟတ်ပဲလို့ မိန့်ပါတယ်။** အဲဒီလောက်အထိ ပြောထားတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း အခန်းကဏ္ဍ

၆၆။ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ရခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းပြပါ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တော်မှာ အဲဒီအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြထားတာရှိပါတယ်။ ဥပုသ်သီလကို သင်တို့မတိုင်ခင်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်း စောင့်ထိန်းခိုင်းတယ်။ သင်တို့ကိုလည်း စောင့်ထိန်းခိုင်းတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့ သက္ကဝါဆိုတဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာစတဲ့ သိက္ခာတရား ထွန်းကားလာစေရေးအတွက် ဖြစ်တယ်။ ခန္ဓာကို ဒဏ်ထားခြင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဆွိယမ်ဆောက်တည်ခြင်းလို့ အရဗီလိုခေါ်တယ်။ မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာဆရာတွေက ဖွာရစီစကား ရှိဇာလို့ သုံးတဲ့ ဥပုသ်ရဲ့ အဓိကဟာ ဘာလဲဆိုတော့ သိက္ခာတရား၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရား နိုးကြားလာစေရေးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။

၆၇။ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်တဲ့အခါမှာ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို ပြောပြပါ။

အဓိကကတော့ ပုံမှန်အချိန်များမှာ ခွင့်ပြုထားတဲ့ ရေသောက်ခြင်း၊ အဖတ်စားခြင်းနဲ့ တရားဝင် ဇနီးမောင်နှံတို့ မေထုံမှီဝဲခြင်း၊ အဲဒီသုံးခုကို နေထွက်က နေဝင်အထိ အခိုက်အတန့်နဲ့ ဆိုင်းငံ့ထားရတယ်။ ထိန်းချုပ်ထားရတယ်။ အဲဒီလိုထိန်းချုပ်ထားတဲ့အချိန်က အရုဏ်တက်ကနေ နေဝင်ချိန်အထိ။ သို့သော် အဲဒီလိုမစားဘဲ၊ မိတ်မလိုက်ဘဲ နေနိုင်တာ တိရစ္ဆာန်တွေလဲ နေနိုင်တယ်။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဩဝါဒတော်ထဲမှာ ပါတယ်။ အဲဒီတော့

မလုပ်နဲ့ဆိုတာတွေကို တားမြစ်ထားသလို လုပ်ရမယ် ဆိုတာလည်း အများကြီး ရှိတယ်။ ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်၊ ကျင့်ကြံရန်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အဲဒါတွေကိုလည်း ဖြည့်ကျက်မှသာလျှင် သီလရဲ့သိက္ခာပုဒ်တွေ မကျိုးဖူး၊ မပေါက်ဖူး၊ မညှိုးဖူး၊ မနွမ်းဖူးပေါ့။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ပညတ်ချက်တွေ အဆင့်ဆင့်ရှိတယ်။ ကျူးလွန်ရင် အကုသိုလ်ဖြစ်လို့ တားထားတာရှိသလို လုပ်ရင် ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေ ရှိတယ်။ အခုနပြောခဲ့တဲ့ ညှိုးနွမ်းခြင်း ဆိုတာကိုတော့ ဘယ်လိုခေါ်သလဲဆိုရင် မိမိရဲ့လုပ်ဆောင် ချက်ကို တရားတော်က တိုက်ရိုက်တားမထားပေမယ့် မနှစ်သက်တဲ့အတွက် ညှိုးနွမ်းသွားတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ကိုယ်ဆောက်တည်ထားတဲ့သီလ ညှိုးသွား တာကို ခေါ်တယ်။ ဆောက်တည်ထားတဲ့ သီလက မကျိုးပေါက်ဖူး၊ မပျက် သွားဖူး။ ဒါပေမယ့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ အနည်းငယ် ငြိစွန်းသွား တယ်။ ဥပမာ-ဥပုသ်ဆောက်တည်ထားချိန်မှာ တံတွေးမျိုးချလိုက်တာတို့၊ တံတွေးမျိုးချတယ်ဆိုတာ ရေဆာပြေအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တံတွေးကို ပါးစပ်မှာ စုင့်ပြီး မျိုးချလိုက်တာတို့ကို ပြောတာ။ အဲဒီလို လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ကြောင့် ဆောက်တည်ထားတဲ့ သီလဥပုသ်ဟာ ညှိုးနွမ်းမှုရှိသွားတယ်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာ အခန်းကဏ္ဍ

၆၈။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြတဲ့အခါမှာ ကိုယ်တိုင်လုပ်ငန်းရှင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါမှမဟုတ် အလုပ်သမားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက် ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်အတွက် ချမှတ်ထားတဲ့စည်းကမ်းချက်တွေ ရှိပါသလား။ နောက်တစ်ခုက စီးပွားရေးအရ လုပ်ဆောင်တဲ့အခါမှာ သန့်ရှင်းတဲ့ငွေ၊ မသန့်ရှင်းတဲ့ငွေကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားပါသလဲ။

အစ္စလာမ်သာသနာမှာတော့သမ္မာအာဇီဝနည်းကျစွာအသက်ဝမ်းကျောင်း ခြင်းဟာ တရားကျင့်ကြံအားထုပ်နေသလိုပါပဲလို့ ဆိုထားတယ်။ ငုတ်တုတ် ထိုင်နေပြီး တရားကျင့်နေမှ ဘာဝနာမည်တာ မဟုတ်ဘူး။ လယ်သမားက လယ်စိုက်ရမယ်၊ စစ်သားက ကာကွယ်ရေးအတွက် စစ်တိုက်ရမယ်။ ကျောင်းဆရာက စာသင်ရမယ်။ အဲဒီလို အလ္လာဟ်ရှင်ပေးအပ်တဲ့ တာဝန်ကို သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်အလ္လာဟ်ကို အာရုံပြုပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်နေမယ်

ဆိုရင် အဲဒီလုပ်သမျှတာ ကုသိုလ်ရမယ်။ တစ်အချက်က သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ရမယ်။ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမား နှစ်ဖက်စလုံးမှာ အပြန်အလှန် တာဝန်ယူမှု နှစ်အချက်ရှိရမယ်။ အလုပ်သမားကလည်း သူ့တာဝန်သူကျေပွန်ရမယ်။ အလုပ်ရှင်ကလည်း လုပ်အားခကိုပေးပြီး ကိုယ်က ခိုင်းချင်သလိုခိုင်းလို့တော့ မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အလုပ်သမားရဲ့ချွေး မခြောက်ခင်မှာ အလုပ်သမားခ ပေးပါလို့ အစ္စလာမ်တရားတော်မှာ ပြဌာန်းထားတယ်။ ကုန်သည်တွေကြတော့ အလေး၊ တင်း၊ တောင်းတွေကို အပြည့်အဝ ချိန်တွယ်ရောင်းဝယ်ပါ။ အလေး၊ တင်း၊ တောင်း မခိုးနဲ့တဲ့။ မညာနဲ့လို့ ပြဌာန်းခဲ့တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒီခေတ်နဲ့ အင်မတန်ကိုက်တဲ့ ကိစ္စလေးတစ်ခုကတော့ ကုန်ဈေးနှုန်းကို ကစားကြတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒါက ဘယ်လိုလဲဆိုရင် ဈေးကွက်ထဲမှာ ပစ္စည်းရှား ရင် သိုလှောင်လိုက်တယ်။ ဈေးတက်တဲ့ အခါမှာ ထုတ်ရောင်းတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ရပ်ကို အစ္စလာမ်ဘာသာက (လုံးဝ)ပိတ်ပင်ထားတယ်။ အထူးသဖြင့် စားကုန်သောက်ကုန်ကို အဲဒီလိုလုပ်တာ လုံးဝကို ပိတ်ပင်ထားတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခုလုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ကို တားမြစ် ထားတာရှိတယ်။ အဲဒါက ဘာလည်းဆိုရင် အတိုးမစားရတာ။ ငွေချေးလို့ရတယ်။ အတိုးမစားရဘူး။ ငွေလိုတဲ့လူကို ငွေချေးပါ။ ငွေချေးတဲ့လူက သူ့မှာ ပိုက်ဆံ မရှိလို့ ချေးယူရတာ။ ပြန်ပေးတဲ့အခါကြမှ အတိုးတို့၊ အညွှန်တို့ဆိုရင် ရေနစ်တဲ့လူကို ဝါးကူလို့ ထိုးသလို ဖြစ်နေမှာပေါ့။ ငွေချေးလို့ရပါတယ်။ သို့သော် အတိုးမယူရဘူး။ အဲဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဘဏ်စနစ် (Islamic Banking System) ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီစနစ်အရ အတိုးမဲ့ငွေချေးခြင်း ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က ဒေါက်တာမိုဟာမက်ယူနွတ်(စ်)ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က Grameen Bank ဆိုပြီး ထူထောင်လိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က နိဘယ်ဆုရခဲ့တယ်။ နိဘယ်စီးပွားရေးဆု မဟုတ်ဘူးနော်။ နိဘယ်ဆိုတာ အကြောင်းအရာကို ရွေးပြီးပေးတဲ့ ဆုဖြစ်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ဘာလို့ ပေးသလဲဆိုရင် မငြိမ်းချမ်းတာက စီးပွားရေး ချွတ်ခြုံကျပြီး ဆင်းရဲလို့ ဖြစ်တယ်။ ဆင်းရဲတွင်းက လွတ်ကင်းအောင် လုပ်နိုင်ရင် ငြိမ်းချမ်းရေးရမယ်။ ဒါကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းက ကင်းအောင် လုပ်တဲ့လူကို ငြိမ်းချမ်းရေးဆုပေးတာ။ ငါ့ဝမ်းပူစာ မနေသာတာကြောင့် တစ်ထွာသော ဝမ်းရေးရဲ့ ပြဿနာမပြေ လည်ဘူးဆိုရင် မငြိမ်းချမ်းဘူးလေ။ ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် စီးပွားရေးပြေလည်ရေးက

အဓိကပဲ။ အဲဒီတော့ သမုဒ္ဒရာ ဝမ်းတစ်ထွာဆိုတဲ့အတိုင်း လူတွေ ရဲ့ ဝမ်းတစ်ထွာ မငြိမ်းချမ်းရင် ပြဿနာတွေဖြစ်လာမယ်။ ဝမ်းတစ်ခုကို ငြိမ်းသွားအောင် လုပ်ပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် တခြားအကျိုးဆက်တွေအနေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို (Nobel Peace Prize) ပေးတယ်။ သူ ဘာလုပ်တာလည်းဆိုတော့ အတိုးမဲ့ငွေချေးတာ။ အဲဒီတော့ ငွေချေးမှုကို အစွဲလမ်းက အားပေးပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဇာသ် ဆင်းရဲသား ကြေးပေးတဲ့ ပုံစံနဲ့လည်းပေးလို့ရတယ်။ ဇာသ်ဆိုတာက ဒီနှစ်ကိုယ်က ထိုက်လို့ ယူလိုက်ရင် နောင်နှစ်မှာ ကိုယ်က သူများကို ပြန်ပေးနိုင်လောက်တဲ့ အဆင့် ရောက်သွားနိုင်တယ်။ ပေးတဲ့လူကလည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု စနိုင် အောင် မတည်နိုင်လောက်တဲ့ ပမာဏ ပေးရမယ်။ ဇာသ်စနစ် လွဲမှားစွာ ကျင့်သုံးပြီး ကိုယ့်ရဲ့ အစွဲလမ်းဘာသာဝင်တစ်ယောက်ကို သူတောင်းစား ဘဝရောက်အောင် မလောက်မငွေပေးရင် (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းရှင်ရဲ့ ပြစ်ဒဏ် ကျလိမ့်မယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဇာသ်ပေးနေတဲ့ လူတွေက သူတောင်းစားဖြစ်အောင် လုပ်နေကြတယ်။ လုပ်ရမှာက ဆင်းရဲသားဘဝ ပပျောက်ရေး။ အဲဒီလူဟာ နောင်နှစ်မှာ သူများကိုလည်း ဆင်းရဲသားကြေး ပြန်ပေးနိုင်တဲ့လူဖြစ်လာအောင် လုပ်ရမယ်။ ဇာသ်ပေးရင် ချင့်ချိန်ရမယ်။ လုံးဝ နေ့ဖို့ညစာ မရှိဘဲ တောင်းစားနေရတဲ့ လူရှိတယ်။ အဲဒီလူကိုလည်း ပေးရမယ်။ တချို့က ကြိုးစားရင်းနဲ့ လှေလှော်ရင်း တက်ကျိုးသွားတာ။ တက်ကျိုးရင် လက်ထိုးလှော်မယ်ဆိုတဲ့ ဇွဲရှိတဲ့လူကို ပေးလိုက်စမ်းပါ။ (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းရှင် အလိုတူသွားရင် မြောက်မြားစွာသော လူတွေကို သူက ကယ်တင်သွားနိုင်မယ်။ အဲဒီလို လူကိုလည်း ပေးရမယ်။ နောက်တစ်ခုက ဝန်ထမ်းတွေကိုလည်း ပေးရမယ်။ ကြည့်လိုက်တော့ အရာရှိကြီးနော် အစိုးရပေးတဲ့အိမ်မှာ နေတယ်။ အစိုးရပေးတဲ့ကားကို စီးတယ်။ ကလေးက ငါးယောက်ရှိတယ်။ သူ့ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေမမျှဘူး။ အဲဒီလူကိုလည်း ပေးနိုင်တယ်။ ပေးရမယ်။ အဲဒီလိုမှမပေးရင် သူ မသမာမှု လုပ်တော့မယ်။ သူ့သားသမီးအတွက်သူမရရအောင် ငွေရှာရတော့ မယ်။ အဲဒီတော့ လာဘ်စားတော့မယ်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးက လာဘ်ပေးသူရော၊ လာဘ်ယူသူရော၊ သူတို့ကို ချိတ်ဆက်ပေးတဲ့ ကြားပွဲစားရော ငရဲမီးရဲ့ ထင်း ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ သတိပေးထားပါတယ်။ တစ်ခါတလေ မိမိက သတိမမူဘဲ တရားတော်နဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ ဝင်ငွေတွေ ရှိလာနိုင်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ဝင်ငွေ

မသန့်ရှင်းဘဲ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ မသန့်ရှင်းသွားရင် ဘာလုပ်
မလဲဆိုတော့ ဇကုသိနဲ့ သန့်စင်အောင်လုပ်၊ ဇကုသိရဲ့ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်က
ဘာလဲဆိုတော့ သန့်စင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းတဲ့။ အဲဒီလိုသန့်စင်သွားရင်
တိုးပွားလာလိမ့်မယ်။

၆၉။ နှစ်စဉ် ဇကုသိပေးရတယ်။ ဝင်ငွေပိုလို့နေတဲ့ လူက အဲဒီဇကုသိကို
မပေးဘဲ နေရင်ရော ဘယ်လိုအကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ရှိလာနိုင်မလဲ။

ပေးဖို့တာဝန်ရှိပါလျက် မပေးရင် အပြစ်ထိုက်တာပေါ့။ ဥပမာဗျာ
အရက်မသောက်နဲ့လို့ပြောတာကို သောက်တယ်ဗျာ။ ဝတ်ပြုခြင်းတယ်။ တစ်နေ့
ငါးကြိမ် ဝတ်ပြုခြင်းတယ်။ အဲဒီမှာလည်း ဝတ်ပြုတဲ့လူရှိတယ်။ မပြုတဲ့လူ
ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်လဲ အပြစ်ဖြစ်တာပဲ။ အစ္စလာမ်မှာ နှစ်ခုရှိတယ်။
မလုပ်နဲ့လို့ တားထားတာ။ လုပ်လို့ပြောထားတာ။ အဲဒီတော့ လုပ်လို့
ပြောထားတာကို မလုပ်လို့ရမယ့် အပြစ်နဲ့ မလုပ်နဲ့လို့ တားထားတာကို
လုပ်တဲ့လူရဲ့ အပြစ်နှစ်ခုမှာ မလုပ်နဲ့လို့ တားထားတာလုပ်ရင် ပိုပြီးတော့ အပြစ်
ကြီးတယ်။ အဲဒီတော့ ဇကုသိပေးရမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ မပေးဘူး။
ဥပုသ်စောင့်ရမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ မစောင့်ဘူး။ အပြစ်ဖြစ်တယ်။ သို့သော်
တစ်ခုပဲ တရားတော်က ပြောတာက မွတ်ဆလင်ဆိုသူတစ်ယောက်ဟာ
ငါ ဇကုသိ ပေးစရာမလိုဘူး။ ငါ ဥပုသ်သီလ စောင့်စရာမလိုဘူး။ ငါဝတ်ပြုဖို့
မလိုဘူးလို့ ထင်လိုက်ရင်တော့ အဲဒီလူဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်
တော့ဘူး။ မပေးတာက တစ်ကဏ္ဍ၊ ပေးစရာမလိုလို့ မပေးဘူး၊ ဝတ်ပြုစရာ
မလိုလို့ ဝတ်မပြုဘူးဆိုရင် သာသနာ့ပညတ်ချက်ကို အသိအမှတ်မပြုရာ
ကြတယ်။ ဒီလိုရည်စူးချက်နဲ့ မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဥပုသ်
မစောင့်ဘူးဆိုရင် အပြစ်ထိုက်မယ်။ သို့သော် သာသနာဝင်အဖြစ်က ရပ်ဆိုင်း
သွားခြင်း မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ မနောက် သိပ်အားကြီးတယ်။

၇၀။ (ဇကုသိ)ဆင်းရဲသားကြေးပေးတဲ့ နေရာမှာ ဘာသာခြားတွေကိုရော
ပေးခွင့် ရှိပါသလား။

ဇကုသိပေးရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ ရှစ်မျိုး ခွဲထား
တယ်။ သိပ်ပြီးတော့ ထူးဆန်းတယ်။ သူဌေးက ခရီးသွားရင်းနဲ့ ငွေပြတ်သွား

တယ်။ ဘီလျံနာတစ်ယောက် ခါးပိုက်နှိုက်ခံသွားရတယ်။ အဲဒီလူကိုလည်း ပေးလို့ရတယ်။ သို့သော် သာသနာဘက်ကို စိတ်ကလေး ကိုင်းညွတ်လာ တယ်။ ဒါကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရတာ သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်။ ဘာကြောင့် အရေးကြီးသလဲဆိုရင် ငွေပေးပြီး စည်းရုံးတယ်လို့ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုလူတွေလည်းဆိုရင် တမန်တော်မြတ်လက်ထက်မှာ အစ္စလာမ်ဆိုတဲ့ သစ္စာအမှန်ဘက်ကို လက်ခံချင်တယ်။ သို့သော် မိဘအသိုင်းအဝိုင်းက သူ့ကို အဆက်ဖြတ်တောက်ပြစ်လိုက်တယ်။ သူ့ဘဝရပ်တည်ချက်က ခက်နေပြီ။ သာသနာထဲကိုလည်း လုံးလုံးလျားလျား မရောက်သေးဘူး။ အဲဒီလိုစပ်ကူး မတ်ကူး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ လူတွေကိုလည်း ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ သို့သော် သူက သာသနာထဲကို မရောက်သေးဘူး။ သာသနာကို သူက စိတ်ဝင် စားနေတယ်။ ဒါကို သူ့ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းက သူ့ကို အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ပြစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုလူကို ပေးလို့ရတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ ဘာသာခြားအတွက်ကို ဘာပေးလို့ရသလဲဆိုရင် လစ်လာတို့၊ ခိုင်ရတ်တို့ဆိုတဲ့ ကန့်သတ်ချက် မရှိတဲ့ အလှူဒါန ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီဒါနခန်းမှာ အတိုင်းအဆ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ဇာန်နဝါရီဆိုတာက ဗလီဆောက်လို့လည်း မရဘူး။ ရေတွင်းတူးလို့လည်း မရဘူး။ အစားအသောက်ချက်ဖို့လည်း ပေးလို့မရဘူး။ လူကို ပေးရမှာ။ သို့သော် စာအုပ်တွေ ဘာတွေ ထုတ်တာဆိုရင် ပေးလို့ရတယ်။ ပြီးတော့ သာသနာ့လမ်းမှာ ပရဟိတ လူမှုရေးလုပ်နေတဲ့ NGO လို့ ခေါ်တဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေ Social activists အဲဒီလူတွေကို ပေးလို့ရတယ်။ သတ်မှတ်ချက်က ကိုယ့်ဝင်ငွေမှာ အသုံးစရိတ်နုတ်ပြီး သတ်မှတ်ထားတဲ့ငွေ၊ ရတနာ၊ ကောက်ပဲသီးနှံ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ ပိုနေရင် ဒီအပိုပိုင်ဆိုင်မှု တစ်နှစ်ပြည့်ရင် ၄၀ ပုံ တစ်ပုံပဲ ပေးရမယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ အပိုငွေထဲက ပေးရမယ်။ အဲဒီငွေကလည်း ကိုယ့်ရဲ့လက်ထဲမှာ တစ်နှစ်ရှိရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာ့မွတ်ဆလင်တွေ ကောင်းချီးမင်္ဂလာကျရောက်ခံစားနေရတာက တစ်နှစ်ပြည့်ပြည့် မပြည့်ပြည့် ပေးလိုက်တာကြောင့်ပဲ။ နောက်တစ်ခုက ဥပုသ်လရောက်မှ ပေးရမယ်ဆိုတာ လည်းမရှိဘူး။ ဥပုသ်လမှာလုပ်တဲ့ကုသိုလ်ဟာအခြားလမှာလုပ်တဲ့ကုသိုလ်ထက် သာ ပိုရလို့သာ ပေးကြတာ။ ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ငွေပိုငွေလျှံ တစ်နှစ်ရှိပြီဆိုရင် ပေးရတော့မယ်။ ဥပုသ်လမှာ ဇာန်နဝါရီပေးရမယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက် လုံးဝ မရှိဘူး။ တစ်ခု ရှိတယ် ဝါကျွတ် အိဒ်နေ့ဥပုသ်လ ကုန်ဆုံးမှ ဓမ္မသဘင် ဝတ်ပြုချိန်

မတိုင်ခင်မှာ ဖစ်သရာဆိုတဲ့ မရှိန္တမ်းပါးသူတွေ အိမ်နဲ့ ဆင်နွှဲနိုင်ဖို့ ပေးရသော ဒါန ပေးရမယ်ဆိုတာပဲ ရှိတယ်။ ဇကုသိန္နတော့ မဆိုင်ပါဘူး။

၇၁။ ဆင်းရဲသားကြေးပေးတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကို ပေးသင့်သလဲ။

ဇကုသိပေးရမယ့်လူက ကိုယ့်ရဲ့ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေကို စာရင်းဇယားအတိုအကျတွက်ချက်ရမယ်။ ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေစာရင်းမှာ ပိုလျှံပြီဆိုရင် နောက်တစ်ခုက ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ငွေပိုက တကယ်ကို ပိုလျှံနေပြီဆိုရင်တော့ အဲဒီငွေကို ဇကုသိအဖြစ်နဲ့ ပေးကို ပေးရတော့မယ်။ အခုခေတ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်မှာ ငွေပိုက သုံးသိန်းအထက်လောက်ဆိုရင် ပေးကိုပေးရမဲ့ တရားတော်က သတ်မှတ်ထားခဲ့ စံချိန် ‘နေဆပ်ဖ်’ ရောက်ပြီလို့ ယူဆနိုင်ပြီ။ နှစ်သိန်းလောက်ပဲ ရှိတယ်ဆိုရင် ပေးစရာမလိုဘူး။ ပေးဖို့ တာဝန်ရှိသွားတဲ့ လူဟာ ရှိနေတဲ့ သုံးသိန်းစလုံးကိုပေးရမှာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ၄၀ ပုံ တစ်ပုံ သို့မဟုတ် (၂၂)နှစ်နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း ရာခိုင်နှုန်းပဲ ပေးရမယ်။ ငွေကြေးအပြင် ကိုယ့်ရဲ့ လက်ဝတ်ရတနာဆိုတာလည်း ရှိသေးတယ်။ ကောက်ပဲသီးနှံ၊ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာလည်း ရှိသေးတယ်။ လက်ဝတ်ရတနာမှာလည်း ရွှေပေးရေး မပေးရေးမှာ ပညာရှင်တွေရဲ့ ဓမ္မသတ် အမျိုးမျိုးရှိတော့ အကြွင်းမဲ့ သိမြင်တော်မူသော အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ကိုသည်ပင်လျှင် လှည့်စားလို့ရမယ်ထင်ပြီး ဆင်းရဲသားကြေးကို မပေးချင်တဲ့အခါမှာ ရွှေဝယ်ထားတယ်။ အချို့ဓမ္မသတ်တွေအရ မိမိပိုင်တဲ့ ရွှေအတွက် တစ်ကြိမ် ဇကုသိထုတ်ပြီးရင် နောက်တစ်ခါပေးစရာ မလိုတော့ဘူးဆိုတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတယ်။ တချို့ကလည်း ရွှေရှိနေရင် ဆက်ပေးနေရမယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ဓမ္မသတ် အဆိုတွေ ကွဲပြားတာ။ တခြားလက်ဝတ်ရတနာဆိုရင် ပေးရမယ်။ ရွှေဆိုရင် မပေးရဘူးဆိုတော့ ဇကုသိ ပေးခါနီးရင် ရွှေဝယ်တယ်ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ အရှုပ်တော်ပုံတွေကလည်း အများကြီးရှိတယ်။ ဒါတွေက ကိုယ့်နှလုံးသားသန့်ဖို့လိုတယ်။ (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းရှင်ကို လိမ်လို့မရဘူးဗျ။

ဆင်းရဲသားကြေးပေးထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် (၇)မျိုး သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

(၁) နေ့ဖို့ညစာ စားစရာမရှိသူ။

(၂) မပေါ်လွင်သော်လည်း လိုအပ်နေသူ။

- (၃) ကျွန်များ (အကျဉ်းကြနေသူ) လွတ်မြောက်ရန်။
- (၄) သစ္စာအမှန်ကို လက်ခံလို၍ ဆွေမျိုးဖြစ်ခံရသူ။
- (၅) ဆင်းရဲသားကြေးကို မှန်ကန်စွာပေးနိုင်ရန် လိုက်လံကောက်ယူပေးသည့် ဝန်ထမ်း။
- (၆) ကြွေးတင်ကျွန်ဖြစ်နေသူတို့အား ကြွေးဆပ်ပေးရန်။
- (၇) အမှန်တရား ဖော်ထုတ်ရေး ဆောင်ရွက်နေသော အလ္လာဟ်လမ်းမှ လှုပ်ရှားသူများ။
- (၈) ခရီးသွားအာဂန္တုအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ငွေပြတ်သွား၍ ဒုက္ခရောက်နေသူများ။ **(ကုရ်အာန် ၉:၆၀)**

၇၂။ ငွေကြေးပြည့်စုံရဲ့သားနဲ့ ဆင်းရဲသားကြေးမပေးတဲ့ လူကို အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားသလဲ။

အပြစ်ကျူးလွန်သူပေါ့။ အခုဆိုရင် တချို့ဟာဂျီတွေထဲမှာတောင် အရက်သောက်တဲ့လူ ရှိတယ်။ အရက်ဆိုင်မှာ အမြည်းသန့်လားလို့မေးပြီး အရက်သောက်တဲ့ လူတောင် ရှိတယ်။ ဒီတော့ ဆင်းရဲသားပေးရန် ထိုက်ပေမယ့် မပေးရင် အပြစ်ထိုက်ပါတယ်။

၇၃။ ဆင်းရဲသားကြေး လက်ခံတယ်ဆိုတဲ့လူမျိုး ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသလဲ။

ရှစ်မျိုးရှိတယ်။ ကုရ်အာန်မှာ သတ်မှတ်ထားတာ ရှစ်မျိုးရှိတယ်။ လုံးဝ နေ့ဖို့ညစာမရှိလို့ တောင်းစားရတဲ့လူ။ အထည်ကြီးပျက်တွေ ရှိတယ်။ ခရီးထွက်နေရာက ငွေကြေးပျောက်ဆုံးသွားတဲ့လူ။ ဘာသာရေးလမ်းမှာ လှုပ်ရှားနေတဲ့လူ စသဖြင့် အဲဒီလိုသတ်မှတ်ထားတာတွေ ရှိပါတယ်။ မေးခွန်း (၇၁) မှာ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်တယ်။

၇၄။ (ဇကသ်)ဆင်းရဲသားကြေးပေးတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ ပေးရပါသလဲ။

အဲဒီမှာလည်းနှစ်ပိုင်းရှိတယ်။တစ်ပိုင်းကဘာလည်းဆိုရင်တမန်တော်မြတ် လက်ထက်က အစ္စလာမ်နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ကိုယ်နဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေတဲ့ ဆွေမျိုးနီးစပ်တွေကို အရင်ဆုံးပေးရမယ်။ ကိုယ့်အနေနဲ့ ဇကသ်ထုတ်ရမယ့်

ပိုက်ဆံဟာ ဥပမာ- ၁၀ သိန်းရှိတယ်ဆိုရင် အဲဒီ ၁၀ သိန်းကို ခွဲဝေရမှာ ဘယ်လိုခွဲရမလဲဆိုရင် မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ၊ ကိုယ့်ရပ်ရွာက လိုအပ်သူတွေ ပေးပြီးရင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းက ဘယ်ကိုပေးရမလဲဆိုရင် အစ္စလာမ် အမျိုးသားထုရဲ့ ခေါင်းဆောင်က ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းတဲ့ ဘုံဘဏ္ဍာတိုက်ကိုပေးရမယ်။ ဒီဘုံသွလ်မလ်'လို့ ခေါ်တဲ့ ဘုံဘဏ္ဍာတိုက်တာဝန်ရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု ယူပြီးတော့ လိုအပ်တဲ့လူတွေကို ခွဲဝေပေးရမယ်။ အဲဒီဘုံဘဏ္ဍာတိုက်ကပေးတာက ရိုးသား ကြိုးစားလုပ်ကိုင်နေပေမယ့် မအောင်မြင်သေးတဲ့ ကုန်သည်တွေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ ဇာသ်ထိုက်နေရင် ပေးရတယ်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က ချို့တဲ့သူတွေကို ပေးပြီးရင် ဘုံဘဏ္ဍာတိုက်ကို စုပေါင်းပြီး ပေးရတာလည်း ရှိတယ်။ ကိုယ့်မှာ ပိုလျှံတဲ့ငွေ အကုန်လုံးကို ပေးရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းကို ထိထိရောက်ရောက် ပေးနိုင်ရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလောက်အောင်လည်း ပေးဖို့လိုတယ်။ ဆင့်ပေးစပ် နှမ်းပက်တာမျိုးလိုတော့ မပေးစေချင်ဘူး။

၇၅။ နောက် သိချင်တာတစ်ခုက အလှူအတန်းလုပ်တဲ့အခါမှာ ကမ္မည်းထိုးခွင့်ရှိပါသလား။

ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီး မိန့်ကြားထားတာတွေ ရှိတယ်။ ညာဘက်လက်က ပေးတာကို ဘယ်ဘက်လက်က မသိစေနဲ့တဲ့။ အဲဒါက ဘာလည်းဆိုတော့ မာန်မာနမတက်စေဖို့ ဆုံးမထားတာ။ ကိုယ်လုပ်တာကို အားကျ အတုယူပြီး လှူဖို့အတွက် ဩဝါဒ- သူတို့ဒီလိုလုပ်ပါသလားဆိုပြီး အားကျလာအောင် ကမ္မည်းထိုးလှူတာလည်း ဂုဏ်ပြိုင်တဲ့ စေတနာပြဋ္ဌာန်းမှုမျိုးနဲ့ မဟုတ်ရင် လုပ်သင့်ပါတယ်။ ဥပမာတစ်ခုပြောရရင် ဟာဂျီမဒေါ်ပုက ကျောက်ကပ်ဆေးရုံကြီး စံပြလှူဒါန်းတည်ဆောက်ပြခဲ့တယ်။ လူအများစုက တော်ကုန်နိုင်ရင် ကိုယ့်သာသနိက အဆောက်အအုံပဲ ကိုယ်လှူကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟာဂျီမ ပျဉ်းမနား ဒေါ်ပုကတော့ ဘာသာတူတူ မတူတူ အကုန်လုံး အတွက်ဆိုပြီးတော့ ဆေးရုံတည်ဆောက်ပြခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ကမ္မည်းထိုးတယ်။ အဲဒါမှန်တယ်။ မှန်တဲ့အချက်နှစ်ချက် ရှိတယ်။ တစ်ချက်က ဘာလဲဆိုရင် လူတွေက အတုယူပြီး အဲဒီလိုလိုက်လုပ်ဖို့အတွက်ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ချက်က မြန်မာပြည်မှာနေတဲ့ တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံသားမြန်မာမွတ်ဆလင်တွေဟာ တိုင်းချစ်

ပြည်ချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိပြီး ဘာသာ၊ လူမျိုး မခွဲခြားဘဲ အမိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မတူကွဲပြားတဲ့ မိသားစုဝင်အားလုံး အကျိုးရှိစေမယ့် ပရဟိတ လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ပါလား ဆိုပြီး ကျန်တဲ့ဘာသာမတူတဲ့ တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံသားတွေက ကိုယ့်ကို ပိုပြီး တော့ ချစ်ခင်ရင်းနှီးနိုင်တဲ့ သဘောလည်း ဆောင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကမ္ဘာလုံးတိုင်းလည်း ပကာသန မဟုတ်ဘူး။ လိုအပ်တဲ့အခါမှာ ထိုးရမယ်။ ဝါကြားဖို့အတွက် မဖြစ်ရဘူး။ နောက်တစ်ခုက ဗလီဆောက်မယ်၊ ကျောင်း ဆောက်မယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ကမ္ဘာလုံးတိုင်းခြင်းဟာ သမိုင်းမှတ်တိုင် ဖြစ်နိုင်တယ်။ အထူးသဖြင့် သမိုင်းမှတ်တိုင် တွေအတွက် ကမ္ဘာလုံးတိုင်းခြင်းဟာ အများကြီး အထောက်အကူဖြစ်နိုင်တယ်။ တမန်တော်မြတ်ကလည်း စာချုပ်စာတမ်းတွေ လုပ်တာ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်တာ အလွန်သဘောကျတယ်။ အထောက်အထားတွေရှိတော့ အငြင်းပွားမှုတွေ မရှိတော့ဘူး။ အခုရှုပ်တော့ နောင်ရှင်း တာပေါ့။

၇၆။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦးဟာ ထီပေါက်လို့ရတဲ့ ငွေကြေး၊ လောင်းကစားလုပ်လို့ရလာတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ အလှူအတန်းလုပ်လို့ ရပါသလား။

အဲဒါလည်း ကဏ္ဍနှစ်ခုရှိတယ်။ အစ္စလာမ်က ကံကိုမစမ်းနဲ့လို့ ပြောထားတယ်။ (အလ္လာဟ်) သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်က အသင်တို့ကို စမ်းလိမ့်မယ်။ အသင်တို့က (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းရှင်ကို သွားမစမ်းနဲ့လို့ မိန့်မှာထားတယ်။ သို့သော် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဦးစီးတဲ့ ထီဆိုတာ ကံစမ်းတာ ဟုတ်မဟုတ် ဆိုတာက ဥပမာ-ဘဏ်တိုး Bank Interest ဆိုတာ တရားတော်က တားမြစ်ထားတဲ့ ‘ရေပါ’ အတိုးအညွန့် ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာရှိသလို ဒီနေ့ အောင်ဘာလေ သိန်းဆူဌာန လူမှုဝန်ထမ်းအောက်ကနေ ဘာပြောသလဲ ဆိုတော့ ထီပေါက်ရင် ကိုယ်က မြတ်မယ်။ ထီပေါက်ရင် ဌာနက ကုသိုလ်ရမယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ကိုယ်ထီထိုးလိုက်တဲ့ ပိုက်ဆံကို လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီး ဌာနက ဘယ်မှာသုံးသလဲဆိုတော့ လူမှုဖူလုံရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ အများပြည်သူ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးတယ်လို့ ပြောထားတယ်။ ဒါက တကယ်လုပ်ရင်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီမှာ ပြတ်ပြတ်သားသားကြီး အစိုးရ အောင်ဘာလေထီထိုးတာဟာ အလောင်းအစားလုပ်တာဖြစ်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောဖို့ တော်တော်ခက်ပါတယ်။ သို့သော် နှစ်လုံးထိုးတာတို့၊ သုံးလုံးထိုး

တာတို့ဆိုတဲ့ တရားမဝင် တစ်ဦးချင်းလုပ်နေတဲ့ လောင်းကစားမှုတွေကတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ အကျိုးမပြုဘူး။ တစ်ဦးတည်း၊ တစ်ယောက်တည်းက တစ်ကိုယ် ကောင်းကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်ဆောင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ထိုးသူရဲ့ စာရိတ္တနဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ပျက်ယွင်းတဲ့အတွက် အဲဒီလိုလုပ်တာကိုတော့ တိတိကျကျ တားမြစ်ထားတယ်။ ဒီလိုဝင်ငွေမျိုးက လုံးဝလျှော့ခွင့် မရှိဘူး။ အဲဒီက ရတဲ့ငွေကြေးနဲ့လည်း ဘာမှလုပ်ခွင့် မရှိဘူး။ ‘ဟရမ်’လို့ ခေါ်တဲ့ မသန့်တဲ့ တရား မဝင်ငွေကို လုံးဝပိတ်ပင်တားမြစ်ထားချက်ဖြစ်ပါတယ်။

၇၇။ အလောင်းအစားလုပ်ငန်းကို အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက် အနေနဲ့ လုပ်ခွင့်ရှိပါသလား။

(လုံးဝ) မရှိပါဘူး။ အလွန်ကြီးလေးသော အပြစ်ထိုက်စေပါတယ်။ နှစ်ဘဝ လုံးအတွက် ဆုံးရှုံးမယ့်ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

၇၈။ ထိပေါက်လာခဲ့တဲ့ ငွေကြေးကို လျှာမယ်ဆိုရင် ဘာသာရေးအရ ဘယ်လိုနေရာမျိုးတွေမှာ လျှာရင် ရပါသလဲ။

တချို့က အာပတ်ဖြေတာတွေ ဘာတွေ ရှိတယ်ဗျ။ ဥပမာ- ဘဏ်က အတိုးရတဲ့ ပိုက်ဆံ၊ ဘဏ်တိုးဆိုရင် အိမ်သာဆောက်ပြီး လျှာတာတို့ ဘာတို့ ရှိတယ်။ ဒါတွေက ကျွန်တော့စိတ်ထင် အာပတ်ဖြေပြီး ဝတ်နည်းလွတ်အောင် လုပ်တာပဲဗျ။ နဂိုကတည်းက ရှောင်နိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒီငွေဟာ နဂိုကတည်းက သန့်ရှင်းတဲ့ငွေလို့ ယူဆရင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့သုံးပါ။ ဘဏ်တိုးဟာ အတိုး မမြောက်ဘူးလို့ထင်ရင် သုံးပါ။ မသန့်ရှင်းဘူးလို့ထင်ရင် တရားတော်နဲ့ ငြိစွန်းတယ်လို့ သံသယရှိရင် လုံးဝမယူပါနဲ့။ ဒီအတိုင်းပဲ အောင်ဘာလေ အစိုးရထိဟာ သန့်ရှင်းတယ်လို့ထင်ရင် သုံးချင်တဲ့နေရာမှာ သုံး။ ဒါပေမယ့် ဒီငွေဟာ သန့်ရှင်းတဲ့ငွေ ဟုတ်မဟုတ် သံသယရှင်းအောင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ပါ။ သံသယရှိရင် နဂိုကတည်းက မလုပ်နဲ့။ ဘာကြောင့်လည်း ဆိုတော့ စလုပ်ကတည်းက မှားခဲ့တာဆိုတော့ နောက်ပိုင်း တောက်လျှောက် မှားတော့မှာလေ။

၇၉။ အရောင်းအဝယ်သတ်မှတ်ချက်မှာ အစွလာမ်ဘာသာက ဘယ်လို သတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိပါသလဲ။

ကုန်အာန်ကျမ်းထဲမှာ တိတိကျကျ သတ်မှတ်ချက်ထားတာ ရှိပါတယ်။ အလေး၊ တင်း၊ တောင်း တိုင်းထွာတဲ့အခါမှာ မှန်ကန်တိကျရမယ်ဆိုတာ ကုန်အာန်မှာရော ဟဒစ်ဩဝါဒတော် ကျမ်းတွေမှာရော တိုက်ရိုက်ပြောထား ပါတယ်။ ဘယ်လောက်တောင် လမ်းညွှန်ထားသလဲဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ ပစ္စည်းဟာ အပြစ်အနာအဆာပါရင် ပြောပြပါ။ ကျေနပ်ရင်ဝယ်၊ ကိုယ်က ရောင်းလို့တော့ ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝယ်သူကိုပြောပြီး ဝယ်သူကြိုက်ရင် ရောင်းခွင့်ရှိတယ်။ အဲဒီအလေ့အထလေးကို ကျွန်တော် မကြာသွားတုန်းက တွေ့ခဲ့တယ်ဗျ။ မကြာ မှာသူတို့အရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့အခါငွေချေကနီးမှာ (ဟလလ်) သန့်ရှင်းတယ် နော်။ (ဟလလ်) သန့်ရှင်းတယ်နော်လို့ မေးတယ်။ ဆိုလိုတာက ခင်ဗျား ကျေနပ်လို့ ဝယ်တာပေါ့ဗျာ။ သူပြောတဲ့စကားမှာ ဘယ်လောက်ပဲ မသားစကား ပါပါ ငွေချေကနီးရင်တော့ သူတို့က အဲဒီလို အမြဲတမ်းပြောလေ့ရှိတယ်။

၈၀။ အစွလာမ်ဘာသာမှာ စီးပွားလုပ်ငန်းတွေဖြစ်တဲ့ ဘီယာဆိုင်တို့၊ အပေါင်ဆိုင်တို့ ဖွင့်ခွင့်ရှိပါသလား။

အဲဒါတွေက ဘာသာတရားအရ တားမြစ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊ မူးယစ် ဆေးဝါးလုပ်ငန်းကို တမန်တော်မြတ်လက်ထက်က ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲခြင်းလည်း မလုပ်ရ၊ သယ်ဆောင်ခြင်းလည်း မလုပ်ရ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းလည်း မလုပ်ရ သုံးခုစလုံး တားထားတယ်။ အပေါင်ခံတာ ငွေတိုးချေးစားတဲ့သဘော ဆောင်တဲ့အတွက် တရားတော်က ‘ဟရမ်’ လို့ တိတိကျကျ တားမြစ်ထား ပါတယ်။

၈၁။ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုကို အမြတ်အများကြီး တင်ပြီးရောင်းရင် ရတဲ့ငွေကြေးဟာ သန့်ရှင်းမှု ရှိပါသလား။

ကျွန်တော် စောစောကပြောခဲ့သလို နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူရင် ဝယ်သူက ကျေနပ်လို့ ဝယ်လိုက်ရင် ရောင်းသူကိုတော့ အပြစ်ပြောလို့မရဘူး။ ကိုယ်ကျေနပ် သွားပြီဆိုရင်ပေါ့။ သို့သော် မတရားခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစားလုပ်ရင်တော့ အဲဒီငွေကြေးဟာ မသန့်ရှင်းတော့ဘူး။ အပြစ်ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

၈၂။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်က ကိုယ့်ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုသတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိပါသလဲ။

ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်မှာ ဖြူစင်ရမယ်၊ ရိုးသားရမယ်။ ဟန်ဆောင်လို့ မရဘူး။ အပြောတစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုးလုပ်လို့လဲ မရဘူး။ ပါးစပ်က ပြောတာတစ်မျိုး၊ စိတ်ထဲမှာ ထားတာတစ်မျိုးလည်း လုပ်လို့မရဘူး။ အရှိကို အရှိအတိုင်း ပုံမှန်ဆက်ဆံရမယ်။ သို့သော် ယဉ်ကျေးရမယ်၊ သိမ်မွေ့ရမယ်။ တရားမျှတရမယ်။ သူတစ်ပါးကို ထိခိုက်နစ်နာအောင် မလုပ်ရဘူး။ အဲဒီစည်းကမ်းတွေက တရားတော်မှာ အတိအကျ ရှိပါတယ်။ သင်တို့ရဲ့ အတွေးနဲ့သော်လည်းကောင်း၊ အပြောနဲ့သော်လည်းကောင်း၊ အလုပ်နဲ့သော်လည်းကောင်း ပတ်ဝန်းကျင်ကို နစ်နာအောင်မလုပ်ရဘူးဆိုတဲ့ အမိန့်ပညတ်ချက်ဟာ မတူကွဲပြားတဲ့သူတွေနဲ့လည်းသက်ဆိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမဆို ကံသုံးပါးနဲ့ နစ်နာအောင် မလုပ်ရဆိုပြီး တရားတော်မှာ အတိအလင်းပြောထားတယ်။ အပြောဆိုတာက ဆက်ဆံရေးပေါ့။ သို့သော်လည်း ဟန်ဆောင်ပြီးပြောတာဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်ထဲမှာတစ်မျိုးပြောလိုက်တာက တစ်မျိုး အဲဒီလိုပရိယာယ်သုံးတဲ့အကျင့်တွေ မရှိရဘူး။

၈၃။ အတင်းအဖျင်းပြောတဲ့လူကို အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုသတ်မှတ်ပါသလဲ။

အတင်းအဖျင်းပြောတဲ့လူအတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အပြင်းအထန်ကို တားမြစ်ထားတာရှိတယ်။ ဘယ်လောက်အထိပြောထားသလဲဆိုရင် လူတစ်ယောက်အကြောင်း နောက်ကွယ်က အတင်းအဖျင်းပြောခြင်းဟာ ထိုလူရဲ့ အသေသားကို စားတာနဲ့ တူတယ်လို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ မိန့်ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီလောက်အထိ တားမြစ်ထားတယ်။ အတင်းအဖျင်းပြောခြင်းဟာ မိမိရဲ့ညီနောင်များရဲ့ အသေသားကို စားတာနဲ့တူတယ်တဲ့။ နောက်တစ်ချက်က တမန်တော်မြတ်ကို လျှောက်ထားတယ်။ အတင်းအဖျင်းပြောတာ မဟုတ်လည်း နောက်ကွယ်မှာ ပြောတာ။ အကယ်၍ ကိုယ်ပြောခဲ့တာက တစ်ဖက်လူတကယ်လုပ်ခဲ့တာဆိုရင်ရောလို့ မေးတော့ တမန်တော်မြတ်က ဘာပြန်မိန့်သလဲဆိုတော့ မင်းနောက်ကွယ်မှာ ပြောတဲ့အတွက် တစ်ဖက်လူမှာ ပြန်လည်ချေပနိုင်ခွင့်မရှိဘူး။ အဲဒါကြောင့် အဲဒီလိုပြောတာလည်း အပြစ်ထိုက်တယ်တဲ့။ မှန်နေသည့်တိုင်အောင် သူ့နောက်ကွယ်မှာ ပြောတာဖြစ်တဲ့အတွက်

အပြစ်ထိုက်တယ်။ သူ့ရှေ့မှာ ပြောရင် သူ့မှာ ပြန်ပြီး ချေပခွင့်ရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်ဟာ တရားမျှတမှုကို အလွန်ပဲ တန်ဖိုးထားပါတယ်။

၈၄။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခွင့်ရှိပါသလား။

အဲဒါကလည်း ကိုယ့်ရဲ့ ယုံကြည်ချက်ပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်းဆိုတာက မြန်မာမင်းများလက်ထက်က မင်းမှုထမ်းကြီးတွေ၊ စစ်မှုထမ်းကြီးတွေက ဆေးမင်ကြောင်ထိုးရတယ်။ ဒီဟာက ဘာလဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ သူရသတ္တိကို စမ်းသပ်တာ။ မြန်မာမင်းစစ်မှုထမ်း မြန်မာမွတ်ဆလင်ကြီးတွေမှာ ထိုးကွင်းတွေ ရှိကြတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ဘာလဲဆိုရင် နှလုံးသားထဲက ‘နီရယ်’ လို့ ခေါ်တဲ့ စေတနာပြဋ္ဌာန်းမှု၊ ရည်စူးချက်က အဓိကပဲ။ ဥပမာ-အိမ်မှာ ဓာတ်ပုံချိတ်ခြင်း၊ ပန်းချီကားချိတ်ခြင်းဆိုတာဟာ ကိုးကွယ်မှုဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ မဟုတ်ဘဲ သူ့ရဲ့ ရည်စူးချက်က တရားတော်နဲ့ မဆန့်ကျင်ရင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ တမန်တော်မြတ်ဟာ အမြတ်ဆုံးဖန်ဆင်းခံဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ထက်မက ဘယ်လိုမှ မယှဉ်သာအောင် အမြတ်ဆုံး မဟာလူသားဖြစ်တယ်။ သို့သော် သူက ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ရဲ့နောင်တော် နောင်တော် နဖီတွေက ဘာဖြစ်သွားသလဲဆိုရင် သူတို့ရဲ့ နောက်လိုက်တွေက သဒ္ဓါလွန်တော့ တဏှာကျွန်ဖြစ်သွားကုန်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုးကွယ်မှု ဖြစ်သွားတယ်။ ပွင့်လေပြီးသမျှ မဟာလူသား အဆူဆူဟာ အမှန်တကယ် ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်တဲ့ သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်တုန့်င်းမဲ့ အသင်္ခတဂုဏ်တော်ရှင်ကိုသာ ကိုးကွယ်ရန် ဟောကြားခဲ့တယ်။ ဘယ်ဟာကို ကိုးကွယ်ရာဆိုတာကို ပြောသွားတယ်။ ဒါကြောင့် မမှားရလေအောင် တမန်တော်မြတ်က ကိုယ်တော်ရဲ့ ပုံတူမလုပ်ဖို့ တားမြစ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုးကွယ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မျိုး မဟုတ်ရင်တော့ ဘာမှပြဿနာ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးတာလည်း ဒီလိုပါပဲ။ မြန်မာမင်းများလက်ထက်မှာ မြန်မာမွတ်ဆလင်မင်းမှုထမ်းကြီးတွေ၊ သူရဲကောင်းကြီးတွေ အများကြီးရှိခဲ့တယ်။ စစ်တပ်ထဲကို ဝင်ပြီဆိုရင် မင်ကြောင် ထိုးရတယ်။ ခါးတောင်းကြိုက်ရတယ်။ ခူးလည်းပေါ်တယ်။ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒီအချိန်အခါက သူတို့ရဲ့ ယူနီဖောင်းလေ။ အဓိကတော့ ကိုယ့်ရဲ့ ‘နီရယ်’ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းမှု၊ ရည်စူးချက်ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။

၈၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို ဘယ်လိုတန်ဖိုးထား

ရမယ်ဆိုတာ ပြောထားတာ ရှိပါသလား။

ကိုယ့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ကိုယ်မပိုင်ဘူး။ ကိုယ်နဲ့တော့ ဆိုင်တယ်။ ပိုင်ရှင်က (အလ္လာဟ်)။ အဲဒါက အစ္စလာမ်ရဲ့ အနတ္တတရားပဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ပိုင်ရှင်ရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ခေတ္တယာယီလွှဲအပ်ထားတာ။ ကိုယ်နဲ့ဆိုင်တယ်။ သို့သော် ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့မရဘူး။ နေမကောင်းရင် ဆေးကုရမယ်။ ဆာရင်စားရမယ်။ အိပ်ချိန်တန်အိပ်ရမယ်။ အဲဒါကြောင့် တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေး၊ သန့်ရှင်းရေးတို့ဟာ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ ‘စွန္နသ်’ ဓလေ့တော်ဖြစ်တယ်။ သူဌေးတစ်ယောက်က ယုံအပ်ထားတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်လိုပေါ့။ သူ့ပစ္စည်းကို ယုံကြည်မှုနဲ့ လွှဲအပ်ထားတာ၊ မပျောက်မပျက်တဲ့အပြင် ပိုမိုတိုးတက်တဲ့ အနေအထားနဲ့ သူ့လက်ထဲကို ပြန်အပ် နိုင်ရမယ်။ ကိုယ်မပိုင်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အား ဒဏ်ထားလို့လည်း မရ၊ ကာမဂုဏ် ခံစားဖို့ အသုံးချလို့လည်း မရပါဘူး။ တရားရှာ ကိုယ်မှာတွေ့အောင် မှန်ကန်စွာ အသုံးချရမယ်။ အဲဒီသဘောပဲ။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးထားရမယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် အစားအသောက် အခန်းကဏ္ဍ

ကုရ်ဘာနီဆိုတာဟာ စွန့်လွှတ်ခြင်းလို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ သား ကောင်တစ်ကောင်ကိုသတ်မှ စွန့်လွှတ်တာလား၊ အခြားနည်းနဲ့ရော စွန့်လွှတ်လို့ မရဘူးလား။

အဲဒီအပိုင်းမှာ နှစ်ခုရှိပါတယ်။ သမိုင်းကြောင်း အရဆိုရင် ဂျူးဘာသာဝင် များ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များပါ လက်ခံထားတဲ့ မဟာလူသား ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီး ဖြစ်တဲ့ အီဗရာဟင် တမန်တော်မြတ်ကြီးက သူ့ရဲ့သား စွန့်ခန်းပေါ့။ သား စွန့်တယ်ဆိုတဲ့ အခါမှာလည်း အမှန်တရားအတွက်ဆိုရင် အရာရာကို စွန့်လွှတ် ရဲရမယ်။ အချိန်မရွေးစွန့်လွှတ်ခိုင်းတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သားရဲ့တာဝန်၊ သမီးရဲ့ တာဝန်၊ မိသားစုရဲ့ တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ခြင်းသည် တရားကျင့်ကြံ အားထုတ်မှုရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလို့ တရားတော်က ပြောထားပါတယ်။ ဒီသား မယားက ငါတရားကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးနေလို့ ငါစွန့်ပစ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံ မျိုးလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ သို့သော် အမှန်တရားနဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့လာပြီဆိုရင် မိမိမှာစွန့်လွှတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်ထွန်းဖို့အမှန်တရားအတွက် မိမိခင်မင်

တွယ်တာတဲ့ အရာကိုစွန့်လွှတ်နိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေးကိုမွေးမြူနိုင်ဖို့အတွက် လက်တွေ့ကျင့်သုံးခိုင်းတာပဲ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့တရားပြဆရာများကပရမတ်လမ်းကနေပြီးတော့ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပြသလဲဆိုရင် နှလုံးသားအတွင်းမှာရှိတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်ကို သတ်ခြင်းတဲ့။ ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ ဂျီဟတ်နဲ့ နည်းနည်းသွားတူတယ်။ နှလုံးသားထဲမှာ ရှိတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်ကို လှီးဖြတ်ရခြင်းတဲ့။ အဲဒီ အကုသိုလ်စိတ်ဆိုတာ တိရစ္ဆာန်စိတ်ပဲ။ အဲဒီတော့ ဒီတိရစ္ဆာန်စိတ်ကို လှီးဖြတ်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီစိတ်ဟာ အိပ်မယ်၊ စားမယ်၊ မေထုန်မှီပဲမယ်ဆိုတဲ့ ကိလေသာ ကာမဂုဏ် စတဲ့ အဝိဇ္ဇာစိတ်ပဲ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ စိတ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီစိတ်ကို လှီးဖြတ်ရခြင်းပဲ။ ဒါကြောင့် အထက်မြန်မာပြည်မှာ သီပေါမင်းလက်ထက်က ထွန်းတောက်ခဲ့တဲ့ မြန်မာမွတ်ဆလင် ဆူဖီသူတော်စင်ကြီး ဦးပုက ဘာပြောသလဲဆိုရင် ‘စ’ လုံးနဲ့ ပေါင်းတဲ့ စိတ်နဲ့ ‘ဆ’နဲ့ ပေါင်းတဲ့စိတ် ဆန့် ပေါင်းတဲ့ စိတ်ကို လှီးဖြတ်နေတဲ့ အချိန်မှာ စနဲ့ ပေါင်းတဲ့ စိတ်လည်း လှီးဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်ရမယ်။ ဆန့်ပေါင်းတဲ့ တိရစ္ဆာန်ဆိုတဲ့ ပြင်ပသားကောင်ရှိသလို မိမိရဲ့ခန္ဓာအတွင်းမှာလည်း တိရစ္ဆာန်စိတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဗီဇ ရှိတယ်။ အဲဒါကိုလည်း လှီးဖြတ်ခြင်းပစ်ရမယ်။ ဒါဟာ အဓိကဖြစ်ရမယ်။ တစ်အချက်က အမှန်တရားအတွက်စွန့်လွှတ်မှု၊ နှစ်အချက်က မိမိခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်စိတ်ကို လှီးဖြတ်မှုဖြစ်တယ်။ သားကောင်ကို မလှီးပဲနဲ့ဖြစ်နိုင်မလားဆိုတော့ ဒီစိတ်တကယ်ပေါ်ပေါက်လာဖို့တမန်တော်မြတ်ကြီး အီဘရာဟင်ရဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ကြည့်မှသာလျှင် ဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးဟာ ကိန်းဝပ်လာမယ်။ အဲဒီပုံစံမျိုး မလုပ်ဘဲနဲ့ ဒီစိတ်ဓာတ်မျိုး မကိန်းဝပ်နိုင်ဘူးလို့ ပညာရှင်များက ခံယူထားတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ သားကောင်ကိုလှူဒါန်းခြင်းဆိုတာကလည်း အလဟဿမဖြစ်စေရဘူး။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှာ အတိအကျပါတယ်။ ဆင်းရဲသားများကိုလည်း ကျွေးမွေးရမယ်။ မိမိလည်းစားသုံးရမယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာဒီအလှူအတန်းသည် ကိုယ်စားဖို့၊ သောက်ဖို့အတွက်ပဲ လှူတာတန်းတာ၊ ဆင်းရဲ သားတွေအတွက်ပဲ လှူတာတန်းတာမဟုတ်ဘဲ အဲဒီလိုလှူဖို့တန်းဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့သားကောင်များကို လှီးဖြတ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ရဲ့နှလုံးသားအဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာလည်း ဒီတရားသဘောတွေ စိမ့်ဝင်လာအောင်လို့ ကုသိုလ်ဒါန အလှူနဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ ရှိရမယ့် ဉာဏ်စခန်းကို ချိတ်ဆက်ပေးလိုက်တဲ့အခါမှာ လက်တွေ့သားကောင်ကို လှီးဖြတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ်သည်သာလျှင် ဒီပရမတ်ဉာဏ်မျိုးစိတ်ထဲမှာ ကိန်းဝပ်

နိုင်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ခံယူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှာ ဒီလိုစွန့်ခြင်းအမှုကိုပြုတဲ့သားအဖနှစ်ယောက်ကိုတစ်အချက်ဘယ်လိုပြောထားသလဲဆိုရင် ဒီသားအဖနှစ်ယောက်ဟာ လောကကြီးကို အလှဆင်လိုက်သူများ ‘မိုဟ်စေနီး(န်)’ လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလို စွန့်ခြင်းအမှုကို ပြုပြီးခြင်းမှာပဲ ဘယ်လိုပြောသေးသလဲဆိုရင် ဒီသားအဖ နှစ်ယောက်အပေါ်မှာ အီဘရာဟင်တို့ သားအဖအပေါ်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ကျရောက်လာပါစေသတည်းလို့ မိန့်ထားတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကျင့်စဉ်ကို ကျင့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဘာဖြစ်ရမလဲ၊ အလှတရားနဲ့အတိ ပြီးနေရမယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတဲ့ အေးချမ်းမှုဆိုတာရှိရမယ်။ ဒီကနေ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ လုပ်နေတဲ့ လုပ်ရပ်နဲ့ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးကတော့ လုံးဝကွာခြားမှုရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ကုရ်ဘာနီရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်က ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသလဲဆိုတော့ မေတ္တာအား ပြိုင်ပွဲလို့ ပြောချင်တယ်။ လောကီရဲ့ တွယ်တာမှုဆိုတဲ့ သားကို ချစ်တဲ့စိတ်မေတ္တာနဲ့ အမှန်တရားကို မြတ်နိုးတယ်ဆိုတဲ့ မေတ္တာ၊ ဒီနှစ်ခု အားပြိုင်တယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဒီလို အားပြိုင်ပွဲကလည်း အချိန်တိုင်းမှာ ဖြစ်နေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ လောကီရဲ့ မေတ္တာကို ကိုယ်စားပြုပြီး မိမိရင်က ဖြစ်လာတဲ့ မိမိရဲ့ ရင်သွေးကို ဓားတင်လှီးတာလေ။ အမြဲတမ်းဒီသားကို၊ သမီးကို ဓားတင်လှီးနေရမယ်။ လောကီရဲ့ တာဝန်များကိုထွက်ပြေးပုန်းရှောင်နေရမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ လောကဟာ တွယ်စရာ ပယ်စရာမဟုတ်ဘဲ အသုံးချရမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ လိုအပ်လာရင် ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးကို ဦးစားပေးတတ်အောင် ကျင့်ထားရမယ်။ အမှန်တရားကို ဦးစားပေးပြီးတော့ မိမိတွယ်တာမြတ်နိုးရာကို စွန့်လွှတ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်လေး ကိန်းဝပ် လာစေရန်အတွက် မေတ္တာအားပြိုင်ပွဲကြီးမှာ အမှန်တရားထွန်းကားရေးအတွက် လောကုတ္တရာ မေတ္တာအားက သာသွားတယ်ဆိုတဲ့ တရားသဘောပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပွဲမှာလည်း အလှတရားများ ငြိမ်းချမ်းမှုများနဲ့ ထုံမွမ်းနေရမယ်။ ဒါဟာ တကယ့် ကုရ်ဘာနီရဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါ။ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်ကတော့ စွန့်လွှတ်မှုပါပဲ။

တရားတော်က ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ လွဲသွားရင် ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်ပါသလဲ။

တိရစ္ဆာန်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ ဆိုတာကတော့ တော်တော် အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ စားသောက်ဖို့အတွက်

လွှဲပြောင်းပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ တရားကျင့်စဉ်ရဲ့ အထွတ်အထိပ်လို့ပြောနိုင်တဲ့ ကုရ်ဘာနီကျင့်စဉ်မှာလည်း သားကောင်ကို လွှဲပြောင်းဖို့ဆိုတာရှိတယ်။ အမှန်တော့ ကုရ်ဘာနီရဲ့ကျင့်စဉ်ဟာ ဘာနဲ့ဆက်နွှယ်နေသလဲဆိုတော့ ဟဂျ် (ဟာဂျီများ မကြာ၍ ကျင့်သောကျင့်စဉ်) နဲ့ သွားချိတ်ဆက်နေပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ပဉ္စမမဏ္ဍိုင်ကြီးဖြစ်တဲ့ ဟဂျ်-ကျင့်စဉ်မှာ ကုရ်ဘာနီကျင့်စဉ်က အထွဋ်အထိပ်ပဲ။ ဟဂျ်-မသွားနိုင်တဲ့ လူတွေကလည်း ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာမှာ ဒီကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ရတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဒီအထဲမှာ အထင်အမြင်လွဲမှားနေတာတွေက ဘာလဲဆိုတော့ သားကောင်ကို သတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အစ္စလာမ်မှာက အဟိတ်တိရစ္ဆာန် ဘုံနိမ့်သတ္တဝါများကို ဘယ်လိုသဘောထား တယ်ဆိုတာကိုလည်း သိဖို့လိုတယ်။ အခြေခံသဘောက အသက်တစ်ချောင်းကို အကြောင်းမဲ့ သတ်ခြင်းသည် ရှိသမျှသော် အသက်များကို သတ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ အသက်တစ်ချောင်းကို ကယ်တင်ချင်းဟာ ရှိရှိသမျှသော အသက်များကို ကယ်တင်ခြင်းနှင့် တူ၏တဲ့။ အဲဒီမှာ ပညာရှင်အချို့က အသက်တစ်ချောင်းဆိုသည်မှာ လူ့အသက်တင်မကဘူး၊ သက်ရှိသတ္တဝါမှန်သမျှရဲ့ အသက်လည်း အကျုံးဝင်ပါတယ်တဲ့။ သူတို့ကအထောက်အထားတွေပေးတယ်။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဩဝါဒတော်တွေမှာ အဟိတ်တိရစ္ဆာန်ဘုံနိမ့်သတ္တဝါတွေကို ဘယ်လိုကြင်ကြင်နာနာ ဆက်ဆံရမယ်ဆိုတဲ့ ကန့်သတ်ချက်များဟာ အစ္စလာမ်တရားမှာ လူ့အခွင့်အရေး (Human Rights) ဆိုတာရှိသလို တိရစ္ဆာန်အခွင့်အရေး (Animal Rights) အနေနဲ့လဲ စာတင်လို့ရအောင် ဩဝါဒတော်တွေ အများကြီးပါရှိပါတယ်။ အကြောင်းမဲ့ ဘယ်အသက်ကိုမှ သတ်လို့ မရဘူး။ သို့သော် အကြောင်းရှိလာပြီဆိုရင် ဒါက အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အခြားသောအယူအဆများမှာလည်း ဒီသဘောတရားလေးတွေ ရှိတယ်။ သေစေလိုသော ဆန္ဒမပါရင်ပေါ့။ အကုသိုလ်တစ်ခုသည် ကံအဖြစ်ကို ဘယ်အချိန်မှာ ရောက်သလဲဆိုရင် စေတနာပြဋ္ဌာန်းမှု မှားရင် အကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မိမိစေတနာကိုက အမေတ္တာ၊ မေတ္တာတရားကင်းတယ်။ ဒေါသထွက်တယ်။ နှိပ်စက်ညှင်းပန်းလိုတယ်။ မကောင်းတဲ့ စိတ်အာရုံပြဋ္ဌာန်းမှုတွေနဲ့ သတ်ဖြတ်မှုဆိုတဲ့ အမှုကို ကျူးလွန်တဲ့အခါမှာ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုစိတ်တွေ မရှိဘဲနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အသက်ကို သတ်ဖြတ်ရတာလေးတွေ ရှိတယ်။ ဥပမာပြောရရင် ဒီကနေ့ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထမင်းပန်းကန်ပြားပေါ်မှာ

ဆန်တစ်စေ့ ရောက်လာဖို့အတွက် လယ်သမားတစ်ဦးဟာ စပြီးတော့ လယ်စိုက်ရတယ်။ လယ်စိုက်တယ်ဆိုတော့ မြေကိုထွန်လိုက်ကတည်းကိုက မြေကြီးထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ပိုးမွှားတွေ၊ သတ္တဝါတွေသေကျေပျက်စီးကုန်ကြတယ်။ စပါးဖြစ်လာပြီဆိုတော့လည်း စပါးကိုဖျက်တဲ့ ပိုးကို ပိုးသတ်ဆေးနဲ့ နှိမ်နင်းရတယ်။ ဆန်ဖြစ်လာပြီဆိုတော့လည်း ဆန်ကိုဖျက်တဲ့ ပိုးကို ပြန်သတ်ရသေးတယ်။ အဲဒီတော့ အသက်သတ်လွတ်ပါလို့ဆိုတဲ့ ဆန်လေးတစ်စေ့တောင်မှ ပန်းကန်ပြားပေါ်ကို ရောက်လာဖို့အတွက် အသက်တွေဘယ်လောက် သေကျေပျက်ဆီးခဲ့ကြရသလဲ။ သို့သော် အဲဒီမှာ သေဆုံးသွားတဲ့ အသက်တွေကို သေစေလိုသော ဆန္ဒနဲ့လည်း မဟုတ်ဘူး။ မေတ္တာတရားကင်းပြီးတော့ ဒေါသစိတ်နဲ့ သတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ လူသားတစ်ဦးအတွက် မဖြစ်မနေလိုအပ်သော အာဟာရ ရရှိရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆန်တစ်စေ့ ဖြစ်လာဖို့အတွက် မလွဲမရှောင်သာ သတ်လိုက်ရတဲ့ အသက်တွေဟာ အများကြီးရှိနေတယ်။ အဲဒီလိုပဲ အသိရှိရှိကြီးနဲ့ကို သတ်ရတဲ့ ကိစ္စတွေရှိသေးတယ်ပျ။ ဥပမာ ဆေးပညာမှာ ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်ခြင်းသည် ပိုးကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဗိုင်းရပ်(စ်)ပိုးကြောင့် ဖြစ်မယ်။ ဘက်တီးရီးယားပိုးကြောင့်ဖြစ်မယ်။ အဲဒီပိုးကိုသတ်မှ လူ့အသက်တစ်ချောင်းက ရှင်မှာ အဲဒီတော့ အန်တီဘာရောတစ် (Antibiotic) ဆိုတဲ့ ဘက်တီးရီးယားများကို သတ်တဲ့ ပဋိဇီဝဆေး၊ အဲဒီလိုပဲ ဗိုင်းရပ်(စ်) ကိုသတ်တဲ့ဆေး ဒီပိုးတွေကို သေစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ကို ဆေးတွေသောက်နေရတာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဆေးတွေကို ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ လူ့အသက်ကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုပြုသူတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပြီး နောက်မှာ ပေါ်လာတဲ့ ပင်နက်ဆလင်ဆေး၊ အဲဒီဆေးဟာ ဘက်တီးရီးယားကို စသတ်တဲ့ဆေး။ အဲဒီဆေးကို သုတေသနပြုတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးဟာ လူ့အသက်တွေ အများကြီးကို ကယ်မဲ့ဆေး ပေါ်ပေါက်လာဖို့အတွက် သုတေသနပြုတဲ့အခါမှာ လက်တွေ့စမ်းသပ်ခန်းထဲမှာ မြောက်မြားစွာသော တိရစ္ဆာန်တွေကို သတ်ခဲ့ရတယ်။ သုတေသနလုပ်ငန်းမှာ ပင်နက်ဆလင်ဆေးနဲ့ တည့်လား၊ မတည့်ဘူးလားဆိုတဲ့ စမ်းသပ်မှုတွေ လုပ်နိုင်ဖို့ကအစ ဆေးသိပ္ပံရဲ့ သဘောတရားအရလုပ်ရတဲ့ အပိုင်းတွေ ရှိတယ်။ ဆေးသိပ္ပံတွင် မကပါဘူး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သတ္တဗေဒနဲ့ ဘွဲ့ရခဲ့ပါတယ်။ သတ္တဗေဒမှာ ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်က စလို့ ပညာရေးအတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ ဖားတွေခွဲရတယ်။ အိမ်မြှောင်တွေ ခွဲရတယ်။ ပိုးဟတ် တွေခွဲရတယ်။ ကြက်ကို ခွဲရတယ်။ ဝက်ကိုတောင်ခွဲခွဲရတယ်။

ပညာရရှိအတွက် သားကောင်တွေကို သတ်ဖြတ်ရတာလည်း ရှိတယ်။ ဆေးပညာအတွက် အထွေထွေပညာရပ်တွေ သင်ကြားဖို့အတွက် သိသိကြီးနဲ့ကို သတ်နေရတယ်။ သို့သော် ရည်ရွယ်ချက်က သိပ်အရေးကြီးတယ်။ စိတ်ရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းမှုက သိပ်အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီတော့ သားကောင်ကို အကြောင်းမဲ့ သတ်ခြင်းဟာ အင်မတန်ကို အပြစ်ကြီးပါတယ်။ သိသိကြီးနဲ့ ရည်ရွယ်ချက် မှန်ကန်စွာနဲ့ မသတ်ချင်ပေမယ့်လည်း သတ်လိုက်ရတဲ့ အဖြစ်လေးတွေရှိတယ်။ နောက်တစ်ခုကျွန်တော်ပြောမယ် ဒီခေတ်ကြီးမှာတော့ ပုလိပ်ရောဂါဆိုတာ သိပ်မရှိတော့ဘူး။ ဟိုခေတ်တုန်းကတော့ ပုလိပ်ရောဂါသည် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် မှန်တိုင်းကြီးကျလိုက်သလို၊ မီးလောင်တိုက် သွင်းလိုက်သလို တိုင်းပြည်အလိုက် ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းအောင် လူတွေဟာ သိန်းနဲ့ချီပြီးတော့ သေကြရတယ်။ အဲဒီပုလိပ်ရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ရောဂါပိုးကို သယ်ဆောင်လာတာက ကြွက်သတ္တဝါက သယ်ဆောင်လာတယ်။ ကြွက်သတ္တဝါဆိုတော့ နို့တိုက်သတ္တဝါဖြစ်နေပြီ။ အဲဒီကြွက်ကို မသတ်ရင် ပုလိပ်ရောဂါလည်း မရပ်ဘူး။ အဲဒါက ကြိုတင်ကာကွယ်မှုလုပ်ဖို့ လိုတယ်။ ကုသခြင်းထက် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းက ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် ကြွက်တွေကို သတ်ရပါတယ်။ လူတွေရှင်ဖို့အတွက် ဖြစ်တယ်။ ဒီခေတ်မှာကြတော့ ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရင်သွေးငယ်များအတွက် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဆေးမရှိဘူး။ ဗိုင်းရပ်(စ်)ကြောင့် ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီဗိုင်းရပ်(စ်)ကို သတ်တဲ့ဆေးမရှိသေးဘူး။ ဘာလုပ်ရသလဲဆိုရင် ကြိုတင်ကာကွယ်ရတယ်။ ဘယ်လိုကာကွယ်ရလဲဆိုရင် အဲဒီသွေးလွန်တုပ်ကွေးကို ဖြစ်စေတဲ့ ခြင်္ကား နေ့ဘက်တွေမှာ ကိုက်တဲ့ခြင်္ကား၊ အဲဒီခြင်္ကားများကို သုတ်သင်မှသာလျှင် ဒီရောဂါကို ထိန်းနိုင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ခြင်္ကားနင်းရေးတွေလုပ်ရတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ယနေ့ထက်တိုင်အောင် ခေတ်စားနေတဲ့ ငှက်ဖျားရောဂါ အဲဒီရောဂါကိုလည်း လူတွေဘာပြောကြသလဲဆိုတော့ ရေစိမ်းသောက်လို့၊ ငှက်ပျောသီးစားလို့ ဖြစ်တာပါလို့ ပြောပြော။ တကယ်တမ်းကျတော့ ခြင်္ကားကိုလို့ ဖြစ်တာ။ ငှက်ဖျားရောဂါသည် ခြင်္ကားကိုလို့ဖြစ်တာ၊ ငှက်ဖျားရောဂါကို ပြတ်စေချင်ရင် ငှက်ဖျားရောဂါကို သယ်ဆောင်လာတဲ့ ခြင်္ကားကို သတ်မှ အမြစ်ပြတ်မယ်။ ဒီလိုပဲ ဆင်ခြေထောက်ရောဂါဆိုတာရှိတယ်။ အာဖရိကမှာ အအိပ်ရောဂါဆိုတာ ရှိတယ်။ ခြင်္ကားတွေကနေ သယ်ဆောင်လာတဲ့ပိုးကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေရှိတဲ့ အခါကြတော့ အဲဒီရောဂါတွေကို တိုက်ရိုက်ကုသ

ခြင်းဟာ သိပ်မထိရောက်တဲ့အတွက် ကာကွယ်ရေးအနေနဲ့ ရောဂါကို သယ်ဆောင်တဲ့ သတ္တဝါတွေကို သတ်ရတယ်။ ဝမ်းရောဂါမဖြစ်ဖို့ ယင်တွေကို လဲ သတ်ရတယ်။ ဒီခေတ်မှာ ဘာတွေဖြစ်ပေါ်လာသေးသလဲဆိုရင် ကြက်တုပ် ကွေး၊ ငှက်တုပ်ကွေး၊ အဲဒါအပြင် ဝက်တုပ်ကွေး၊ နွားတွေမှာ ဖြစ်တဲ့ (Mad Cow disease) နွားရူးရောဂါ အဲဒီရောဂါတွေကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ်တဲ့ အနေနဲ့ ကြက်ခြံကြီး တစ်ခြံလုံးမှာရှိတဲ့ ကြက်တွေကို သတ်လိုက်ရတယ်။ ဝက်မွေးမြူရေးခြံတွေကို ကြိုတင်ပြီး ဝက်တွေကို သတ်ပစ်လိုက်ရတယ်။ စားဖို့ အတွက် မဟုတ်ဖူးနော်။ ရောဂါပြန့်ပွားမှာစိုးတဲ့အတွက်ကြောင့် ရောဂါမဖြစ် သေးတဲ့ နွားတွေကို သတ်လိုက်ရတယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က ကျွန်တော် အင်္ဂလန်ကို သွားတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီပြဿနာဖြစ်နေတယ်။ အင်္ဂလန်နဲ့ ပြင်သစ်မှာရှိတဲ့ နွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွေကနေပြီး ရောဂါပိုးတွေ တွေ့နေရပြီ ဆိုပြီးတော့ သတင်းမီဒီယာတွေကနေ ရေးကြ၊ ဖော်ပြကြတဲ့ အခါကြတော့ အဲဒီနွားကြီး တွေကို တစ်ခြံလုံးကုန်အောင် သတ်ပစ်လိုက်ကြရတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲဆိုရင် ရောဂါပိုးမပြန့်ပွားရေး၊ အဲဒီရောဂါပိုးတွေဟာ လူတွေကို ကူးစက်လာပြီဆိုရင် ဘယ်လိုမှ ထိန်းချုပ်လို့ မရဘဲနဲ့ ပြုတ်ပြုတ် ပြုန်းသွားမယ်။ ဆားစ် (SARS) ဆိုတဲ့ရောဂါမျိုးတွေ အာဖရိကမှာ ဖြစ်နေတဲ့ အီဗိုလာ ဗိုင်းရပ်(စ်)ရောဂါတွေဟာ တိုက်ရိုက်ပျောက်ကင်းအောင် ကုသလို့ရတဲ့ဆေး မရှိဘူး။ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုနဲ့ပဲ လုပ်ရတာ အဲဒီတော့ အဲဒီရောဂါကို သယ်ဆောင်မယ့် သတ္တဝါတွေကို ကြိုတင်ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ သတ်ရတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်တက်ပြီး ကျွန်တော်ပြောဦးမယ်။ ကျွန်တော်တို့ သောက်နေတဲ့ သောက်ရေ၊ အဲဒီရေကို ဒီကနေ့ ဘယ်လိုခေါ်သလဲဆိုရင် ရေသန့်တဲ့ ဘာကို သန့်ထားတာလည်းဆိုရင် အညစ်အကြေးတင် မဟုတ်ဘူး ပိုးကိုပါ သန့်ရတာ ဖြစ်တယ်။ ရေထဲမှာရှိတဲ့ ပိုးကိုသန့်မှသာလျှင် ရေကသန့်သွားမယ်။ ရေထဲမှာ ရှိတဲ့ ပိုးကို မသန့်စင်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဝမ်းရောဂါဖြစ်မယ်။ အသည်းရောဂါ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မြောက်မြားစွာ ရောဂါတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒီကနေ့ လူတွေ ဆေးမနိုင်ဘဲ အကြောက်ရဆုံး ရောဂါကတော့ အသည်းရောဂါပဲ။ အသည်း ရောင်အသားဝါ၊ ဘီပိုး၊ စီပိုး၊ ကင်ဆာအထိ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီရောဂါတွေဟာ ဘယ်ကဖြစ်လာနိုင်သလဲဆိုတော့ ရေမသန့်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဖြစ်လာတယ် ဆိုတာ အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတာက ရေမသန့်တဲ့အတွက် ကြောင့် မသန့်တဲ့ရေကို သန့်အောင်လုပ်ဖို့အတွက်က ဓာတုအညစ်အကြေး

တင်မကဘဲနဲ့ သက်ရှိပိုးတွေ ဘက်တီးရီးယားတွေ ဗိုင်းရပ်(စ်)တွေကိုလည်း သတ်ရတယ်။ ဒါကြောင့် PH-7 ဆိုတဲ့ အဆင့်ကို ရောက်လာအောင် သိပ္ပံပညာကနေ သုတေသနပြုထားတဲ့အတွက်ကြောင့် PH-7 အဆင့်ကို ရောက်ဖို့ ရေကို သန့်အောင် လုပ်ရတဲ့နည်းတွေက ဘာလဲဆိုရင် ဓာတုပစ္စည်းတွေကို သန့်အောင်လုပ်တာ၊ အညစ်အကြေးတွေကို သန့်အောင်လုပ်တာ ပြီးရင် ပိုးမွှားတွေကို သန့်အောင်လုပ်တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီမှာ တစ်ခုပြောပြချင်တာက ငါတို့သက်ရှိသတ္တဝါတွေကို မသေစေချင်တဲ့အတွက် ရေစိမ်းပဲသောက်တော့မယ်ဆိုရင် ရေထဲမှာရှိတဲ့ ပိုးကို မသန့်ဘဲ သောက်သောက်၊ သန့်ပြီးပဲ သောက်သောက် ပိုးကတော့ ကိုယ်ခန္ဓာကိုယ် ရောက်ရင်တော့သေမှာပဲ။ အဲဒီတော့ အဓိကက ဘာလဲဆိုရင် အစွဲလမ်းဘာသာက အခြားသော ဘာသာအယူဝါဒတွေလိုပါပဲ။ ဘာလည်းဆိုရင် စိတ်ရဲ့ပြဋ္ဌာန်းမှု စေတနာပြဋ္ဌာန်းမှု၊ ရည်စူးချက်က အဓိကဖြစ်တယ်။ သေစေလိုသော ဆန္ဒကြောင့် လုပ်တာလား၊ ရက်စက်တဲ့ သဘောကြောင့်လား၊ အလဟဿ သတ်နေလား။ သတ်ဖြတ်ခြင်းပေါ်မှာ ကြည်နူးပျော်ပါးပြီးတော့ (Hunting Sports) အားကစားတစ်ရပ်လို သားကောင်ကို သတ်တာလား၊ ဒါမှမဟုတ် သတ်ခြင်းအမှုကို မပြုချင်ဘဲနဲ့ မလွဲမရှောင်သာ သတ်ရတာလား စမ်းစစ်ဖို့လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်တက်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရေမသောက်တော့ဘူးဗျာ။ ပိုက်မှောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လေပဲ ရှူနေမယ်ဆိုရင်တောင် ကျွန်တော်တို့နေ့တိုင်း ရှူလိုက်တဲ့လေထဲမှာ မျက်စိနဲ့ မမြင်ရတဲ့ ပိုးမွှားတွေ ကုဋေနဲ့ချီပြီး ရှိတယ်။ အဏုဇီဝဗေဒသဘောအရဆိုရင် မျက်စိနဲ့ မမြင်ရသော၊ လေထဲမှာရှိသော ပိုးမွှားတွေ အသက်ရှူလိုက်တာနဲ့အမျှ ခန္ဓာကိုယ်ထဲကိုရောက်သွားတယ်။ လူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ လူကို အကျိုးပြုတဲ့ ပိုးတွေရှိသလို အကျိုးမပြုတဲ့ ပိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ သက်ရှိဇီဝဓာတ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါအသေးငယ်လေးများ ရှိတယ်။ တချို့တို့ သတ်ပစ်မှသာလျှင် လူ့အသက်ရှင်သန်ရေးကို အထောက်အကူဖြစ်မှာပါ။ အဲဒီတော့ လေရှူခြင်းသည်ပင်လျှင် မြောက်မြားစွာသော အသက်များကို သေစေနိုင်တယ်။ သို့သော် လေမရှိလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ အသက်တွေ ဘယ်လိုမှ ဆက်လက်ရှင်သန် ရပ်တည်နိုင်စရာရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ သတ္တဝါကို သေစေလိုသော ဆန္ဒမဟုတ်ဘဲနဲ့ မိမိအသက်ရှင်သန်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ရတဲ့ အရာတွေလည်း ရှိတယ်။ နောက်ထပ်တစ်ခု ထပ်ပြောချင်သေးတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်တွေမှာ ရာဇဝတ်မှုတွေ ကျူးလွန်နေတဲ့ လူသတ်သမား

တွေ ရှိတယ်။ သူတို့က ရိုးရိုးလူသတ်သမားတွေ မဟုတ်ဘူး။ သူစိတ်ကိုက ဖောက်ပြန်ပြီးတော့ သူ့ကို ဘယ်လောက်ပဲ ထောင်ချထောင်ချ၊ ဘယ်လောက်ပဲ ပြုပြင်ဆုံးမပေးပေး၊ ထောင်က သူပြန်လွတ်လာလည်း သူက လူပြန်သတ် တာပဲ။ အဲဒါကို ဘယ်လိုခေါ်သလဲရင်ဆိုတော့ စိတ္တဇဝေဒနာရှင် လူသတ် သမား။ ဆက်လက်ပြီး ကမ္ဘာမြေပြင်မှာ နေရင်သူလူတွေကို ဆက်ပြီးသတ်နေ ဦးမှာပဲ။ အဲဒီမှာ ဘာလုပ်ရသလဲဆိုတော့ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း က ဘာလုပ်ပြစ်ရသလဲဆိုတော့ သူ့ကို သေစား သေစေ၊ မသေမချင်း သတ်ဆို တဲ့ Capital punishment အပြစ်ဒဏ် ပေးရတယ်။ အဲဒီလူဟာ ဆက်လက် ရှင်သန်နေရင် ကျန်တဲ့အပြစ်မဲ့တဲ့ လူတွေအများကြီး သေဦးမှာ။ ဒီလူကိုဖမ်းရတဲ့ ရဲသား၊ ဒီလူကိုအပြစ် ရှိမရှိ စစ်ဆေးရတဲ့ တရားရုံး၊ အဲဒီလူကို သေစားသေစေ အမိန့်ချဖို့ အကြောင်းပြရတဲ့ ရှေ့နေနဲ့ အမိန့်ချတဲ့ တရားသူကြီး၊ အဲဒီလူကို သေမိန့်ပေးတဲ့အခါမှာ သတ်ရတဲ့ ပါးကွက်သား (ကြိုးစင်တင် သေနတ်နှင့်ပစ်၊ လျှပ်စစ်ခံသုံး၊ အဆိပ်ရည်ထိုးသွင်း စသည့် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ သတ်ရတဲ့ဝန်ထမ်း) အဲဒီလူတွေဟာ လူတစ်ယောက်ကို သတ်ရတဲ့အတွက် အသက်သတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အပြစ်ထိုက်သလားဆိုတာ ပြန်စဉ်းစားဖို့ လိုတယ်။ သူတို့ဟာ လူသားတွေရှင် သန်ရေးအတွက် လူသားတွေကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့ လူဆိုးတွေကိုကို ကွပ်မျက် လိုက်ရခြင်းအတွက် အဲဒီအခြေအနေမှာ အကူသိုလ်မြောက်ခြင်း မမြောက်ခြင်း ဆိုတာကို ဘာသာတရား အသီးသီးက သုံးသပ်ပြထားတာတွေ ရှိပါတယ်။ လူတွေကို အဖျက်အဆီးလုပ်မယ့် ရာဇဝတ်သားလူဆိုး လူသတ်သမားတွေကို သတ်လိုက်ရခြင်းသည် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ကုသိုလ်တောင်ရသေးတယ်။ သတ်ခြင်းဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်သလားဆိုတာကို ဥပမာတစ်ခုအဖြစ် တင်ပြ လိုက်တာပါ။ နောက်တစ်ဆင့်တက်ပြီးပြော ရဦးမယ်ဆိုရင် လောကမှာ စစ်နဲ့ အချစ်ဟာ ကင်းကွာလို့ ဘယ်တော့မှ မရဘူး။ အဲဒီတော့ ဘယ်လိုပဲ ငြိမ်းချမ်း ရေးကိုလိုချင်ချင် စစ်တွေက ဖြစ်နေကြတယ်။ နောက်တစ်ချက်က တိုင်းပြည် တစ်ပြည်က အခြားတိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို လာပြီးတော့ တိုက်တယ်ဆိုတာက ပိုပြီးတော့ ဆိုးရွားတယ်။ ပြည်တွင်း စစ်ဆိုတာလည်း ရှိကြပါတယ်။ တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် တိုက်ကြတဲ့အခါမှာ တစ်ဖက်ကတိုက်လာပြီဆိုရင် ကိုယ်က ကာကွယ် ရတော့မယ်။ တိုင်းပြည်တိုင်းမှာ စစ်တပ်ဆိုတာရှိရတယ်။ အဲဒါကို စစ်တပ် လို့မခေါ်ဘူး။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနလို့ ခေါ်တယ်။ ဘယ်သူ့ကို ကာကွယ် တာလဲ၊ တစ်ဖက်ကလာတိုက်တဲ့ ရန်သူတွေရဲ့ ဘေးရန်က မိမိပြည်သူတွေကို

ကာကွယ်တာ။ အဲဒီကာကွယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာလည်းဆိုရင် ကျန်တဲ့ လူတွေ ငြိမ်းငြိမ်ချမ်းချမ်းနဲ့ နေထိုင်နိုင်ရေးကို သူတို့အသက်နဲ့ ရင်းပြီးတော့ ကာကွယ်နေရတယ်။ ကာကွယ်တဲ့ နေရာမှာလည်း တစ်ဖက်ကလူကလက်နက်နဲ့ လာပြီးတော့ ပစ်နေတာ လူကိုသေစေနိုင်တဲ့ စစ်လက်နက်နဲ့ လာပြီးတော့ တိုက်ခိုက်နေတာ။ ကာကွယ်နေသောသူတွေက လက်နက်နဲ့ပဲ ပြန်ပြီးတော့ ကာကွယ်နေကြတာ။ ပန်းတွေနဲ့ ပေါက်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျည်ဆန်နဲ့ ပစ်နေကြတာ ကိုယ်က သူ့ကိုမသတ်ရင် သူက ကိုယ့်ကိုသတ်မယ်။ ပြီးရင် သူက ကိုယ့်တိုင်းပြည်ထဲကို ဝင်မယ်။ အဖျက်အမှောက်တွေ လုပ်မယ်။ အဲဒီတော့ ကာကွယ်ရေးဆိုတာ တစ်ဖက်က ရန်သူကို အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရေး စစ်ဗျူဟာ တွေချပြီးတော့ လူတွေသတ်ရတာပဲ။ အဲဒါကြောင့် တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေး အတွက် အသက်စွန့်လွှတ်သွားတဲ့ လူတွေကို ရဲဘော် မသေ၊ သေသော်ငှါမလား ဆိုပြီး သူရဲကောင်းစာရင်းမှာ သွင်းပါတယ်။ အစွလာမ်မှာလည်း ကာကွယ်ရေးစစ်ပွဲမှာ အသက်စွန့်သွားတဲ့ လူတွေကို သာသနာ့အာဇာနည်များလို့ပြောတာ။ ဒီအတွေးအခေါ်တွေကို အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားတွေက တရားထဲမှာ ရှိတဲ့ အခုလိုရှုထောင့်လေးတွေကိုယူပြီး လူတွေကို စည်းရုံးနေတာတွေလဲ ရှိနေပါတယ်။ စကားညှပ်အနေနဲ့ ပြောရရင် တချို့မီဒီယာတွေမှာ မွတ်ဆလင်တွေဟာ ဘာသာခြားများကို သတ်တဲ့ သူတွေ၊ ဘာသာခြားများကို သတ်ရင်းနဲ့ သေသွားတဲ့သူတွေ ကောင်းကင်ဘုံကို တိုးလျှံပေါက်ရောက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် လူသတ်ခြင်းဟာ ကုသိုလ်ရပါတယ်ဆိုတဲ့ လွဲမှားတဲ့လမ်းကြောင်းတွေ ဖြစ်လာအောင် အချို့မီဒီယာ တွေကလည်း ပုံဖျက်ပြီးဖော်ပြကြတယ်။ အမှန်က ဒါတွေက အယူဝါဒပေါင်းစုံမှာ မြင့်မြတ်သော သေခြင်း၊ မတရားသောအမှုကို ခုခံကာကွယ်ရင်းမိမိအသက်ကိုတိုင်းပြည်အတွက် ဆက်ကပ်လျှူဒါန်းသွားသူဟာ သူရဲကောင်းရဲ့ သေခြင်း၊ အာဇာနည်ရဲ့ သေခြင်းဖြစ်တာကြောင့် အင်မတန် မြတ်တယ်လို့ မိန့်ထားပါတယ်။ တချို့မီဒီယာတွေက ဒီတရားသဘောတွေကို ထိမ်ချိန်ပြီး ရေးသားဖော်ပြနေတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစွလာမ်သရုပ်သဏ္ဌာန်ဟာ တော်တော်လေး ဖျက်ဆီးခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ တိုင်းပြည်ကိုကာကွယ်နေတဲ့ လူတွေဟာ လူကိုသတ်နေတာပါ။ သို့သော် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်ပြုမဲ့ အဖျက်သမားတွေကို ကာကွယ်ဖို့ မလွဲမရှောင်သာ လူကိုသတ်သော်လည်း အပြစ်နဲ့ ငရဲ မထိုက်ပါဘူး။ မြင့်မြတ်သော ကြီးပမ်းမှုအနေနဲ့ အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုထားပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ အတိုချုံးပြီးတော့

ပြန်ပြောရရင်တော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ အသက်တစ်ချောင်းကို အရမ်း တန်ဖိုးထားပါတယ်။ အလဟဿ အကြောင်းမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အင်မတန် ကြီးမားသော အကုသိုလ်ထိုက်ပါတယ်။ လိုအပ်လာရင်တော့ သတ်ရပါလိမ့် မယ်။ မိမိစားဖို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ကျန်းမာရေးအတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိမိရဲ့နိုင်ငံနဲ့ လူသား တွေကိုကာကွယ်ဖို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ် အသက်များကို မသေစေလိုပေမယ့်လည်း မလွဲမရှောင်သာ ဒေါသစိတ်တွေ မပါဘဲနဲ့ မေတ္တာစိတ်ကင်းမဲ့စွာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ သတ်ရတဲ့ အမှုတွေကို ဥပမာတွေနဲ့ ပြောရရင် အများကြီးပြောစရာတွေ ကျန်ပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ လက်တွေ့ကျတဲ့ သဘာဝ ဓမ္မလို့ ပြောတာပါ။ အလဟဿ အကြောင်းမဲ့ သတ်မယ်ဆိုရင်တော့ သစ်ရွက်လေးတစ်ရွက်တောင် ချိုးလို့ မရပါဘူး။ နောက်တစ်ခုက ကုန်ဘာနီ လုပ်နေတဲ့အချိန် မကာမြို့တော်မှာ ဟဂ်ျံ ဘာဝနာပွားနေသူတို့ဟာ ပိတ်ဖြူစ နှစ်စကို မိမိကိုယ်မှာ ပတ်လိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ ပိုးမွှားလေးတွေကို မဆိုထားနဲ့ မိမိဆံပင်အမျှင်လေး တစ်ခုကိုမှ ဖြတ်ပြစ်လို့၊ ညှပ်ပြစ်လို့ မရသလို သစ်ပင် သစ်ရွက် သစ်ကိုင်းတွေကိုတောင်မှ ချိုးလို့မရဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အယူအဆအရ ရုက္ခလောကမှာလည်း အသက်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သစ်သီး သီးနှံစားခြင်းဟာ သက်သတ်လွတ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ အစ္စလာမ်က လက်မခံပါဘူး။ ရုက္ခလောကမှာလည်း အသက်ရှိတယ်။ Botany လို့ခေါ်တဲ့ ရုက္ခဗေဒကို ဇီဝဗေဒရဲ့ အောက်က အသက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး လေ့လာတဲ့ ပညာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သက်ရှိများကို လေ့လာတဲ့ သိပ္ပံပညာမှာ သတ္တဗေဒ (Zoology) ဆိုတာ သက်ရှိသတ္တဝါများနဲ့ ဆိုင်တဲ့ဗေဒပါ။ ရုက္ခဗေဒ ဆိုတာက ပန်းမန်များ၊ သို့သော် အဲဒီပန်းမန်များမှာလည်း အသက်ရှိတယ်။ အစ္စလာမ်က ဒီထက်တောင် တစ်ဆင့်တက်ပြီး ပြောထားသေးတယ်။ ဒီနေ့ သက်မဲ့လောကလို့ထင်ရတဲ့ သတ္တုကျောက်ခဲများမှာပင်လျှင် အသက်ရှိတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ခေတ်သစ်သိပ္ပံနဲ့ပြောရရင် အဏု မြူမှုန် (Atomic Particle) လေးတစ်ခုကို ကြည့်လိုက်ရင် သူ့အထဲမှာ အီလက် ထရွန်တို့၊ နျူထရွန်တို့၊ ပရိုတွန်တို့က လှည့်ပတ်လှုပ်ရှားနေတယ်။ လှုပ်ရှားမှုနဲ့ ကြီးထွားမှုဟာ သက်ရှိ၏ လက္ခဏာဖြစ်တယ်။ သာမန်အားဖြင့်ကြည့်ရင် သက်မဲ့လို့ပြောနေတဲ့ ရုပ်လောကရဲ့ သတ္တုကျောက်ခဲများပင် အသက်ရှိတယ်လို့ အစ္စလာမ်တရားတော်က လက်ခံထားတယ်။ ရုရီယက် တရားတော်ရဲ့ အမိန့်ဟာ ဘယ်သက်ရှိကိုမှ ဆိုလိုတာက ကျောက်ခဲပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခဲပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သဲပဲဖြစ်ဖြစ်၊

သစ်ပင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပန်းမန်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သတ္တဝါပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လူပဲဖြစ်ဖြစ် အကြောင်းမဲ့ သတ်လို့ မရဘူးပါဘူး။ အကြောင်းရှိလို့ သတ်ရင် ကုသိုလ်ရပါတယ်။ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းမှုက ‘ကံ’ ကို ဖြစ်စေပါတယ်။

၈၆။ သားကောင်ကို စားသောက်တဲ့အခါမှာ ဘာကြောင့် လည်လှီးပြီး စားရတာလဲ။

အစ္စလာမ်မှာက သွေးရယ်၊ ဝက်ရဲ့အသားရယ်၊ အသေသားရယ်၊ အလ္လာဟ် နမတော်နဲ့ အစမပြုထားတဲ့ အသားတို့အပြင် သားစားသတ္တဝါတွေ၊ မသန့်ရှင်း၍ မစားအပ်တဲ့ သတ္တဝါတွေကို မစားဖို့ တားမြစ်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် စားခွင့်ရှိတဲ့ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါတွေကို စားသုံးဖို့ အရင်သန့်ရှင်းရေးနဲ့ ကျန်းမာရေးတို့အတွက် သွေးကို ထုတ်ပြန်ဖို့လိုတယ်။ သွေးကို မစားအပ် ‘ဟရမ်’ လို့ တားမြစ်တဲ့နေရာမှာ ဂျူးတွေလည်း ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်တချို့လည်းပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဟိုတုန်းကဆိုရင် ဥရောပတိုက်မှာ မွတ်ဆလင်တွေဟာ ဟလလ် အစားအစာရှာမရရင် ဂျူးတွေရဲ့ ‘ခေါ်ရှာ’ လို့ ခေါ်တဲ့ အစားအသောက်ရမယ့် ဂျူးဆိုင်တွေမှာ ဝယ်စားရတယ်။ ဂျူးတွေဟာ မွတ်ဆလင်စားတဲ့ အသားတောင် သူတို့ မစားတာရှိတယ်။ အဲဒါ ကုလားအုပ်အသားပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ကုလား အုပ်အသားကို စားလို့ရတယ်။ သူတို့က စားလို့မရဘူး။ ဂျူးတွေ ဝက်သားလည်း မစားဘူး။ နောက်ပြီးတော့ စားခွင့်ရှိတဲ့ ခြေလေးချောင်းသားကောင်တွေက ဆိတ်တို့၊ နွားတို့၊ သိုး စတာတို့ပဲ ကျွန်တော်တို့က စားတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အတွက်ကြောင့် သွေးဟာ အဲဒီတိရစ္ဆာန်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်သွားဖို့ လိုတယ်။ သွေးဟာ မသန့်တဲ့အတွက်ကြောင့် သွေးဟာ ရောဂါပိုးများကို ဖြစ်စေတယ်။ ဆေးပညာရှင်တွေ အဆိုအရ သွေးဟာ တကယ်တော့ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းက အညစ်အကြေး အဆိပ်အတောက်တွေကို စွန့်ပစ်တဲ့ ကျင်ငယ်ရည် သေးပဲလို့ ပြောတာရှိတယ်။ ဝေဒနာရှင်အချို့ ကျောက်ကပ်ကို ဆေးတယ်ဆိုတာကလည်း သွေးထဲမှာရှိတဲ့ အညစ်အကြေးတွေကို ပြန်ပြီးတော့ သန့်စင်အောင် လုပ်ရတာ ဖြစ်တယ်။ သွေးကို ရှောင်တဲ့အတွက် အကျိုးပြုတာတွေ အများကြီးရှိတဲ့အထဲမှာ အညစ်အကြေးတွေလည်း ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သွေးကို သန့်စင်အောင်လုပ် ရတယ်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်သက်ရှိသတ္တဝါကိုမှ အကြောင်းမဲ့ သတ်လို့မရဘူး။ သူ့ကိုကြင်နာမှုကင်းပြီး မေတ္တာမဲ့တဲ့ဒေါသစိတ်နဲ့လည်း သတ်လို့

မရဘူး။ အမှန်တကယ် လိုအပ်လို့ စားသုံးရန် သားကောင်ကို သတ်ရတော့မယ် ဆိုရင် နာကျင်မှုအနည်းဆုံးနဲ့ မြန်မြန်အသက်ထွက်အောင် စနစ်တကျ လှီးဖြတ် ရတယ်။ ဒါကို ဇာလို့ ခေါ်တယ်။ အခုလူတွေကမှားပြီးတော့ ဒီနည်းကို ‘ဟလလ်’ လို့ ပြောနေကြတယ်။ ဟလလ်ဆိုတာ စားပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်း စတဲ့ ခွင့်ပြုချက် ဥပဒေ၊ အဲဒီ အတွက်ကြောင့် လုပ်ရပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့က (ဟလလ်) လုပ်လို့မရဘူး။ (အလ္လာဟ်)ဖန်ဆင်းရှင်ကသာ လုပ်ခွင့် ‘ဟလလ်’ နဲ့ လုပ်ခွင့်မရှိတဲ့ဟရမ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်တော်မူခွင့်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဘာလုပ် ရမလဲဆိုတော့ ဟလာလ် ဖြစ်စေဖို့အတွက် အလ္လာဟ် စေခိုင်းထားတဲ့ နည်းလမ်း တွေရှိတယ်။ အဲဒါကို အာရဗစ်လို (ဇဗီယာ) လို့ ခေါ်တယ်။ ‘ဇဗီ’ လုပ်ခြင်းပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်တဲ့နေရာမှာ သားကောင်ရဲ့ လည်ချောင်းသွေးကြောကို ထက်တဲ့ ဓားနဲ့ လှီးလိုက်တာနဲ့ သူ့ရဲ့သွေးလှည့်ပတ်မှု အားလုံးဟာ ရပ်သွားတယ်။ အဲဒီတော့ နာကျင်ခြင်းဆိုတာကို ဦးနှောက်က အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တယ်။ အဲဒီနာကျင်မှုကို သတင်းပို့မယ့် ဆက်သွယ်မှုလမ်းကြောင်း ပြတ်တောက်သွားတဲ့အတွက် တိရစ္ဆာန် ဟာ နာကျင်မှုမရှိဘူး။ နောက်ပြီး လျင်မြန်စွာ အသက်ကလည်း ဆုံးတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သားကောင်ဟာ လှုပ်ရှားနေလိမ့်မယ်။ အဲဒါဟာ နာကျင်နေလို့ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရဲ့ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နာဗ်ကြော (Nerveous System) အဖွဲ့ မက်ကယ်နစ်ဇင်ကြောင့် ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ ဦးနှောက်ကို အောက်စီဂျင် မရောက်တာနဲ့ သူ့ခြေတွေ၊ လက်တွေ လှုပ်တာက သူနာလို့လှုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အသိစိတ်လည်း မရှိဘူး။ အဲဒီလိုလှုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင် သွေးကို ညှစ်ထုတ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ သွေးဟာ မြန်မြန် ခန္ဓာကိုယ် ပြင်ပကို ထွက်သွားတယ်။ အဲဒီလို သွေးကိုထုတ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။ သွေးဟာ မသန့်တဲ့အတွက်ကြောင့် ထုတ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ လည်လှီးစားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ပြောပြဦးမယ်။ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းမှာက ရင်အမျိုးသား ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူက တကယ်ရိုးတယ်။ တစ်နေ့တော့ သူက လစာတိုးရတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော့်ကို ထမင်းစားဖိတ်ပြီး “ဆရာစားစေချင်လို့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကြက်ကို လည်လှီးပြီး ချက်ထားတယ်” လို့ ပြောတယ်။ ကဲ- အဲဒီလိုလူကို ကျွန်တော် ဘယ်လိုအဖြေပေးမလဲ။ ဒါဖြစ်ရင် ဂျူးဘာသာဝင် တွေရဲ့ ‘ခေါ်ရှာ’ ကို မွတ်ဆလင်တွေ ဘာကြောင့် စားနိုင်သလဲဆိုရင် ဂျူးတွေက ခရစ်ယာန်နဲ့ မတူဘူး။ ခရစ်ယာန်က သုံးပါးတစ်ဆူ အယူအဆရှိတယ်။ ဒီတေ-

၃ တစ်ဆူတည်းရှင် အယူအဆ ‘သောင်ဟီ(ဒ်)’မှာ သူတို့က အရောအထွေး ပါလာတယ်။ ဂျူးက မိုးဇက်ရဲ့ တစ်ဆူတည်းသော ထာဝရဘုရားကို အတွဲအဖက် ကင်းစွာ ယုံတယ်။ သူ့မှာ အရောအထွေး လုံးဝမရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ဂျူးဘာသာဝင်တို့ သားကောင် လှီးတဲ့အခါမှာ တသတဲ့ နာမတော်ဟာ ဖန်ဆင်းရှင်ကိုပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဂျူးလှီးတဲ့အသား ကျွန်တော်တို့ စားလို့ရတယ်။ အာရုံပြုတသတဲ့အခါမှာတော့ အရေးကြီးတယ်။ သို့သော် သူများကို ပူဇော်ထားတဲ့ အသား ကျွန်တော်တို့ စားခွင့်မရှိဘူး။ နတ်ပူဇော် ထားတာတို့ ဘာတို့ဆိုရင် စားခွင့်မရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် လွဲမှားတဲ့ ကိုးကွယ်မှုကို အားပေးသလိုဖြစ်မှာ စိုးလို့။

၈၇။ အစ္စလာမ်ဘာသာ မဟုတ်တဲ့ ဘာသာခြားအိမ်မှာ အစ္စလာမ်ဘာသာ ဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဝင်ရောက်စားသောက်ခွင့် ရှိပါသလား။

ရှိပါတယ်။ ကိုယ်စားလှူရတဲ့ တရားတော်က ခွင့်ပြုထားတဲ့ စံချိန်စံညွှန်း ညီတဲ့ အစားအသောက်ကို စားလို့ရသလို ကိုယ်ကလည်း အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်တဲ့ လူတစ်ဦးကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ကျွေးမွေးလို့ ရပါတယ်။ တချို့တွေက ဘာသာခြားကျွေးတာ မစားကြဘူး။ ပြီးတော့ ဘာသာခြားတစ်ယောက်က ကိုယ့်အိမ်ကို လာလည်တဲ့အခါမှာ သီးခြား ပန်းကန်၊ ခွက်၊ ယောက်နဲ့ ကျွေးမွေး ဧည့်ခံတယ်။ အဲဒါတွေက အယူသီးမှုတွေပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဥပဒေဆိုတဲ့ နေရာမှာ Letter of Law and Spirit of Law ဥပဒေရဲ့အပေါ်ယံ၊ အခွံအကာနဲ့ ဥပဒေရဲ့ အနှစ်အသား (တစ်နည်း) ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စေတနာဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းရှိတယ်။ ဥပဒေရဲ့ အပေါ်ယံစကားလုံးတွေအတိုင်း အတုံးလိုက်အတစ်လိုက်ကြီး လုပ်ဖို့ဆိုတာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိဖို့လိုပါတယ်။ တရားတော်မှာလည်း ဘာကြောင့်တားသလဲ။ ဘာကြောင့် လုပ်ခိုင်းသလဲဆိုတာ သူ့မှာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ကို အထမြောက်ဖို့ လိုတယ်ဆိုတာ ကိုယ်က သိရမယ်။ ဘာကြောင့် ဘယ်ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဘာကို မဖြစ်စေချင်လို့လဲ၊ ဘယ်ပန်းတိုင်ကိုရောက်စေချင်လို့လုပ်ခိုင်းတာလဲ၊ ဒါမှမဟုတ် တားမြစ်တာလဲဆိုတာကို ကိုယ်က သိပြီးတော့ လုပ်ရမယ်။ အဲဒီတော့ ဘာသာခြား အိမ်မှာ စားသောက်ခြင်းဆိုတဲ့နေရာမှာ အစားအသောက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တားမြစ်ထားတာတွေ ရှိတယ်။ တားမြစ်ထားတာတွေကို ချိုးဖောက်ခြင်း

မရှိဘူးဆိုရင် စားသောက်လို့ ရတယ်။ ဘာသာခြားကို ကိုယ်က ကျွေးမွေးတဲ့ အခါမှာ သန့်စင်မှုရှိဖို့ လိုတယ်။ အစားအသောက်မှာ နှစ်ခုတွဲလာတယ်။ (ဟလာလ်)တစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူး။ (ဟလ္လာလမ်သွာရေတမ်) ဆိုတဲ့ သန့်စင်မှု ဆိုတာလည်းပါတယ်။ သန့်စင်မှုမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်စင်မှုလည်းပါတယ်။ သမာ အာဇီဝမကျသောနည်းနဲ့ ရှာဖွေထားတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ဝယ်စားခြင်းဟာ အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။ မွတ်ဆလင်လည်းဖြစ်တယ်။ မွတ်ဆလင်ဆိုင်မှာပဲ ဝယ်တယ် ဆိုပေမယ့် သူများကို မတရားလုပ်ခဲ့ပြီး ရတဲ့ငွေကြေးနဲ့ ဝယ်စားရင် သန့်ရှင်းမှု မဖြစ်ဘူး။ မွတ်ဆလင်ဆိုင်မှာ ရောင်းတဲ့လူကလည်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်ရှင်း တယ်။ ကိုယ်ကလည်း သန့်ရှင်းတယ်ဆိုပေမယ့် မတရားတဲ့ငွေကြေးနဲ့ ဝယ်ယူ စားသောက်တဲ့အတွက် ကိုယ်စားတဲ့ပစ္စည်း၊ ကိုယ်သုံးတဲ့ပစ္စည်းဟာ မသန့်ရှင်းဘူး ဖြစ်သွားတယ်။ ခွက်ကို ရေနဲ့ဆေးရုံနဲ့ သန့်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လည်း သန့်ရှင်းဖို့ လိုတယ်။ မတရားသောနည်းနဲ့ ရရှိတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ဝယ်ယူထားတဲ့ ပစ္စည်းသည်လည်း မသန့်ရှင်းတဲ့အထဲမှာ ပါသွားတယ်။ အဲဒါကြောင့် တမန်တော်မြတ်က ပြောတယ်။ သန့်ရှင်းမှုကို အဓိကလုပ်ပါ။ နှလုံးသားကို သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ရမယ့်အပြင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ မိမိရဲ့စားသောက်တဲ့ အိုးခွက်ပန်းကန်တွေက အစ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းဖြစ်ဖို့ လုပ်ကိုလုပ်ရမယ်လို့ မိန့်ခဲ့တယ်။ ဘာသာခြားတစ်ယောက်က သောက်သွားလို့၊ စားသွားလို့ဆိုပြီး မသန့်ရှင်းတော့ဘူးလို့ဆိုပြီး ပြောလို့မရဘူး။ ဘယ်သူပဲစားစား၊ ဘယ်သူပဲသောက်သောက် ကိုယ့်သောက်တဲ့ခွက်၊ ကိုယ့်သားသမီးသောက်တဲ့ ခွက်ကအစ အသုံးပြုပြီးရင် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောရမှာပဲ။ ဒါကို ဘာသာခြား စားပြီးသားတို့ ဘာတို့ ပြောလို့မရပါဘူး။ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ နှိမ့်ချဆက်ဆံမှုတွေနဲ့ ပြုမူမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့တော့ မလုပ်သင့်ဘူး။

၈၈။ သားကောင်တစ်ကောင်ကို သတ်ဖြတ်စားသောက်ဖို့အတွက် ဘယ်လို စည်းကမ်းချက်တွေ သတ်မှတ်ထားသလဲ။ စည်းကမ်းချက်နဲ့မညီရင် အကုသိုလ် ဘယ်လိုကျရောက်နိုင်တယ်လို့ အစ္စလာမ်ဘာသာက ဆိုထားပါသလဲ။

ကြက်၊ ငှက်၊ ငါးအပြင် စားနိုင်တဲ့ သတ္တဝါတွေ ရှိတယ်။ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါ ဖြစ်ရမယ်။ အသီးအနှံကို စားတဲ့ သားကောင်ဖြစ်ရမယ်။ အသားစား (Carnivorous) မဖြစ်ရဘူး။ အသားရော အရွက်ရော စားတဲ့ အစုံစား သတ္တဝါ

(Omnivorus)လည်းမဖြစ်ရဘူး။ အသီးအရွက်ပဲစားတဲ့ Harvevorusဖြစ်ရမယ်။ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါ ဆိတ်တို့၊ သိုးတို့၊ နွာတို့၊ ကျွဲတို့၊ အဲဒီအထဲမှာ ကုလား အုပ်လည်း ပါတယ်။ အဲဒီလို သတ္တဝါမျိုးတွေပေါ့နော်။ အဲဒီလိုသတ္တဝါမျိုးတွေကို စားခွင့်ရှိတယ်။ သို့သော် စားတဲ့အခါမှာလည်း သူတို့ရဲ့သွေးကို ထုတ်ရမယ်။ အဲဒီသွေးကို ထုတ်တဲ့အခါမှာ လည်လုံးဖြတ်ခြင်းလုပ်တဲ့အခါမှာ သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်ရဲ့ နာမတော်ကို တရမယ်။ နောက်တစ်ခုက လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်းနဲ့ သန့်စင်မှု က တွဲနေတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း သန့်ရှင်းမှု မရှိဘူးဆိုရင် မစား ပိုင်ပါဘူး။ သန့်ရှင်းမှုဆိုတာက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်ရှင်းမှုကို ပြောတာ။ သားကောင်ဝယ်တဲ့ ပိုက်ဆံဟာ သမ္မာအာဇီဝနဲ့ ရတာဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီလိုအချက်တွေနဲ့ ညီတယ်ဆိုရင် သားကောင်ကို စားသောက်လို့ရပါတယ်။ သို့သော် ပုပ်သိုးနေတဲ့ သားကောင်ကြတွေ့ စားလို့မရပါဘူး။ နောက်တစ်ခုက အမဲလိုက် မုဆိုးတွေက ပစ်လိုက်တယ်။ သားကောင်ကို ထိသွားတယ်။ အဲဒီအချိန် မှာ ထိသွားလို့ သားကောင်က သေချင်သေသွားလိမ့်မယ်။ ဒီသားကောင်ကို လှီးပြီး စားခွင့်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေရှိတယ်။

၈၉။ အသက်ရှင်လျက်ရှိတဲ့ သားကောင်တစ်ကောင်ကို လိုတဲ့အပိုင်း လေးပဲ ဖြတ်ပြီးမစားဖို့ကိုလည်း ဘာသာတရားက တော်တော်လေး တားမြစ်ထား တယ်နော်။

အဲဒါကမွတ်ဆလင်မဟုတ်တဲ့အချို့လူတွေဘယ်လိုလဲဆိုတော့ သားကောင် အရှင်လတ်လတ်ကို ဖြတ်တောက်ပြီး စားတာတွေ ရှိတယ်။ နောက်တစ်ခါ အပျော်အပါးအတွက် အမဲလိုက် (Hunting) တယ်။ သားကောင်ကို ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်တယ်။ အစာအာဟာရအတွက် လိုအပ်လို့ မဟုတ်ဘဲ အဲဒီလို မိမိတို့ စိတ်ပျော်ဖို့ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို အစွဲလာမက တားမြစ်ထားပါတယ်။ အစွဲလာမက ဘာကို တားမြစ်ထားသလဲဆိုတော့ လိုအပ်တာကို သုံးပါ။ မဖြုန်းနဲ့တဲ့။ ဖြုန်းတီးမှု ကို မဖြစ်စေရဘူး။ ဒါကြောင့် တောလက် ကျေးရွာတွေမှာ သားသတ်ရုံတွေ မရှိတဲ့နေရာတွေမှာ နွားပေါ်တော့မယ်ဆိုရင် အိမ်တွေကိုလိုက်ပြီး မေးရတယ်။ စားမှာလား၊ ဘယ်နှစ်အိမ်က စားမှာလဲ။ ပေါ်မယ့် အသားကို ညီတူမျှတူ ယူနိုင်တဲ့ အနေအထားရှိမှ ဒီနွားကို ဖော်လို့ရတယ်။ မဟုတ်ရင်တော့ စားမယ့် လူနည်းနည်းလေးနဲ့ဆိုရင် ကျန်တဲ့ အသားတွေ အလဟဿ ပုပ်ပွယုက်စီးကုန်

မယ်။ ပုပ်သိုးကုန်မယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုတွေဖြစ်မယ်။ အလဟဿ ဖြုန်းတီးမှုတွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒါကြောင့် အပြည့်အဝ အသုံးချနိုင်ရမယ်။ တချို့ယဉ်ကျေးမှုတွေမှာ အရှင်လတ်လတ် လှီးတာကို လုပ်ကြတယ်။ တမန်တော် မြတ်ခေတ်တုန်းက အဲဒီလိုလုပ်တဲ့ လူတွေ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ကိုယ်လိုသလောက်ပဲ သားကောင်ကို လှီးပြီး စားကြတာ။ သားကောင်က မသေမရှင်ဖြစ်ပြီးတော့ သွေးစိမ်းရှင်ရှင်နဲ့ ကျန်ခဲ့တယ်။ (၆ ရာစုနှစ်၊ ၇ ရာစုနှစ်) တမန်တော်မြတ်ပွင့်တဲ့ ခေတ်မှာဖြစ်ခဲ့သလို၊ မျက်မှောက်ခေတ်မှာလည်း ဒီလိုရက်စက်မှုတွေရှိနေတယ်။ အဲဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာကို လေ့လာမယ်ဆိုရင် သမိုင်းကြောင်းကိုလည်း သိသင့်တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုတို့၊ ရိုးရာဓလေ့ကိုလည်း သိရမယ်။ အဲဒီခေတ်ရဲ့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ ခေတ်ယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း သိရမယ်။ အဲဒီခေတ်ရဲ့ လူမှုဆက်ဆံမှုတွေကိုလည်း သိရမယ်။

၉၀။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ သက်ရှိ တိရစ္ဆာန်တွေကိုရော အစ္စလာမ်က ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားပါသလဲ။

အဲဒါလည်း နှစ်မျိုးရှိတယ်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဂေဟစနစ်လို့ခေါ်တဲ့ Eco System ရှိတယ်။ ဒီအကြောင်း လေ့လာတဲ့ပညာရပ်ကို Ecology လို့ ခေါ်တယ်။ အရင် မဆလ ခေတ်က ပြောသလိုပေါ့။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သက်ရှိသက်မဲ့ဆိုတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကြီးရှိတယ်။ အပြန်အလှန် အညမည သဘောနဲ့ သဟဇာတရှိနေတယ်။ အဲဒီတော့ သက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်မှာ စားလို့ ရတယ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်ထားတဲ့ သတ္တဝါတွေရှိတယ်။ အသက်ရှိ ဘုံနိမ့် သတ္တဝါထဲမှာ မစားရတဲ့ သတ္တဝါတွေလည်း ရှိတယ်။ သူတို့ဟာ ဂေဟစနစ် Eco System ကြီးမှာ ကျရာအခန်းကဏ္ဍကနေ သူတို့အလုပ်တွေကို သူတို့ လုပ်နေကြတာ ရှိတယ်။ သူတို့ဟာ လူတွေ အစာအာဟာရအဖြစ် စားရမဲ့ သတ္တဝါတွေ မဟုတ်ဘဲ ဂေဟစနစ် ထိန်းသိမ်းဖို့ သူတို့ Function လုပ်ရမယ့် ကဏ္ဍတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ စားခြင်းအမှုကို သူတို့ကို မပြုဘဲနဲ့ သူတို့ရဲ့ တခြားသော လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို (အလ္လာဟ်) ဖန်ဆင်းရှင်က သူ့စီမံကိန်းထဲမှာ လုပ်ထားတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ အကြောင်းမဲ့တော့ သတ်လို့မရဘူး။ ကုန်အာန်ကျမ်းမှာ ပါတယ်။ အကြောင်းမဲ့ အသက်တစ်ချောင်းကို သတ်လို့မရဘူး။ အကြောင်းမဲ့ အသက်တစ်ချောင်းကို

သတ်ခြင်းသည် ရှိရှိသမျှသော အသက်တို့သတ်ခြင်းနဲ့ တူတဲ့အတွက် အပြစ် အလွန်ကြီးတယ်။ တိရစ္ဆာန်များပေါ် ထားအပ်တဲ့ တာဝန်များမှာ အလွန်များပြား ပါတယ်။ အစ္စလာမ်တရားတော်မှာ လူ့အခွင့်အရေး (Human Right) ကို အလေးထားဖို့ အတိအကျပါသလို တိရစ္ဆာန်အခွင့်အရေး (Animal Right) ကို အပြည့်အဝပေးဖို့ ညွှန်ကြားချက်များ ရှိပါတယ်။ အလွန်သေးတဲ့ နံပြီစုတ် ငှက်ကလေးတစ်ကောင်ကိုပင် အကြောင်းမဲ့ သတ်ခဲ့ရင် ကမ္ဘာ့တရားစီရင်မည့်နေ့ (ကံ၊ ကံ၏အကျိုး အပြည့်အဝ သက်ရောက်မည့်အခါ)မှာ စစ်ဆေးခံရပြီး အပြစ်ဒဏ်ကျမည်ဟု ဩဝါဒတော်တို့တွင် မိန့်ထားပါတယ်။ အသက်တစ်ချောင်း ကို ကယ်ခြင်းသည် ရှိရှိသမျှ အသက်များကို ကယ်ခြင်းမည်၏တဲ့ အဲဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် နာရေးဖြစ်စဉ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၉၁။ ကျန်းမာရေးမကောင်းတဲ့လူ၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့လူ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်အနေနဲ့ ပြုစုဖို့ ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားပါသလဲ။ ဘာသာတူသူရော မတူသူရောပေါ့။

အစ္စလာမ်ဘာသာက ဖန်ဆင်းမှုကို လက်ခံထားတယ်။ အဲဒီတော့ လူသား ဖြစ်ခြင်းမှာ တူတယ်။ ဖန်ဆင်းခံဖြစ်ခြင်းမှာ တူတယ်။ လူသားအားလုံးဟာ အိမ်ထောင်စုတစ်ခုပဲလို့ ခံယူရမယ်။ ကျမ်းတော်မှာ ဘယ်လိုပြောထားသလဲ ဆိုရင် အဲဒီဖန်ဆင်းခံများကို အလုပ်အကျွေးပြုခြင်းဟာ ဖန်ဆင်းရှင်ကို အလုပ် အကျွေးပြုခြင်းနဲ့ တူတယ်တဲ့။ ဖန်ဆင်းရှင် ဘာမှ လိုအပ်တာ မရှိပါဘူး။ ဆီမီး၊ ရေချမ်းကပ်နေစရာမလိုဘူး။ အသင်္ခံတရှင်က ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ဖန်ဆင်းခံ တွေကို အလုပ်အကျွေးပြုခြင်းဟာ ဖန်ဆင်းရှင်ကို အလုပ်အကျွေးပြုခြင်း မည်တယ်တဲ့။ တမန်တော်မြတ်ဩဝါဒတော်မှာဘာပြောသလဲဆိုတော့ မြေပြင်မှာ ရှိသော အရာရာကို ကရုဏာထားရင် ကောင်းကင်ဘုံမှာရှိသော (လောကုတ္တရာ စခန်း) အရှင်ရဲ့ ကရုဏာကိုရမယ်။ အဲဒီအထဲမှာ မွတ်ဆလင်မှ ဆိုတာ မပါဘူး။ အားလုံးကိုဆိုတာ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ သက်ရှိဆိုတာ လူအားလုံး၊ တိရစ္ဆာန်အားလုံး ပါတယ်။ လူရော ဘုံနိမ့်၊ ဘုံမြင့် သတ္တဝါအားလုံးပါတယ်။ ဩဝါဒတစ်ခုမှာ နေမကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ ထမင်းငတ်နေတဲ့ လူတစ်

ယောက်၊ ရေငတ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ဘာကြောင့် မကူညီသလဲလို့ အသိတမာ၊ တုန့်ခိုးမဲ့အလွှာဟ်က မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ကို မေးတဲ့အကြောင်း ပါတယ်။ အဲဒီလို ကူညီရင် ထိုသူတွေနဲ့အတူ အနှိုင်းမဲ့အလွှာဟ်ကို တွေ့ရလိမ့် မယ်လို့ အနန္တညဏ်တော်ရှင် အလွှာဟ်က မိန့်တော်မူကြောင်း ဖော်ပြထား ပါတယ်။

၉၂။ ကိုယ့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာသာခြားတစ်ဦးဦးရဲ့ နာရေးဖြစ်လာပြီ ဆိုရင် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦးအနေနဲ့ ဘယ်လိုတာဝန်ရှိပါသလဲ။

အဲဒါတော့ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ရမှာဖြစ်တယ်။ စောစောက ပြောခဲ့သလိုပဲ။ အိမ်နီးနားချင်း အိမ်တစ်အိမ်မှာ စားစရာ မရှိဘူး။ ကိုယ်ကဈေးဝယ်ပြီးပြန်လာတာကိုသူတို့တွေ့တယ်။ ကိုယ့်အိမ်နီးချင်းက ဘာသာတူစရာမလိုဘူး၊ အမျိုးတူစရာလည်း မလိုဘူး။ သို့သော် ကိုယ်ဈေး ဝယ်လာတာတွေ့လိုက်တာနဲ့ ကိုယ့်မှာ တာဝန်တစ်ခုလိုဖြစ်သွားတယ်။ သူ့ကို ဟင်းတစ်ခွက်ချက်ပြီး ပို့ရမယ်။ အဲဒီတော့ ဘာလဲဆိုရင် ဟင်းသာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့လိုအပ်ချက်ကို ကိုယ်က ဖြည့်ဆည်းပေးရမယ်။ ကိုယ်က တတ်နိုင်ရင်ပေါ့။ အဲဒီတော့ စားနပ်ရိက္ခာလိုရင် စားနပ်ရိက္ခာ။ သူ့အတွက် ကူညီမှုလိုရင် ဥပမာ- နေမကောင်းလို့ သွားပြီး ကူညီတာ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ဘာပဲ လိုအပ်ချက်ရှိရှိ သူ့ကို ဖြည့်တင်းပေးဖို့က သာသနာ့တာဝန်တစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ လူမှုရေး တာဝန်တောင် မဟုတ်ဘူး။ မဟာတမန်တော်မြတ်သည် ဘာသာခြားတစ်ဦးရဲ့ အသုဘချလာတာတွေ့တော့ မတ်တတ်ရပ်ခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။

၉၃။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အနေနဲ့ တခြားဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုသဘောထားရှိဖို့ လိုပါသလဲ။

ဒါကတော့ လေးစားအပ်တဲ့ လူသားအနေနဲ့ သဘောထားရမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ အယူအဆအရကတော့ ဘာသာ၊ သာသနာအသီးသီးတို့ဟာ လာရင်းအစ (Source) တစ်ခုတည်းက မြစ်ဖျားခံလာတာ။ လက်ရှိအနေအထား မှာ ဘာသာအသီးသီးမှာ တူတာတွေရှိသလို မတူတာတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒါကိုတော့ အသိအမှတ်ပြုရလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာသာအသီးသီးက ခေါင်း ဆောင်တွေကို လေးစားရမယ်။ ကုရ်အာန်မှာ ဘယ်လောက်တောင် တိုက်ရိုက်

ပြောထားသလဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ ကိုးကွယ်ရာများကိုလည်း မစော်ကားရဘူး။ သူတို့ရဲ့ သာသနာ့အကြီးအကဲများကိုလည်း မပြစ်မှားရဘူး။ သူတို့ရဲ့ ဘုရားကျောင်းကန်တွေကို လူဆိုးသူခိုးတွေက လာရောက်ပြီး ဖျက်ဆီးရင်တောင် ကိုယ်က ကာကွယ်ရမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ အဲဒီပြဌာန်းချက် ဥပဒေတွေကို သမိုင်းမှာ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့တာတွေ ရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ်လက်ထက်တုန်းက အီဂျစ်နိုင်ငံ သိနတောင် Mount Sinai မှာ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း ရှိတယ်။ စိန့်ကက်သရိမ်းလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီဒေသမှာ Nagaran မျိုးနွယ်စုတွေ နေတယ်။ အခုထက်ထိ ရှိတယ်။ Orthodox ခရစ်ယာန်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ Nostorian တို့၊ Orthodox တို့ဆိုတဲ့ ခရစ်ယာန်တွေရှိတယ်။ သူတို့က ဟိုတုန်းကတည်းက ရှိတယ်။ အဲဒါလေးကို ကြားဖြတ်ပြီးပြောဦးမယ်။ အကယ်၍များ တမန်တော်မြတ်က ဘာသာခြားကို လက်မခံဘူးဆိုရင် ဒီခရစ်ယာန်တွေက နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ ကတည်းက အကုန် မွတ်ဆလင်ဖြစ်ကုန်ပြီပေါ့။ ဘာသာခြားတွေကို လွှမ်းမိုးဖို့ အားမထုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အစ္စလာမ်သည် သူများ ဘာသာ၊ သာသနာကို မတရား မလုပ်ဘူး။ အတင်းအကျပ် ဘာသာမကျူးပြောင်းခိုင်းဘူးဆိုတဲ့ အချက်ကို သက်သေခံမှာက မွတ်ဆလင်က သက်သေခံမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ သန်းနဲ့ချီပြီး ရှိနေတဲ့ အာရပ် ခရစ်ယာန်တွေက သက်သေခံလိမ့်မယ်။ အဲဒီခရစ်ယာန်တွေထဲမှာ ဘုန်းကြီးတွေလည်းပါတယ်။ မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးက (နရဂုန်)စာချုပ်ဆိုပြီး ချုပ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ဘုရားဝတ်ပြုကျောင်းကို ကူညီရမယ်။ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ ဆွမ်းကွမ်းတောင်မှ လိုရင် မွတ်ဆလင်တွေက ဖြည့်ဆည်းပေးရမယ် ဆိုထားတယ်။ ဒါဟာ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တစ်အချက်က လူသားဖြစ်နေတဲ့အတွက်၊ နောက်တစ်ချက်က ဖန်ဆင်းရှင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းခံချင်းတူညီနေတဲ့အတွက် မိသားစုဝင်ဖြစ်နေလို့၊ နောက်တစ်ခုက သူတို့ရိုးရိုးသားသား သူတို့ယုံယုံကြည်ကြည် ကိုးကွယ်နေတဲ့အတွက် ကိုယ်က သူတို့ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို မှန်တယ်၊ မှားတယ်ဆိုတာ တစ်ကဏ္ဍ၊ သူ ရိုးရိုးသားသား ယုံကြည်နေတဲ့ ယုံကြည်မှုအပေါ်မှာ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိတယ်။ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ခွင့် ရှိတယ်ဆိုတာ အသိအမှတ်ပြုရမယ်။ ဒါက တမန်တော်မြတ် လက်ထက်ကတည်းက ညွှန်ကြားထားတယ်။ အသင်တို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မှ ကျွန်ုပ်ကျေနပ်မယ်လို့ မပြောဘူး။ ငြိမ်းချမ်းစွာ သဘောကွဲလွဲ၊ အယူကွဲလွဲပြီးတော့ အတူယှဉ်တွဲ

နေထိုင်မှု အယူအဆက အစ္စလာမ်တရားတော်မှာ နဂိုကတည်းက ရှိတယ်။ တခြားဘာသာ၊ သာသနာက ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ဆိုရင် ကိုယ်က ပိုတောင်မှ လေးစားပေးရဦးမယ်။ အဲဒီလို ပြောခြင်းအားဖြင့် သူ့ရဲ့ယုံကြည်ချက်ကို ကိုယ်က လိုက်ယုံတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ယုံကြည်ချက်ကို မှန်တယ်လို့ထောက်ခံနေတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့မှာလွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ခွင့် ရှိတယ်။ သူ့မှားနေတယ်ထင်လဲ သူ့မှာ သူ့ရွေးချယ်မှုနဲ့ သူ့လွတ်လပ်စွာ မှားခွင့် ရှိတယ်။ သူ့လမ်းသူ သွားမယ်။ သူ့ဝန်သူ ထမ်းမယ်။ သူ့လုပ်ရပ်ကို သူဘုရား သခင်နဲ့သူ ဖြေရှင်းရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ အမှန်တရားဘက် ဖိတ်ခေါ်တာပဲ ရှိတယ်။ လက်ခံတာ၊ လက်မခံတာကတော့ သူနဲ့ပဲ ပတ်သက်တယ်။ လက်မခံဘဲနဲ့ သူ့လမ်းသူ လျှောက်မယ်ဆိုရင်လည်း လျှောက်ခွင့်ပေးရမယ်။

၉၄။ အစ္စလာမ်ဘာဝင်တစ်ဦးသေဆုံးသွားတဲ့အခါမှာ တချို့က ပြောကြတယ်။ ကျောပူအောင်တောင် မထားရဘူး။ ချက်ချင်းချရတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေရှိတယ်။ အဲဒီအပိုင်းလည်း ရှင်းပြစေချင်ပါတယ်။

လူတွေကို အလုပ်များပြီး ဒုက္ခမပေးစေချင်လို့ ချက်ချင်း သင်္ဂြိုဟ်ခိုင်းတာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ယုံကြည်ကြတဲ့ ခရစ်ယာန်ရော၊ ဂျူးရော သေချင်းတရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ခံယူချက်တွေက တော်တော်တူကြတယ်။ သေတယ်ဆိုတာက ဖန်ဆင်းရှင်ဆီကို ပြန်သွားတာ။ အမင်္ဂလာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အသုဘလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကြောက်စရာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သေပြီးနောက် တစ္ဆေ၊ သရဲလည်း မဖြစ်သွားဘူး။ သူက ဖန်ဆင်းရှင်ဆီကို ပြန်သွားတဲ့ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်တယ်။ သို့သော်လည်း လူသား ဗီဇအရ ဝမ်းနည်းမယ်၊ ကြေကွဲမယ်။ ဒီဈာပနကို တာရှည်ကြည့်နေရင်လည်း ပိုပြီးတော့ ပူဆွေးမယ်။ နောက်တစ်ခါ ပတ်ဝန်းကျင်က လာပြီး နှစ်သိမ့်ရမယ်။ တာဝန်ကြီးလေးမယ်။ အဲဒီတော့ မလိုအပ်ဘဲနဲ့ တာဝန်ကြီးလေးမှု မရှိအောင် သူ့အရှင်ထံ သူပြန်ပြီ။ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ မြေကြီးမှ စဖြစ်တာကြောင့် ခရစ်ယာန်တွေဆိုရင် ဘာပြောသလဲဆိုတော့ မြေသို့အပ်နှံခြင်းတဲ့။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ မြေကဖြစ်တဲ့ ရုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် မြေကို ပြန်အပ်တယ်။ သူ့ဝိညာဉ်က သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်အလ္လာဟ်ထံကို သွားနေပြီ။ အဲဒီတော့ တာဝန်ပေါ်အောင်လို့ သူများတွေလည်း ဒုက္ခမရောက်အောင် မြန်မြန်ချဆိုတာ အဲဒါပဲ။ ရောဂါနဲ့သေဆုံးသူဆိုလည်း ရောဂါ

ပတ်ဝန်းကျင်ကို မကူးစက်အောင် စတဲ့ရည်ရွယ်ချက်တွေလည်း ပါတယ်။

၉၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ဦးသေဆုံးသွားတဲ့အခါ ရေနံခါချိုးတာ ဘာကြောင့်လဲ။

အဲဒါလည်း လူတွေရဲ့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတွေပေါ့။ ကျမ်းစာဖတ်တော့မယ်၊ ကွယ်လွန်သူအတွက် ကောင်းမှုကောင်းရာအတွက် ဆုတောင်းပေးတော့ မယ်ဆိုရင် အမှန်ကတော့ ဆုတောင်းပေးတဲ့ လူရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာသန့်ဖို့ကသာ အဓိကကျတယ်။ အဲဒီတော့ လူတွေက အရပ်ထဲမှာ ဘာစကားပြောသလဲ ဆိုရင် ကျမ်းစာဖတ်ဖို့အတွက် ရုပ်ကလာပ်ကို ရေအကြမ်းချိုးတယ်လို့၊ အချော ချိုးတယ်လို့ဆိုပြီး လုပ်ကြတယ်။ ဒါတွေက လူတွေရဲ့ သတ်မှတ်ချက်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အတုမဲ့ အသင်္ခတရှင်ဆီက လာတုန်းကလည်း သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့လာတယ်။ အမိဝမ်းထဲက ကျွတ်တဲ့အချိန်မှာလည်း လူတွေက သန့်ရှင်းမှုလုပ်ပေးကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခရစ်ယာန်တွေက ရေနံခါခြင်း Baptism ဆိုပြီးတောင် ပြောသေးတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကွယ်လွန်သွားရင် လည်းပဲ၊ အလ္လာဟ်ထံ ပြန်သွားရင်လည်းပဲ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းလေးသွားဖို့ လိုအပ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့ဟာ သေဆုံးတဲ့ လူကို ရေချိုး ရတယ်။ ပြီးရင် ပိတ်ဖြူစ ‘ကဖန်’ ‘Shroud’ နဲ့ လုံခြုံအောင် ပတ်ပြီး ပရုတ်၊ အမွှေးနံ့သာ သုတ်လိမ်းရတယ်။ အဲဒါ ဂျူးဘာသာဝင်တွေနဲ့ တချို့ ရှေးဦး ခရစ်ယာန်တွေလည်း လက်ခံတယ်။ ကွယ်လွန်သူကို သန့်ရှင်းသော၊ ဖြူစင်သော ပိတ်စနဲ့ထုပ်ပြီး သပ်သပ်ရပ်ရပ် သန့်သန့်ရှင်းရှင်း မွေးမွေးကြိုင်ကြိုင်နဲ့ ထုပ်ထား ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ခါချိုး၊ သုံးခါချိုးဆိုတာ မရှိပါဘူး။ သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ဖို့သာ အဓိကကျပါတယ်။ ခုခံစစ်နဲ့ ကာကွယ်နေတဲ့ စစ်မြေပြင်လို နေရာမျိုးမှာတော့ ဒါမျိုးက လုပ်စရာတောင် မလိုဘူး။ အခြေအနေပေါ်မှာပဲလေ။ မတရားအသတ်ခံရတဲ့ လူက အာဇာနည်ရဲ့ သေချင်းဆိုရင် သွေးတောင် ဆေးစရာမလိုဘူး။ ဒီအတိုင်း ချလို့ရတယ်။

၉၆။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ဈာပနအခမ်းအနားတွေဟာ နိုင်ငံခြားတိုင်း ပြည်တွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ လုပ်ပါသလား။ ကွဲလွဲမှုရှိပါသလား။

ကွဲလွဲမှုမရှိပါဘူး။ သို့သော် အခေါင်းနဲ့ထည့်ခြင်း၊ မထည့်ခြင်းဆိုတာမဟုတ်

တဲ့ ပြဿနာဗျ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲဆိုရင် ပထဝီမြေရုပ်နဲ့ လုပ်တဲ့ ဒီခန္ဓာဟာ မြေကြီးနဲ့ ထိရမယ်။ အဲဒီတော့ အခေါင်းထဲမှာ ထည့်မယ် ဆိုရင် မြေကြီးနဲ့ထိမှာ မဟုတ်တဲ့အတွက်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်က လူတွေရဲ့ ဆင်ခြေတွေပါ။ သို့သော် အဲဒီအခေါင်းက မြေကြီးထဲရောက်သွားတဲ့အခါကြရင် သူလည်းဆွေးပြီးတော့မြေကြီးဖြစ်သွားမှာပဲ။ အခုကျွန်တော်တို့ရန်ကုန်ကရေဝေး သုသာန်ကြတော့ ဘာပြဿနာတက်သလဲဆိုရင် လယ်မြေတွေဖြစ်တယ်။ နောက် ပြီးတော့ရေကြီးတဲ့အခါမှာမြေပြိုတာတွေရှိတယ်။ အဲဒီမြေမပြိုအောင် သစ်သားနဲ့ အကာလုပ်လို့မရတဲ့အခါကြတော့ ဘိလပ်မြေနဲ့လုပ်တယ်။ တချို့မွတ်ဆလင်တွေ က အဲဒီနေရာမှာ မချဘူး။ မြေနဲ့မထိလို့ ဆိုပြီးတော့ ဒါက (literally) ပေါ့။ လုံး ကောက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်လိုက်တာ။ ဘိလပ်မြေကလည်း တစ်ချိန်မှာတော့ မြေကြီး ဖြစ်သွားမှာပဲ။ ခေါ်တာကိုက ဘိလပ်မြေပဲ ခေါ်တာ မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ သိပ်ပြီးတော့ အစွဲကြီးပြီး အတွေးနယ်ဆန့်လိုက်ကြတာဟာ အရမ်းကို ကျယ်ပြန့် သွားတဲ့အခါကြတော့ လုပ်ရကိုင်ရတာ ကျဉ်းကျပ်သွားတာပေါ့။ ဒါက လူတွေ လုပ်ထားတာပါ။ တရားတော်မှာ မပါပါဘူး။

၉၇။ အပြင်လောကမှာ ပြောနေကြတာရှိတယ်။ မွတ်ဆလင်တွေ ကွယ်လွန် ရင် မတ်တတ်မြုပ်တယ်ဆိုပြီးတော့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါတကယ်ရှိပါသလား။

ကျွန်တော် ဘာသာပေါင်းစုံနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်တဲ့ အခါမှာ အထူးသဖြင့် ခရစ်ယာန်တွေဘက်က မေးကြတယ်။ အဲဒါလည်း ဘာကြောင့်မှန်းကို မသိဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာက သိပ် မမေးဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်ထင်တာက သူတို့က မည်းမည်းမြင်ရင် မွတ်ဆလင်ပဲထင်နေသလား မသိဘူး။ အဲဒီတော့ ဟိန္ဒူနဲ့ မွတ်ဆလင်နဲ့ရောပြီးတော့ မြင်နေကြတယ်။ ဟိန္ဒူမှာ အချို့တော့ ရှိတယ်။ ဒါတောင် ဟိန္ဒူတော်တော်များများက မီးသဂြိုဟ်ကြတယ်။ အဲဒီတော့ မတ်တတ်မြုပ်တယ်ဆိုတဲ့ဇာတ်လမ်း ဘယ်က ရသလဲကိုတော့ မသိဘူးဗျ။ ကျွန်တော်လည်း စဉ်းစားလို့ကို မရဘူး။ အမှန်မှာ ဒီခရစ်ယာန်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဈာပနက အတော့်ကိုတူတာ။ ခရစ်ယာန်က အခုအသုဘတွေမှာ မီးရှို့နေတယ်။ အဲဒါလေး ကျွန်တော် မေးကြည့်တဲ့ အခါကြတော့ မီးရှို့တာက ပြာဖြစ်တာပေါ့လေတဲ့။ ပြာဖြစ်တော့လည်း မြေကြီးဖြစ်သွားတာပဲတဲ့။ အဲဒါကြောင့် (Cremate) မီးရှို့တယ်ဆိုတာကို

သူတို့ လက်ခံတယ်။ ရှေးခရစ်ယာန်တွေကတော့ မီးရှို့တာကို သူတို့က လက်မခံဘူး။ မီးဆိုတာ ဘုရားသခင်က ငရဲမှာ သုံးတဲ့ အသုံးအဆောင် တစ်ခုဖြစ်တဲ့အတွက် ရှေးဦးခရစ်ယာန်တွေက မီးကို မသုံးဘူးဘူး။ အခု နောက်ပိုင်းမှာတော့ သုံးလာကြတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်လဲ အဲဒီလို မေးခွန်း တွေမေးကြတယ်။ မတ်တတ်ကြီး ဘာလို့ချတာလဲလို့ မေးကြတယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ ဟိန္ဒူတွေလည်း ဒီလိုချတာ မရှိဘူး။ သူတို့မီးရှို့ကြတာပဲ။ အဲဒီတော့ ဒီအမေးတွေက ဘယ်က ရလာတဲ့ အတွေး အခေါ်တွေလည်းဆိုတာ မပြောတတ်ဘူး။ အစ္စလာမ်မှာတော့ အဲဒီလိုချတာ (လုံးဝ)မရှိပါဘူး။ ရုပ်ကလာပ်ကို မြေပြင်မှာ လဲလျောင်းပြီး မျက်နှာကို ကာဘာကျောင်းတော်ဘက်လှည့်ပြီး မြှုပ်နှံရပါတယ်။

၉၈။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်သေဆုံးသွားပြီး သူ့ကိုမြှုပ်ထားတဲ့ မြေပုံကို အုတ်ဂူမလုပ်ရဘူးလို့ ဘာသာရေးအရ တားမြစ်ထားတာရှိပါသလား။

အဲဒါလည်း လူမှုရေးကိစ္စတွေပဲ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဂျပန်လိုနိုင်ငံ မျိုးမှာ မြေသိပ်ရှားတယ်။ မြေတစ်လက်မကို ငွေအများကြီးပေးရတယ်။ ပြီးတော့ သုသာန်ဆိုတာကလည်း ပြောင်းလို့ ရွှေ့လို့မလွယ်ဘူးဘူး။ ခရစ်ယာန်ညီနောင် တွေကတော့ အလောင်းကို ဖော်ပြီး ရွှေ့တာတွေ လုပ်လာတဲ့အခါကြတော့ ကျွန်တော်တို့ပါ စလုပ်လာရတယ်။ အမှန်မှာ ဒီမြေက ဖန်ဆင်းတယ်။ ဒီမြေက ရှင်ပြန်ထမြောက်မယ်။ နောက်ဆုံး တရားစီရင်မယ့် (Judgement Day) နေ့မှာ ကောင်းကင်တမန်တွေက တံပိုးခရာမှုတ်လိုက်ရင် ပြန်ထမယ်။ ဒီမြေက ထမှာ။ ဒီမြေကြီးနဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်က ဖန်ဆင်းထားတာဆိုတော့ အဲဒီသင်္ချိုင်းဟာ ကျွန်တော် တို့အတွက် အဓိပ္ပာယ် အင်မတန်မှ လေးနက်တယ်။ အလောင်းကိုဖော်ပြီး တစ်နေရာသွားမြှုပ်ဆိုတာဟာတရားတော်က လုံးဝခွင့်မပြုထားပါဘူး။ ဒါတွေက ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ အဆင်ပြေအောင်ဆိုပြီး အပေးအယူတွေ လုပ်နေတာနဲ့တူတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီရုပ်ကလာပ်ကို မြှုပ်မယ့်မြေဟာ သိပ်အရေးကြီးတဲ့အခါကြတော့ အုတ်ဂူလုပ်လိုက်လို့ရှိရင် နောက်ထပ်မြှုပ်လို့ မရတော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် တချို့က သိပ်အားမပေးတာပါ။ နောက်တစ်ချက်က တချို့က သူတော်စင် သူတော်ကောင်းများကို မြှုပ်နှံထားတဲ့နေရာတွေကို အမှတ်အသားရှိအောင် အုတ်ဂူတွေသာမက အဆောက်အအုံတွေ ဆောက်လုပ်ကြပါတယ်။ ဘာသာရေး

အသိနည်းတဲ့လူတွေက ဒီဗီမာန်တွေကို ကိုးကွယ်ရာလို့ မှတ်ယူမှားနိုင်တယ်။ အဲဒါကိုလည်း အချို့ပညာရှင်တွေက မနှစ်သက်တဲ့အတွက် အုတ်ဂူမလုပ်ရလို့ တားမြစ်တာရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ နှစ်ချက်ရှိတယ်။ တစ်ချက်က မြေနေရာ အခက်အခဲကြောင့်၊ နောက်တစ်ချက်က အုတ်ဂူကို ကိုးကွယ်တဲ့ပုံစံဖြစ်မှာစိုးလို့ တချို့က ဒီလိုတားမြစ်တာပါ။ တချို့ကလည်း မြှုပ်နှံပြီး သင်္ချိုင်းဟောင်းမှာ ထပ်ပြီး မြှုပ်လေ့ရှိတယ်။

၉၉။ တချို့ အဲဒီမြေပုံ မြန်မြန်ပျောက်သွားရင် ကောင်းတယ်လို့ အယူရှိကြတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတယ်နော်။

အဲဒီလိုကောင်းတယ်ရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ သူတော်ကောင်းများနဲ့ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ် မြေမစားဘူးဆိုတာတော့ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သင်္ချိုင်းတွေကို မတရားသဖြင့် သိမ်းပိုက်ပြီး ဘူဒိုဇာတွေနဲ့ ထိုးတဲ့အခါမှာ တချို့အလောင်းတွေကို လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ပြန် တွေ့ရတာတွေ ရှိတယ်ဆိုတော့ တချို့ခရစ်ယာန်အယူအဆမှာလည်း ရှိတယ်။ ဂျူးအယူအဆမှာလည်းရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစ္စလာမ်အယူအဆမှာလည်း ရှိတယ်။ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းများရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မြေမစားဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီသင်္ချိုင်းဆိုတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ တမလွန်လောက၊ နာမ်လောကနဲ့ ရုပ်လောက ဆက်သွယ်တဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့နေရာပဲဖြစ်တယ် (Point of Contact)။ အဲဒါကြောင့်မို့ ကျွန်တော်တို့က သင်္ချိုင်းကို အလေးထားရတာပါ။

၁၀၀။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာ အခြားသက်ရှိ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်အနေနဲ့ သူတို့ရဲ့တာဝန်က ဘာလဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာအရ ကွယ်လွန်သွားတဲ့လူအပေါ်မှာ ရှင်နေတဲ့လူတွေက တာဝန်အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ မီးရှို့ရုံ၊ ကျီးထိုးထိုး၊ လင်းတ ဆွဲဆွဲဆိုတဲ့ တာဝန်မဲ့လုပ်ရပ်ဟာ အလွန်အပြစ်ကြီးပါတယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေဟာ ကွယ်လွန်သူတို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အများကြီးအဖြေပေးရမယ်။ ‘မာလိကွ(လ်) ဟက်(ခ)’ ပရမတ္ထသစ္စာတရားရဲ့ မူရင်းအစ အလ္လာဟ်ထံ ပြန်တဲ့ အပြန်ခရီးကို လှလှပပလေးလုပ်ပေးရမယ်။ ကိုယ့်ရည်းစားဆီသွားရင်တောင် လှလှပပ ဝတ်စား ရေမွှေးဆွတ်ပြီး သွားကြတယ်။ အလ္လာဟ်ဆီသွားတာ ခွေးသေ

ကောင်လို ဆွဲပြီး မသွားသင့်ဘူး။ အဲဒီတာဝန်က ဘယ်သူ့မှာ ရှိသလဲဆိုတော့ ရှင်ပြီးတော့ ကျန်ခဲ့တဲ့ လူတွေအပေါ်မှာ ရှိတယ်။ ခမ်းနားထည်ဝါ ငွေကြေးကုန်ကျစရာမလိုဘူး။ သန့်ရှင်းရမယ်၊ ဖြူစင်ရမယ်၊ လှပရမယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုးနဲ့ ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒါကြောင့် ရှင်နေတဲ့လူတွေအပေါ်မှာ တာဝန်ရှိတယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာရှိဖို့ လိုတာပေါ့။ ပကာသနမပါရဘူးပေါ့။ ပြီးရင် ရှင်နေတဲ့လူတွေက သူ့အတွက် ဆုတောင်းပေးရမယ်။ ကိုယ့်အတွက်လည်း သေခြင်းတရားကို ရှုမှတ်ပြီး သံဝေဂဉာဏ်ပွားရမယ်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ် မရှိတော့တဲ့ အတွက် ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ရွက်ဆောင်ရမယ့်တာဝန် သူ့မှာ မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်တရားတော်အရ (Life After Death) သေပြီးတော့လည်း သူ့မှာ ရှင်သန်မှုရှိတယ်။ သို့သော် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ရှင်သန်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန် သူ့မှာမရှိတော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ရှင်နေတဲ့လူတွေက အထူးသဖြင့် ဇနီး၊ သားသမီး စသူတို့က မိမိအရှင်ထံ မဓမ္မခရီးနှင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် အတွက် ဆုတောင်းပေးရမယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်ပေးရမယ်။ အဲဒါဟာ တခြားသော အယူတွေမှာလို မကျွတ်တာတို့၊ သရဲဖြစ်နေလို့တို့ အဲဒါတွေ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ပိုပြီးကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် ကောင်းချီး မင်္ဂလာတွေ အလွှာဟ်ဆီက ထပ်ရသည်ထက်ရအောင် သူ့အတွက် ကောင်းမှု ကုသိုလ်တွေ လုပ်ပေးရတယ်။

၁၀၁။ မြေချတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထပ်မေးချင်တာရှိပါတယ်။ တချို့က မြေ မချဘဲ မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို လှူလိုက်တာတွေ ရှိတယ်။ အစ္စလာမ်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ကို အဲဒီလို လှူလို့ရပါသလား။

အဲဒီမှာ ပညာရှင်တွေ သုံးသပ်ထားတာရှိတယ်။ ဥပမာ-မျက်ကြည်လွှာ လှူတာခွင့်ပြုတယ်။ နောက်တစ်ခါ အင်္ဂါအစားထိုး Organ Transplant လုပ်တာ တစ်ချို့ ခွင့်ပြုတယ်။ ဥပမာ- ကျောက်ကပ်တို့၊ နှလုံးတို့ အဲဒါတွေက တစ်ခုချင်းဆိုရင် ရတယ်။ အဲဒီအော်ဂင် တစ်ခုချင်းလှူတာကို တချို့သော ပညာရှင်များက ခွင့်ပြုတယ်။ အဲဒါကလည်း ဘာလည်းဆိုတော့ ခန္ဓာကိုယ် ကလည်း ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်လို့မရဘူး။ ရုပ်ကလပ်ကိုလည်း သေသေချာချာ ပြန်ချုပ်ရမယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလိုလှူရတာကလည်း Accident မတော်တဆ ထိခိုက်မှုကြောင့် ရုတ်တရက် သေဆုံးတဲ့အခါတို့ ဘာတို့ဖြစ်မှ

ဒီလိုလှူလို့ရမှာ။ ရောဂါနဲ့သေသွားတဲ့ လူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကတော့ အသုံးချလို့ ရချင်မှ ရမှာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ အလှူခံရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း အကျိုး ရှိတယ်လို့ ဆုံးဖြတ်မယ်ဆိုရင် လုပ်လို့ရတယ်။ သို့သော် အရေးကြီးတဲ့ အချက်က အစ္စလာမ်တရားတော်အရ ခန္ဓာကိုယ်သည် ပြန်လည်ရှင်ပြန် ထမြောက်မယ်။ တစ်ဆင့်တက်ပြီး မေးမယ်ဆိုရင် ဆေးကျောင်းသားတွေ၊ ဆေးကျောင်းသူတွေ ခန္ဓာဗေဒ (Antomy) သင်ဖို့အတွက် တချို့လူတွေက ခန္ဓာကိုယ်လှူလိုက်တာ တွေရှိတယ်။ တော်တော်များများ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ခရစ်ယာန်တွေလည်း လှူကြတာရှိတယ်။ မွတ်ဆလင်က လှူတာနည်းတယ်။ သို့သော် တချို့အစ္စလာမ်သာသနာ့ ပညာရှင်တွေ ဆုံးဖြတ်ထားတာရှိတယ်။ အကယ်၍ ဆေးပညာသင်ကြားရေးအတွက် ရုပ်ကလာပ်ကို သူတို့ခွဲတယ်။ စိတ်တယ်။ နောက်ဆုံး အားလုံးပြီးသွားတဲ့အခါကြတော့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဒီအတိုင်း ဆက်ထားလို့မရဘူး၊ ပုပ်ပွသွားမှာပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ ဒီဘော်ဒီကို မြေကို ပြန်အပ်နှင်းနိုင်ရင် ပြီးတာပဲလို့ ဆိုကြတယ်။ သင်္ဘောပေါ်မှာ ကွယ်လွန် သွားတဲ့လူ သူ့ကိုမြှုပ်နှံဖို့ ဘယ်မှာမြေရှိမလဲ။ ပင်လယ်ထဲပဲ ချရတယ်။ အဲဒီ ပင်လယ်ထဲကနေ ဘယ်ကိုရောက်သွားမလဲ။ ရေထဲကိုရောက်မယ်။ ငါးစား ရင်လည်း စားမယ်။ ဖြစ်ချင်တာတွေဖြစ်မယ်။ သို့သော် ရည်ရွယ်ချက်က အရေးကြီးတယ်။ သူ့ရုပ်ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုတော့ သူပြန်ထ မြောက်မယ့် မြေနဲ့ တွေ့ထိသွားမှာပဲလေ။ နောက် တချို့က ဘာပြောသေးလဲ ဆိုတော့ မွတ်ဆလင် အာသာသယာဉ်မျိုးတစ်ယောက် အာကာသကို တက်သွားတယ်။ အာကာသ လေဟာပြင်ကို ရောက်သွားပြီးတဲ့အခါမှာ အာကာသယာဉ်က ပေါက်ကွဲသွားရင် အဲဒီအထဲက လူတွေလည်း သေကြမှာပဲ။ အဲဒီအခါမှာ သေသွားတဲ့လူတွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွေက ဘယ်လိုဖြစ်မလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းမေးကြတယ်။ မေးတဲ့လူတွေက ပထဝီဆိုတဲ့မြေရုပ်၊ အာကာသ Space မှာ မရှိဘူးလို့ သူတို့ထင်နေကြတယ်။ အာကာသဆိုတာ ဘာမှမရှိတဲ့ Vacuum လေဟာနယ်လို့ ထင်နေကြတာ။ အမှန်က အဲဒီ Space အထဲမှာ ခြပ်မှုန်လေး Starlular dust ဆိုတာလေးတွေ ရှိတယ်။ ရုပ်ခြပ်မှုန်သေးသေးလေးတွေ မျက်စိနဲ့ မမြင်ရတဲ့ဟာတွေက Space ထဲမှာလည်း ရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းဟာ အဲဒီရုပ်ခြပ်မှုန်နဲ့ သွားထိမှာပဲ။ ထိရင် သူရဲ့ ရှင်ပြန်ထမြောက် မယ့်နေရာဆိုတာ ရသွားတာပေါ့။ သိပ္ပံကို သူတို့နားမလည်လို့ သူတို့ပြော

နေကြတာ။ မတောက်တစ်ခေါက် သိပ္ပံက မကျက်တကျက် ပေါင်မုန့်လိုပဲ အင်မတန်ဆိုးတယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့က မတောက်တခေါက်တွေ့ထားတဲ့ သိပ္ပံပညာနဲ့နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဘာသာတရားကိုဆန့်ကျင်တယ်လို့ထင်တာ။ အမှန်တော့ သိပ္ပံမှာ ဘာမှ မရှိတဲ့နယ်၊ လေဟာနယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ မျက်စိနဲ့သာ မမြင်ရတဲ့ လေဟာနယ်ထဲမှာ ခြပ်မှုန်လေးတွေ ရှိတယ်။ ရုပ်ခြပ်ကတော့ ရှိနေတယ်။ ဒီဘော်ဒီနဲ့ ဒီမက်တာကတော့ ထိရမယ်။ အဲဒီနေရာက သူပြန်ထရမယ်။ အဲဒါ သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်။

၁၀၂။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ရေကို ဘယ်လို တန်ဖိုးထားပါသလဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ရေကို သိပ်တန်ဖိုးထားပါတယ်။ ဝတ်ပြုရင်လည်း ရုပ်သန့်ရှင်းရေးအတွက်ရေသုံးရတာမျိုးရှိတယ်။ သို့သော်ဖြုန်းတီးမှုမရှိစေရဘူး။ နှလုံးသားသန့်ဖို့ ဝတ်ပြုခြင်းသည် ရုပ်ခန္ဓာသန့်ခြင်းနဲ့ စတယ်။ အဲဒါကြောင့် ရုပ်ခန္ဓာသန့်အောင်တော့ ရေသုံးရမယ်။ ကိုယ်ခန္ဓာ မသန့်ဖြစ်သွားတဲ့အကြောင်း တွေ ရှိတယ်။ ဥပမာ-ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၊ လေလည်တာကအစ ကိုယ်ခန္ဓာ မသန့်ဘူး။ ကိုယ်ခန္ဓာမသန့်ရင် ဝတ်ပြုလို့လည်းမရဘူး။ ကျမ်းစာဖတ်လို့လည်း မရဘူး။ အဲဒီတော့ သူလုပ်ရမယ့် အလုပ်က ခြေ၊ လက်၊ မျက်နှာဆေးကြော စတဲ့ ‘ဝဇူ’ သန့်စင်မှုပြုရတယ်။ သို့သော် အိမ်ထောင်ရှိတဲ့ ဇနီးမောင်နှံဆက်ဆံမှု ပြီးရင်အဲဒါကတော့ မျက်နှာသစ်၊ လက်ဆေးလို့မရဘူး။ ခေါင်းကအစရေလောင်း ချိုးရမယ်။ နောက်တစ်ခါ အမျိုးသမီးများ ဓမ္မတာလာတယ်၊ ဓမ္မတာပြီး သွားတဲ့အချိန်မှာ ခေါင်းက စပြီး ရေလောင်းချိုးရမယ်။ နောက်တစ်ခါ မီးနေတဲ့ အချိန်၊ အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်မသန့်မှုကနေ သန့်စင်မှုဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ လုပ်ရမယ့် အဆင့်တွေက နှစ်မျိုးရှိတယ်။ သာမန် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၊ လေလည်မှုလောက် ကတော့ ခြေ၊ လက်၊ မျက်နှာဆေးကြောတာနဲ့ သန့်စင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးရဲ့ သန့်စင်မှုကတော့ နှလုံးသားသန့်စင်ရေးအတွက်ပဲ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သန့်စင်ရေးက ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာ အထောက်အကူဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လည်း ဆိုတော့ ပူအိုက်တဲ့အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မလန်းမဆန်းဖြစ်တဲ့ အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ရေထိလိုက်တဲ့အခါမှာ စိတ်ကလေးက လန်းလာတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ‘မာလိကွလ်ဟက်(ခ) သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်ကို အာရုံပြုလို့ ပိုကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ ရေမှာ အကျိုးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ

အိမ်ထောင်ပြုမှုပြီးတော့ ကာမဂုဏ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် မလွဲမရှောင်သာသော (By product) မလွဲမရှောင်သာတဲ့ ဘေးထွက် ဆိုးကျိုးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေက ကိလေသာ ကာမဂုဏ်စိတ်ဟာ မလိုလား အပ်ဘူးဆိုတာ ပြတဲ့အနေနဲ့ ဒီစိတ်ဖြစ်လာရင် သန့်စင်မှုပြုရမယ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မသတ်တချို့တောင် ရှိပါတယ်။ အိမ်ထောင်မှုကိုတော့ အစ္စလာမ်က ရှုတ်ချ (Condemn) မလုပ်ဘူး။ အနန္တဉာဏ်တော်ရှင်ရဲ့ မဟာစီမံကိန်းဖြစ်တယ်။ သို့သော် အဲဒီမှာ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေဖြစ်နိုင်တယ်။ ကိလေသာ ကာမဂုဏ် စိတ်တွေပေါ်လာတယ်။ အဲဒီစိတ်ကို မလိုလားဘူး။ အဲဒီလိုမလိုလားတဲ့အတွက် ကာမဆက်ဆံပြီးရင် မသန့်တဲ့အဆင့်ကို ရောက်သွားတယ်လို့ သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီနောက်မှာ သန့်ရှင်းအောင်လို့ ခေါင်းကနေ စပြီးတော့ သေသေချာချာ သန့်စင်မှုကို လုပ်ရမယ်။ ကိုယ့်စိတ်မှာလည်း သန့်စင်မှုဆိုတာ ဖြစ်သွားတယ်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေကို ထိန်းဖို့အတွက် လုပ်ရတယ်။

၁၀၃။ မိသားစု ထမင်းဝိုင်းကိုလည်း အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လို သတ်မှတ်ထားပါသလဲ။

မိသားစုအတူတူ ထမင်းဝိုင်းဖွဲ့စားသောက်တဲ့အခါမှာ အနန္တကရဏာ တော်ရှင် အလ္လာဟ်ရဲ့ ကောင်းချီးတွေ ကျရောက်ပါတယ်။ သို့သော် တချို့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအစွဲသန်တဲ့ လူတွေမှာ ဘာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ မိန်းမတွေကို မီးဖိုချောင်ထဲမှာ စားခိုင်းပြီးတော့ သူတို့ယောက်ျားတွေကြာတော့ အိမ်ရှေ့ခန်းမှာ စားကြတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ တမန်တော်မြတ်နဲ့ အင်မတန် ဆန့်ကျင်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ ဖြစ်တယ်။ တူရကီတွေလည်း လုပ်တယ်။ ကျွန်တော် တူရကီကို ခဏခဏရောက်တယ်။ တူရကီမှာဆိုရင်ထမင်းဝိုင်းမှာမိန်းမတွေကိုမတွေ့ရဘူး။ ယောက်ျားတွေက အိမ်ရှေ့မှာ စားကြတယ်။ မိန်းမက နောက်ဖေးခန်းကနေ လက်ကလေးပဲ ထွက်ပြီးတော့ လိုအပ်တဲ့ဟင်းထမင်းကို ထုတ်ပေးရတယ်။ အဲဒီလို ခွဲခြားမှုဆိုတာကတော့ ဝတ်ပြုတဲ့အခါမှာလည်းပဲ ကျွန်တော် အရှေ့မှာ ပြောပြခဲ့သလို မလောင်ခင်က တားတဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့သူ ရှိတယ်။ ဘာကြောင့်ခွဲခြားထားရသလဲဆိုတာ အဲဒီရည်ရွယ်ချက်ကို ကျွန်တော် တို့သိထားပြီးရင် ဒီအသိနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်တွေ လုပ်လို့ရတာပဲ။ အတူတကွ စားရင်လည်း စားလို့ရတာပဲ။ မိသားစုအားလုံးစုံစုံညီညီစားခြင်းဟာ အင်မတန်မှ

ကောင်းချီးမင်္ဂလာကျတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုလို့ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

၁၀၄။ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ အပျော်အပါးလုပ်ခွင့်မရှိဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတယ်လို့ သိရတယ်။ ဥပမာ-ရုပ်ရှင်ကြည့်တာတို့ ကပွဲ၊ သီဆိုပွဲ ကြည့်တာတို့ မလုပ်ရဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားပါသလား။

အဲဒီကိစ္စတွေအားလုံးဟာ ‘နီရသ်’လို့ခေါ်တဲ့ စေတနာပြုဌာနန်းမှ ရည်စူးချက်အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ အနုပညာ အလှလက်ရာတွေဆိုရင် အစ္စလာမ်ဘာသာက အင်မတန်အားပေးပါတယ်။ ဥပမာ-ပန်းချီကားတစ်ချပ်ဆိုရင် သူ့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်၊ ဓာတ်ပုံဆိုရင်လည်း သူ့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကဘာလဲ။ သက်ရှိသတ္တဝါလူရုပ်ပုံဆွဲခြင်း၊ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ ပန်းပုထုခြင်းသည် ကိုးကွယ်မှုပုံစံမဟုတ်ဘူးဆိုရင် ရေးဆွဲထုဆစ်လို့ရတယ်။ သို့သော် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အများစုက ဒီကိစ္စကို တော်တော်လေး လေးထွေးနေကြတယ်။ သို့သော်လည်း အစ္စလာမ်အနုပညာရပ် (Islamic Art) ဆိုတာ တခမ်းတနား ရှိပါတယ်။ သို့သော် အခုလို ကန့်ကွက်မှုတွေရှိတဲ့အတွက် တချို့မွတ်ဆလင်ပန်းချီဆရာတွေက ဘာတွေကိုပဲ ဆွဲသလဲဆိုတော့ တောတောင်သဘာဝကို ဆွဲတယ်။ ပန်းပုံတွေ ဆွဲတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကျမ်းစာက အာယတ်သ်စာပိုဒ်တွေ အဲဒါကို စာပန်းချီ (Calligraphy) လို့ ခေါ်တယ်။ အလှအပလေးတွေ ဆုတောင်းတဲ့ စာပိုဒ်လေးတွေကို အလှအပဆွဲကြတာ များတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဟိုဘက်ကို အားသန်မှာစိုးကြတယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါပုံဆွဲခြင်းသည် တရားတော်က တားမြစ်ထားတယ်လို့ထင်တဲ့ အတွက်ကြောင့် အစ္စလာမ္မစ် ယဉ်ကျေးမှုမှာက သတ္တဝါတွေရဲ့ ပုံတွေက အင်မတန်နည်းနေတာဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ တားမြစ်တယ်ဆိုတဲ့အခါမှာ ဘာကြောင့်တားတာလည်းဆိုတဲ့ အချက်ကိုလည်း သိဖို့လိုတယ်။ နောက်တစ်ခုက တေးဂီတအပိုင်း၊ အဲဒီအပိုင်းမှာ ဘာတွေပြောကြသလဲဆိုတော့ တစ်ဖက်ပိတ် ပုံတီးရင်တော့ ရတယ်။ တခြား ကျန်တဲ့တူရိယာပစ္စည်းတွေတော့ တီးခတ်ခွင့် မရှိဘူးလို့ ပြောနေကြတယ်။ တကယ်တော့ တူရိယာမှာ ငါးမျိုးရှိတယ်။ ကြေး၊ ကြိုး၊ သားရေ၊ လေ၊ လက်ခုပ်ဆိုပြီး ရှိတယ်။ အဲဒီတူရိယာ အသံတွေကို စနစ်တကျ တီးခတ်လိုက်တဲ့အခါကြတော့ သာယာနာပျော်ဖွယ်အသံ ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ဆုံး ဘယ်တူရိယာကိုပဲသုံးသုံး အဲဒီတူရိယာရဲ့ သာယာနာပျော်ဖွယ် ကောင်းတဲ့ အသံဆိုတာဖြစ်လာတယ်။

တမန်တော်မြတ်ခေတ်က ဘာတွေတားတာလည်းဆိုတော့ စစ်စည်၊ စစ်မောင်းတွေနဲ့ လူတွေကို စိတ်ရိုင်းပေါက်အောင်ဖြစ်စေတဲ့အရာတို့ နောက်တစ်ခါ သူတို့ ‘အရပ်’ လောကမှာရှိနေတဲ့ ကိလေသာ ကာမဂုဏ်နှိုးကြားစေတဲ့ တီးမှုတ်၊ သီဆို၊ ကခုန်မှုတွေကို တားမြစ်တယ်။ ကိုယ်က ဂီတအနုပညာကို အသုံးချတတ်ဖို့တော့လိုတယ်။ နောက်တစ်ခုက အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အိမ်တွေမှာ တီဗီကြည့်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို မေးကြတာရှိတယ်။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့် သင်တန်းမှာ ကျွန်တော်က ပိုက်ဆံငွေကြေးကို ဘယ်လိုသဘောထားရမလဲလို့ မေးခွန်းထုတ်ပေးတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်မယ့်နေရာသုံးရင် အကျိုးရှိပြီး အရက်သောက်၊ လောင်းကစားစတဲ့ အကုသိုလ်တွေအတွက် ဒီငွေကို ဖြုန်းတီးရင် ဆိုးကျိုးဖြစ်ပါမယ်။ အသုံးချတဲ့ပေါ် မူတည်ပါတယ်။ တီဗီမှာ အများအတွက် အကျိုးရှိစေမယ့် ပညာဉာဏ်နဲ့ သုတမယဉာဏ်ပွားစေမယ့် ပြဿနာတွေကို ကြည့်ရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့။ ဖောက်ပြန်တဲ့ပြဿနာမျိုး ရိုင်းစိုင်းတဲ့ပြဿနာမျိုး၊ လူတွေအတွက် ဘာအကျိုးမှ မရှိတဲ့ ပြဿနာတွေကို ထိုင်ကြည့်နေရင်တော့ မကောင်းဘူးပေါ့။ မြန်မာစကားပုံတစ်ခုရှိတယ်။ ကြည့်တတ်ရင် ဘာဝနာ၊ မကြည့်တတ်ရင် တဏှာတဲ့။ ကိုယ့်အပေါ်မှာပဲ မူတည်တယ်။ ငွေကြေးလိုပဲ သုံးတဲ့နေရာမှာပဲ မူတည်တယ်။ သူ့အတိုင်းတိုင်းဆို ကုသိုလ်လည်း မဟုတ် အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်ဘူး။ အသုံးချတဲ့အပေါ် မူတည်ပါတယ်။ တရားတော်မှာ ဒီကိစ္စမျိုးကို ‘မိုဘာ’လို့ ခေါ်တယ်။

၁၀၅။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်ရဲ့ အိမ်တွေမှာ မိသားစုအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့ သော်လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာဖတ်တာတို့၊ ဝတ်ပြုကြတာဟာ မလုပ်မနေရ သတ်မှတ်ချက်လား။

မလုပ်မနေရ သတ်မှတ်ချက်တော့ မရှိဘူး။ မိသားစုဝင်တွေအနေနဲ့ ကျွန်းကိုင်းမှီ ကိုင်းကျွန်းမှီဆိုသလို တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အပြန်အလှန် ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထိန်းကျောင်း တည့်မတ်ပေးကြရတာပေါ့။ မိဘလုပ်တာကို သားသမီးက အတုယူမယ်။ သားသမီးလုပ်တာကို အမိအဘက အသိအမှတ်ပြုမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပါတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းပေးဖို့လိုအပ်တယ်။ မလုပ်မနေရဆိုပြီး သတ်မှတ်ချက်တော့မရှိပါဘူး။ သို့သော် ဘာသာတရားက ဘယ်လိုပြောထားသလဲဆိုတော့ မင်းတစ်ယောက်

တည်းတော့ နိဗ္ဗာန်ကို သွားဖို့ မစဉ်းစားနဲ့တဲ့။ ဆိုလိုတာက ကျန်တဲ့လူတွေ ကိုလည်း ကောင်းမှုလုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေအတွက် တိုက်တွန်းရမယ်။ အကြံပြုရမယ်။ အဲဒီလိုပုံစံမျိုးနဲ့ အိမ်ထဲမှာလည်း ဘာသာ၊ သာသနာရေးရာတွေ လုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ လုပ်ရမယ်။ တမန်တော်မြတ်ရဲ့ ဩဝါဒတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ မင်းတို့အိမ်တွေကို သင်္ချိုင်းလို မလုပ်ထားနဲ့တဲ့။ သင်္ချိုင်းတွေအပေါ်မှာ ဝတ်မပြုရန် တရားတော်က တားမြစ်ထားတယ်။ အမှောင် ခေတ်ကလို သင်္ချိုင်းကိုးကွယ်မှုတို့၊ ကွယ်လွန်ပြီးတဲ့ ဝိညာဉ်တွေကိုးကွယ်မှုပုံစံတွေ မပေါ်ပေါက်အောင်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ မင်းတို့အိမ်တွေမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တွေဖြစ်တဲ့ ဘုရားသံ၊ တရားသံ၊ အလှူဒါန သူများအကျိုးဆောင်တဲ့ ကောင်းမှု ကောင်းရာတွေ ဆိတ်သည်းမနေစေနဲ့တဲ့။ ဒါတွေကို အမြဲမပြတ်လုပ်နေရင် အသင်္ခတအရှင်ရဲ့ ကောင်းချီးတွေ ရမယ်လို့ဆိုတယ်။

၁၀၆။ ခြိုးခြံချွေတာမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အစွဲလမ်းဘာသာက ဘယ်လိုပြ ထားပါသလဲ။

အဲဒီခြိုးခြံတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နှစ်ခုပြောထားတယ်။ အရမ်းကပ်စေးနည်း ရင်လည်း မရဘူး။ အရမ်းဖြုန်းတီးခြင်းကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ နောက်ဘာပြော ထားသလဲဆိုတော့ လိုအပ်တာကို သုံးရမယ်။ (What you need and What you want) လိုအပ်တာနဲ့ လိုချင်တာ မတူဘူး။ ကိုယ်လိုအပ်တာကိုတော့ ပြည့်စုံ အောင်လုပ်ရမယ်။ သို့သော်လည်းပဲ အပိုသုံးစွဲချင်းတော့ မရှိစေရဘူး။ အဲဒီလို ချိန်ဆနိုင်ဖို့ ပြောထားတယ်။

၁၀၇။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေ အနေနဲ့ရော သုံးစွဲတဲ့ နေရာမှာ ကန့်သတ်ချက်ရှိပါသလား။ တချို့ ကြားနေရတဲ့အသံတွေရှိတယ်။ ဘယ်ကမ္မဏီ ထုတ်တဲ့ပစ္စည်း မသုံးရဘူး။ ဘယ်သူလုပ်တဲ့ ပစ္စည်းမသုံးရဘူးဆိုပြီး ပြောနေကြ တာတွေရှိတယ်။ အဲဒီအချက်အပေါ်မှာ ဘယ်လိုသဘောထားပါသလဲ။

တရားတော်နဲ့ ငြိစွန်းတဲ့ ပစ္စည်းမျိုး၊ အစားအသောက်ကဏ္ဍတုန်းမှာလည်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ အဝတ်အစားမှာလည်း ပြောခဲ့တယ်။ တရားတော်နဲ့ မဆန့်ကျင်ရင် ဘယ်သူ့ထံမှမဆို ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ပါတယ်။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု မှာတော့ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို စိန်ခေါ်သလို မဖြစ်စေရဘူး။ အထူးသဖြင့်

အမျိုးသမီးတွေက သူတို့အလှအပ မိတ်ကပ်တွေ ခြယ်သကြတဲ့အခါ၊ အဝတ်အစားတွေကို ခေတ်မီတယ်ဆိုပြီး ဝတ်ကြတဲ့အခါ တစ်ဖက်လူကို စိန်ခေါ်သလို၊ မြူဆွယ်သလိုမျိုး မဖြစ်စေရဘူး။ ဒီနေ့ မုဒိမ်းမှုတွေ တော်တော်များများ ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ စိတ်ပညာရှင်တွေက ဘာပြောသလဲဆိုရင် တစ်ဖက်က စိန်ခေါ်သလို ယောက်ျားလေးဘက်ကို စနေတဲ့ ပုံစံမျိုး၊ သူတို့ရဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုဟာ တစ်ဖက်ကို ဖိတ်ခေါ်သလိုမျိုး ဖြစ်နေတယ်ဆိုပြီးတော့ ပြောလာတယ်။ အဲဒီလိုပစ္စည်းမျိုး ရောင်းတဲ့ ကုမ္ပဏီမျိုးဆိုရင်တော့ အားမပေးဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် တချို့အသုံးအဆောင်တွေမှာ တရားတော်က တားမြစ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ဥပမာ- ဝက်သတ္တဝါနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ သွေးနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ အရက်၊ မူးယစ်ဆေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေပါရင် မသုံးရဘူး။ လောင်းကစားကံစမ်းတာတွေ စတဲ့ကိစ္စတွေနဲ့ ဆက်သွယ်နေရင် ဘယ်ကုမ္ပဏီက ပစ္စည်းမှ သုံးလို့မရပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အရေးကြီးတဲ့အချက်က ဒီလိုသုံးစွဲမှု မပြုခြင်းဟာ ဘာသာခြားတွေကို ခွဲခြားဆက်ဆံရန်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မျိုး မဖြစ်စေရပါဘူး။ ကုန်ပစ္စည်းရဲ့ တရားတော်နဲ့ ဆန့်ကျင်မှုကြောင့်သာဖြစ်ပါတယ်။ အစ္စလာမိက အကြောင်းမဲ့ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို လုံးဝလက်မခံပါဘူး။ အဲဒီလိုတွေမဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ဘာသာတရားက တားမြစ်ထားတာပဲ။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမှာရော၊ သုံးစွဲမှုမှာပါ တစ်ဖက်လူကို အကူသိုလ်ဖြစ်စေတဲ့ လုပ်ရပ်မျိုး မဖြစ်စေရဘူး။ အဲဒါက စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ ဝတ်ဆင်ခြင်းတင် မဟုတ်ဘူး။ လူနေမှုဘဝတစ်ခုလုံးမှာ ကိုယ့်ကြောင့် တစ်ဖက်လူ အကူသိုလ်ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်း မဖြစ်စေနဲ့ ဆိုတာ အဓိကပဲ။

အစ္စလာမိဘာသာနှင့် ဂျီဟတ် အခန်းကဏ္ဍ

၁၀၈။ ဂျီဟတ်လို့ပြောနေကြတာရှိတယ်။ ဂျီဟတ်ဆိုတာ ဘယ်လိုအဆင့်မျိုးကို ခေါ်တာလဲ။

ဂျီဟတ်ဆိုတာက စစ်ပွဲမဟုတ်ဘူး။ ဂျီဟတ်ရဲ့ တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်က ကြိုးပမ်းမှု အားထုတ်မှု၊ (Striving, struggle) ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းအောင်၊ ပညာမဲ့ခြင်းမှ ပညာရှိလာအောင်၊ သို့သော် မတရားမှုကိုလည်း ခုခံကာကွယ်ခြင်းဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဂျီဟတ်ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းကို

မသုံးဘူး။ အရာဗစ်လို ကတ်သယ်လ်လို ခေါ်တယ်။ စစ်ပွဲပေါ့။ အဲဒါက ခုခံကာကွယ်စစ် (Defensive War) ပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါက ဘယ်အချိန်မှာ (Defensive War) မြောက်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်လည်း ဆုံးဖြတ်လို့ မရဘူး။ ခင်ဗျားလည်း ဆုံးဖြတ်လို့မရဘူး။ မိမိရဲ့ယုံကြည်မှုကို စွန့်လွှတ်ရမယ်။ မိမိရဲ့ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်တွေကို ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အဆင့်မျိုး ရောက်ပြီဆိုလို့ရှိရင် အစွလာမ်ထုရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကနေပြီး ခုခံကာကွယ် ရမယ်လို့ ကြေငြာရမယ်။ ကိုယ်က စပြီး ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းဆိုတာ မရှိစေရဘူး။ တစ်ဖက်ကနေ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းရင် ကိုယ်က လက်ခံရမယ် စသဖြင့် မြောက်မြားစွာသော ကန့်သတ်ချက်တွေနဲ့ ခွင့်ပြုထားတယ်။ သို့သော် ဂျီဟတ်ဟာ (လုံးဝ)စစ်ပွဲ မဟုတ်ဘူး။ ပြီးတော့ စစ်ပွဲဆိုတာလည်း ဘာသာ တရားအရမြင့်မြတ်တယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ (No war is holy) ဘယ်စစ်ပွဲပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာသာရေးအရမမြင့်မြတ်နိုင်ပါဘူး။ စစ်ပွဲဆိုတာ မလွဲမရှောင်သာလို့ နောက်ဆုံး အဆင့်မှာ ခုခံကာကွယ်ရတာ။ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်က ရပ်ရင် ကိုယ်က ချက်ချင်း ရပ်ရမယ်။ တစ်ဖက်က ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားတဲ့ အရိပ်အယောင်ပြရင်တောင် ကိုယ်က ချက်ချင်းကမ်းလှမ်းရမယ်။ မတရားလုပ်ရင် ကိုယ်က ခုခံကာကွယ်မှု၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို (self defense) မလုပ်ဘဲ အသေခံလို့ မရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ် က မလွဲမရှောင်သာဘဲ ကာကွယ်ဖို့ခွင့်ပြုချက်ရှိတယ်။ အဲဒါကို ကိုယ်က ပျော်ပျော် ပါးပါး ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး လုပ်နေရတဲ့ကိစ္စမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် စစ်ပွဲဟာ ဘယ်တော့မှ မမြင့်မြတ်နိုင်ဘူး။ (Holy War) မဖြစ်နိုင်ဘူး။ စစ်ပွဲဆိုတာ မလိုလားအပ်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ တတ်နိုင်သလောက် ရှောင်ရမယ်။ ကိုးကွယ်ရာ အရှင်၏ နာမတော်ဖြင့် စစ်တိုက်ခြင်းဟာ မိမိယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ အရှင်မြတ်ကို စစ်ဆင်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ (War in the name of God is in fact War against God.) နောက်တစ်ချက်က ဂျီဟတ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို တမန်တော်မြတ်ကြီး ဘယ်လိုဖွင့်ဆိုခဲ့သလဲဆိုရင် အကုသိုလ်များ မြစ်ဖျားခံတဲ့ နှလုံးသားမှာ တိုက် ရတဲ့စစ်ပွဲဆိုပြီး ပြောထားတဲ့ အဆိုအမိန့်တွေ အခိုင်အလုံရှိပါတယ်။ ဥပမာ တမန်တော်မြတ်ဟာ မတရားသောကျူးကျော်စစ်ကို တရားသောခုခံစစ်နဲ့ ဆင်နွှဲပြီးတဲ့အခါမှာ သူ့တပည့်သာဝကတွေကိုမိန့်မှာခဲ့တဲ့ ဩဝါဒတော် တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီဩဝါဒက ဘာလဲဆိုရင် ဒီကနေ့ငါတို့သည် ပြင်ပက မတရားတဲ့ ကျူးကျော်စစ်ကိုတို့ ခုခံစစ်နဲ့ဆင်နွှဲပြီးပြီတဲ့။ ဒီနေ့ ငါတို့နဲ့ အနီးကပ်ဆုံးမှာရှိတဲ့

အကြီးမားဆုံးရန်သူဘက်သို့စစ်မျက်နှာလှည့်ကြစို့လို့မိန့်မှာပါတယ်။ အဲဒီရန်သူသည် မိမိရဲ့ အကူသိုလ်တွေ မြစ်ဖျားခံတဲ့ နှလုံးသားဆိုတဲ့ စစ်တလင်းမှာ ဆင်နွဲ့ရမယ်တဲ့။ အဲဒီတော့မကောင်းတဲ့ စိတ်ဘက်ကို တိမ်းယိမ်းစေတဲ့ (နဗ္ဗ(စ်) အာမာရာ)လို့ ခေါ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာစိတ်ကို စစ်ခင်းရခြင်းသည် မဟာစစ်ပွဲလို့ ခေါ်တယ်။ (ဂျေဟာတေအက္ကဘလ်) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အခုနပြောခဲ့ ကျူးကျော်မှုကို ခုခံရခြင်းဆိုတဲ့ အသေးစားစစ်ပွဲကို (ဂျေဟာတေအဇကလ်) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အတွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တန်မှာ ပေကျန်နေတဲ့အဝိဇ္ဇာစိတ်ကို စစ်ခင်းရခြင်းဆိုတာကတော့ အဓိက ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဂျေဟတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း အဲဒီရှုထောင့်က အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ဂျေဟတ်ဆိုသည်မှာ ရုန်းကန်ခြင်း၊ ကြိုးပမ်းခြင်း၊ မကောင်းမှုကနေ ကောင်းမှု ဖြစ်အောင်လို့ ပြောင်းလဲရန် အားထုတ်ခြင်းကို တိုက်ရိုက်ခေါ်ပါတယ်။

အခုဖြစ်နေတဲ့ ISIS တို့ လူသတ်နေတာတွေက ဂျေဟတ်လို့ ပြောလို့ရပါသလား။

အဲဒါက ပထဝီနိုင်ငံရေးကိုလည်း ကြည့်ရမယ်။ လက်တွေ့ဖြစ်နေတဲ့ မျက်မှောက်နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကိုလည်း ကြည့်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်များက ဘယ်လို အချက်အလက်တွေကို သုံးပြီးတော့ လူတွေကို ဆွဲဆောင်သလဲဆိုရင် အခု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စရပ်တွေမှာ ဥပမာပြရရင် အမေရိကမှာ Twin Tower နှစ်ခုကို လေယာဉ်နဲ့ တိုက်လိုက်တဲ့ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်ဆိုရင် အမေရိကန်က အီရတ်မှာ၊ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိတဲ့ စစ်သွေးကြွများရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်တယ်ဆိုပြီးတော့ သူတို့ ဘာသွားလုပ်သလဲဆိုရင် အီရတ်ကို သွားပြီးတိုက်ခိုက်တယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကိုသွားပြီး တိုက်ခိုက်တယ်။ တာလီဘန်တို့ အယ်လ်ကိုင်ဒါတို့ဆိုတဲ့ အစ္စလာမ်အစွန်းရောက် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိနေတာကတော့အမှန်ပဲ။ အဲဒီတော့ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘွတ်(ရှ်) လက်ထက်မှာ အာဖရိကအမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပိုဝဲလ်က ကုလသမဂ္ဂမှာ သူက ဗီဒီယိုအခွေတွေ ဘာတွေနဲ့ ရှင်းပြတယ်။ အဲဒီမှာ ဘယ်လိုရှင်းပြသလဲဆိုရင် အီရတ်မှာ ဖျက်အားပြင်းတဲ့ လက်နက် (Weapon of Mass destruction) ဆိုတဲ့ လက်နက်တွေရှိနေတယ်။ အဲဒီလို ဖျက်အားပြင်းတဲ့ လက်နက်ရှိတဲ့အပြင် နျူကလီးယား လက်နက်တောင် လုပ်တော့မယ်။ ကျွန်ုပ်တို့က မတိုက်လို့ မဖြစ်တော့ဘူးဆိုပြီးတော့ အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပိုဝဲလ်ကနေပြီး ပြောလိုက်တဲ့အတွက် အီရတ်ကို ဝင်တိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဗြိတိန်မှာ တိုနီဘလဲက

ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်နေတယ်။ ဂျော့ဘွတ်(ရှ်)နဲ့ တိုနီဘလဲက သူတို့ပေါင်းပြီး တိုက်လိုက်တဲ့အခါတကယ်တမ်းကြတော့ သူတို့ပြောတဲ့ စစ်လက်နက်ထုတ်လုပ်တဲ့ စက်ရုံမဟုတ်ဘဲနဲ့ အီရတ်မှာက ရေနံတွင်းတွေရှိတယ်။ အဲဒီရေနံချက်စက်ရုံတွေမှာရှိတဲ့ ရေနံစည်တွေရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကို ကုလသမဂ္ဂမှာပြပြီးတော့ အီရတ်ကို ဝင်တိုက်တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ခဲ့တာဟာ လုံးဝလွဲမှားတယ်ဆိုတာ သိသာတယ်။ အဲဒီတော့ အီရတ်စစ်ပွဲကြီးဟာလည်း သူတို့ရဲ့ လုပ်ရပ်မှားယွင်းမှု ဖြစ်တယ်ဆိုပြီးတော့ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘွတ်(ရှ်)တောင်မှ သမ္မတအဖြစ်က ပြတ်သွားပြီးတော့ အိုဘားမားတက်လာတဲ့အထိဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့ အခုနပြောတဲ့ ဒီကနေ့ ဂျီဟတ်လို့ပြောနေကြတဲ့ လူတွေက ဘယ်လိုပုံဖော်လိုက်ကြသလဲဆိုရင် မွတ်ဆလင်တွေ မတရားအတိုက်အခိုက်ခံရတယ် Twin Tower ကို ဖောက်ခွဲလိုက်တာ ဘယ်သူ့လက်ချက်လဲ အတိအကျ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး။ ဘယ်သူဖောက်ခွဲတယ်ဆိုတာလည်း မသိဘူး။ လွှဲဆော်ချင်တဲ့ လူတွေဘက်ကလည်း အချက်အလက်တွေက ဘယ်လိုရသလဲဆိုရင် Twin Tower ဖောက်သောသူသည် မည်သူနည်းဆိုတဲ့ သုတေသနပြုချက်တွေပေါ်လာတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ခဲ့တာဟာ ၂၀၀၂၊ ၂၀၀၃၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်လောက်ကြတော့ မွတ်ဆလင်မဟုတ်တဲ့ ပညာရှင်တွေက သုတေသန ပြုလုပ်ကြတဲ့ အခါမှာ (Conspiracy Theory) ဆိုပြီးတော့ လုပ်ကြံမှုသီအိုရီဆိုတဲ့ စာတမ်းတစ်ခုထွက်လာတယ်။ အဲဒီစာတမ်းအရ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ မဟုတ်တဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာကို နာမည်ဖျက်ချင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီလိုအတွက်ဆင် ဇော်လမ်းဆင်ပြီးတော့ လုပ်လိုက်ကြတာဖြစ်တယ်။ ဥပမာပြရရင် လေယာဉ်ပျံက တိုက်သွားတဲ့အတွက် တိုက်ကပြိုကျလာရမယ့် ပုံသဏ္ဌာန်ဟာ တကယ်တမ်း ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ အနောက်တိုင်း နည်းပညာမြင့်မားတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ဆောက်အံ့အသစ်တွေ ဆောက်ချင်ရင် အဆောက်အအုံဟောင်းတွေကို ဖြိုဖျက်ရတယ်။ လူတွေက ထုရိုက်ပြီး ဖြိုဖျက်လို့မရတဲ့အတွက် ဒိုင်းနမိုက်နဲ့ ဖြိုဖျက်ရတယ်။ သို့သော် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွေမှာ လူနေအိမ်တွေရှိတယ်။ အခြားအဆောက်အအုံတွေရှိနေတဲ့အတွက် သူတို့ရဲ့အဆောက်အအုံဟောင်းကို ဖျက်တဲ့နည်းရှိတယ်။ အဲဒီနည်းက တွေ့ဖူးမှာပေါ့။ ဘေးဘက်ကို စင်ထွက်မလာဘဲနဲ့ အောက်ကိုတည့်တည့် ပုံပြီးတော့ ပြိုကျလာတဲ့ စနစ်ဖြစ်တယ်။ Twin Tower ကြီးပြိုကျလာပုံကို ကြည့်လိုက်ရင် တစ်စုံတစ်ခုသော ပြင်ပက တိုက်ခိုက်မှုကြောင့်ဆိုတဲ့နေရာမှာ လေယာဉ်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခိုးကျည်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်

တိုက်ခိုက်လိုက်လို့ ပြိုသွားတဲ့ ပုံစံမျိုး မဟုတ်ဘဲနဲ့ အဆောက်အအုံဟောင်းကို ဖြိုချတဲ့ပုံစံ အတွင်းထဲမှာ မိုင်းထောင်ပြီးဖြိုချလိုက်တဲ့ ပုံစံဖြစ်နေတယ်။ နောက် တစ်ချက်က လေယာဉ်မှာပါတဲ့ ဆီနဲ့ လေယာဉ်အရှိန်ရဲ့ တိုက်အားဟာ အခု လောက်ပြင်းထန်စရာမရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ စတီးတွေတောင် အရည်ပျော်သွားလောက်တဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ နည်းပညာ ရှုထောင့် ကလည်းပဲ ဒီဖြစ်ရပ်ဟာ လုပ်ကြံမှုကြီးသာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြနေတယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီနေ့ ရုံးတက်တဲ့လူတွေထဲမှာ ဂျူးဘာသာဝင်တွေ မပါကြဘူး။ မွတ်ဆလင်တွေ ဘယ်လောက်သေသွားတယ်စသည်ဖြင့် ထောက် ပြပြီးတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက အစ္စလာမ်ကို လုပ်ကြံမှု ကြီးပဲ။ အစ္စလာမ်ဘာသာကို နာမည်ပျက်အောင် အစ္စလာမ်ဘာသာမှာအကြမ်း ဖက်သမားတွေရှိတယ်ဆိုတာကို ကမ္ဘာကမြင်လာအောင် လုပ်တဲ့လုပ်ကြံမှုကြီးပဲ ဆိုတဲ့ သီအိုရီပေါ်လာတယ်။ အဲဒါက ဘယ်လောက်မှန်တယ် မှားတယ် ဆိုတာတော့ ထားလိုက်ဦး။ လက်တွေ့မှာ ဘာဖြစ်လာသလဲဆိုတော့ အိုစာမာ ဘင်လာဒင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကွန်မြူနစ် ရုရှားက ဝင်တိုက်တဲ့ အချိန်က စီအိုင်အေကနေပြီးတော့ သူ့ကိုလေ့ကျင့်ပျိုး ထောင်ပေးပြီးတော့ ရုရှားတပ်တွေကို ပြန်တိုက်ဖို့အတွက် အာဖဂန်နစ္စတန် တော်လှန်ရေးသမားတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြင်ဆင်လိုက်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှား လှပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း ပညာတတ်တစ်ယောက်၊ ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုကပဲ။ အဲဒီတော့ အမေရိကန်မွေးလိုက်တဲ့ ဘင်လာဒင်ကို ပေးတဲ့ လက်နက်တွေကလည်း အမေရိကန်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေကပဲ။ ပြီးတဲ့အခါမှာ အကွက်ဆင်ပြီးတဲ့ နောက်အစ္စလာမ်နိုင်ငံကြီးတွေကို ဖြိုဖျက်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ တစ်သီကြီးရှိနေတယ်။ ဖြစ်တာက နယူးယော့ခ်မှာဖြစ်တယ်။ အမေရိကန်က တိုက်လိုက်တဲ့ အခါကြတော့ အီရတ်အာဖဂန်နစ္စတန်တို့ကို တိုက်လိုက်တယ်။ အီရတ်မှာက ဆက်ဒမ်ဟူစ်နဲ့ဆိုတဲ့အာဏာရှင်က ရှိနေတယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့လုပ်လိုက်တဲ့ အကွက်ကလည်း အကြောင်းပြချက်ကောင်းပြီး ပီပီရီရီဖြစ်နေ တယ်။ သို့သော် အစွန်းထွက်အုပ်စုက လူတွေက ပြည်သူတွေကို စည်းရုံးသိမ်း သွင်းတဲ့အခါမှာ တို့ဟာ မတရားကျူးကျော်စစ်ကို ခံနေရပြီ၊ တို့နိုင်ငံကို မတရား ကျူးကျော်နေပြီ၊ တို့က အဲဒီအခြေအနေကို ပြန်ပြီး ခုခံကာကွယ်ရလိမ့်မယ်ဆိုပြီး တော့ စည်းရုံးတယ်။ အဲဒီလို စည်းရုံးတဲ့ခါမှာ သူတို့ဆီမှာလက်နက် အင်အား မမျှတတဲ့အခါကြတော့ တစ်ဖက်က ခေတ်မီလက်နက်တွေနဲ့ ပစ်ခတ်တဲ့အခါမှာ

ကိုယ်ဖက်ကလည်း မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုပြီးတော့ အသေခံဗုံးခွဲ(Suicideboming)လို့ခေါ်တဲ့နည်းတွေသုံးမယ်ဆိုပြီးဖြစ်လာတယ်။ အသေခံဗုံးဖောက်ခဲ့မှုဟာ တစ်ဖက်ရန်သူကို တော်တော်အထိနာစေတဲ့ နည်းတစ်ခုဖြစ်သွားတယ်။ တကယ်တမ်းကြတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ကိုယ့်ကိုယ်သတ်သေချင်းဆိုတာကို ခွင့်မပြုပါဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ လူသားရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အဲဒီလူသားက မပိုင်ပါဘူး။ ဖန်ဆင်းရှင် အလ္လာပိုင်တယ်။ ကိုယ်နဲ့တော့ ဆိုင်တော့ဆိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်သတ်သေချင်းဆိုတာကို တရားတော်က ခွင့်မပြုပါဘူး။ သို့သော် သူတို့ကဘယ်လို စည်းရုံးလိုက်သလဲဆိုတော့ တစ်ဖက်မှာ လက်နက်အင်အား ကြီးကြီးမားမားတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်နေတဲ့ခါကြတော့ ကျူးကျော်လာတဲ့သူကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း ဗုံးသဖွယ်လုပ်ပြီးတော့ အဲဒီလိုလည်း လက်တွေ့ခံစားနေရတဲ့ ဒေသခံမှတ်ဆလင်တွေကို စည်းရုံးတဲ့အခါမှာ ငါတို့က ကျူးကျော်ခံနေရတယ်။ ဒါကြောင့် တို့ကခုခံကာကွယ်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ စည်းရုံးမှုဟာ အခုအချိန်ထိရှိနေတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အစ္စလာမ့်နိုင်ငံကြီးတွေဖြစ်တဲ့ အီရတ်ဆိုရင် တော်တော် ပြိုပျက်သွားပြီ။ အာဖဂန်နစ္စတန်ဆိုရင်လည်း တော်တော်အထိနာတယ်။ ပြီးတဲ့အခါကြတော့ ဆီးရီးယားတို့၊ လစ်ဗျားတို့၊ ယီမင်တို့ ဒီနေ့ဆိုရင် အတော်ပျက်စီးသွားပြီး။ အာရပ်နွေဦးလို့ ပြောပြီးတဲ့အခါမှာ အစ္စလာမ်ယာဉ် ကျေးမှုတွေ၊ အတွေးအခေါ်တွေခိုင်ခိုင်မာမာရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေကို၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရ ပျက်စီးအောင်လုပ်နေပါတယ်ဆိုပြီး လက်တွေ့သာခံကတွေ့ပြပြီး အစွန်းရောက်ဂိုဏ်းတွေက ဝါဒဖြန့်နေတာလည်းရှိတယ်။ ပြီးတော့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွေမှာ တင်တယ်။ အခုခေတ်ကလည်း အင်တာနက်ခေတ်ဖြစ်နေတော့ အဲဒီလို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းလိုက်တဲ့အတွက် ဥရောပတိုက်က ပညာတတ်လူငယ်လေးတွေဟာ ဒါကို မခံချင်ပြီးတော့ ISIS ဆိုတဲ့ အစ္စလာမ်အစွန်းထွက် လူတစ်စုရဲ့ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုကို ခံရပြီးတဲ့ အခါမှာ ဒီနေ့အထိ ပြဿနာတွေက ရှိနေတယ်။ သူတို့ကတော့ ငါတို့နဲ့ ဘာသာမတူလို့ ဘာသာခြားမှန်သမျှကို တိုက်ခိုက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ တိုက်ခိုက်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ တို့ကိုလာပြီး ကျူးကျော်တဲ့သူတွေကို တို့က ခုခံကာကွယ်ခွင့်ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ တို့က သူတို့ကိုဘာမှ မလုပ်ရပဲနဲ့ တို့ကိုလာတိုက်ခိုက်တဲ့ အတွက် ဒီတိုက်ခိုက်မှုကို ရပ်သွားအောင်လုပ်ဖို့ဆိုရင် ဂျော့ဘွတ်(ရှ်) ပြောခဲ့သလိုပေါ့။ သူတို့ရဲ့ နယ်မြေတွေမှာလည်း သွားပြီးတော့ ငြိမ်ချမ်းရေးရဖို့အတွက် စစ်တိုက်ပေးရ

မယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တစ်ဖက်က ရန်သူသည် အစွန်းထွက်သမား၊ အကြမ်းဖက်သမား၊ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ လူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ကို ကိုယ့်ကို မလုပ်ခင်မှာ ကိုယ်ကကြိုတင်ပြီးတော့ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ရမယ်။ (Preemptive Strike) လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီပရီအာန်တစ်စရိုက်ဆိုတာ တစ်ဖက်က ဘာမှမလုပ်ခင် ရန်သူအင်အားကို သွားရောက် ဖြိုဖျက်လိုက်တဲ့အတွက် အသေအပျောက် နည်းနည်းနဲ့ စစ်ပွဲပြီးသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆပဲဖြစ်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် စစ်တိုက်ရခြင်းဆိုတဲ့ ဒီအကြောင်းပြချက်က ဂျော့ဘွတ်(ရှ်) တို့ ဘက်မှာလည်း ရှိနေတယ်။ သူ့ရဲ့ မဟာမိတ်တွေဘက်မှာရှိပြီး လက်တွေ့လည်း စစ်အင်အားတွေ အဖျက်စွမ်းအားကြီးတဲ့ လက်နက်တွေနဲ့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံ တွေကို တိုက်နေတဲ့အခါကြတော့ အဲဒီအစွန်းရောက်တွေကလည်း ပြောတယ်။ တို့ရဲ့ရန်သူတွေရှိတဲ့ မြို့တွေ၊ ရွာတွေကို သွားတိုက်မှ သူတို့အနေနဲ့ငါတို့ကို ကျူးကျော်မှုဟာ ရပ်ဆိုင်းသွားမယ်ဆိုပြီး အကြမ်းဖက်မှုတွေဟာ ဥရောပမှာ ဖြစ်လာတယ်။ အင်္ဂလန်မှာ ဖြစ်တယ်။ အမေရိကမှာလည်း ကွက်တီကွက်ကြား တွေ ဖြစ်နေတယ်။ တစ်ဖက်က အစွန်းထွက်သမားတွေအနေနဲ့ စည်းရုံးဖို့ကလည်း အချက်အလက်က ရှိနေတယ်။ သို့သော် အဲဒီအကြောင်းပြချက် အချက် အလက်တွေက မီဒီယာတွေမှာ ပေါ်မလာဘူး။ ဘာတွေပေါ်လာသလဲဆိုတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့ လူတွေကို သည်းခံနိုင်မှုမရှိဘဲ ကိုယ်နဲ့မတူတဲ့သူတွေအပေါ်မှာ ကိုယ့်ရန်သူဖြစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာတိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် လက်နက်အားကိုပြီး လုပ်ဆောင်နေတယ်။ အနောက်တိုင်းမှန်သမျှ ဆန့်ကျင်ကြဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ် တွေနဲ့ ဥပမာပြောရရင် ဘိုကိုဟာရန်အဖွဲ့ဆိုရင် ဘိုကိုဟာရန်ရဲ့ တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်ကိုက ‘ဘိုကို’ ဆိုတာက အနောက်ဖက် ‘ဟာရန်’ ဆိုတာက မလို လားအပ်တဲ့အတွက် ဖယ်ရှားပြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘိုကိုဟာရန်သည်ပင်လျှင် ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ အိုစာမာဘင်လာဒင် ကို မွေးမြူခံရသလို အနောက်တိုင်း အုပ်စုတစ်စုရဲ့ မွေးမြူခံထားရတဲ့ အဖွဲ့ လားဆိုတာ စဉ်းစားစရာဖြစ်နေတယ်။ နောက်တစ်ချက်က တာလီဘန်တို့၊ အလ်ခိုင်ဒါးတို့က အခြားလူတွေကို တိုက်တာ၊ ခိုက်တာ ထားလိုက်တော့ အချင်းချင်းတွေလည်း ပြန်တိုက်နေတယ်။ ဥပမာဆိုရင် စွန်နီရှီယာကိစ္စတွေ တိုက်နေကြတယ်။ ဗလီထဲမှာ ဗုံးခွဲတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအခါမှာအစ္စလာမ် ဘက်က ပညာရှင်တွေရဲ့ သုံးသပ်ချက်တွေက တိုက်ခိုက်နေတဲ့ လူတွေဟာ

မွတ်ဆလင်မှ ဟုတ်ရဲ့လား ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် မွတ်ဆလင်တွေမှာလည်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ရန်ဖြစ်တာမျိုးတော့ ရှိနိုင်ပါတယ်။ တရားတော်တွေက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဘယ်လောက်ပဲပြောပြော လက်တွေ့မကျင့်သုံးတဲ့ လူတွေရှိနိုင်တယ်လေ။ သို့သော် တိုက်ခိုက်မှုတွေကို ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ ဆိုရင် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ နေထူးနေမြတ်ဖြစ်တဲ့ သောကြာနေ့လိုမျိုး အစ်ဒ်နေ့လိုမျိုးပြီးတော့ ဥပုသ်သီတင်းဆောက်တည်တဲ့အခါမှာ တိုက်ခိုက်တဲ့ နေရာတွေကလည်း ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွေ သမိုင်းဝင်နေရာတွေထဲမှာ တိုက်ခိုက်လာပြီဆိုတဲ့ အခါကြတော့ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးဟာ အခုနပြောခဲ့တဲ့ အစ္စလာမ်မဟုတ်တဲ့ လူမျိုးတူ ဘာသာခြားကြေးစားတွေကို အသုံးချတဲ့လုပ်ကြံမှုကြီးလားလို့ စဉ်းစားလာကြတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အာရပ်နိုင်ငံတွေနဲ့ အာဖရိကတိုက်မှာလည်း လူမျိုးအားဖြင့် တော့ တူကြပေမယ့် ဘာသာအားဖြင့် ကွဲပြားတဲ့သူတွေ။ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်မှာဆိုရင်လည်း ဟိန္ဒူနဲ့ မွတ်ဆလင်ဆိုတာကလည်း လူမျိုးအားဖြင့် တူကြပြီးတော့ ဘာသာအားဖြင့် ကွဲကြတဲ့အခါကြတော့ အသွင်ဆောင်ပြီးတော့၊ ဒါမှမဟုတ်လည်း အစ္စလာမ်ဘာဝင်တွေထဲက မူမရှိတဲ့ လူတွေဝယ်လို့ရတဲ့ လူတွေကို သိမ်းသွင်းပြီးတော့ တချို့ကို ပြောင်ဝင်မယ်။ တချို့ကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ အကြံကတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ဖျက်ဆီးရေးဆိုတဲ့ (Conspiracy) သီအိုရီလို သုံးသပ်မှုတွေလဲ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီလိုချက်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဒီကနေ့ စာနယ်ဇင်းမှာ လက်ရှိဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ အခုနောက်ဆုံး အမေရိကမှာ ဖြစ်သွားတဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဆိုရင် (တက္ကဆက်ပြည်နယ်မှာ) တမန်တော်မြတ်ရဲ့ပုံကို ကာတွန်း ပြိုင်ပွဲ လုပ်ဖို့ စည်းဝေးနေတဲ့အခါမှာ ဝင်ပြစ်တဲ့ အဖြစ်မျိုးဖြစ်လာခဲ့တယ်။ လက်ခုပ်ကတော့ တစ်ဖက်တည်းတီးလို့တော့ မမည်ဘူးပေါ့။ နှစ်ဖက်တီးမှ ဖြည့်တဲ့သဘောရှိတယ်။ အကြမ်းဖက်သမားလို့ စွပ်စွဲခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စည်းရုံးသိမ်းလို့ ရအောင်ဖြစ်ရပ်တွေကလည်း ရှိနေတယ်။ အဲဒါကို နှစ်ဖက်စလုံးက ကြည့်တတ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒါလေးကို ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။

၁၀၉။ စစ်ပွဲတွေမှာ သို့ပန်းအနေနဲ့ တစ်ဖက်ရန်သူကို ဖမ်းမိလာရင်ရော အစ္စလာမ်ဘာသာက ဘယ်လိုညွှန်ကြားထားပါသလဲ။

အစ္စလာမ်သမိုင်းမှာ ပထမဦးဆုံး ခုခံကာကွယ်စစ်ပွဲပေါ့နော်။ ကျွန်တော်ရှေ့မှာ ပြောခဲ့တဲ့ ဗဒယ်လ်ကာကွယ်ရေးစစ်ပွဲမှာ သို့ပန်းတွေရလာတဲ့အခါ ဒီ

သို့ပန်းတွေကို ဆက်ဆံရမယ့် ဆက်ဆံမှုတွေကို ဘယ်လောက်အထိ ပြောထားသလဲဆိုရင် မိမိအိပ်တဲ့ ခုတင်မှာ ပေးအိပ်ပါလို့တောင် ပြောတယ်။ မိမိဝတ်တဲ့ အဝတ်ကိုပေးရမယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တမန်တော်မြတ်က ကျွန်စနစ်ကို တော်လှန်နေပြီ။ လူလူချင်း ကျွန်ပြုတာကို တော်လှန်နေပြီ။ ကျွန်တွေ ဘယ်က ရသလဲဆိုရင် စစ်ပွဲတွေက ရတယ်။ သို့ပန်းတွေက ကျွန်ဖြစ်ကုန်တယ်။ ဖမ်းမိထားတဲ့ သို့ပန်းတွေက သူတို့နိုင်ငံတွေမှာ သူဌေးတွေ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဘုရင့်သားသမီးတွေ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ မင်းညီမင်းသားတွေ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ စစ်ပွဲရုံးတဲ့အခါကြတော့ သူတို့က ကျွန်ဘဝကို ရောက်သွားရော။ အဲဒီအခါကြတော့ ကျွန်ဈေးမှာ ရောင်းတာတို့ ဘာတို့ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီခေတ်တုန်းကတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ဒီလို ကျွန်ရောင်းတဲ့စနစ်၊ လူကို ကျွန်ပြုတဲ့ကိစ္စက ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်လို ဖြစ်နေတာ။ ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးမှာ ရှိနေတာနော်။ ကျွန်ဆိုတာ ဖန်ဆင်းရှင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းခံတွေကိုပဲ ခေါ်လို့ရတယ်။ လူလူချင်း ကျွန်နဲ့ သခင်ဆိုပြီး ခွဲခြားလို့ မရဘူး။ ဝေနေယျ သဗ္ဗေသတ္တာတို့ရဲ့ အရှင်ဟာ ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ တုန့်င်းမဲ့ အသင်္ခတအရှင်ပဲ ဖြစ်တယ်။ လူလူချင်း ကျွန်ပြုလို့ မရဘူး။ အဲဒါကို မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီးက နည်းဟန်ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ကျွန်စနစ်ကို ဖျောက်ဖျက်တဲ့အခါကြတော့ ကျွန်တွေကို တန်းတူညီထားရမယ်။ ကျွန်တစ်ယောက် ကိုယ့်အိမ်မှာ ရလိုက်တာကိုက အရမ်းကို (Complecation) တွေ၊ အလုပ်တွေရှုပ်တဲ့ အခါကြတော့ ကျွန်တွေ မထားချင်လောက်အောင် လုပ်တာလည်း ပါတယ်။ လူသားချင်း ကိုယ်ချင်းစာ၊ ညာတာအောင် လုပ်တာမျိုးလည်း ပါတော့ ဘယ်လောက်အထိ သုတေသီတွေက ပြောသလဲဆိုရင် ပထမကမ္ဘာစစ် ဖြစ်တုန်းက ယဉ်ကျေးပါတယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေ တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ စစ်ပွဲတွေမှာ သို့ပန်းတွေ မိကြတယ်။ တော်တော် ရက်ရက်စက်စက်လုပ်ကြတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်လည်းဖြစ်ရော ဂျင်နီဗာကွန်ဗင်းရှင်းအေ့ဖ်ဝါး (Geneva convention of war) ဆိုပြီး ခေါ်တဲ့ စစ်အတွင်းမှာ ဖမ်းမိတဲ့ စစ်ရှုံးရန်သူ (Prisoner of War) လို့ ခေါ်တဲ့ လက်ရဖမ်းမိတဲ့ သို့ပန်းတွေကို ဘယ်လိုဆက်ဆံရမယ် ဆိုတာကို လူတွေ ဆွေးနွေးပြီးတော့မှ အဲဒါတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ကြတယ်။ သို့သော် တမန်တော်မြတ်လက်ထက်တုန်းက သို့ပန်းတွေကို ဘယ်လိုဆက်ဆံရမယ်ဆိုတာကို သမိုင်းပညာရှင်တွေ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်တော့ နှစ်ပေါင်း ၁,၄၀၀ အရင်က တမန်တော်မြတ်ရဲ့ သို့ပန်းတွေအပေါ်မှာ ဆက်ဆံရမယ်ဆိုတဲ့

အချက်က (Geneva Convention) ထက်တောင် ပိုပြီးတော့ သာနေတယ် ဆိုတာကို တွေ့ရတယ်။ သို့ပန်းဆိုတာကို ကိုယ်က နိုင်တယ်ဆိုပြီးတော့ ဖိနှိပ်လို့ မရဘူး။ ကိုယ်စားသလို ကျွေးရမယ်။ ကိုယ်ဝတ်သလို ဆင်မယ်။ ကိုယ့်ခုတင် ပေါ်တောင် သိပ်ရမယ်ဆိုပြီး အဲဒီလောက် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တယ်။

၁၁၀။ ဘာသာတရား တော်တော်များများက သည်းခံခြင်းတရားဆိုတဲ့ အချက်အပေါ်မှာ ပြောကြဆိုကြတာရှိတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာအနေနဲ့ရော သည်းခံခြင်းတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုညွှန်ပြထားတာ ရှိပါသလဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာက သည်းခံခြင်းတရားကို အများကြီး လက်ခံထားပါတယ်။ ဥပမာဆိုရင် မင်းတို့ကို မတရားလုပ်ရင် မင်းတို့ပြန်တုံ့ပြန်ရမယ်။ အဲဒီလို တုံ့ပြန်ဖို့ဆိုတာက (Jewish Law) ထဲမှာလည်း ပါတယ်။ (Eye for an eye, Tooth for a tooth) ဆိုတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်မှာ မင်းမတရား အလုပ်ခံလိုက်တဲ့ အတိုင်းအတာအလျောက် မင်းတုံ့ပြန်လို့ရတယ်။ သို့သော် မင်းခွင့်လွှတ်လိုက်ရင် ပိုကောင်းတယ်။ နောက်တစ်နေရာမှာကြတော့ သူတစ်ပါးက မင်းကို မကောင်းမှုပြုရင် မင်းတုံ့ပြန်တဲ့။ ဘာနဲ့တုံ့ပြန်မလဲ။ အကောင်းနဲ့ တုံ့ပြန်ရမယ်။ အဲဒါဆိုရင် တစ်ချိန်က မင်းကို ရန်သူလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့လူက မိတ်ဆွေဖြစ်လာမယ်တဲ့။ အဲဒီလိုပြောထားပေမယ့်လို့ နောက်တစ်နေရာမှာ ဘယ်လိုပြထားသလဲဆိုရင် သည်းခံမှုဟာ မတရားပြုလုပ်သူကို အားပေးသလို ဖြစ်သွားရင်လည်း ဒါဟာ မလိုလားအပ်တဲ့ အကျိုးဆက်ဖြစ်လာမယ်။ မတရား ပြုလုပ်သူက နှိပ်စက်မယ်၊ ရက်စက်မယ်၊ ကြမ်းကြုတ်မယ်။ အဲဒါကို ငါတို့က သည်းခံပါတယ်။ ခွင့်လွှတ်ပါတယ်ဆိုရင် သူက ဇက်ရဲလက်ရဲ အတင့်ရဲလာမယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒီရမ်းကားမှုနဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို ကိုယ်က တရားသော တုံ့ပြန်မှုနဲ့ ခုခံခြင်းအားဖြင့် သူ့လုပ်ရပ် မှားတယ်ဆိုတာကို သိပြီး အမြန်ဆုံး ပြန်လည် ပြုပြင်ကာ မတရားအဓမ္မမှုကို စွန့်လွှတ်လိမ့်မယ်။ သူက ဒီအဖျက် လုပ်ငန်းတွေကို ဆက်မလုပ်နိုင်အောင် သူ့အနေနဲ့ အမြင်မှန်ရလာအောင် ပြုပြင် ဆုံးမခြင်းလို့ပဲ တရားတော်က ခွင့်ပြုတယ်။ သည်းခံမှုဆိုတာဟာ အတိုင်းအတာ တစ်ခုရှိတယ်။ သည်းခံမှုဟာ မိမိတင်မက မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကြီးတစ်ခုလုံးကိုပါ ဒီသည်းခံမှုကြောင့် အကျိုးမဖြစ်ထွန်းဘဲနဲ့ အဆိုးဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဥပမာ- အဓမ္မ ဝါဒီတွေကို လွဲမှားတဲ့ အချက်ပြမှု Signal လို မဖြစ်စေဘဲ အဲဒီလူရမ်းကားရဲ့

လုပ်ရပ်ကို ကိုယ်က ရပ်တန့်အောင် လုပ်ရမယ်။ ခုခံရမယ်။ အရာရာတိုင်းမှာ သည်းခံလို့တော့ မရဘူး။ မှားနေတဲ့လူရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ ဆတက်ထမ်းပိုး တိုးတိုး ပြီးတော့ မှားသွားရင် ကိုယ်က သည်းခံလိုက်တဲ့အတွက် သူ့ကို အားပေးသလို ဖြစ်သွားရင် ကိုယ်ပါ တရားခံဖြစ်သွားမယ်။ ပူးတွဲတရားခံဖြစ်သွားမယ်။ အဲဒီလို လက်တွေ့ကျကျ ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိပါတယ်။ အာရဗီစာပေမှ ‘ဆွဘ(ရ်)’ လို့ ကြံကြံခံခြင်းဟုလည်း ဖွင့်ပါတယ်။ အရှင်မြတ် စမ်းသပ်တဲ့ လောကဓံတရားကို ကြံကြံခံခြင်းလည်း မည်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးအပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်ခြင်းမှာ အလွန် မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ထားဖြစ်ပြီး အပြစ်ကျူးလွန်သူ အမှားမြင် အမှန်ပြင်ရန်လည်း အားထုတ်ရမယ်။ ဒီလိုကျယ်ပြန့်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ယှဉ်ပြီး ‘ဆွဘ(ရ်)’ ပြုသူနှင့်အတူ အလ္လာဟ်ရှိသည်ဟူသော တရားကို ကျင့်သုံးဆောက်တည်ရမှာ ဖြစ်၏။

၁၁၁။ အစ္စလာမ်ဘာသာက လူသားအချင်းချင်းကိုးကွယ်မှု ပြုထားပါ သလား။ လူအချင်းချင်း ဦးချခွင့်ရှိပါသလား။

အဲဒီအပိုင်းမှာ နှစ်ခုရှိတယ်ဗျ။ ကိုးကွယ်မှုနဲ့ ရိုသေလေးစားမှုဆိုတာ ရှိတယ်။ ကမ္ဘာဦး ဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ အာဒမ် နဗီမဟာလူသားကြီးကို ဖန်ဆင်းပြီးတဲ့ အခါမှာ Angle လို့ ခေါ်တဲ့ မလာအေကာ ဗြဟ္မာကြီးတွေနဲ့ အရှင်မြတ်က ဉာဏ်ရည်ပြိုင်စေခဲ့တယ်။ ကောင်းကင်တမန် ဗြဟ္မာကြီးတွေဟာ နဂိုကတည်းက သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်က ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဥပဒေနိယာမ အမိန့်ပဲ နာခံရတာ။ သူ့မှာ အကုသိုလ်လုပ်နိုင်ခွင့်နဲ့ ရွေးချယ်မှုမရှိတဲ့အတွက် အကောင်းတွေကိုပဲ လုပ်နေ သူတွေ ဖြစ်တယ်။ လူသားမှာကြတော့ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထား တယ်။ အဲဒီလိုလွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားပါလျက်နဲ့သူဟာမကောင်းမှုကို မလုပ်ဘဲနဲ့ ကောင်းမှုကို လုပ်တယ်။ အလ္လာဟ်ရဲ့ ညွှန်ပြတဲ့ လမ်းအတိုင်း လိုက်နာတယ်ဆိုရင် ရွေးချယ်မှုမရှိတဲ့ သူ့ထက်သူက သာသွားပြီ။ အဲဒီလိုပဲ လူသားဟာ ဉာဏ်ဦးစီးရင် ဗြဟ္မာတွေထက် သာတယ်။ တဏှာဦးစီးရင် တိရစ္ဆာန် ထက် ညံ့သွားတယ်။ ဒီတရားသဘောကို သရုပ်ဖော်တဲ့အနေနဲ့ ဗြဟ္မာကြီးတွေကို ဦးချဖို့ အလ္လာဟ်က အမိန့်ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုအမိန့်ပေးတာဟာ ‘အေဘာဒမ်’ လို့ ခေါ်တဲ့ ရှိခိုးကိုးကွယ်မှုရဲ့ ဦးချမှုမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ‘အဒင်’လို့ ခေါ်တဲ့ ရိုသေလေးစားမှု တစ်ခုရဲ့ လုပ်ရပ်ပဲ။ သို့သော်လည်း အဲဒီအပြုအမူမျိုးတော့ နောက်ပိုင်းမှာ ဆက်ပြီးတော့ မပြုမူတော့ဘူး။ လူတွေ ကိုးကွယ်မှုနဲ့ ဂါရဝပြုမှု

ရောသွားမှာ စိုးတဲ့အတွက်ကြောင့် တရားတော်က တားမြစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရိုသေလေးစားလို့ရတယ်။ အတုမရှိတဲ့ အသစ်တရှင်အား ရှိခိုးကိုးကွယ်မှုမျိုးလို ဖြစ်သွားမဲ့ ‘နိယသ်’ စေတနာပြဋ္ဌာန်းရည်စူးချက်ထားတဲ့ ပုံစံနဲ့ကတော့ ဘယ်အဖန်ဆင်းခံကိုမှ ကိုးကွယ်လို့မရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ကျွန်တော်တို့မှာ မိဘဆရာ ကန်တော့တယ်ဆိုရာမှာ မိဘဆရာတွေကို ရိုသေကြောင်းကို လက်တွေ့ကျကျ ကျွန်တော်တို့က ပြရမယ်။ သူတို့အမိန့်နာခံမယ်။ သူတို့လိုအပ်ချက်ကို လုပ်ပေးမယ်။ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်ပြီးတော့မှ သူ့အရှေ့ရောက်မှ လက်အုပ်ချီပြီး ဦးချလိုက်တာဟာ လေးစားမှုပြုရာ မရောက်ပါဘူး။ မွတ်ဆလင်တွေဟာ ဂါရဝတရား ထားရမယ်။ လူကြီးမိဘ ဆရာသမားကျေးဇူးရှိသူများကို လေးစားရမယ်။ အဲဒါမှန်တယ်။ သို့သော် ကိုးကွယ်မှုပုံစံနဲ့ ရောထွေးစေမယ့် ဘယ်အပြုအမူကိုမှ ပြုလုပ်ခွင့် မရှိပါဘူး။ ဆရာကို စော်ကားဖို့၊ မိဘကို စော်ကားဖို့၊ ကျေးဇူးရှင်တွေကို ကျေးစွပ်ဖို့ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ ဂါရဝတရားနဲ့ ကိုးကွယ်မှုဆိုတာကို ပိုင်းခြားထားပါတယ်။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ မဏ္ဍာသို့ သွားရောက်ဝတ်ပြုရခြင်း အခန်းကဏ္ဍ

၁၁၂။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ မဏ္ဍာကို သွားရတဲ့အကြောင်းလည်း သိချင်ပါတယ်။

အဲဒါက ဟဂျ်ဘာဝနာဆောက်တည်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို သွားရခြင်းဟာ အစ္စလာမ်မဏ္ဍိုင်ကြီး ငါးရပ်ထဲမှာ ပါတယ်။ ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သော အရှင်က အရပ်ဒေသတစ်ခုတည်းမှာ ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ အချိန်ကာလ (Time) နဲ့ နေရာဒေသ (Space) ကို သတ်မှတ်တော်မူတဲ့ အသစ်တအရှင်ဟာ (Beyond Time and space) အချိန်နဲ့ နေရာရဲ့ ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်မှုမှ ကင်းပါတယ်။ ဒါကို အာရဗီစာပေမှာ ‘လာမကန်၊ လာဇမန်’လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဟဂျ်ကျင့်စဉ်ဟာ ဘုရားဖူးထွက်ခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဓမ္မခရီးနှင့်ခြင်းဆိုင်ရင်တော့ နီးစပ်မှုရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှာ ရှိတဲ့ ဝတ်ကျောင်းတော်များကို အလွှာဟုံရဲ့ အိမ်တော်များလို့ တင်စားပြီး ခေါ်တယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဒီဝတ်ကျောင်းတွေကနေ အသစ်တရှင်ကို

ဆွလသ်ဘာဝနာပွားပြီးတော့ အာရုံပြုတဲ့နေရာဖြစ်တဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မတ္တာကို သွားရခြင်းဟာ ဓမ္မကြောင်းအပြင် သမိုင်းကြောင်းအရလည်း ဖြစ်တယ်။ မဟာလူသား တမန်တော်ကြီး အိဗရာဟင် လက်ထက်ကတည်းက သမိုင်းကြောင်းတွေရှိတယ်။ သူ့အထက်ကဆိုရင် ကမ္ဘာဦးဖခင် အာဒမ်သခင်က ကာဘာကျောင်းတော်ကို တည်ဆောက်ထူထောင်ခဲ့တာ။ အဲဒီသာသနာ့သမိုင်း ဘီးကြီးကို ပြန်လှည့်ဖို့ လက်တွေ့မျက်တွေ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ ဓမ္မစက်ဖြန့်ကျက် ကျင်လည်ခဲ့တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တွေကို ရောက်သွားဖို့ ဉာဏ်ပွားဖို့အတွက်လည်း ဖြစ်တယ်။ ပြီးတဲ့အခါမှာ လူပေါင်းသန်းနဲ့ချီတဲ့ အစုအဝေးမှာ သည်းခံခြင်းတရား၊ စာနာမှုတရား၊ အများနဲ့ ဆက်ဆံမှုတရား စတဲ့ လူမှုရေးတရားတွေ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးဖို့ နောက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ မွေးလာတုန်းက ပိတ်ဖြူစလေးနဲ့ ပတ်ထားသလို ကွယ်လွန်သွားတော့လည်း ပိတ်ဖြူနဲ့ပဲ သွားရတယ်။ ဟရိုကျင့်စဉ် မှာလည်းပဲ လူဝတ်ကြောင်ကို ချွတ်လိုက်ပြီး ပိတ်ဖြူကို ဝတ်လိုက်ရတယ်။ အဲဒါကို တမန်တော်မြတ်က မိန့်ခဲ့တယ်။ (Die before you die) တဲ့။ ဘာလဲဆိုတော့ မသေခင်မှာ သေကြည့်ကြတဲ့။ အတ္တတွေ သိပ်မြင့်မားနေတဲ့၊ လူတွေ ဒီအတ္တ တွေ၊ မာနတွေကို ချိုးနှိမ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီပိတ်ဖြူစတွေကို ပတ်ပြီး ငါတို့ သေဆုံး သွားတဲ့အချိန်မှာ သစ္စာဓမ္မရဲ့ အရှင်မာလေ့ကွလ်ဟက်(ခ)ဆီကို ငါတို့သွား ကြရမယ်။ ဓမ္မစခန်း ပန်းတိုင်အလ္လာဟ်အရှေ့ ရောက်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုစိတ် ဓာတ်မျိုးရှိရမလဲဆိုတဲ့ ပြင်ဆင်မှုနဲ့ သွားခြင်းဖြစ်တယ်။ အလ္လာဟ် အဲဒီမှာပဲရှိလို့ ဘုရားဖူးသွားတယ်ဆိုတဲ့ စကားကိုတော့ ကျွန်တော်သဘောမတူဘူး။ ဒါက ဓမ္မ ခရီးထွက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီမှာ ကျင့်စဉ်တွေ ရှိတယ်။ နှလုံးသားသန့်စင်ရေး အတွက် ကျင့်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရှိတယ်။ တမန်တော်မြတ် ဖွားတော်မူ ခဲ့တဲ့ နေရာမြတ်ဖြစ်တာလည်း မှန်တယ်။ တမန်တော်မြတ် ဖွားခဲ့တဲ့နေရာဖြစ်လို့ သွားခိုင်းတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မဟာလူသားအပေါင်းအားလုံးက ဒီမြင့်မြတ်တဲ့ အရပ်မှာ တရားဘာဝနာ ပွားခဲ့ကြတယ်။ အကုန်လုံးက ဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာ တရားအားထုတ်ခဲ့တယ်။ သို့သော် ဒီမှာပဲ ကိုးကွယ်ရာ အရှင်ရှိလို့၊ ဒီမှာပဲ တရားရှိလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကို ကွဲကွဲပြားပြားသိစေချင်တယ်။

၁၁၃။ မက္ကာကို ဘာသာရေးခရီးသွားတဲ့လူက ဘယ်လိုအနေအထားမျိုးဆိုရင် သွားလို့ရသလဲ။ မြန်မာပြည်မှာ ပြောနေကြတာတော့ ရှိတယ်။ ငွေကြေးချမ်းသာကြွယ်ဝမှုရှိမှ သွားလို့ရတာလား။ အဲဒီလိုရော တရားတော်ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိပါသလား ဆရာ။

အခုဆိုရင် သိန်း(၄၀)လောက် မရှိရင် သွားလို့မရဘူး။ အဲဒီတော့ လူတိုင်းမှာ ကျပ် သိန်း (၄၀) မရှိနိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို မရှိတဲ့လူတွေအတွက် ဒီအကျိုးကုသိုလ်မရတော့ဘူးလားဆိုတာ မေးစရာရှိလာတယ်။ အဲဒီတော့ အလ္လာဟ်ရဲ့ ဖန်ဆင်းမှုဟာ တစ်ယောက်ကို ချမ်းသာစေတယ်။ တစ်ယောက်ကို ဆင်းရဲစေတယ်။ မတရားဘူးလို့ ဘုရားမဲ့ဝါဒီ မယုံကြည်တဲ့လူတွေက ကျွန်တော်တို့ကို မေးတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က ဘာပြန်ဖြေသလဲဆိုတော့ သူ့မှာ ပိုက်ဆံရှိရင် သူ့ပိုက်ဆံကို ဘယ်လိုသုံးသလဲဆိုတာ သူ့မှာ ဖြေဖို့တာဝန်ကြီးလည်း ရှိနေပြီ။ တာဝန်ပေးထားတဲ့ အရှင်ရှေ့ သူပြန်ပြီးတော့ အဖြေပေးရမယ်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့လိုအပ်တဲ့ အရည်အသွေးတွေ ပေးထားတာ၊ တာဝန်ကျေရဲ့လားဆိုတာ အမေးခံရမယ်။ ဒါဟာ ဥစ္စာပေး သနားခြင်းမခံရတဲ့သူတွေအတွက် အဲဒီမေးခွန်းဖြေစရာ မလိုဘူး။ အဲဒီတော့ ပိုက်ဆံရှိတဲ့ လူအတွက် ဟဂျ်ကျင့်စဉ် တာဝန်ရှိတယ်။ ပိုက်ဆံမရှိတဲ့ လူအတွက် အဲဒီကို သွားဖို့ တာဝန်မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ပိုက်ဆံမရှိတဲ့ လူက ဒီမေးခွန်းကို မဖြေလိုက်ရသော်လည်း အမှတ်ပြည့်ရမယ်။ ဒီတာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ချမ်းသာသူများ၊ ပြီးတော့ ကျန်းလည်း ကျန်းမာရမယ်။ ဒါပေမယ့် အကယ်၍ တာဝန်ရှိသူမှာ သားသမီးတွေရှိတယ်။ ပြီးတော့လည်း အလုပ်တာဝန်တွေကို အဓိကယူထားရတယ်။ ရက်ပေါင်း ၃၀/၄၀ လောက် လုပ်ငန်းက ကင်းကွာနေလို့ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် အဲဒီ လူမှုရေးတွေကို ပြေလည်အောင်လုပ်ရမယ်။ အစားထိုးတာဝန်ယူမယ့် အစီအစဉ်တွေဆောင်ရွက်ရမယ်။ ကိုယ့်နေရာမှာ စိတ်ချတဲ့ အစားထိုး တာဝန်ယူမယ့်လူရှိလာရင် သွားကို သွားရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ တချို့က သားသမီးအိမ်ထောင်ချပြီးမှ သွားလို့ ပြောကြတယ်။ သားသမီးအိမ်ထောင်ချပြီးမှ သွားရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိရဲ့ မိသားစုသေသေချာချာ လုံလုံခြုံခြုံ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ထားနိုင်ပြီဆိုရင် သွားကို သွားရမယ်။ နောက် အရေးကြီးတဲ့အချက်က ကိုယ့်မှာ ကြွေးမြီရှိရင် မသွားရဘူး။ သူများဆီက ပိုက်ဆံချေးယူပြီးတော့ မသွားရဘူး။ သူများ အကြွေးဆပ်ပြီးမှ ငွေအလုံအလောက် အပိုရှိရင် သွားရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ လူလူချင်း ပြေလည်မှု

မရှိဘဲနဲ့ အလ္လာဟ်က ဘယ်တော့မှ ခွင့်လွှတ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူများကို မတရားလုပ်ထားပြီး အလ္လာဟ်ဆီမှာ ကျွန်တော်မျိုးကို ခွင့်လွှတ်ပါဆိုပြီးပြောရင် အလ္လာဟ်က မင်း မတရားလုပ်ထားတဲ့ လူနဲ့ပြေလည်အောင် သွားပြန်လုပ်၊ သူ့ခွင့်လွှတ်တဲ့အချိန်မှာ ငါလည်း ခွင့်လွှတ်မယ်လို့ ဆိုလိမ့်မယ်။

၁၁၄။ ဟဂျ်သွားပြီးတဲ့ ဟာဂျီတွေမှာ ဘယ်လိုစည်းကမ်းချက်တွေ သတ်မှတ်ထားပါသလဲ ဆရာ။

ဟဂျ်ကျင့်စဉ်တည်ဆောက်ပြီး သူကို ဟာဂျီဆိုတဲ့ ဘွဲ့တပ်ပြီး မြန်မာပြည်မှာ ခေါ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တမန်တော်မြတ်ကို ဟာဂျီမိုဟမဒ်လို့ ဘယ်သူမှ မခေါ်ဘူး။ ဘာသာရေးနဲ့ ကင်းကွာခဲ့တဲ့သူတွေ၊ မြန်မာပြည်မှာလို လူနည်းစု အနေနဲ့ နေရတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် သူတို့နာမည်နဲ့ ဟာဂျီဘွဲ့တွဲထား သင့်တယ်။ မင်း သာမန်လူမဟုတ်ဘူး။ သာမန်လူလို လုပ်ကိုင်လို့ မရဘူးဆိုပြီး သတိပေးနှိုးဆော်သလို ဒီ ဟာဂျီဘွဲ့ကို ဂုဏ်ပုဒ်အနေနဲ့ မော်ကြားဖို့ မဟုတ် ဘူး။ စောင့်ထိန်းရမယ့် သိက္ခာပုဒ်တွေက ဟာဂျီတစ်ယောက်မှာ အများကြီးရှိ တယ်။ ငွေကြေးအကုန်အကျခံပြီးတော့ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုတွေ လုပ်ခဲ့ရတယ်။ အစားဆင်းရဲ၊ အအိပ်ဆင်းရဲနေခဲ့ကြပြီး နှလုံးသားသန့်စင်အောင် ဘာဝနာပွား ခဲ့ကြတယ်။ ဒီနှလုံးသား ပြန်လည်ညစ်နွမ်းသွားမယ်ဆိုရင် အင်မတန်နှမြောစရာ ကောင်းတယ်။ အဲဒါတွေ အကုန်လုံးက ထိန်းသိမ်းထားဖို့ ဒီဘွဲ့ဟာ ကိုယ့်မှာ တံတိုင်းကြိုတစ်ခု ကာရံထားသလို ဖြစ်နေမယ်။ ပွားစီးထားတဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကို အထိမခံဘူး။ ထိန်းသိမ်းထားမယ်ဆိုရင် အကုသိုလ်ဒုစရိုက်နဲ့ အဝိဇ္ဇာ စိတ်တွေ ကင်းဝေးသွားမယ်။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဆရာ . . .

q&0at vA eddybum;

အခုလိုဖြေကြားပေးရတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လည်း လေ့လာဆည်းပူးမိသမျှ ဖြေကြားရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အမှားအယွင်းပါရင် ကျွန်တော်ရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှုသာဖြစ်ပါတယ်။ အနန္တပရမတ္ထသစ္စာဓမ္မဖြစ်တဲ့ နှစ်ဘဝ ငြိမ်းချမ်းရာ အစစ်အမှန် သန္တိသုခ အစွလာမ်တရားတော်မြတ်ရဲ့ လိုအပ်ချက် လုံးဝမဟုတ်ဘူးဆိုတာကို လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆရာဦးအလွင်၏ ဘာသာရေးတာဝန်များ ပြုစုရေးသား၊ ဘာသာပြန်၊ တည်ဖြတ်ခဲ့သည့် ကျမ်းများ၊ ဟောပြောချက်များ-

- ၁။ အစွလာမ် ဓမ္မဗိမာန်၏ ဦးဆောင်ဆော်သြရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။
- ၂။ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်၏ နောက်ဆုံး မဂို(ဟ်)ဧကရာဇ် ဆူဖီသူတော်စင်ကြီး ဘဟာဒူရှားဟ်ဇဖ(ရ်)၏ ဗိမာန်တော်တွင် ဘဏ္ဍာရေးမှူးအဖြစ် တာဝန် ယူလျက်ရှိပါသည်။
- ၃။ အစွလာမ္မစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ပညာတော်သင်အစီအစဉ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူလျက်ရှိပါသည်။
- ၄။ ဘာသာပေါင်းစုံ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံ (Religions for Peace-Myanmar) ကို စတင်ထူထောင်သူနှင့် အမြဲတေအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ သီအိုဆိုဖီအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပြီး ဘာသာပေါင်းစုံဆွေးနွေးပွဲ များကို စတင်ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ အခြားသော ဘာသာရေးနှင့် ဘာသာ ပေါင်းစုံအဖွဲ့တို့တွင်လည်း ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပါသည်။
- ၅။ မေတ္တာ Campaign အဖွဲ့ နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
- ၆။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကာဒရီယာအာလီယာတွရီကာပရမတ္ထလမ်း စဉ်၏ တရားပြဆရာ ခလီဖွတ် တာဝန်ကို လွှဲအပ်ခြင်းခံရပါသည်။

ပြုစု၊ ရေးသား၊ ဘာသာပြန်၊ တည်းဖြတ်ခဲ့သည့် ကျမ်းများ

- ၁။ နူရီတိုက်ဖွင့် အလင်းကျမ်း။
- ၂။ မဟာလူသားဆူဖီများ၏ ဓမ္မကျင့်စဉ်နှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်ကျမ်း။
- ၃။ အာရုံလွန်သစ္စာကျမ်း။
- ၄။ ဉာဏအလင်းရောင်ကျမ်း။
- ၅။ မြို့ဗကာအောင်လံစိုက်တဲ့အောင်။
- ၆။ အစ္စလာမ်နှင့် ကလေးသူငယ်စောင့်ရှောက်ရေး။
- ၇။ ဤသည်မှာ သစ္စာဓမ္မတည်း။
- ၈။ ဦးဆန်းလွင်သို့ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ။
- ၉။ ဦးနေမျိုးဝေ၏ လုပ်ကြံစွပ်စွဲချက်များအား ရှင်းလင်းချေပခြင်း။
- ၁၀။ အစ္စလာမ်သရုပ်မှန်ကျမ်း စသည်ဖြင့် ကျမ်းပေါင်း (၁၅)ကျမ်းကျော်ကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ပြည်တွင်းပြည်ပတွင် စာတမ်းများ (၃၀) ကျော် တင်ပြခဲ့ပြီး အစ္စလာမ်နှင့် အခြားစာနယ်ဇင်းတို့တွင် ဆောင်းပါး အမြောက်အမြား ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘော်လီဘောကစားနည်း စည်းမျဉ်းဥပဒေများအား ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ မနောသုတေသီ စာရေးဆရာကြီး မောင်ကျောက်တိုင်၏ ‘စိတ်စွမ်းအင်မဂ္ဂဇင်း’ တွင် ပင်တိုင်ဆောင်ပါးရှင်နှင့် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဟောပြောချက်များ

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်မှစ၍ ပြည်တွင်းပြည်ပ၌ -

- ၁။ အစ္စလာမ်နှင့် ပရစိတ္တဗေဒ (စိတ်စွမ်းအင်)
- ၂။ ရုပ်လွန်ဓမ္မ
- ၃။ သေသည်၏အခြားမဲ့
- ၄။ ‘ဟဂျီ’ ဘာဝနာ
- ၅။ ဆူဖီဓမ္မ
- ၆။ ဉာဏ်ပင်ကို ရေစင်ဖျန်းခြင်း
- ၇။ အတွင်းတရား၏ အလင်းစကား
- ၈။ မမြင်ရသော အရှင်အား ကိုးကွယ်ခြင်း

- ၉။ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ဘယ်သူဖန်ဆင်းသနည်း
 ၁၀။ မျောက်မှ လူဆင်းသက်လာသလော
 ၁၁။ ဖန်ဆင်းခြင်းနှင့် အီဖော်လူးရှင်း (ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်)
 ၁၂။ လူသား၏ အစ
 ၁၃။ စကြဝဠာ မွေးဖွားခြင်း
 ၁၄။ အသက်
 ၁၅။ မြန်မာပြည်မှ ဝလီဆူဖီသူတော်စင်များ
 ၁၆။ ကရုဏာရှင်က ဘာကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်စေသနည်း
 ၁၇။ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် အိမ်ထောင်မှု
 ၁၈။ ဘာကြောင့် ဖန်ဆင်းသနည်း
 ၁၉။ ဘုရားမဲ့ဝါဒီတို့အတွက် သောင်ဟီ(ဒ်) (တုနှိုင်းမဲ့သစ္စာ၏အရှင်)
 ၂၀။ အစ္စလာမ့် ပုံရိပ်လွှာ
 ၂၁။ အစ္စလာမ့် သရုပ်မှန်
 ၂၂။ အစ္စလာမ်နှင့် အိမ်ထောင်ရေး
 ၂၃။ မလေးကျွန်းဆွယ်သို့ အစ္စလာမ်ရောက်ရှိပုံသမိုင်း
 စသည့် တရားခေါင်းစဉ်ပေါင်း (၃၀၀)ကျော်အား CD, DVD တို့ဖြင့်
 အစ္စလာမ်ဓမ္မဗိမာန်တွင် ရယူနိုင်ပါသည်။

၁၁

ဘာသာတစ်ရပ်၏မူနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လည်းကောင်း၊ အသေးစိတ် တိစွဲများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးလည်းကောင်း၊ မှားယွင်းချက်များကို ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့စွာ ကျိုးကြောင်းပြုပြီး ပြောဆိုခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဘာသာတစ်ခု၏ ချို့တဲ့မှုများကို လည်းကောင်း၊ သေးသိမ်မှုများကိုလည်းကောင်း၊ ကျိုးကြောင်းပြကာ မှန်ကန်တိကျစွာ ပြောဆိုခြင်း၊ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က ခွင့်ပြု၏။ သို့ရာတွင် လူတစ်မျိုး၏ အကြီးအကဲ များကို လည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာများကို လည်းကောင်း ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ လိုသောစိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစိတ်နှာကြည်းအောင် ပြောဆိုရေးသားခြင်း ကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က မည်သည့်အခါမျှ ခွင့်မပြုချေ။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်

၁၁ လူသည် ပထမသော လူ့လောက၏ အပြုအပြင်၊ အရည်အချင်း၊
သင်္ကေတများကို တဖြည်းဖြည်းခံယူနိုင်ရန်အတွက် အမိ၏ဝမ်းတွင်းတွင်
အပ်နှံခြင်းခံရသည်။ ပြီးနောက်လူ့လောကတွင်လာရောက်ရပ်နားရ၏။
ထို့နောက်တစ်ဖန် လူသည် နောင် တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းရန်အတွက်
သင်္ချိုင်းတွင် အပ်နှံခြင်းခံရပြန်၏။ ပြီးနောက် လူသည် နိဗ္ဗာန်တွင်
သော်လည်းကောင်း၊ ငရဲတွင်သော်လည်းကောင်း သွားရောက်
တည်းခို၏။

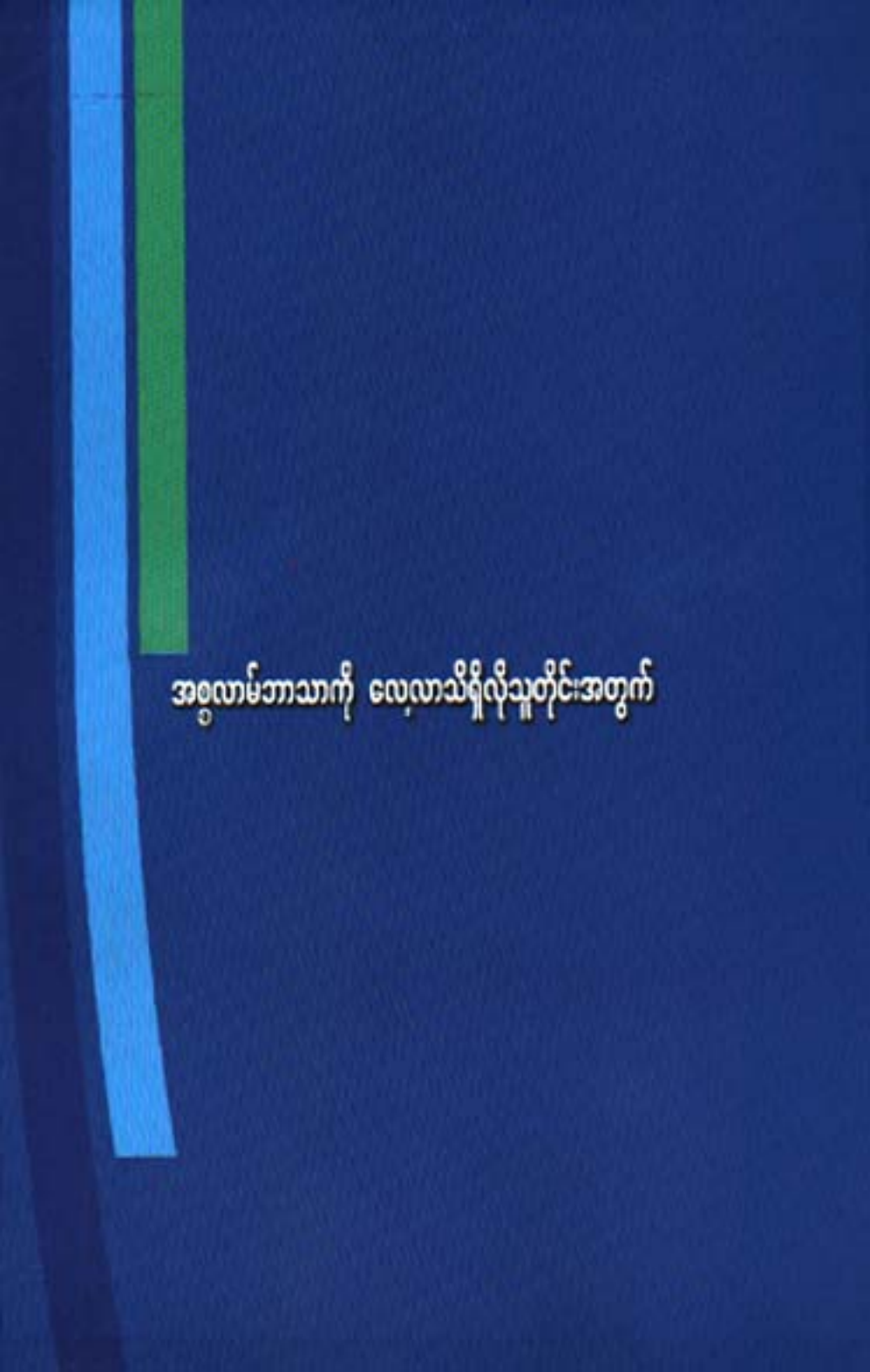
ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်

၂ အကြင်သူများသည် သေပြီးနောက် ပြန်လည်ရှင်ထရမည့်
အရေးကို တွေးတောကြအံ့။ နောင် တမလွန်ဘဝရှိသည်ကို အမှန်ယုံ
ကြည်ကြအံ့။ ထိုသူများသည် မှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့် ငရဲမီးများ၏
ဘေးမှ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းစဉ်ကို ရှာဖွေစူးစမ်းကြအံ့။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်

pm t k p a j m u a & t w G f t b u b u f S o k f o e f u n d
a o m q & m o r m ; r s m ; ? r w a q G a y i f t o i f o l i , c i f r s m ; t m ;
t x l t r s w & a u s ; Z l w i f P j t y f o n f

ဝင်းထင် (စီစဉ်သူ)

အစ္စလာမ်ဘာသာကို လေ့လာသိရှိလိုသူတိုင်းအတွက်